

**ΜΑΡΙΟ ΝΤΡΑΓΚΙ****Φθινόπωρο η συζήτηση για QE**

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι διεμήνυσε στις αγορές και στους επενδυτές ότι δεν πρόκειται να μεταβάλει τον αρχικό σχεδιασμό του και να επισπεύσει τη διαδικασία εξόδου από το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, που λήγει τον Δεκέμβριο. Η συζήτηση για το μέλλον της χαλαρής νομισματικής πολιτικής θα γίνει το φθινόπωρο. Σελ. 11

**ΕΛΛΑΔΑ****Πιο φθινό το σούπερ μάρκετ**

Η Ελλάδα είναι φθινότερη στα είδη σούπερ μάρκετ από ό,τι άλλες χώρες, όπως η Αγγλία, η Γαλλία, η Ισπανία και η Πορτογαλία, σύμφωνα με έρευνα του Ινστιτούτου Έρευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (IEAKA). Η υποχώρηση των τιμών στην ελληνική αγορά αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην ένταση του ανταγωνισμού και τις εκτεταμένες προσφορές. Σελ. 16

**ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ****Επενδύσεις και όχι απολύσεις**

Η πορτογαλική κυβέρνηση θεωρεί ότι δεν υπάρχει ανάγκη να περιορίσει και άλλο τον δημόσιο τομέα, δήλωσε η Υπ. Μεταρρυθμίσεων Μαρία Μαρκέζ. Η Λισαβώνα αναμένει ότι η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων θα ενισχυθεί περισσότερο από στοχευμένες επενδύσεις που εφαρμόστηκαν πρόσφατα, συγκριτικά με σκληρές μεταρρυθμίσεις του παρελθόντος. Σελ. 12

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Όγκος συναλλαγών (χιλιάδες €)

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ!

Κάνε τις αγορές σου με κάρτες της Ελληνικής Τράπεζας και διεκδικήσε τις προσωπικές απολύσεις που πάντα ονειρεύεσαι!

www.hellenicbank.com/prosopika

*Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΣΗΜΕΡΑ

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ

Παραδοσιακά προϊόντα στο πιάτο των τουριστών

Η κυπριακή γαστρονομία αποτελεί σημαντική ευκαιρία για την Κύπρο να εμπλουτίσει το τουριστικό της προϊόν. Σε συνέντευξη στην «Κ», η διευθύντρια του Τμήματος Ποιότητας του ΚΟΤ και πρόεδρος της Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού Αννίτα Δημητριάδου ανέφερε πως οι παραδοσιακές τοπικές γεύσεις πρέπει να αναδειχθούν στις ξένες αγορές. Παράλληλα, τόνισε ότι ανάμεσα στις διάφορες δράσεις του ΚΟΤ είναι και η προώθηση της κυπριακής κουζίνας. Σελ. 8

ΔΑΣΚΑΛΟΙ

Στα δικαστήρια τρέχουν τώρα οι αορίστου χρόνου

Η ΠΟΕΔ έκανε πράξη τις προειδοποιήσεις της αναφορικά με τους εκπαιδευτικούς αορίστου χρόνου και κάλεσε επίσημα τα επηρεαζόμενα μέλη της να προσφύγουν ενώπιον της Δικαιοσύνης. Σελ. 9



5 291296 000378

Εξοδος της Ελλάδας στις αγορές

Την θετική πορεία της ελληνικής οικονομίας διαμνύει το Μέγαρο Μαξίμου, τονίζοντας ότι «η έξοδος της Ελλάδας στις αγορές στέφθηκε από απόλυτη επιτυχία», ενώ η ελληνική οικονομία «βαδίζει με σταθερά βήματα προς την οριστική έξοδο από την κρίση και τη μνημόνια». Στο 4,625% διαμορφώθηκε το επιτόκιο του νέου Σεπτεμβρίου κρατικού ομολόγου μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας όπου η Ελλάδα συγκέντρωσε 3 δισ. ευρώ εκ των οποίων το 1,5 δισ. ευρώ αφορούσε την ανταλλαγή των ομολόγων και το υπόλοιπο 1,5 δισ. ευρώ την αγορά των ομολόγων με καταβολή μετρητών. Προσφέρθηκαν κεφάλαια άνω των 6,5 δισ. ευρώ με το κουπόνι της έκδοσης να διαμορφώνεται στο 4,375%. Στην έκδοση του νέου ομολόγου συμμετείχαν και ελληνικές τράπεζες με συνολικό ποσό 1 δισ. ευρώ περίπου. Η Εθνική Τράπεζα έχει ομολόγια του 2019 ύψους 350-400 εκατ. ευρώ, η AlphaBank 400 εκατ. ευρώ και η Eurobank 200-300 εκατ. ευρώ. Σελ. 14

Τριγμοί στη cyta από προσφορά της Cablenet στον ΑΠΟΕΛ

3 εκ. ετησίως για 5 χρόνια

Δυναμική είσοδο στο χώρο των τηλεοπτικών δικαιωμάτων πραγματοποιεί η Cablenet με ατού το μερίδιο αγοράς στο διαδίκτυο. Μετά τη συμφωνία με τον Ερμή, υπέβαλε πρόταση στον ΑΠΟΕΛ ύψους 3 εκ. ευρώ για τα τηλεοπτικά του δικαιώματα την πενταετία 2019-2024. Οι κινήσεις της εταιρείας προκαλούν ανησυχία στην cyta. Σελ. 7

Το Brexit απειλή για την τραπεζική βιομηχανία της Ε.Ε.

Η αποδυνάμωση του Σίτι, λόγω του Brexit, θα πλήξει το χρηματοπιστωτικό σύστημα ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προειδοποιούν αναλυτές. Το Λονδίνο έγινε παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό κέντρο στη διάρκεια πολλών δεκαετιών. Κάτι ανάλογο είναι αδύνατον να κάνει η Ευρώπη σε μικρό χρονικό διάστημα. Το μέγεθος του βρετανικού τραπεζικού τομέα ανέρχεται στα 10,2 τρις. ευρώ. Οι ετήσιες συναλλαγές σε ευρώ, δολάριο και γιεν στο Λονδίνο ανέρχονται σε 869 τρις. ευρώ. Το 70% της έκδοσης κρατικών ομολόγων διακινούνται μέσω του Σίτι. Σελ. 12

Ηλεκτροκαλώδιο ενώνει Κύπρο, Ελλάδα, Ισραήλ

Ξεκίνησαν οι διαδικασίες

Ξεκίνησαν οι διαδικασίες αδειοδότησης του μεγαλύτερου στρατηγικού έργου για ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου-Ελλάδας-Ισραήλ. Το ηλεκτρικό καλώδιο θα είναι μήκους 1.518 χλμ. δυναμικότητας 2.000 MW και η εκτέλεση του έργου θα πραγματοποιηθεί σε τρεις φάσεις. Το έργο, με βάση το χρονικό πλαίσιο, θα παραδοθεί το 2022 με τη σύνδεση Κύπρου-Κρήτης. Σελ. 5

ΣΧΟΛΙΟ / Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΑΟΥ**Η Ελλάδα στη Νέα Ευρώπη**

Η δυναμική που έχει αναπτυχθεί στην Ευρώπη το 2017 είναι πολύ διαφορετική από εκείνη που η Ε.Ε. είχε τη διετία 2012-13, εποχή -και τότε- κρίσιμων εκλογικών αναμετρήσεων. Η συγκυρία έχει φέρει την Ελλάδα στην κομβική θέση να βρίσκεται στο επίκεντρο των ευρωπαϊκών κρίσεων και τις δύο φορές. Το 2012 η Ελλάδα παρήγαγε το βασικό πρόβλημα της Ευρωζώνης υπό την έννοια της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης. Το 2017, η Ελλάδα βρίσκεται στο επίκεντρο μιας τριπλής ζώνης κρίσεων, στα Βαλκάνια, στη Μέση Ανατολή και στην Ανατολική Μεσόγειο και, φυσικά, στην Τουρκία. Επόμενη ημέρα όλων αυτών ήταν το προσφυγικό που μπορεί να μη βρίσκεται σε έξαρση, παραμένει, ωστόσο, μια εκκρεμότητα, με δύσκολα εκτιμητές επιπτώσεις.

Αυτή τη στιγμή στις Βρυξέλλες και, πολύ περισσότερο, μεταξύ Βερολίνου και Παρισιών, διεξάγεται ένας πολύ βαθύς και ουσιαστικός διάλογος για τον τρόπο με τον οποίο η Ε.Ε. θα μπορέσει να μετεξελιχθεί, προκειμένου να

αποκτήσει πραγματική ικανότητα μόχλευσης σε ζητήματα του σκληρού κυριαρχικού πυρήνα, της άμυνας και της εξωτερικής ασφάλειας. Αναπόφευκτα, η Αθήνα βρίσκεται στο επίκεντρο αυτής της συζήτησης. Πρόκειται για τη μοναδική χώρα της Ε.Ε. στην περιοχή που -πέρα από την προφανή γεωγραφική θέση- έχει συννομιλητές στην περιοχή, αξιοσέβαστες ένοπλες δυνάμεις και καλύτερη κατανοήση των συνθηκών. Την ίδια στιγμή χαιρεί της απόλυτης εμπιστοσύνης της υπερδύναμης ως νησίδα σταθε-

—
Θα βρεθεί σύντομα ενώπιον διλημάτων για τη συμμετοχή στον ευρωπαϊκό πυρήνα, τουλάχιστον σε ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια της Ε.Ε.

ρότητας σε μια ευρισκόμενη σε διαρκή αναταραχή περιοχή.

Είναι, λοιπόν, απολύτως λογικό ότι η Ελλάδα θα βρεθεί σύντομα ενώπιον διλημάτων για τη συμμετοχή στον ευρωπαϊκό πυρήνα, τουλάχιστον σε ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια της Ε.Ε. Απ' ό,τι φαίνεται η Αγκέλα Μέρκελ και ο Εμανουέλ Μακρόν έχουν αποφασίσει να προχωρήσουν με ταχύ βηματισμό σε ανασυγκρότηση και αναπροσδιορισμό του γαλλογερμανικού άξονα, θεωρώντας κάτι τέτοιο ως τη μοναδική λύση για τα επόμενα βήματα, άσχετα από το πώς θα εξελιχθεί αυτός ο σχεδιασμός. Η πεποίθηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή ήταν ότι η ένταξη της Ελλάδας σε μια ενωμένη Ευρώπη τη «θωράκιζε» και από τους ασταθείς γείτονές της. Παρότι από τότε έχουν περάσει 38 χρόνια, ορισμένες εξωτερικές παράμετροι παραμένουν ίδιες, κάτι που σημαίνει ότι η Ελλάδα δεν θα πρέπει να λείπει από τον σκληρό πυρήνα της Ε.Ε., καθώς αυτός βρίσκεται ξανά υπό διαμόρφωση.

Mineralize Your Life

GEROLSTEINER
Sparkling
Natural Mineral Water

LOUNIC
since 1965
Αφοσίωση στην Ποιότητα!

www.lounic.com.cy
www.facebook.com/lounicctd

EL PRIMERO 136'000 VpH
Classic Cars

LEGENDS ARE FOREVER

ZENITH
SWISS WATCH MANUFACTURE SINCE 1866

Vassos Eliades Accessories Ltd
Nicosia - Limassol, Tel.: 22 897 361

ΓΝΩΜΗ / Της ΑΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ

Μια φορά κι έναν καιρό, χωρίς Ιντερνετ

Με μια άσχετη αφορμή, πριν από λίγες ημέρες, θυμήθηκα τις εποχές που δουλεύαμε χωρίς τη βοήθεια του Google, όταν το Ιντερνετ ήταν ακόμα στα σπάργαλα, άγνωστο, δυσπρόστο. Δεν είναι και τόσο παλιά, αλλά είναι σχεδόν αδύνατον να θυμηθούμε σήμερα πώς καταφέραμε να βρούμε μια οποιαδήποτε πληροφορία εκείνες τις εποχές, πώς περνούσαμε τις «νεκρές» ώρες στο γραφείο – και τη ζωή – τι αφορμή είχαν οι συζητήσεις μας, τι χρησιμότητα είχε ο δείκτης του κερτίου αν όχι για σκρολ ντάουν, πώς ήταν η αίσθηση να μη σου λύνονται όλες οι απορίες μεμιάς.

Ακόμα πιο δύσκολο είναι να θυμηθούμε με ποια πράγματα θυμώναμε, αν όχι για κάτι-που-είπε-κάποιος-στο-Ιντερνετ. Ειδικά σε αυτό το τελευταίο, η σύγκριση με το σήμερα, όπου η σύνδεση με τον λογαριασμό στα σόσιαλ μίντια γίνεται πριν από τον πρώτο καφέ της ημέρας, είναι σοκαριστική. Έχουμε πια συνθησιεί η καθημερινότητα, αλλά και η ψυχολογία, το πρόσημο της ημέρας, να διαμορφώνονται σε μεγάλο βαθμό από πράγματα που συμβαίνουν στις ονλάιν συναναστροφές. Από το αναπάντεχα ρατσιστικό ποστ ενός κατά τ' άλλα συμπαθή «φίλου».

Από τους σωρούς της γκρίνιας. Από το ψεκασμένο κείμενο που θα αναρτήσει ένας παλιός σου καθηγητής – ή, ακόμα χειρότερα, μια παλιά σου ψυχοθεραπεύτρια (συμβαινεί). Από τον διάχυτο αυταρχισμό, τις ψεύτικες ειδήσεις, τη διαρκή πολεμική, το όλοι εναντίον όλων. Να κάποια αντιοσμάτα που δεν είχε χρειαστεί να αναπτύξει ο οργανισμός, εκει πίσω στο 1997. Με αφορμή κάποια από τα τελευταία δμμόσια ντιμπίτ (Σαββόπουλος ή όχι Σαββόπουλος;

Αθώα ή ένοχη Ηριάννα; Πολάκης, gay or nay?); δύο διαφορετικοί άνθρωποι της γενιάς μου, της γενιάς δηλαδή που χρησιμοποιεί το Ιντερνετ με

λύσσα και που με βία θυμάται το «πριν», διατύπωσαν την άποψη ότι τα σόσιαλ μίντια μας έχουν καταστρέψει και ότι «αν έκλειναν αύριο θα κερδίζαμε χρόνο για πιο ουσιαστικά πράγματα, ιδιωτικότητα, πρεμία». Μας έχουν κάνει πιο επικριτικούς, πιο κομπλεξικούς, πιο ξερόλες, μας έχουν κάνει χειρότερους, υποστηρίζαν με πάθος (στο Ιντερνετ). Προσπαθώ να σκεφτώ: Μια τέτοια μέρα, πριν από 20 χρόνια, όταν τα κοινωνικά δίκτυα δεν υπήρχαν ούτε ως σκέψη, η ζωή έξω θα οργιάζε κανονικά.

Η πλατεία Ομοιοίας λογικά θα έβραζε, η πόλη θα άδειαζε σιγά σιγά, πάλι θα ψάχναμε το ιδανικό μαγικό, έστω χειρωνακτικά στα μαγαζιά και όχι ονλάιν, κάποιος θα ήταν καλός άνθρωπος και κάποιος κακός, κάποιος θα εκμεταλλευόταν τον συνάνθρωπό του, άλλος θα τον ευεργετούσε, κάποιος θα ανησυχούσε για το πώς θα βγει ο μήνας, κάποιος θα οριοθετούσε στο ταξί με τη γεμιστά χωρίς να το απαθανάτισε προηγουμένως.

Φίλιες θα χαλούσαν και έρωτες θα γεννιόνταν «κανονικά». Είμαστε πάνω-κάτω πάντα οι ίδιοι. Απλώς, μάλλον έχουμε μεγάλη ανάγκη για διακοπές. Από τα σχολία.

Τα ξύλα της παπαθκιάς και το κουρασμένο παλικάρι...

Γράφει ο ΟΝΑΣΓΟΡΑΣ

«Φοβάμαι τι άλλο θα δώσει ο Αναστασιάδης αυτές τις μέρες!». Η δήλωση έγινε από άτομο που γνωρίζω καλά και τον πολιτικό και τον άνθρωπο Νίκο Αναστασιάδη, με τον οποίο στο παρελθόν συνεργάστηκα όχι τόσο αρμονικά αλλά αποτελεσματικά.

Όπως μου είπε: «Ούτε υπεραγορά να είχε ο Αναστασιάδης δεν θα έκανε τόσες προσφορές: από λάστιχα, μέχρι εκατομμύρια σε δόμους, προαγωγές, ταμεία προνοίας και εσχάτως τα... πρακτικά του γεύματος στο Κρανος Μοντάνα! Τα έχει δώσει όλα ο μεγάλος!»

Όπως μου ανέφερε η πηγή μου «η συμπεριφορά του Αναστασιάδη, όχι μόνο τώρα αλλά και πριν ακόμα μεταβεί στο Κρανος Μοντάνα είναι πράγμα επιβεβαιώνει: Το παλικάρι είναι κατακουρασμένο και χρειάζεται άμεσα διακοπές. Πριν καταρρακώσει ακόμα και τον τίτλο του Healthy!». Συμπλήρωσε μάλιστα ότι στους διαδρόμους του μεγάρου κάποιοι κακεντρέχεις άρχισαν να μιλούν ψιθυριστά για "γεροντικό πείσμα" από την επιμονή του "να τα κάνει όλα μόνος του και να τα ελέγχει πλήρως"...

Πάντως η ιστορία με τα πρακτικά του δείχνουν στο Κρανος Μοντάνα έδωσε την ευκαιρία στον Σιζό να επανέλθει θριαμβευτικά στο προκλήσιο με μια επίσημη ανακοίνωση της ΕΔΕΚ και μια παροίμια! Η ανακοίνωση της ΕΔΕΚ, ενώ λέει διάφορα για την καθυστέρηση του Αναστασιάδη να αντιληφθεί τον ρόλο του Άιντε παρά τις προειδοποιήσεις της ΕΔΕΚ και πως όσα σήμερα λέει ο Πρόεδρος κρίνονται στο πλαίσιο της προεκλογικής του τακτικής, καταλήγει: «Θυμίζουμε πως ο Πρόεδρος της ΕΔΕΚ υποχρεώθηκε να αναγνώσει μέρος και όχι να δώσει στη δημοσιότητα τα πρακτικά του Εθνικού Συμβουλίου, για να προσάψει την υπόληψη και την πολιτική του αξιοπιστία, την οποία το προεδρικό αμφισβητούσε».

Τον Μάρτιο του 2017 υπήρξε οργή και σωρεία αδικαιολόγητων αντιδράσεων από την πλευρά του Προέδρου της Δημοκρατίας και του προεδρικού. Τώρα εν της παπαθκιάς τα ξύλα;

Κι ενώ ο Σιζό το έριξε στις παροίμιες και σε ένα πιο... light σχολιασμό, ο Άντρος Κυπριανού το πήρε κατάκαρδα και θυμήθηκε τους υπορηρής της παιδικής του ηλικίας και μίλησε για σύγκριση μεγετώνων. Ενώ αμφισβήτησε ξανά και άμεσα τον Αναστασιάδη είπε πως εκτός από τα πρακτικά του Προέδρου θα χαρεί να δει και τα πρακτικά του ΓΓ του ΟΗΕ, υπονοώντας πως άλλα θα λέει ο ένας και άλλα ο άλλος. Και κατέληξε: «Ο κάθε άνθρωπος που έχει λογική δεν μπορεί παρά να ανησυχεί από τη σύγκριση μεγετώνων του Πτά με τα Ηνω-



«Άντρο όταν θα είσαι έτοιμος να δεις πραγματική σύγκριση μεγετώνων μου λες».

μένα Έθνη, δεν είναι σύγκριση του Προέδρου Αναστασιάδη με τον κ. Άιντε»...

Ο Παπαδόπουλος, όχι ο Νικόλας, ο Βίκτωρας απάντησε στον Άντρο πως εάν μετά από τις διπλές καθημερινές ενημερώσεις στο Κρανος Μοντάνα δεν έχει αντιληφθεί τι έγινε, τότε γι' αυτό δεν ευθύνεται ο Πρόεδρος Αναστασιάδης... Πολιτικός που παρακολουθεί τις κορομιαχίες των τελευταίων ημερών σχολιάζει πως «ο προεκλογικός όσος πάει γίνεται όντως και πιο συναρπαστικός» και διερωτήθηκε ποιος τελικά θα βγει κερδισμένος από την καθημερινή σύγκριση μεγετώνων ενώ βρισκόμαστε ακόμα στον Ιούλιο...

Το πιο σύντομο ανέκδοτο της ημέρας το είπε χθες ο Άντρος Κυπριανού και ήταν πολύ σύντομο: «Ο Σταύρος Μαλάς ήταν η πρώτη μας επιλογή!» «Δεν είχε ο Μάικ Σπανάς, είχε ο Σταύρος Μαλάς» μου επεσήμανε χαμογελαστή η κυρία Γιαννούλα και συμπλήρωσε: «Τελικά ο Άντρος έχει όντως χιούμορ και τον παραξήγησα!»

Ο Άιντε, ο οποίος βρίσκεται ακόμα στην Κύπρο, φράνεται πως απσφάισε να πάρει το αίμα του πίσω. Όπως μου ανέφερε διπλωματική πηγή μου «σκανάρει» όλα όσα αφορούν το Κυπριακό και την δράση των διπλωματών: Το post του Άιντε στο Twitter μετά τη συνάντηση με τον Κασουλίδη και η λεζάντα που το συνοδεύει δύο τινά μπορεί να φανερώσει: α) ότι ο Νορβηγός δεν έχει καταλάβει τίποτε απ' όσα έγιναν προχθές στο προεδρικό και την επίθεση μεγετώνων που έχει δεχθεί από τον Νίκο, β) έχει όντως καταλάβει τα πάντα και κάνει μπλακ χιούμορ...

«Θέλει ιδιαίτερη εξυπνάδα για να καταλήξουμε ποιο από τα δύο ισχύει;» διερωτήθηκε...

Ο διπλωμάτης κατέληξε πως «αύριο θα έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον να δούμε τα πρακτικά που θα δημοσιοποιήσει η κυβέρνηση και κυρίως τις αντιδράσεις των Ηνωμένων Εθνών και όχι του Άιντε. Εάν βεβαίως υπάρξουν αντιδράσεις γιατί ίσως το θέμα αφεθεί να ξεφουσκώσει από μόνο του...»

ΚΟΥΪΖ: Πού χάθηκε ο Φούλης και ποιος τον ψάχνει ενταγμένος από το κόμμα;

Στο νοτιό σταυροδρόμιο της εξουσίας της Κύπρου ο Πρόεδρος ξεκινά την ανάβαση του από τον πάτο του πηγάδιού των τεχνικών στην οδό Ομήρου που διαπερνά τον πολιτικό μας βουλευτικό πολιτισμό εντός του παρηκμασμένου πολυπολιτισμικού κήπου, για να ανέβει με κακουχίες ιερομάρτυρας τον Λόφο της Σεβέρη, ξεποστάνοντας για λίγο από τα πολεμικά παίγνια υπό το θλιμμένο βλέμμα του υπό απόκρυψη τής νύχτες Κυριάκου Μάτση. Όταν όμως ο λόφος καταληφθεί, είτε συγκυριακά είτε από τακτική μαεστρία, τα λάφυρα είναι μεθυστικά. Τον κατήφορο της επιστροφής στην οδό Ομήρου δεν τον επέλεξε ποτέ κανείς.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Το Μουσείο της Κω μετράει πληγές

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Ανάμεσα στα κτίρια που επλήγησαν από τον ισχυρό σεισμό της περασμένης εβδομάδας στην Κω, ήταν και το Αρχαιολογικό Μουσείο του νησιού. Ευτυχώς, το ανεγερμένο επί ιταλοκρατίας (1936) κτίσμα άντεξε καλά, ωστόσο, όπως έγινε γνωστό, υπήρχαν ζημιές όσον αφορά κάποια από τα εκθέματα που φιλοξενούνται εκεί. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη χθεσινή ανακοίνωση του υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, από το σύνολο των 43 γλυπτών που εκτίθενται σε βάσεις και βάθρα, έπεσαν στο πάτωμα τρεις ακέφαλοι κορμοί και μία κεφαλή αγάλματος, με αποτέλεσμα να προκληθούν μικρές απολεπίσεις και θραύσεις, κυρίως στις γυφίνες συμπληρώσεις τους.

Με ειδική πρόβλεψη

Εδώ αξίζει να αναφερθεί πως το μουσείο της Κω είναι πρόσφατα ανακαινισμένο (μέσα στο 2016), με καινούργιο πλάνο εκθέσεων, το οποίο υιοθετήθηκε με βάση τη σχετική μουσειογραφική μελέτη που εκπονήθηκε. Όπως μάλιστα μας πληροφόρησε η επιμελήτρια-αρχαιολόγος της έκθεσης Τούλα Μαρκέτου, η τελευταία περιλάμβανε και ειδική πρόβλεψη για την περίπτωση σεισμού. Η δε ταλάντευση των γλυπτών στις βάσεις τους ήταν ακριβώς η πρόβλεψη, προκειμένου να αποφευχθούν μεγαλύτερου μεγέθους καταστροφές. Πρέπει να σημειωθεί, πάντως, ότι στην αρχική ανακοίνωση του υπουργείου γίνονταν λόγος μόνο για «μετακινήσεις και φθορές σε εκθέματα, κυρίως σε πλάγια αγεία». Είτε η μελέτη ήταν επαρκής, όπως υποδεικνύει το γεγονός ότι παρά τα 6,6 Ρίχτερ η πλειονότητα των αγαλμάτων έμειναν άθικτα στη θέση τους, είτε όχι (διότι είναι επίσης



αίθουσα με γλυπτά, από το ανανεωμένο Αρχαιολογικό Μουσείο της Κω. Κάποια από αυτά (το τελευταίο από αριστερά) έπεσαν από τις βάσεις τους λόγω του ισχυρότερου σεισμού που έπληξε το νησί.

αλήθεια πως κάποια γλυπτά έπεσαν), στόχος τώρα προφανώς πρέπει να είναι η αποκατάσταση των ζημιών, αλλά και η φροντίδα για περισσότερη ασφάλεια στο μέλλον.

Προς αυτή την κατεύθυνση εργάζεται ήδη συνεργείο της τοπικής Εφορείας Αρχαιοτήτων, αποτελούμενο από αρχαιολόγους, συντηρητές και τεχνικούς, ώστε να αποδοθεί το – κλειστό προς το παρόν – μουσείο το ταχύτερο δυνατόν στο κοινό. Επιπλέον, από χτες νέο κλιμάκιο του υπουργείου βρίσκεται στο νησί προκειμένου να καταγράψει και να συντονίσει το γενικότερο έργο της αποκατάστασης

των φθορών των διαφόρων μνημείων. Τέλος, σύμφωνα με την ίδια ενημέρωση, από σήμερα η αναστηλωμένη Ρωμαϊκή Οικία (Κάζα Ρομάνα), όπως και το ρωμαϊκό Ωδείο στην πόλη της Κω, θα είναι και πάλι επισκέψιμα. Ας ελπίσουμε το ίδιο να γίνει και με το Αρχαιολογικό Μουσείο, το οποίο με τη νέα του σύγχρονη μορφή έχει εξελιχθεί σε κέντρο ενδιαφέροντος των επισκεπτών του νησιού: η θέση του άλλωστε στο κέντρο της πόλης, σε συνδυασμό με το ενιαίο εισιτήριο, προσφέρεται για μια συνολικά βόλτα στους πολύ αξιόλογους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής.

ΠΡΟΣΩΠΑ

Δεν μπορεί ο καθένας να βρει μέσα στη σαβούρα του σπιτιού του μια αληθινή δημιουργία με την υπογραφή του Αντι Ουόρκολ. Εκτός και αν κάποτε έκαναν παρέα. Κάπως έτσι, λοιπόν, ο ροκ star **Αλις Κούπερ** (φωτ.) κατάφερε να εντοπίσει μια αυθεντική μεταξοτυπία του καλλιτέχνη που απεικονίζει τη διάσημη ηλεκτρική καρέκλα, 40 χρόνια αφού του βρέθηκε στα χέρια του. Ο Κούπερ και ο Ουόρκολ γνωρίστηκαν τη δεκαετία του '60 χάρις στη φιλένδα του τραγουδιστή, Σίντι Λανγκ. Οι τρεις τους έγιναν φίλοι και ο Κούπερ βρέθηκε με ένα απόκτημα που το είχε παραμελήσει, αλλά σήμερα αξίζει εκατοντάδες χιλιάδες δολάρια.

(...) Είναι να μην έχει καινεί αγωνία; Κάθε μέρα βγαίνουν νέες ειδήσεις σχετικά με το εάν τελικά ο συγκεκριμένος νθοποιός θα υποδυθεί τον Μπάτμαν. Ο λόγος για τον **Μπεν Άφλεκ**, ο οποίος σε φεστιβάλ κόμικς που έγινε στην πόλη Σαν Ντιέγκο διαβεβαίωσε χιλιάδες θαυμαστές του ότι θα ενσαρκώσει τον διάσημο χάρτινο ήρωα παρά το γεγονός ότι δεν θα σκηνοθετήσει ο ίδιος την ταινία. Φήμες, πάντως, ακούστηκαν πως οι Warner Bros θέλουν να βρουν έναν εύστοχο τρόπο για να τον κάνουν πέρα.

(...) Μία σημαντική ελληνική συμμετοχή περιλάμβανε το Κινηματογραφικό Φεστιβάλ Βενετίας. Αυτή δεν αφορά κάποια νέα ταινία, αλλά την παρουσία του σκηνοθέτη **Γιώργου Ζώνη** (φωτ.) στην επιτροπή «Luigi DeLaurentiis», η οποία θα βραβεύσει έναν από τους πρωτοεμφανιζόμενους δημιουργούς, από όλα τα τμήματα του Φεστιβάλ. Αξίζει να σημειωθεί πως και οι τρεις ταινίες του Γιώργου Ζώνη («Casus Belli», «Τίτλοι τέλους», «Interruption») έχουν κάνει πρεμιέρα στη Βενετία, αποσιτώντας πολύ θετικά σχόλια.



Global recession or big opportunity?

We believe that the companies which succeed after the downturn are those which have the vision to plan ahead. Deloitte has the experience, insight and knowledge to help you identify opportunities, make plans and implement them. Be one step ahead, visit www.deloitte.com/cy

Download the Deloitte App Store

© 2014 Deloitte Limited

Deloitte.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
 Ιδιοκτησία
**«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»**

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΑΝΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
 Αρχιουδύκτης: ΜΙΧΑΗΛΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Αετιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
 e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
 Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ



Η Deloitte. παρουσιάζει

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

● ΤΑΣΕΙΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ●

ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΘΕΤΟ

ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

Η Βουλή επιβραδύνει τα κέρδη των Τραπεζών

Η μη ρύθμιση του ειδικού φόρου επί των καταθέσεων, τους στοιχίζει 20 εκατ. ευρώ

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Στην κόψη του ξυραφιού βρίσκεται η ρύθμιση για ψήφιση του νομοσχεδίου αναφορικά με την καταβολή του ειδικού φόρου επί των καταθέσεων των τραπεζών, και αυτό γιατί δεν τέθηκε στην αντζέντα της τελευταίας Ολομέλειας της Βουλής στις 14 Ιουλίου για ψήφιση από τα κόμματα, αλλά αντίθετα ζητήθηκε αναβολή της ψήφισης από τη Συμμαχία Πολιτών, κάτι που έγινε δεκτό. Η συζήτηση του νομοσχεδίου πλέον μεταφέρεται για αρ-

αφενός οι τράπεζες να μην καταβάλουν μεγαλύτερη συνεισφορά σε σχέση με το αντίστοιχο ποσό που καταβάλουν ευρωπαϊκές τράπεζες με αποτέλεσμα να έχουν αυξημένο κόστος, οπότε και ανταγωνιστικό μειονέκτημα, και αφετέρου για να διασφαλιστούν τα έσοδα που προκύπτουν τόσο για το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης της Κύπρου όσο και στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, μένει στα «ράφια» της Βουλής, μειώνοντας τα κέρδη των Τραπεζών.

Η πρόταση, η οποία διαμορφώθηκε μεταξύ ΥΠΟΙΚ, τραπεζών και πολιτικών κομμάτων και την είχε παρουσιάσει η Οικονομική «Κ», προνοεί να μειωθεί το ποσό το οποίο θα απορροφά κάθε χρόνο το Κυπριακό Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης, με ταυτόχρονη ένταξη του ποσού για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης (Single Resolution Fund - SRF), στο σύνολο του υπολογισθέντος εσόδου από τον Ειδικό Φόρο επί των καταθέσεων.

Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων όπως προαναφέρθηκε, καταβάλλεται από τις τράπεζες ανά τρίμηνο βάσει των καταθέσεων που παρουσιάζουν στους ισολογισμούς τους. Μέχρι στιγμής, οι τράπεζες έχουν καταβάλει τον ειδικό φόρο για το πρώτο και το δεύτερο τρίμηνο του 2017. Υποχρεωσή τους, είναι να καταβάλλουν το φόρο σε χρονικό διάστημα ενός μηνός, έπειτα από τη λήξη του κάθε τριμήνου. Έχοντας υπόψη αυτά τα δεδομένα, το τρέχοντα μήνα δηλαδή (Ιούλιο), κατέβαλαν το μερίδιο του ειδικού φόρου για το δεύτερο τρίμηνο του 2017. Με αυτή τη μεθοδολογία λοιπόν, οι τράπεζες θα καταβάλουν τον ειδικό φόρο στο τέλος Οκτωβρίου για το μερίδιο του τρίτου



Ως τροποέδνη για την αναβολή του νομοσχεδίου, λειτουργήσε η Συμμαχία Πολιτών.

τριμήνου του 2017 στην ολότητά του εάν δεν «τρέξει» η Βουλή να συζητήσει και να ρυθμίσει το όλο ζήτημα.

Η μεθοδολογία

Σε κάθε περίπτωση, η ρύθμιση που προωθήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, ήταν από το σύνολο των 70

εκατομμυρίων που υπολογίζεται να είναι ο ειδικός φόρος για τη φετινή χρονιά, να αφαιρεθούν τα 20 εκατ. που ζητά το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης και τα υπόλοιπα 50 εκατ. να διαιρεθούν σε εικοσιπέντε ετησιοκτώ για το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και τα τριανταπέντε ετη-

κοστά για το Κυπριακό Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης. Σημειώνεται ότι από το δεύτερο Τμήμα, απορροφώντας τα χρήματα για την αποπληρωμή της κρατικής στήριξης που δόθηκε στο Συνεργατισμό μέχρι και τα τέλη του 2015, 1,75 δισ. ευρώ. Οι κυπριακές τράπεζες στις 26 Ιουνίου πλήρωσαν το μερίδιό τους στο Ευρωπαϊκό Ταμείο και έχουν ήδη δώσει το μισό ποσό που επιζητά το Κυπριακό Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης. Συνολικά δηλαδή, μέχρι στιγμής, οι τράπεζες έχουν καταβάλει γύρω στα 50 - 55 εκατ. ευρώ. Ταυτόχρονα, και να περάσει η ρύθμιση για τη φετινή χρονιά μετά την καταβολή της τρίτης δόσης, θα έχουν καταβάλει ήδη περισσότερα χρήματα από αυτά που θα αναφέρει η ρύθμιση που θα ψηφιστεί.

Οι υπολογισμοί

Σύμφωνα με υπολογισμούς της «Κ» εάν διαρρέσουμε τα 70 εκατ. που πρέπει να καταβληθούν στα τέσσερα τρίμηνα (τα 70 εκατ. είναι ένα ποσό το οποίο δεν είναι σταθερό και είναι ανάλογο του ύψους των καταθέσεων), έχουν καταβληθεί ήδη τα 17,5 εκατ. ευρώ

του πρώτου τριμήνου και τα 17,5 του δεύτερου τριμήνου, ήτοι 35 εκατ. ευρώ. Το κάθε ποσό αντιστοιχεί στην κάθε τράπεζα αναλόγως του μεριδίου που κατέχουν με τις καταθέσεις τους. Το ποσό που θέλουν να «γλυτώσουν» οι τράπεζες είναι 20 εκατ. ευρώ. Για παράδειγμα, αντιστοιχεί 7 εκατ. το κέρδη για την Τράπεζα Κύπρου (βάσει υπολογισμού του μεριδίου αγοράς της Τράπεζας σε επίπεδα καταθέσεων), τα οποία είναι 1,75 εκατ. ευρώ στο τρίμηνο. Μπορεί να ακούγεται λίγο, αλλά συγκριτικά με τα μικρά κέρδη που παρουσιάζουν πλέον τα Τραπεζικά Ιδρύματα, ή και τις ζημιές, θα λάβουν μια ανάσα. Υπενθυμίζουμε ότι η Τράπεζα Κύπρου παρουσίασε κέρδη ύψους 2 εκατ. στο πρώτο τρίμηνο του 2017, η Ελληνική Τράπεζα ζημιές 10,5 εκατ. ευρώ, ενώ ο Συνεργατισμός κέρδη 2,6 εκατ. ευρώ. Άρα, η Τράπεζα Κύπρου που έχει και τις μεγαλύτερες καταθέσεις, θα παρουσίαζε κέρδη ύψους κοντά 4 και όχι 2 εκατ. ευρώ εάν είχε ρυθμιστεί. Πρόσθετα, η ρύθμιση δεν θα είναι μόνο για τη φετινή χρονιά, αλλά θα έχει ισχύ και για στα μελλοντικά τους αποτελέσματα.

Χαμηλά επιτόκια και ΜΕΔ απειλούν το τραπεζικό σύστημα

Στοιχεία του SSM επιβεβαιώνουν τους φόβους της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τους κινδύνους στην Ευρωζώνη

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Οι κίνδυνοι που διαπιστώθηκαν το 2016 παραμένουν στην πλειονότητά τους επίκαιροι και το 2017 για τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό. Οι τράπεζες της ζώνης του ευρώ εξακολουθούν να λειτουργούν σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από βραδεία οικονομική ανάπτυξη, ενώ οι δυσμενείς οικονομικές επιδόσεις επηρέασαν τα επιτόκια και την οικονομική ανάκαμψη και αποτελούν την κυριότερη αιτία ανάπτυξης των βασικών κινδύνων που αντιμετωπίζει ο τραπεζικός τομέας της ζώνης του ευρώ. Όπως αναφέρεται στην έκθεση της ΕΚΤ για την εποπτική δραστηριότητα που πλαισιώνει τα στοιχεία για το πρώτο τρίμηνο του 2017, η παρατεταμένη περίοδος χαμηλών επιτοκίων στριγγίζει την οικονομία και περιορίζει τον κίνδυνο αθέτησης υποχρεώσεων. Όμως ασκεί και πιέσεις στα επιχειρηματικά μοντέλα λειτουργίας των τραπεζών, δεδομένου ότι τα χαμηλά επιτόκια συμπιέζουν τα έσοδα από τόκους, σε ένα περιβάλλον στο οποίο η συνολική κερδοφορία είναι ήδη χαμηλή. Οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα των επιχειρηματικών μοντέλων λειτουργίας και η χαμηλή κερδοφορία συνεχίζουν να αποτελούν πηγή ανησυχίας για τον τραπεζικό τομέα της ζώνης του ευρώ. Άλλη πηγή ανησυχίας όπως σημειώνεται και δικαιολογούν τα στοιχεία και για την Κύπρο, είναι τα υψηλά αποθέματα μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) σε αρκετές τράπεζες της ζώνης του ευρώ. Πέραν του ότι αυτά περιορίζουν την κερδοφορία, τα ΜΕΔ καθιστούν τις τράπεζες πιο ευάλωτες σε μεταστροφές του κλίματος στην αγορά. «Ως εκ τούτου, οι τράπεζες χρειάζονται υγιείς και αξιόπιστες στρατηγικές προκειμένου να εξυγιάνουν τους ισολογισμούς τους, συμπεριλαμβανομένων της ενεργητικής διαχείρισης των χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων», σημειώνει.



Οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα των επιχειρηματικών μοντέλων λειτουργίας και η χαμηλή κερδοφορία συνεχίζουν να αποτελούν πηγή ανησυχίας για τον τραπεζικό τομέα της ζώνης του ευρώ.

Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις) για την Κύπρο ανήλθε στο 15,21%, ενώ ο μέσος όρος σύμφωνα με τον ίδιο πίνακα ανέρχεται στο 13,74%.

θα καταστήσουν σταθερότερο το περιβάλλον λειτουργίας των τραπεζών. Παράλληλα, οι τράπεζες προετοιμάζονται και για την εφαρμογή του λογιστικού προτύπου IFRS 9, το οποίο θα τεθεί σε ισχύ στην αρχή του 2018. «Συνολικά, ορισμένες τράπεζες μπορεί να είναι δύσκολο να ικανοποιήσουν τις αυστηρότερες απαιτήσεις και ταυτόχρονα να διατηρήσουν επαρκή κερδοφορία. Το 2016 η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ διεξήγαγε την πανευρωπαϊκή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που συντονίζει η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) για τις τράπεζες της ζώνης του ευρώ και την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων βάσει της διαδικασίας SREP της Τραπεζικής Επο-

πτείας της ΕΚΤ». Τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων έδειξαν ότι το τραπεζικό σύστημα είναι σε θέση να αντεπεξέλθει σε ακόμη σοβαρότερες εντάσεις από εκείνες που είχαν υποθέσει τα σενάρια της συνολικής αξιολόγησης του 2014, διατηρώντας κατά μέσο όρο το ίδιο επίπεδο κεφαλαίων μετά από εντάσεις. Οι πιθανότεροι παράγοντες στους οποίους αποδίδεται η διαφοροποίηση των αποτελεσμάτων μεταξύ του βασικού σεναρίου και του σεναρίου δυσμενών εξελίξεων ήταν οι αυξημένες ζημιές από δάνεια, τα μειωμένα καθαρά έσοδα από τόκους και οι υψηλότερες ζημιές αποτίμησης θέσεων που υπόκεινται σε κίνδυνο αγοράς.

Οι τράπεζες με χαμηλότερη ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου και υψηλότερο λόγο μη εξυπηρετούμενων δανείων παρουσιάζουν κατά μέσο όρο χειρότερες επιδόσεις όσον αφορά τον αντικτυπο των εντάσεων τόσο στις ζημιές από μη εξυπηρετούμενα δάνεια όσο και στα καθαρά έσοδα από τόκους. Αυτό καταδεικνύει πόσο σημαντικό είναι να αντιμετωπιστούν οι υψηλοί λόγοι μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Στοιχεία 1ου τριμήνου

Τα αποτελέσματα του πρώτου τρι-

μήνου του 2017 για την Κύπρο, παρουσιάζονται σε ετήσια βάση) διαμορφώθηκε σε 1,24% το α' τρίμηνο του 2017, ενώ παρατηρείται διαφοροποίηση στις επιμέρους εξελίξεις. Οι αποδόσεις των περιουσιακών στοιχείων των τραπεζών ανήλθαν σύμφωνα με τον SSM στο 0,13%, ενώ ο λόγος των εσόδων προς τα έσοδα των τραπεζών ανήλθε στο 51,99%. Αναφορικά με τις καταθέσεις συνολικά στο νησί, ανήλθαν στα 45,6 δισ. ευρώ, με τα νοικοκυριά να κατέχουν τη μερίδα του λέοντος, στα 24,7 δισ. ευρώ. Οι συνολικές υποχρεώσεις πάντως και τα ίδια κεφάλαια στην Κύπρο ανήλθαν σύμφωνα με τα στοιχεία στα 51,99 δισ. ευρώ. Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις) ανήλθε στο 15,21%, ενώ ο μέσος όρος σύμφωνα με τον ίδιο πίνακα ανέρχεται στο 13,74%. Τα κεφάλαια κοινών μετοχών κατηγορίας 1 για τις τράπεζες στην Κύπρο σε ποσό, ανήλθε στα 4,93 δισ. ευρώ.

Ο δείκτης μόχλευσης για την Κύπρο (transitional definition), στο πρώτο τρίμηνο του 2017 ανήλθε στο 9,51%, ενώ ο ίδιος δείκτης (fully phased-in definition), στο 9,34%. Πρόσθετα, τα σταθμισμένα ποσά της έκθεσης κιν-

δύνου στην Κύπρο ανήλθαν σύμφωνα με τον SSM στο 28,63 δισ. ευρώ. Ο Δείκτης Δανείων προς τις καταθέσεις, ο SSM δείχνει πως η Κύπρος ήταν στο πρώτο τρίμηνο του 2017 στο 83,49%, με το μέσο όρο στην Ευρωζώνη να είναι στο 119,39%. Συγκεκριμένα, το σύνολο δανείων και προκαταβολών προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και νοικοκυριά, ανήλθε στα 27,11 δισ. ευρώ, ενώ οι συνολικές καταθέσεις των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων και νοικοκυριών στα 32,47 δισ. ευρώ. Ο Δείκτης κάλυψης ρευστότητας ανήλθε στο 187,49%.

Αντιμετώπιση ΜΕΔ

Πριν από την έναρξη διαδικασίας καθορισμού βραχυμεσοπρόθεσμων στόχων, οι τράπεζες θα πρέπει να ορίζουν με σαφήνεια τα μακροπρόθεσμα επίπεδα ΜΕΔ που θεωρούν εύλογα, τόσο σε συνολικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, αναφέρει η ΕΚΤ. Αναγνωρίζεται ότι τα χρονικά διαστήματα που απαιτούνται για την επίτευξη αυτών των μακροπρόθεσμων στόχων περιβάλλονται από σημαντική αβεβαιότητα, αλλά αποτελούν ουσιαστά παράγοντα για τον καθορισμό κατάλληλων βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων στόχων. Οι τράπεζες που δραστηριοποιούνται σε έντονες μακροοικονομικές συνθήκες θα πρέπει επίσης να εξετάζουν τα διεθνή ή ιστορικά όρια αναφοράς για τον ορισμό των «εύλογων» μακροπρόθεσμων επιπέδων ΜΕΔ. Οι τράπεζες με υψηλά επίπεδα ΜΕΔ θα πρέπει να ενσωματώνουν, κατ'ελάχιστο, στην στρατηγική τους για τα ΜΕΔ σαφώς καθορισμένους ποσοτικούς στόχους (συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των υπό κατάσχεση στοιχείων ενεργητικού), οι οποίοι θα πρέπει να εγκρίνονται από το διοικητικό όργανο. Ο συνδυασμός αυτών των στόχων θα πρέπει να οδηγεί σε σαφή μείωση των ανομιγμάτων ΜΕΔ (πριν και μετά από προβλέψεις) τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα.

Παρόλο που οι προσδοκίες για μεταβολή των μακροοικονομικών συνθηκών μπορεί να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο στον καθορισμό του επιπέδου των στόχων (εφόσον στηρίζονται σε στέρεες εξωτερικές προβλέψεις), δεν θα πρέπει να αποτελούν τον μοναδικό καθοριστικό παράγοντα για τους θεσπισμένους στόχους μείωσης, καταλήγει.

Συνεχής επίβλεψη

Σε συμφωνία με τον Κανονισμό για το πλαίσιο Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο η ΕΚΤ εξετάζει κατά πόσον η εποπτευόμενη οντότητα ή ο εποπτευόμενος όμιλος πληροί ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια βάσει των οποίων κατηγοριοποιούνται οι τράπεζες ως σημαντικές, σύμφωνα με το άρθρο 6(4) του Κανονισμού E-EM, όπως ο συνολικό ενεργητικό, οι διασυναρπαστικές δραστηριότητες κ.λπ. Η εν λόγω ετήσια αξιολόγηση πραγματοποιείται ταυτόχρονα με τη συνολική αξιολόγηση. Καλύπτει πιστωτικά ιδρύματα, χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών και μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών με έδρα στη ζώνη του ευρώ, καθώς και υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε άλλο κράτος-μέλος της ΕΕ. Μετά την αξιολόγηση, οι τράπεζες κατηγοριοποιούνται είτε ως σημαντικές είτε ως λιγότερο σημαντικές. Οι σημαντικές τράπεζες και οι σημαντικοί τραπεζικοί όμιλοι υπόκεινται στην άμεση εποπτεία της ΕΚΤ. Τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα υπόκεινται στην εποπτεία των εθνικών αρμόδιων αρχών, υπό την επίβλεψη της ΕΚΤ. Κατά την αξιολόγηση του 2016 η ΕΚΤ η ΕΑΑ των συμμετεχόντων κρατών-μελών εξέτασαν από κοινού κατά πόσον (α) οι οντότητες που έχουν χαρακτηριστεί ως σημαντικές εξακολουθούν να πληρούν τα σχετικά κριτήρια, (β) οι οντότητες που έχουν χαρακτηριστεί ως λιγότερο σημαντικές καλύπτουν πλέον τα κριτήρια ώστε να χαρακτηριστούν σημαντικές και (γ) εξακολουθούν να υφίστανται οι εξαιρετικές περιστάσεις, οι αρχές που εποπτεύουν τις ουσιαστικές θυγατρικές και τα υποκαταστήματα που διατηρεί κάθε τραπεζικός όμιλος σε τρίτες χώρες, καταλήγει.

Το ηλεκτρικό καλώδιο στην πρίζα της υλοποίησης

Ξεκίνησαν οι διαδικασίες αδειοδότησης του έργου με το οποίο θα διασυνδεθούν Κύπρος - Ελλάδα - Ισραήλ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Σημαντικό βήμα υλοποίησης αποτελεί η απόφαση που λήφθηκε στην Αθήνα, με την οποία χαρακτηρίστηκε ώριμο το έργο που παρουσίασε η κοινοπραξία EuroAsia Interconnector για την ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου-Ελλάδας-Ισραήλ. Συγκεκριμένα, με απόφαση που υπέγραψε στις 19 Ιουλίου 2017 ο υφυπουργός Οικονομίας της Ελλάδας Στέργιος Πιτσιόγλας, ξεκινούν οι διαδικασίες εκείνες για αδειοδότηση του έργου με ανάδοχο την EuroAsia Interconnector. Η απόφαση προβλέπει την κατάθεση από την κοινοπραξία, εντός περιόδου δύο ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, πλήρους φακέλου αιτήσεων για την έκδοση των απαιτούμενων αδειών στη Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων. Με βάση τις διαδικασίες που ακολουθούνται στην Ελλάδα, από τη στιγμή που ο φάκελος γίνει αποδεκτός από τη Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων, οι άδειες για την υλοποίηση του έργου θα πρέπει να χορηγηθούν σε διάστημα ενάμιση έτους. Η κοινοπραξία EuroAsia Interconnector δεσμεύεται, σύμφωνα και με τον κοινοτικό κανονισμό για τις ενεργειακές υποδομές, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης έναρξης της διαδικασίας έκδοσης αδειών να καταρτίσει και να υποβάλει στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του υπουργ-

εταιρείας State Grid, που πρόσφατα εξαγόρασε το 25% των μετοχών του ελληνικού ΑΔΜΗΕ που συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της EuroAsia Interconnector κοινοπραξίας που θα υλοποιήσει το έργο.

Σε τρεις φάσεις

Το όλο έργο θα διεξαχθεί σε τρεις φάσεις και με βάση τα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί θα έχει ολοκληρωθεί το 2022. Η ηλεκτρική διασύνδεση περιλαμβάνει τρία επιμέρους project: τη διασύνδεση Ισραήλ-Κύπρου, μήκους 329 χλμ., τη διασύνδεση Κύπρου-Κρήτης, μήκους 879 χλμ., και τη διασύνδεση Κρήτης-Αττικής, μήκους 310 χλμ. Πρόκειται για επένδυση αρχικού προϋπολογισμού 3 δισ. ευρώ, με στόχο το 50% να καλυφθεί από κοινοτικά κονδύλια (Connecting Europe Facility). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η διασύνδεση Αττικής-Κρήτης, που αποτελεί τμήμα του EuroAsia Interconnector, δεν έρχεται σε αντίθεση με τη διασύνδεση που σχεδιάζει ο



Το ηλεκτρικό καλώδιο θα είναι μήκους 1.518 χλμ. δυναμικότητας 2.000 MW και η εκτέλεση του έργου θα πραγματοποιηθεί σε τρεις φάσεις. Το έργο με βάση το χρονικό πλαίσιο θα παραδοθεί το 2022 με τη σύνδεση Κύπρου-Κρήτης.

Επειδή το αυτοκίνητο είναι μέρος της ζωής μας.

Η πρώτη φάση του έργου Ισραήλ-Κύπρος θα έχει ολοκληρωθεί το 2019, η δεύτερη Κρήτης-Αττικής το 2020 και η τρίτη και τελευταία φάση Κύπρου-Κρήτης το 2022. Το συνολικό μήκος του καλωδίου θα είναι 1.518 χλμ.

γείου Οικονομίας, ένα σχέδιο σχετικά με τη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία χορήγησης των αδειών και την εξασφάλιση έγκαιρης πληροφόρησης του κοινού. Ο κανονισμός της ΕΕ απαιτεί τη δημόσια διαβούλευση για τέτοιου είδους έργα, καθώς και την ενημέρωση της κοινής γνώμης για κάθε στάδιο υλοποίησής τους.

Άρση της απομόνωσης

Η υλοποίηση της ηλεκτρικής διασύνδεσης των τριών χωρών ουσιαστικά αποτελεί υλοποίηση της πολιτικής της ΕΕ για άρση της ενεργειακής απομόνωσης κρατών μελών, ανάμεσα σε αυτά της Ελλάδας λιγότερο αλλά και της Κύπρου περισσότερο. Μέσω του EuroAsia Interconnector θα επιτευχθεί η διασύνδεση των ηλεκτρικών συστημάτων των χωρών Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ με την κατασκευή υποθαλάσσιου καλωδίου, μήκους 1.518 χλμ. και μεταφορικής δυναμικότητας 2.000 MW. Το καλώδιο θα είναι διπλής ροής, δημιουργώντας έτσι σχέση αλληλεξάρτησης των απομονωμένων ενεργειακά αγορών του Ισραήλ και της Κύπρου με την αγορά της ΕΕ μέσω της Ελλάδας. Το έργο έχει ενταχθεί στα κοινού ενδιαφέροντος έργα της ΕΕ, καθώς η διασύνδεση των τριών χωρών κρίνεται σημαντική και στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ για διεύρυνση της μεγάλης ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρισμού και της ασφάλειας εφοδιασμού των χωρών-μελών της. Σημαντικός παράγοντας προς την πορεία υλοποίησης αποτελεί η παρουσία της κινεζικής

Ελάτε να μιλήσουμε.

Επισκεφθείτε οποιοδήποτε κατάστημά μας και αποκτήστε το νέο σας αυτοκίνητο χωρίς πολλές ιστορίες.

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της και να αποσύρει ή τροποποιήσει οποιοδήποτε σχέδιο ανά πάσα στιγμή.

Τράπεζα Κύπρου

www.bankofcyprus.com.cy
800 00 800

ΑΔΜΗΕ για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας της Κρήτης. Θα πρέπει εξάλλου να σημειωθεί το ενδιαφέρον της κινεζικής εταιρείας State Grid, που αποτελεί το νέο μέτοχο του ΑΔΜΗΕ, για την ηλεκτρική διασύνδεση των τριών χωρών. Η πρώτη φάση του έργου Ισραήλ-Κύπρος θα έχει ολοκληρωθεί το 2019, η δεύτερη Κρήτης-Αττικής το 2020 και η τρίτη και τελευταία φάση Κύπρου-Κρήτης το 2022.

Οπτική ίνα

Η υλοποίηση του έργου ηλεκτρικής διασύνδεσης αποκτά ιδιαίτερη σημασία και για ένα επιπλέον λόγο. Ανοίγει το δρόμο για την παράλληλη πόντση οπτικής ίνας που θα αναβαθμίσει τις τηλεπικοινωνιακές υποδομές μεταφοράς δεδομένων. Θέμα το οποίο ετέθη επίσημα στο περιθώριο της τριμερούς συνάντησης Κύπρου-Ελλάδας-Ισραήλ στη Θεσσαλονίκη. Οι αρμόδιοι Υπουργοί των τριών χωρών συζητήσαν εκτενώς την διασύνδεση μέσω ο-

πτικής ίνας, η οποία θα ποιντιστεί παράλληλα με το ηλεκτρικό καλώδιο. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί το ζωρό ενδιαφέρον που έχει επιδειχθεί και από τις τρεις χώρες. Ο Υπουργός Μεταφορών Μάριος Δημητριάδης, με δηλώσεις του στην «Κ», χαρακτήρισε το τηλεπικοινωνιακό καλώδιο (οπτική ίνα) ως ένα μεγαλεπήβολο έργο, το οποίο είναι εξαρτημένο από την υλοποίηση της ηλεκτρικής διασύνδεσης των τριών χωρών μέσω του καλωδίου EuroAsia Interconnector. Σε περίπτωση υλοποίησής του, το όλο έργο πιστεύεται ότι θα έχει σημαντικά οφέλη, καθώς θα συνεισφέρει τα μέγιστα στην προσπάθεια να μετατραπεί η Κύπρος σε τηλεπικοινωνιακό κόμβο και στην ανάπτυξη των υπηρεσιών τεχνολογίας. Επίσης θετικά είναι η απότιμηση και σε θέματα ανταγωνισμού και το κωσοφορούμενο έργο θα πιέσει τα τιμολόγια προς τα κάτω.

ΑΠΟΨΗ Του ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Τα ρομπότ και τα κλειστά επαγγέλματα

Στο βιβλίο του «Οι βιομηχανίες του μέλλοντος» (μολύβι κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Ικαρος) ο Αλεξ Ρος, πρώην σύμβουλος καινοτομίας της Χίλαρι Κλίντον στο υπουργείο Εξωτερικών, γράφει για την επανάσταση της ρομποτικής, και τις χώρες που βρίσκονται στην εμπροσθοφυλακή της. «Η Ιαπωνία, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Γερμανία δεσπόζουν στον χώρο των υψηλής αξίας βιομηχανικών και ιατρικών ρομπότ, ενώ η Νότια Κορέα και η Κίνα είναι σημαντικές παραγωγικοί φτηνότερων ρομπότ που απευθύνονται περισσότερο στον καταναλωτή», γράφει.

Ο Ρος εκτιμά πως η εξάπλωση των ρομπότ θα επιφέρει ανατροπές στην οικονομία που μπορεί να φτάσουν την κλίμακα της αγροτικής, της βιομηχανικής και της ψηφιακής επανάστασης, ενώ οι ραγδαίες εξελίξεις στις βιοεπιπτώσεις θα παρατείνουν σημαντικά τη διάρκεια ζωής των ανθρώπων. Τα οικονομικά οφέλη από αυτές τις εξελίξεις όμως, όπως γράφει, «θα κατανέμονται άνισα μεταξύ όσων βρίσκονται στην κατάλληλη θέση για να δημιουργήσουν ή να υιοθετήσουν τις νέες επαναστατικές ανακαλύψεις και εκείνων που ενδέχεται να μείνουν ακόμα πιο πίσω. Ως από-

ντηση, οι κοινωνίες θα πρέπει να βρουν νέους τρόπους προσαρμογής». Τι προοπτικές έχει η Ελλάδα για να προσαρμοστεί στο γενναίο αυτό νέο κόσμο; Μιλάμε για τη χώρα στην οποία εδώ και επτά χρόνια δίνονται μάχες οπισθοφυλακής (εν πολλοίς με επιτυχία) κατά πολύ πιο ήπιων αλλαγών, από την αξιολόγηση δημοσίων υπαλλήλων και τη χρήση ιδιωτών στην αποκομιδή των απορριμμάτων έως την πώληση μη συνταγογραφούμενων φαρμάκων στα σουπερ μάρκετ και τη δυνατότητα των ναυπηγημάτων να αναζητήσουν ιδιωτικούς πόρους. Η σημερινή κυβέρνηση αποτελεί απλώς την πιο α-

Οι ανατροπές στην οικονομία μπορεί να φτάσουν την κλίμακα της αγροτικής, της βιομηχανικής και της ψηφιακής επανάστασης, ενώ οι εξελίξεις στις βιοεπιπτώσεις θα παρατείνουν σημαντικά τη διάρκεια ζωής των ανθρώπων.

κράια εκδοχή της αντίστασης στο αυτονόητο και της αδιαφορίας για τη νέα εποχή που έρχεται καλπάζοντας. Σύμφωνα με τη μελέτη «Atlas of Economic Complexity», που συνέκρινε το εθνικό εισόδημα με την παραγωγική βάση κάθε χώρας, η Ελλάδα το 2008 είχε το μεγαλύτερο χάσμα μεταξύ του ΑΕΠ της και του γνωστού περιεχομένου της παραγωγής της από όλες τις 128 χώρες που εξετάστηκαν. Με άλλα λόγια, όπως το είχε θέσει ο Ρικάρντο Χάουσιμαν του Harvard, ένας εκ των συντακτών της μελέτης, «η Ελλάδα δεν διέθετε την παραγωγική δομή για να είναι τόσο πλούσια».

Αυτό που συμβαίνει από το 2008 και μετά είναι ότι το βιοτικό επίπεδο της χώρας διολιθισθάνει, ώστε να ευθυγραμμιστεί με τη χαμηλή προστιθέμενη αξία της παραγωγικής βάσης. Οι ομιωγές περί «βουλγαροποίησης» κρύβουν τη θλιβερή αδυναμία της χώρας να αναβαθμίσει αυτήν την παραγωγική βάση, ώστε να βάλει τέλος στη διολίσθηση και να προετοιμασθεί για την επόμενη τεχνολογική επανάσταση. Προσπαθώντας απεγνωσμένα να αναβιώσουμε το παρελθόν, μένουμε απελπιστικά πίσω στη διεκδίκηση του μέλλοντος.

ΑΠΟΨΗ Του ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΣΕΒΑΣΤΙΑΝ*

Θεμελιώδης αρχή η διάκριση των εξουσιών

Θεμελιώδης αρχή του Συντάγματος και καθοριστική για την οργάνωση της πολιτείας είναι αυτή της διάκρισης των εξουσιών, που αποτελεί την κατεξοχόν οργανωτική βάση του πολιτεύματος. Κύρια αποστολή της Δικαιοσύνης είναι η πιστή τήρηση του Συντάγματος, των διεθνών συμβάσεων και των νόμων και με τον τρόπο αυτό ο έλεγχος της δράσης της Διοίκησης και η προστασία των πολιτών από την κρατική αυθαιρεσία.

Η αντιμετώπιση της Δικαιοσύνης και των λειτουργιών της ως «θεσμικού εμπόδιου», κατά την έκφραση του πρωθυπουργού, ακυρώνει τη βασική αυτή συνταγματική αρχή και αμφισβητεί τον συνταγματικό-εγγυητικό ρόλο της Δικαιοσύνης. Οι επιθέσεις υπουργών και κυβερνητικών βουλευτών στη Δικαιοσύνη, με τη στήριξη του πρωθυπουργού, εντάσσονται σε μία προσπάθεια απαξίωσης της και μετάθεσης των ευθυνών της κυβέρνησης.

Κανείς δικαστής δεν αρνήθηκε την κριτική σε δικαστικές αποφάσεις, ακόμα και αν αυτή είναι σκληρή, αρκεί να είναι τεκμηριωμένη και υπεύθυνη. Σήμερα, όμως, βρισκόμαστε μπροστά στο φαινόμενο της αμφισβήτησης του θεσμικού ρόλου των δικαστών. Καταγγέλλονται εντελώς αόριστα, αυθαίρετα και ατεκμηριωμένα φαινόμενα συγκάλυψης

σκανδάλων, ενώ είναι γνωστό ότι η Δικαιοσύνη έχει ερευνησει και εξακολουθεί να ερευνά όλες τις σχετικές καταγγελίες με τα πενήντα μέσα που της διαθέτει η πολιτεία. Δεκάδες υποθέσεις οκανδάλων έχουν φτάσει στα ακροατήρια των ποινικών δικαστηρίων και ακόμα περισσότερες βρίσκονται στο στάδιο της ανάκρισης. Η αδυναμία απόδοσης ποινικών ευθυνών σε πολιτικά πρόσωπα οφείλεται στην «ασυλία» που παρέχει ο συνταγματικός νομοθέτης σ' αυτά με την ευθύνη της συντριπτικής πλειονότητας των πολιτικών κομμάτων. Αφού ο πολιτικός κόσμος της χώρας δημιούργησε ένα προστατευτικό πλέγμα διατάξεων για τα πολιτικά πρόσωπα, αναζητεί τώρα ευθύνες για την εξέλιξη αυτή από τη Δικαιοσύνη!!!

Η Δικαιοσύνη δεν είναι εμπόδιο στην άσκηση της κυβερνητικής πολιτικής, αλλά ούτε μπορεί να λειτουργεί ως βραχίονας της εκτελεστικής εξουσίας. Οι αντιθέτες απόψεις μόνο ως προσπάθεια χειραγώγησης της Δικαιοσύνης μπορούν να εκληφθούν. Δεν είναι τυχαίο, εξάλλου, το γεγονός ότι τα ίδια πρόσωπα που πανηγύριζαν στο παρελθόν από τη θέση της αντιπολίτευσης για δικαστικές αποφάσεις που έκριναν αντισυνταγματικές διατάξεις νόμων που ψηφίσαν προηγούμενες κυβερνήσεις (π.χ. για

μειώσεις μισθών και συντάξεων, για το χαρατί της ΔΕΗ), σήμερα επιτίθενται στη Δικαιοσύνη.

Αν αναζητήσει κανείς τα βαθύτερα αίτια της συντονισμένης αυτής επίθεσης στη Δικαιοσύνη, θα διαπιστώσει ότι γίνεται προσπάθεια να βρεθεί ένας εσωτερικός εχθρός, υπεύθυνος για τη συρρίκνωση των εργασιακών δικαιωμάτων και την κατεδάφιση του κοινωνικού κράτους. Η φιλολαϊκή πολιτική μιας κυβέρνησης δεν κρίνεται από τις δηλώσεις υπουργών και κυβερνητικών βουλευτών, αλλά αποδεικνύεται καθημερινά με τα νομοσχέδια που κατατίθενται και τους νόμους που ψηφίζονται, αλλά και από τις θέσεις της στα κρίσιμα ζητήματα της προστασίας των μισθών και συντάξεων, της απελευθέρωσης ή μη των ομαδικών απολύσεων, της προνομιακής μεταχείρισης του μισθού έναντι των απαιτήσεων των τραπέζων και του Δημοσίου στο πλαίσιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, της διατήρησης των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, της προστασίας των ορίων συνταξιοδότησης, του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών και των ασφαλιστικών δικαιωμάτων.

*Ο κ. Χαράλαμπος Σεβαστιάνος είναι πρόεδρος Πρωτοδικών, εκκρόσωπος Τύπου της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων.

Υπό μελέτη τέσσερα σενάρια για το μέλλον των κατεχομένων

Σταδιακή μετεξέλιξη, μοντέλο Γιβραλτάρ, άνοιγμα Βαρωσίου και επανέναρξη των συνομιλιών

του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Στον απόηχο των εξελίξεων στο Κυπριακό και λίγο μετά το ναυάγιο στο Κρανς Μοντάνα, στα κατεχόμενα έρχονται στο προσκήνιο της επικαιρότητας εναλλακτικά σενάρια για το μέλλον των Τουρκοκυπρίων. Η τουρκοκυπριακή Δεξιά και η Άγκυρα συζητούν διάφορα σχέδια, ενώ η τουρκοκυπριακή Αριστερά επιμένει για την σημασία της συνέχισης του διαλόγου και των συνομιλιών στο Κυπριακό.

Από την σκοπιά της τουρκοκυπριακής Δεξιάς, οι τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό παρέχουν στην τ/κ πλευρά την «χρυσή ευκαιρία» για να συνεχίσει την πορεία της αποκτώντας ξεχωριστή «κρατική οντότητα». Στα πλαίσια του συγκεκριμένου σκεπτικού, στους κόλπους της τ/κ Δεξιάς συζητούνται σειρά σεναρίων και σχεδίων. Παρόμοιο κλίμα επικρατεί και στους κύκλους



Σε περίπτωση που ανοίξει το λιμάνι της Αμμοχώστου και ο αερολιμένας της Τύμψου για διεθνή δρομολόγια, η τουρκική πλευρά θεωρεί ότι η «ΤΑΒΚ» θα αποκτήσει ένα πολύτιμο «περιθώριο ανάσας», το οποίο θα δώσει μεγάλη ώθηση στην τ/κ οικονομία.

λευταίων εξελίξεων στο Κυπριακό, λοιπόν, στα κατεχόμενα και στην Άγκυρα συζητούνται διάφορα σενάρια, τα οποία και παρουσιάζει η Οικονομική «Κ».

Σταδιακή μετεξέλιξη

Το μοντέλο της σταδιακής μετεξέλιξης. Με τα τελευταία δεδομένα και υπό το φως των τελευταίων εξελίξεων πρόκειται για το «δημοφιλέστερο» και επικρατέστερο σχέδιο στα στρατόπεδα της Άγκυρας, της τ/κ Δεξιάς αλλά και του ίδιου του «Προεδρικού».

Ο ίδιος ο Μουσταφά Ακιντζί, πριν από την διάσκεψη του Κρανς Μοντάνα, προειδοποίησε την κοινή γνώμη ότι σε περίπτωση αποτυχίας των συνομιλιών, η τ/κ πλευρά δεν θα είχε άλλη επιλογή παρά να συνεχίσει την πορεία της με την «ΤΑΒΚ».

Σε αυτή την περίπτωση, οι δομές της «ΤΑΒΚ» θα ανασυγκροτηθούν σταδιακά. Παράλληλα, θα καταβληθούν προσπάθειες από την Τουρκία και την τ/κ πλευρά για την σταδιακή ενσωμάτωση της «ΤΑΒΚ» στο διεθνές πλαίσιο.

Στα πλαίσια του συγκεκριμένου σεναρίου, η τουρκική πλευρά αποβίβει μεγάλη σημασία στην άρση των απομονώσεων, κυρίως στο πεδίο της οικονομίας. Σε περίπτωση που ανοίξει το λιμάνι της Αμμοχώστου και ο αερολιμένας της Τύμψου για διεθνή δρομολόγια, η τουρκική πλευρά θεωρεί ότι η «ΤΑΒΚ» θα αποκτήσει ένα πολύτιμο «περιθώριο

ανάσας», το οποίο θα δώσει μεγάλη ώθηση στην τ/κ οικονομία. Σε πρώτη φάση της υλοποίησης του συγκεκριμένου σχεδίου, η τ/κ πλευρά επιδιώκει την άμεση εφαρμογή της συνθήκης ελεύθερου εμπορίου που υπογράφηκε με την Τουρκία πριν από πολλά χρόνια και η οποία παρέμεινε στο ράφι εξαιτίας του Σχεδίου Αννάν και των συνομιλιών στο Κυπριακό.

Το σχέδιο της σταδιακής μετεξέλιξης της «ΤΑΒΚ», το οποίο εμπεριέχει και σημαντικές πρωτοβουλίες για την ανασυγκρότηση των δομών «οικονομικών και πολιτικών» της βόρειας Κύπρου, προσεγγίζουν θετικά μερίδες της τουρκικής κυβέρνησης, σύσσωμη η τ/κ Δεξιά και

προσωπικότητες από τον κύκλο του «Προεδρικού».

Συνέχιση του διαλόγου

Επανεναρξη συνομιλιών. Πρόκειται για ένα σενάριο που στολίζει στην κυριολεξία τα όνειρα της τ/κ Αριστεράς. Μετά το ναυάγιο του Κρανς Μοντάνα, υποστηρικτές της τ/κ ηγεσίας και της τ/κ Αριστεράς επιμένουν για την σημασία της συνέχισης της προσπάθειας για την ομοσπονδιακή λύση.

Στέλεχη του «Προεδρικού» και των τ/κ πολιτικών σχηματισμών θεωρούν αναγκαία την δρομολόγηση μιας σειράς νέων πρωτοβουλιών για την τόνωση του διαλόγου των δυο κοινοτήτων. Μέσα στα

πλαίσια των συγκεκριμένων πρωτοβουλιών, η τ/κ Αριστερά αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στα νέα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Παράλληλα, καλεί τις δυο ηγεσίες να συνεχίσουν την προσπάθεια για την ενωμένη Κύπρο.

Ο κύκλος του «Προεδρικού», το Ρεπουμπλικανικό Τουρκικό Κόμμα (ΡΤΚ) και άλλοι μικρότεροι σχηματισμοί της τ/κ Αριστεράς θεωρούν ότι η τ/κ κοινότητα δεν έχει άλλη επιλογή παρά την ενσωμάτωσή της στο διεθνές πλαίσιο μέσα από την ενωμένη και ομοσπονδη Κύπρο.

Μοντέλο Γιβραλτάρ

Το μοντέλο Γιβραλτάρ. Πρόκειται για την «αντιπρόταση» της τ/κ Δεξιάς, η οποία βρίσκει αντίκτυπο σε κάποιες μερίδες της τουρκικής κυβέρνησης και του κυβερνητικού Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ). Οι υποστηρικτές αυτού του σχεδίου θεωρούν ανέφικτο το εγχείρημα της συνέχισης της προσπάθειας για την ομοσπονδιακή λύση. Από την δική τους σκοπιά, στο Κρανς Μοντάνα κατέρρευσε μια προσπάθεια που μετρά μισό αιώνα ζωής. Στη νέα περίοδο, λοιπόν, η τ/κ πλευρά καλείται να επίστασει μια άρα ναρήτερα την προσοχή της σε εναλλακτικά σχέδια για το μέλλον της.

Οι υποστηρικτές του σχεδίου προβάλλουν, επίσης, την άποψη ότι η σταδιακή ανασυγκρότηση και μετεξέλιξη της «ΤΑΒΚ» δεν πρόκειται να σημειώσει επιτυχία δίχως την συνηνόηση και την στενή συνεργασία με την Τουρκία. Η τ/κ κοινότητα χρειάζεται ένα νέο πλαίσιο συνεργασίας με την «μτζέρα πατρίδα».

Εφόσον η αναγνώριση της «ΤΑΒΚ» δεν πρόκειται να συμβεί στο άμεσο μέλλον, η τ/κ πλευρά καλείται να καθίσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με την τουρκική πλευρά και να διαπραγματευτεί ένα νέο μοντέλο διακυβέρνησης για το βόρειο κομμάτι του νησιού. Στα πλαίσια αυτής της διαπραγματεύσεως, η τ/κ πλευρά προσεγγίζει θετικά την ιδέα της παραχώρησης της δικής της άμυνας και της διπλωματίας στην Άγκυρα. Έτσι, στην νέα περίοδο η Τουρκία θα εκπροσωπεί την «ΤΑΒΚ» στο διεθνές σκηνικό και θα αναλάβει και τυπικά την άμυνα του βόρειου τμήματος του νησιού. Στα υπόλοιπα πεδία διακυβέρνησης, η τ/κ πλευρά θα διατηρήσει την αυτονομία της.

Λέξη προς λέξη η καταγραφή των πρακτικών

Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Δεν φθάνεται διατεθειμένο το Προεδρικό και δη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης να μην προχωρήσει στη δημοσιοποίηση των πρακτικών που κράτησε η τ/κ πλευρά στο Κρανς Μοντάνα. Θέμα και θέση που από τις πρώτες μέρες της επιστροφής από την Ελβετία, αποτελεί επιχείρημα για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας εφόσον ανάλογη ήταν και η στάση αλλά και η επικοινωνιακή ομιλία που χρησιμοποίησε όταν από την αντιπολίτευση αμφισβητούσαν τα όσα έγιναν κυρίως σε εκείνο το περιβάλλον δέιπνο. Ο Νίκος Αναστασιάδης, για να αντιμετωπίσει τα όσα ακούγονταν εκείνες τις μέρες, αποκάλυψε στην «Κ» πως έχει προετοιμάσει προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις ότι υπάρχουν καταγεγραμμένα πρακτικά και πως εκεί διαφαίνεται σε όλη της την έκταση η θέση της Τουρκίας. Την ίδια γραμμή ακολουθεί και όσον αφορά τη στάση και τα λεγόμενα που κράτησε ο ειδικός σύμβουλος για το Κυπριακό Έσπεν Άιντε. Διαφαίνεται έτσι η έντονη ενόχληση που επικρατεί στο προεδρικό αναφορικά με τα όσα είπε ο τελευταίος, και εφόσον όπως λένε οι πληροφορίες η καταγραφή έχει γίνει λέξη προς λέξη από την τ/κ πλευρά, και σε αυτή την περίπτωση η δημοσιοποίησή τους αναμένεται να αποδείξει αν τα όσα έχει πει ο ειδικός σύμβουλος ευσταθούν ή όχι. Μάλιστα, σύμφωνα με πληροφορίες, το πόθε θα γίνει η δημοσιοποίηση είναι κάτι που θα το αποφασίσει ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προσωπικά, αν και δεν αποκλείεται αυτό να γίνει και εντός της ημέρας.

Θα προχωρήσουμε

Κι ενώ πληροφορίες της «Κ» έκαναν λόγο για το ότι δεν είναι της ώρας να ανοίξει ένα νέο μέτωπο με τον Έσπεν Άιντε και ειδικά πριν ο τελευταίος προχωρήσει στη συγγραφή της έκθεσής του, το ότι τα όσα ανέφερε ουσιαστικά βγαίνουν εκτός κάδρου την Τουρκία κι αφήνουν εκτεθειμένη την τ/κ πλευρά σε πρώτο βαθμό, αλλά και τους τ/κ, ήταν η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι. Από πληροφορίες της «Κ» διαφαίνεται μέχρι στιγμής ότι ο ειδικός σύμβουλος αρνείται τις κατηγορίες περί μη σωστής προετοιμασίας για τη μετάβαση στο Κρανς Μοντάνα, που ακούστηκαν από τ/κ πλευράς το τελευταίο διάστημα με τη θέση του να διαμορφώνεται παρασκηνιακά γύρω από την άποψη πως τον πρώτο λόγο τον είχαν οι δυο ηγέτες. Σημειώνεται πως ειδικά τις πρώτες μέρες στην Ελβετία επί της ουσίας δεν έλαβε χώρα ουσιαστική συζήτηση και οι πλευρές αναλόγησαν σε διαδικαστικά ζητήματα, κάτι για το οποίο η ευθύνη βαρύνει τα ΗΕ εφόσον υπήρχε συγκεκριμένος χρόνος συζήτησης και όχι πολυτέλεια αυτού που θα επέτρεπε συζητήσεις σε γενικότερο επίπεδο.

Να δώσουν και τα ΗΕ τα πρακτικά

Μια άλλη πτυχή των όσων προκρίπουν ότι έλαβαν χώρα στο Κρανς Μοντάνα, επί των πρακτικών, άπτεται του ότι όλες οι πλευρές κρατούσαν πρακτικά, των ΗΕ συμπεριλαμβανομένων. Κάτι που σύμφωνα με πληροφορίες έχει υπόψη της και η τ/κ πλευρά, αν μη τι άλλο δεν πρόκειται για κάτι κρυφό, με αποτέλεσμα να προτρέπονται και τα ΗΕ να προχωρήσουν στη δημοσιοποίηση από την πλευρά τους των πρακτικών.

Το μέλλον

Εκείνο από τα σημεία που φάνηκε χθες να ξεχωρίζει είναι η συνάντηση του ειδικού συμβούλου με τον ΥΠΕΕ Ιωάννη Κασουλίδη. Σε σχετική του ανάρτηση στο Twitter, ο ειδικός σύμβουλος έδειξε ενθουσιασμό ως προς το περιεχόμενο αυτής, τονίζοντας πως συζήτησαν οι δυο το μέλλον των συνομιλιών.

Εν μέσω θέρους άναψε για τα καλά προεκλογικός

Επίσημη πρώτη για Σταύρο Μαλά με αντιπαραθέσεις ΑΚΕΛ και κυβέρνησης - Κλειδώνει συνεργασίες ο Νικόλας Παπαδόπουλος

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Φθάνεται πως η θερινή ραστώνη δεν έχει πλήξει ακόμη κόμματα και επιτελεία, καθώς μεσούσης της καλοκαιρινής περιόδου ο προεκλογικός όχι μόνο έχει ξεκινήσει αλλά έχει ανάψει για τα καλά. Η επιλογή Σταύρου Μαλά από την Εξέκια Παπαϊωάννου έδωσε το σύνθημα ώστε να διαμορφωθεί επίσημο το προεκλογικό σκηνικό, με τις πολιτικές κινήσεις και τακτικές να δίνουν και να παίρνουν. Το ΑΚΕΛ, λύνοντας τον δισεπίλυτο γρίφο για το ποιος θα είναι τελικώς ο υποψήφιος του, προχωρά πλέον στην αντιμετώπιση και ενισχύει τον ρόλο του ως αξιωματική αντιπολίτευση. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος βρίσκεται σε διαβουλεύσεις με διάφορες κοινωνικές και πολιτικές ομάδες, με στόχο την συμπόρευση το '18, ενώ ο Γιώργος Αιλιθάρης προστάει στη φημολογία περί απόσυρσής του, στέλνει μηνύματα σε πολλούς αποδέκτες, πως η υποψηφιότητά του βρίσκεται μέχρι τέλους στο τραπέζι.

Ξεκίνησε ο Μαλάς

Παρά τους εσωκομματικούς προβληματισμούς που τέθηκαν για την υποψηφιότητα Σταύρου Μαλά, η ηγεσία νιώθει ανακουφισμένη που απεγκλωβίστηκε από το βαριδί του ποιος θα είναι ο εκλεκτός της, ιδιαίτερα μετά την κρίση που προκάλεσε ο χειρισμός του κεφαλαίου Μάικ Σπανός. Όπως επισημάνουν κομματικά στελέχη, αυτή τη στιγμή όλοι έχουν συσπειρωθεί πως στόχος είναι η υποψηφιότητα του κόμματος και η ανάδειξη του Σταύρου Μαλά στον β' γύρο των προεδρικών εκλογών. Άλλωστε με την πρώτη εμφάνιση του Σταύρου Μαλά στην τηλεόραση, όπου ανέλυσε τις προεκλογικές του θέσεις και απάντησε χωρίς αμικχανία σε μία σειρά άβολων ερω-

Η υποψηφιότητα Σταύρου Μαλά υπήρξε το σύνθημα για τη διαμόρφωση του προεκλογικού σκηνικού.

τήσεων, πέρασε το τεστ των κομματικών στελεχών, που ανησυχούσαν για το πώς θα κινηθεί. Την Τρίτη του πρωί, έγινε άλλωστε και η πρώτη επίσημη συνάντηση του Σταύρου Μαλά με την γραμματεία του κόμματος για να συζητηθούν οι προγραμματικές θέσεις.

Στόχος η νίκη

Με το πέρασ της συνάντησης, ο Σταύρος Μαλάς ξεκαθάρισε πως στόχος του δεν είναι η συνομολόγηση μιας ευκαιριακής συνεργασίας με το ΑΚΕΛ, αλλά η νίκη των προεδρικών εκλογών. Μία τοποθέτηση που για πολλούς δείχνει πως αυτή τη φορά ο υποψήφιος του ΑΚΕΛ μπαίνει πιο δυναμικά και με έμπειρο μάτι στον προεκλογικό του '18. Έκανε λόγο για πολιτικές μακριά από ακρότητες και ακροβατισμούς, ενώ την ίδια στιγμή επισήμανε πως ρόλο στην απόφασή του έπαιξε το γεγονός ότι επαληθεύθηκαν όσα διακρίνυταν με το ΑΚΕΛ στον προεκλογικό του 2013, τόσο στο Κυπριακό όσο και στην οικονομία.

Και ο Άντρος Κυπριανού, από την πλευρά του, θέλησε να κλείσει τα στόματα τόσο εντός όσο και εκτός που μιλούσαν για επανάληψη του προεκλογικού του 2013 και απουσία του Σταύρου Μαλά, επομαινόντας πως ο ίδιος ήταν πάντοτε παρών. «Έχει τεράστια σημασία ο τόπος μας να προχωρήσει σε προοδευτικές μεταρρυθμίσεις και επιτέλους να αντιμετωπίσει με αποφασιστικότητα και αποτελεσματικό-



Ο Σταύρος Μαλάς θα διαφοροποιηθεί από τη στενή ΑΚΕΛική γραμμή με στόχο την προσέλκυση κι άλλων εντάκτων.

τητα τα φαινόμενα διαπλοκής και διαφθοράς, τα οποία μας έχουν κατακλύσει κυριολεκτικά. Και στο πρόσωπο του Σταύρου Μαλά θεωρούμε ότι αντικατοπτρίζεται εκείνη η υποψηφιότητα η οποία εγγυάται οσοστούς χειρισμούς για όλα αυτά τα ζητήματα. Γι' αυτό και εμείς θα δώσουμε τη μάχη δύο φορές πιο ενωμένοι, πιο συστηριωμένοι, πιο αποφασιστικοί προκειμένου να κάνουμε το μεγάλο βήμα. Να κερδίσουμε το αύριο», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Κυπριανού.

Χώρος για διαφοροποίηση

Πάντως, όπως αναμένεται, ο Σταύρος Μαλάς δεν πρόκειται να μείνει προσπλωμένος πλήρως στην κομματική γραμμή τόσο στο Κυπριακό όσο και στην οικονομία. Ουδόλως τυχαία η τοποθέτησή του για πανεθνική πολιτική



Ο Νικόλας Παπαδόπουλος κλειδώνει συμμαχίες δίδοντας την εικόνα της πολυ-συλλεκτικής υποψηφιότητας.

η οποία θα δεσμεύει και την Ελλάδα, ενώ στην οικονομία αναμένεται να δώσει έμφαση στην έρευνα και την καινοτομία. Ενδεικτικό του ότι θέλει να δώσει το στίγμα ανεξάρτητης υποψηφιότητας η πρότασή του για Υπουργικό όλο που η πλειοψηφία θα αποτελείται από μη κομματικά στελέχη. Αυτός οι διαφοροποιήσεις φαίνεται να βρίσκονται σε πλήρη συνεννόηση με την ηγεσία του κόμματος, καθώς στόχος είναι η προσέλκυση ενός ευρύτερου ακροατηρίου που ξεπερνά το ΑΚΕΛ. Θα πρέπει πάντως να σημειωθεί πως η λύση του γόρδιου δεσμού για το ποιος θα είναι τελικώς ο υποψήφιος του κόμματος, άνοιξε τον δρόμο για μετωπική επίθεση απέναντι στον ΔΗΣΥ και την κυβέρνηση. Χαρακτηριστική και η επισήμανση του ΑΚΕΛ ότι οι εξαγγελίες του Προέδρου έχουν καθαρά



Ο Γιώργος Αιλιθάρης στριβεί αριστερά και επικεντρώνεται στο Κυπριακό, πραγματοποιώντας συναντήσεις με την Αθήνα.

προεκλογικές σκοπιμότητες, αλλά και οι επικρίσεις του γ.γ. του ΑΚΕΛ για τη μετωπική επίθεση του Προέδρου Αναστασιάδη εναντίον των Ηνωμένων Εθνών.

Μαζεύει ομάδες ο Νικόλας

Και ενώ το ΑΚΕΛ μπαίνει τώρα στην προεκλογική μάχη, στο επιτελείο του Νικόλα Παπαδόπουλου βρίσκονται ήδη σε μία περίοδο έντονων διαβουλεύσεων, μεταγραφών και συνεργασιών. Μετά από τις μεταγραφές των Ιωάννα Συγκρασίτη και Ιωάννη Κληρίδη από τον ΔΗΣΥ, στο άρμα Νικόλα προστέθηκε και το «Μήνυμα Ελπίδα» του Στέλιου Πλατιά. Θέμα χρόνου θεωρείται και το κλείδωμα της συνεργασίας με τους Οκολόγους αλλά και με την Αυτόνομη Πλατφόρμα, η οποία ξεκίνησε την προηγούμενη Δευτέρα

επίσημο διάλογο με τον Νικόλα Παπαδόπουλο. Το κατά πόσο αυτές οι κοινωνικές και πολιτικές ομάδες, ακόμη και στελέχη, έχουν τη δύναμη να πάρουν τον Νικόλα Παπαδόπουλο στον β' γύρο είναι λίγο πολύ θορό. Το σίγουρο είναι πως για το επιτελείο του κ. Παπαδόπουλου βγαίνει προς τα έξω η εκόνα ότι ο Νικόλας Παπαδόπουλος είναι πολυσυλλεκτικός και μπορεί να αποτελέσει τον εκπρόσωπο μιας «πατριωτικής» γραμμής.

Αντεπίθεση Αιλιθάρη

Θέση μάχης και στρατηγική οργανώνει και ο Πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών Γιώργος Αιλιθάρης. Με δεδομένη την αποχώρηση των πιο σκληρών στελεχών του στο Κυπριακό, ο κ. Αιλιθάρης έχει στηρίξει κεντροαριστερά, επιδιώκοντας να καταστεί ο υποψήφιος που μπορεί να συλλέξει και τους απογοητευμένους ΑΚΕΛικούς, ιδιαίτερα μετά και την στήριξη του Σταύρου Μαλά από το ΑΚΕΛ. Ανοίγει μάλιστα μέτωπο με τον Νικόλα Παπαδόπουλο και τον περιγύρο του διαπραγματώντας πως –σε αντίθεση με όσα λένε– ο ίδιος δεν πρόκειται να αποσύρει την υποψηφιότητά του. Ήδη επικεντρώνεται στο Κυπριακό και επικερίζει να προσθέσει προεδρικούς πόντους στην υποψηφιότητά του, πραγματοποιώντας συναντήσεις με τους Έλληνες αξιωματούχους στην Αθήνα. Το ερώτημα μπροστά σε αυτό το σκηνικό είναι το πώς κινούνται ΔΗΣΥ και Προεδρικό. Αν και η Πινδάρου τηρεί σιγήν ιχθύος, πλήρως απομακρυσμένη από τον προεκλογικό αγώνα, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έχει αναλάβει πλήρως τα νήματα του προεκλογικού, σκληραϊνώντας τη γραμμή στο Κυπριακό και εξαγγέλλοντας αναπτυξιακά έργα, επιδόματα και διευκολύνσεις σε οργανωμένα σύνολα και ομάδες.

Τριγμούς στη cyta φέρνει η πρόταση Cablenet στον ΑΠΟΕΛ

Δυναμική είσοδο στο χώρο των τηλεοπτικών δικαιωμάτων πραγματοποιεί η εταιρεία με ατού το μερίδιο αγοράς στο διαδίκτυο

Της **ΑΡΙΑΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΥ**

Αλλάζει το ποδοσφαιρικό τηλεοπτικό σκηνικό, μετά την πικρή πρόταση της Cablenet στον «πιο δυνατό παίκτη» και πρωταθλητή τα τελευταία πέντε χρόνια, ΑΠΟΕΛ, για τα τηλεοπτικά του δικαιώματα στην πενταετία 2019-2024. Σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ», η πρόταση «μαμούθ» που έγινε από την Cablenet θα φέρει έσοδα 3 εκατ. ευρώ στους γαλαζοκίτρινους, με την εταιρεία να μπαίνει δυναμικά στο χάρτη του κυπριακού ποδοσφαίρου. Συγκεκριμένα, η προσφορά περιλαμβάνει 2.650.000 ετησίως, συν μπόνους 350.000 για την συμμετοχή του στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις. Η προσφορά της εταιρείας προς τον ΑΠΟΕΛ, έρχεται λίγο μετά τη συμφωνία της με τον Ερμή για την μετάδοση των εντός έδρας αγώνων του, δείχνοντας με αυτό τον τρόπο τις προθέσεις της για τη διεκδίκηση ομάδων μεγαλύτερης εμβέλειας, αλλάζοντας τα μέχρι τώρα δεδομένα. Σε δηλώσεις του στην «Κ», ο εμπορικός διευθυντής της Cablenet, Περικλής Θεοδωρίδης αν και δεν επιβεβαιώνει ότι η προσφορά της εταιρείας προς τον ΑΠΟΕΛ αγγίζει τα 3 εκατ. ετησίως, ανέφερε πως το ποσό που πρόσφερε η εταιρεία είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό της Cytavision. Διαβεβαίωσε παράλληλα την πρόθεση της Cablenet να εντάξει στο premium πακέτο της κι άλλες ομάδες που πρωταγωνιστούν στο κυπριακό ποδόσφαιρο, σημειώνοντας πως εδώ και αρκετό καιρό άρχισε να προσεγγίζει τις ομάδες, ώστε να διεκδικήσει την προβολή των τηλεοπτικών τους δικαιωμάτων. Η πρόταση που έγινε στον ΑΠΟΕΛ, πρόσθεσε, δεν έχει γίνει ακόμα αποδεκτή, ενώ έκανε λόγο για μια αρκετά ελκυστική πρόταση.

Την ίδια ώρα, σύμφωνα με πηγές της «Κ», η Cytavision έκανε προ ημερών νέα πρόταση στον ΑΠΟΕΛ, προσφέ-

ροντας του 1,7 εκατ. ευρώ το χρόνο και μπόνους για την Ευρώπη, €250.000. Η εν λόγω πρόταση δεν συζητήθηκε καν από τους ιθύνοντες των γαλαζοκιτρίνων, αφού αξιώνουν, ως η πιο επιτυχημένη και δημοφιλέστερη ομάδα, με βάση τις έρευνες των τελευταίων χρόνων αλλά και την πρωτιά τους στα εισιτήρια, το μεγαλύτερο κομμάτι της πίτας. Με αυτά τα δεδομένα, εάν ο ΑΠΟΕΛ αποφασίσει να κλείσει συμφωνία με την Cablenet, τότε τα πάντα θα αλλάξουν στο τηλεοπτικό πεδίο και η εταιρεία θα γίνει ένας από τους πιο ελκυστικούς παρόχους. Αξίζει να σημειωθεί πάντως ότι οι κινήσεις της Cablenet φαίνεται να προκαλούν ήδη ανησυχία στην τηλεοπτική αγορά και κατ' επέκταση στη cyta, καθώς μια ενδεχόμενη συμφωνία με τον ΑΠΟΕΛ και την Ανόρθωση θα δημιουργήσει νέα κατάσταση, νοουμένου ότι η Cablenet έχει ένα πολύ καλό μερίδιο αγοράς στις ευρυζωνικές υπηρεσίες. Παράλληλα δεν περνά απαρατήρητο και το γεγονός ότι με βάση τα νέα στοιχεία για τις νέες συνδέσεις, η Cablenet φαίνεται να έχει τα πρωτεία.

Πλεονεκτήματα

Σκολιάζοντας το γεγονός ο κ. Θεοδωρίδης ανέφερε στην «Κ» πως η Cablenet το τελευταίο διάστημα βρίσκεται σε επικοινωνία με την ΚΟΠ TV, η οποία είχε κάτω από την ομπρέλα της αρκετές ομάδες και διαμεσολαβεί για τα τηλεοπτικά τους δικαιώματα. Έπειτα, όμως, όπως ανέφερε, λόγω του ότι οι ομάδες ήθελαν να διαπραγματευτούν μόνες τους για να εξασφαλίσουν σημαντικές αυξήσεις στα ποσά που παίρνουν αλλά και να καλύψουν τους προϋπολογισμούς τους, άλλαξαν το κλίμα και η Cablenet άρχισε τις απευθείας επαφές και συζητήσεις μαζί τους. «Μέχρι πρότινος συζητούσαμε με την ΚΟΠ για να συνεργαστούμε για τα τηλεοπτικά

Ανησυχούν οι συντεχνίες

Μια ενδεχόμενη συμφωνία του ΑΠΟΕΛ και της Ανόρθωσης με την Cablenet, αλλά και οι μέχρι τώρα συμφωνίες που έγιναν, της Ομόνοιας και της ΑΕΚ με την Primetel, έφεραν δυσφορία στις συντεχνίες της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ΠΑΣΕ-ΑΤΗΚ, ΔΣΕΤ-Cyta και ΣΕΠ-ΑΤΗΚ, οι οποίες απέστειλαν επιστολή προς τον πρόεδρο και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Cyta με θέμα «Ανησυχίες και ερωτήματα σχετικά με το μέλλον της υπηρεσίας Cytavision». Στην επιστολή, οι συντεχνίες τονίζουν ότι οι εξελίξεις που αφορούν τα δικαιώματα του κυπριακού ποδοσφαίρου για την περίοδο 2019-2022 και τα συνεχή δημοσιεύματα προκαλούν τεράστια ανησυχία και αβεβαιότητα, καθώς κινδυνεύει επικίνδυνα η συγκράτηση μερικών δεκάδων χιλιάδων πελατών της Cyta, που διατηρούσαν τις υπηρεσίες σταθερής και διαδικτυακής. Επιπρόσθετα, θέτουν μια σειρά από ερωτήματα που αφορούν τα τηλεοπτικά δικαιώματα των ομάδων, είναι παράλληλα ζητούν από το διοικητικό συμβούλιο να συγληθεί άμεσα συνάντηση για συζήτηση και επεξήγηση των ενεργειών. Ανάμεσα στα ερωτήματα που θέτουν, είναι κατά πόσον η Cyta το τελευταίο διάστημα έχει στρατηγική και τακτική, ώστε να κρατήσει τον ΑΠΟΕΛ και την Ανόρθωση κάτω από την ομπρέλα της, ενώ ταυτόχρονα θέλουν να μάθουν ποιες ομάδες έκλεισαν μέχρι τώρα με τον ημικρατικό οργανισμό και τι γίνεται με την ΚΟΠ TV.



Εκτός από την προσφορά που έκανε η Cablenet στον ΑΠΟΕΛ, η εταιρεία προσέγγισε και την ομάδα της Ανόρθωσης για τα τηλεοπτικά της δικαιώματα από το 2019 και μετά.

δικαιώματα των ομάδων, αλλά από ό, τι φαίνεται η ΚΟΠ την τελευταία στιγμή αποφάσισε να συνεργαστεί με τη Cytavision και έτσι η εταιρεία άρχισε να προσεγγίζει τις ομάδες που έμειναν χωρίς συμβόλαιο με μεγαλύτερες προσφορές. Με αυτά τα δεδομένα, η εταιρεία προσέγγισε τον ΑΠΟΕΛ, προσφέροντας του μεγαλύτερο ποσό από εκείνο που είχε με την Cytavision για την τριετία 2016-2019, ώστε να μπει δυναμικά στο παιχνίδι», ανέφερε. Εξέφρασε παράλληλα την αισιοδοξία του για ενδεχόμενη συμφωνία της εταιρείας με έναν από τους μεγαλύτερους παίκτες, τονίζοντας πως η κημεία μεταξύ των ανθρώπων σημαίνει πως η Cablenet είναι ένας ευέλικτος οργανισμός και ο στόχος της είναι να επενδύσει σωστά, αλλά και να βοηθήσει περισσότερο και τις μικρομεσαίες ομάδες που υποφέρουν οικονομικά, ώστε να τους δώσει κάτι περισσότερο για να κάνουν το βήμα και να έχουν μεγαλύτερο ρόλο μέσα στο πρωτάθλημα.

Ταυτόχρονα, υποστήριξε ότι το δι-

Η πρόταση «μαμούθ» θα φέρει έσοδα 3 εκατ. ευρώ στους γαλαζοκίτρινους, με την εταιρεία να μπαίνει δυναμικά στο χάρτη του κυπριακού ποδοσφαίρου.

οικητικό συμβούλιο της εταιρείας είναι ανοικτό και θεωρεί ότι μπορεί να βοηθήσει τις ομάδες για να αναβιωθούν το κυπριακό ποδόσφαιρο αλλά και να γίνει πιο ανταγωνιστικό. Στην περίπτωση που ο ΑΠΟΕΛ αποδεχτεί την πρόταση της Cablenet, το τηλεοπτικό ποδοσφαιρικό πεδίο θα αλλάξει ριζικά και θα δώσει αρκετό πλεονέκτημα στην εταιρεία, ανέφερε ο κ. Θεοδωρίδης, τονίζοντας πως «τα παιχνίδια του ΑΠΟΕΛ, του Ερμή αλλά και των υπολοίπων ομάδων που ευελπιστούμε να αποκτήσουμε θα κάνουν το πακέτο μας από τα πιο περιζήτητα της αγοράς». Επιπρόσθετα, υποστήριξε πως και οι υπόλοιπες υπηρεσίες που παρέχει η Cablenet, είναι αρκετά ανταγωνιστικές. «Έχουμε το γρηγορότερο internet, ενώ σε συνδυασμό με το premium pe-

ριεχόμενο του κυπριακού πρωταθλήματος, θεωρώ ότι πλέον οδεύουμε στο επόμενο επίπεδο.

Πρόταση και στην Ανόρθωση

Εκτός από την προσφορά που έκανε η Cablenet στον ΑΠΟΕΛ, η εταιρεία προσέγγισε και την Ανόρθωση για τα τηλεοπτικά της δικαιώματα από το 2019 και μετά. Οι κυανόλευκοι στο παρόν στάδιο διατηρούν συμφωνία με την Cytavision επίσης μέχρι το 2019 και στην περίπτωση που προχωρήσουν σε συμφωνία με την Cablenet, ο ημικρατικός οργανισμός θα βρεθεί σε πολύ δεινή θέση. Η πρόταση της Cablenet είναι πιο συμφέρουσα από αυτή που υπέβαλε η Cytavision τους τελευταίους μήνες, ωστόσο η διοίκηση βρίσκεται ακόμη σε διαπραγματεύσεις με τον ημικρατικό οργανισμό. Δεν αποκλείεται μάλιστα, η Cytavision να επανέλθει με βελτιωμένη πρόταση, ενώ αξίζει να σημειωθεί πως οι δύο τους ήρθαν σε συμφωνία το προηγούμενο διάστημα για την τριετία 2019-2022, ωστόσο οι υπογραφές δεν έπεσαν και έδωσαν την ευκαιρία στους υπόλοιπους παρόχους να πλησιάσουν την ομάδα της Αμμοχώστου. Η οριστική απόφαση της διοίκησης θα οριστικοποιηθεί τις επόμενες ημέρες.



ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
παρουσιάζει



BUS Diaries

ΠΑΧΥΑΜΜΟΣ ΜΕ ΤΑ ΚΡΕΒΑΤΙΑ ΣΤΙΣ ΑΥΛΕΣ

Η Ελένη Ξένου  και ο Χριστόφορος Ροδίτης 

ταξιδεύουν στην Κύπρο που αγαπάμε.



BUS DIARIES

madtv.com.cy
kathimerini.com.cy

ΣΤΗΡΙΖΕΙ



Τοπικά προϊόντα στο πιάτο των τουριστών

Η διευθύντρια του Τμήματος Ποιότητας μιλά στην «Κ» για τη σημαντική πτυχή της τοπικής γαστρονομίας στη βιομηχανία

Συνέντευξη στην **ΑΡΙΑΝΑ ΧΑΡΙΛΑΟΥ**

Η **κυπριακή** γαστρονομία αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία για την Κύπρο, αφού αποτελεί ένα εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος. Σε συνέντευξη της στην «Κ», η διευθύντρια του Τμήματος Ποιότητας του ΚΟΤ και πρόεδρος της Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού Αννίτα Δημητριάδου ανέφερε πως η γαστρονομία είναι ένα ειδικό προϊόν, που πρέπει να προωθηθεί όσο περισσότερο γίνεται για να αναδειχθούν στις ξένες αγορές τις παραδοσιακές τοπικές μας γεύσεις. Παράλληλα, τόνισε ότι ανάμεσα στις διάφορες δράσεις του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για την προώθηση της κυπριακής κουζίνας, ο ποιοτικός τουρισμός γνωρίζει τις μοναδικές γεύσεις των προϊόντων μας και επαναλαμβάνει και τις διακοπές του στη χώρα μας. Η υιοθέτηση του «κυπριακού προγεύματος» στα ξενοδοχειακά καταλύματα αλλά και ο σχεδιασμός του συμφώνου ανάδειξης της κυπριακής κουζίνας θα διαμορφώσουν μια νέα κουλτούρα γαστρονομικής συνείδησης, η οποία κρίνεται απαραίτητη για την ποιοτική αναβάθμιση του τομέα της διατροφής. Σημείωσε δε πως ο στόχος του ΚΟΤ είναι να ολοκληρωθεί το αγροτουριστικό προϊόν με τη βοήθεια όλων των αρμοδίων, ενώ δεν παρέλειψε να αναφέρει ότι το μεγάλο στοίχημα του Οργανισμού είναι να επεκταίνει το τουριστικό προϊόν της χώρας μας για όλο το χρόνο.

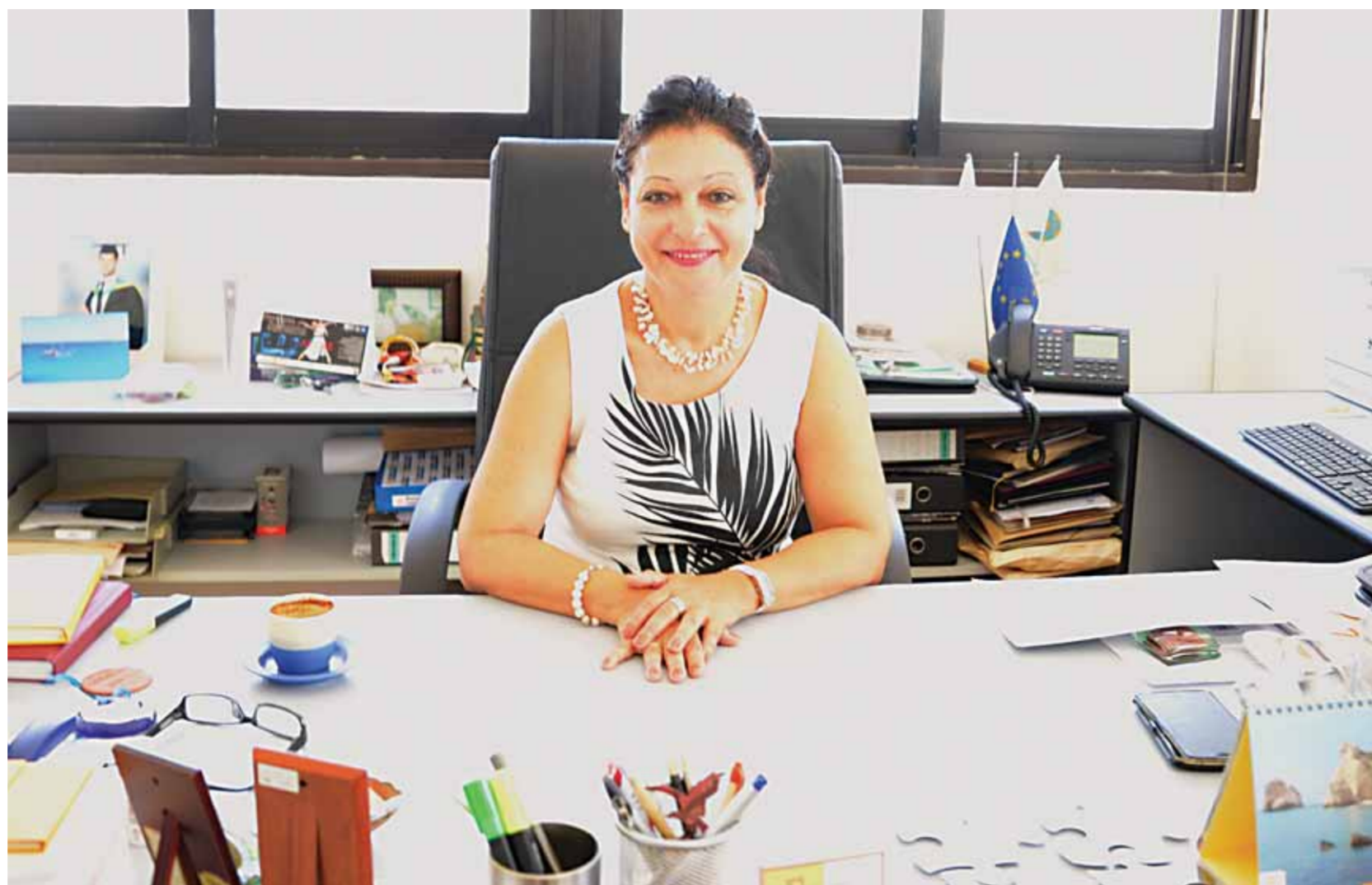
Το φαγητό αποτελεί μια συνολική γαστρονομική εμπειρία, ενώ την ίδια ώρα η σημασία που δίνεται στη γεύση του τόπου, δηλαδή της περιοχής στην οποία παράγονται τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην κουζίνα, είναι αυξημένη.

Η ανάδειξη και προώθηση της κυπριακής κουζίνας είναι ιδιαίτερη αξία στην προώθηση του τουριστικού προϊόντος. Πρόσφατα ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού μαζί με το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος πραγματοποίησαν ημερίδα για τη διασύνδεση των τοπικών κυπριακών προϊόντων με τον αγροτουρισμό. Ποια είναι τα συμπεράσματα της ημερίδας;

Το φαγητό αποτελεί μια συνολική γαστρονομική εμπειρία, ενώ την ίδια ώρα η σημασία που δίνεται στη γεύση του τόπου, δηλαδή της περιοχής στην οποία παράγονται τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στη κουζίνα, είναι αυξημένη. Η ημερίδα που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο μήνα, σε συνεργασία του ΚΟΤ με το Υπουργείο Γεωργίας ήταν μια πρωτοβουλία, ώστε να οργανωθούν σωστά όλοι οι αρμόδιοι φορείς για να διοχετευτούν τα κυπριακά προϊόντα στα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια. Ήταν μια πολύ επιτυχημένη ημερίδα με τη συμμετοχή όλων των αρμοδίων, ώστε όλοι μαζί να καταβάλουμε περαιτέρω προσπάθειες για την αξιοποίηση της κυπριακής γαστρονομίας τόσο για προσέλκυση τουρισμού, όσο και για ικανοποίηση των προσδοκιών των επισκεπτών μας για παροχή μιας μοναδικής και ποιοτικής εμπειρίας. Η γαστρονομία είναι ένα ειδικό προϊόν που πρέπει να προωθηθεί όσο περισσότερο γίνεται για να αναδειχθούν στις ξένες αγορές τις παραδοσιακές τοπικές μας γεύσεις.

Ποιοι είναι οι σχεδιασμοί του ΚΟΤ και της Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού για την περαιτέρω προώθηση των κυπριακών προϊόντων;

Ανάμεσα στις σημαντικές πρωτοβουλίες του ΚΟΤ και του Κυπριακού Συνδέσμου Αειφόρου Τουρισμού περιλαμβάνεται και η προώθηση του «κυπριακού προγεύματος» στα ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα. Το πιλοτικό πρόγραμμα ξεκίνησε πριν από δύο χρόνια στα ξενοδοχεία της Πάφου και επεκτάθηκε και σε άλλα ξενοδοχεία. Μέχρι σήμερα 32 ξενοδοχεία εφαρμό-



Ο **στόχος του ΚΟΤ** είναι να ολοκληρωθεί το αγροτουριστικό προϊόν με τη βοήθεια όλων των αρμοδίων, σημείωσε η διευθύντρια του Τμήματος Ποιότητας του ΚΟΤ και πρόεδρος της Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού Αννίτα Δημητριάδου.

ζουν το «κυπριακό πρόγευμα» και στο εγγύς μέλλον αναμένεται να το εφαρμόσουν ακόμα 15 ξενοδοχεία. Στο «κυπριακό πρόγευμα» περιλαμβάνονται όλες οι σημαντικές τοπικών πιάτων και προϊόντων με ειδικό σήμα, καθώς και η τοποθέτηση μικρών πινακίδων για τα προϊόντα που τοποθετούνται στο πρόγευμα. Επίσης, το προσωπικό στα ξενοδοχεία που υιοθετούν το «κυπριακό πρόγευμα» εκπαιδεύεται, ώστε να συμπεριλαμβάνει τα κυπριακά προϊόντα στα πιάτα του. Μέσω αυτής της πρωτοβουλίας, οι τουρίστες γνωρίζουν τα κυπριακά προϊόντα και ενημερώνονται για το τι έχει να προσφέρει η Κύπρος στην τοπική γαστρονομία. Ο ποιοτικός τουρισμός δίνει μεγάλη σημασία στις γεύσεις και εκτιμά τις χώρες που έχουν τη δυνατότητα να του προσφέρουν κάτι διαφορετικό. Με αυτό τον τρόπο, γνωρίζει τις μοναδικές γεύσεις των προϊόντων μας και επαναλαμβάνει και τις διακοπές του στη χώρα μας. Είναι ένα εγχείρημα που θα συνεχίσουμε και ευελπιστούμε ότι ο αριθμός των συμμετεχουσών ξενοδοχειακών μονάδων θα αυξηθεί μέχρι το τέλος του 2017. Σύμφωνα πάντως με τα στοιχεία των ξενοδόχων, το «κυπριακό πρόγευμα» έχει τεράστια ανταπόκριση στους ξένους τουρίστες, οι οποίοι μιλούν με τα καλύτερα λόγια για τα παραδοσιακά μας προϊόντα, όπως το μέλι, το χαλούμι και τη λούτζια.

Αυτό δείχνει ότι η χώρα μας έχει τη δυνατότητα να προσφέρει ποιοτικό φαγητό και σε συνδυασμό με τον ήλιο, τη θάλασσα αλλά και τις διάφορες άλλες δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην υπαίθρο κατατάσσεται ένας από τους πιο ελκυστικούς προορισμούς στη Μεσόγειο. Εκτός από το κυπριακό πρόγευμα, ο ΚΟΤ βρίσκεται στο σχεδιασμό του συμφώνου ανάδειξης της κυπριακής κουζίνας. Ήδη προκηρύχθηκαν οι προσφορές για την ετοιμασία του. Το Σύμφωνο θα προβλέπει μια σειρά ελαχιστών κριτηρίων ένταξης επιχειρήσεων στοχεύοντας στην προβολή της τοπικής γαστρονομίας και την αναβάθμιση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των χωρών εστιασμού. Παράλληλα, φιλοδοξεί να διαμορφώσει μια νέα κουλτούρα γαστρονομικής συνείδησης, η οποία κρίνεται απαραίτητη για την ποιοτική αναβάθμιση του τομέα της διατροφής. Η συγκεκριμένη ενέργεια θα εφαρμοστεί σε εστιατόρια, ταβέρνες και θα επεκταθεί επίσης σε επισκέψεις σε βιοτεχνίες παραδοσιακών προϊόντων διατροφής και καταστήματα πώλησης παραδοσιακών προϊόντων. Παράλληλα θα επιδιώκει η παροχή υψηλής ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών από τους επαγγελματίες στο χώρο της εστίασης και της διάθεσης των τοπικών προϊόντων. Η ενέργεια αυτή φιλοδοξεί να γίνει ο συνδεδεμένος κρίκος μεταξύ των παραγωγικών το-

μέων της οικονομίας της Κύπρου. Η συγκεκριμένη μελέτη αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του Σεπτεμβρίου και θα λειτουργήσει ως μέσο σύνδεσης των αγροτουρισμού με την ανάδειξη των τοπικών ποιοτικών προϊόντων.

Εκτός από αυτά τα προγράμματα, ποιες είναι οι υπόλοιπες δράσεις του ΚΟΤ για την προώθηση του αγροτουρισμού;

Ο ΚΟΤ σε συνεργασία με την Κυπριακή Εταιρεία Αγροτουρισμού υπέγραψε για το σκοπό αυτό, έχει μια σειρά από δράσεις για την ανάπτυξη του τουρισμού της υπαίθρου αλλά και την ανάπτυξη της επισκεψιμότητας στην περιοχή αυτή. Η συγκεκριμένη εταιρεία που ιδρύθηκε από το 1995, στο πλαίσιο του προγράμματος της Κυβέρνησης είχε ως σκοπό να αναπτύξει τον αγροτουρισμό. Στοχευμένες δράσεις περιλαμβάνουν τη λειτουργία σχεδίων επιχορήγησης για εκπαιδωμένους που αφορούν τις παραδοσιακές και την ανάδειξη της γαστρονομίας, τη δημιουργία ενημερωτικών φυλλαδίων για τα διάφορα φεστιβάλ, τη διοργάνωση σεμιναρίων, την ποιοτική αναβάθμιση των χώρων εστίασης με σχέδια επιχορηγήσεων, την προώθηση των νέων επιχειρηματιών στην ανάπτυξη της υπαίθρου. Υπάρχουν ήδη 1500 καταλλήλα διαμορφωμένες παραδοσιακές κλίβες στην Κύπρο, από τις οποίες 1200 είναι μέλη της Κυπριακής Εται-

ρείας Αγροτουρισμού. Με τις διάφορες δράσεις του ο ΚΟΤ πέτυχε όλα αυτά τα χρόνια την αύξηση των κλιβών, ενώ είναι τεράστια το ενδιαφέρον από τους επιχειρηματίες για την δημιουργία επιπρόσθετων κλιβών με παραδοσιακή απόκωψη. Οι τιμές διανυκτέρευσης για τα συγκεκριμένα καταλύματα μπορούν να ικανοποιήσουν όλους, αναλόγως της ποιότητας. Υπάρχουν επίσης και οικίες που είναι σαν διαμερίσματα, ενώ παράλληλα υπάρχουν και ξενοδοχεία που έχουν όλες τις υπηρεσίες. **Ποιες είναι οι κυριότερες αγορές που επισκέπτονται αυτού του είδους τα καταλύματα;**

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, υπάρχει μια σημαντική αύξηση στις διανυκτερεύσεις των τουριστών στα παραδοσιακά καταλύματα. Συγκεκριμένα, από τις 100.091 διανυκτερεύσεις που έγιναν στα αγροτουριστικά καταλύματα, οι 32.670 ήταν από Κύπριους, οι 13.310 από την γερμανική αγορά και οι 13.483 από το Ηνωμένο Βασίλειο. Το 2015 επίσης οι πιο πολλές διανυκτερεύσεις έγιναν από Κύπριους με τον αριθμό να αγγίζει τις 23.009 διανυκτερεύσεις. Ακολουθούν το Ηνωμένο Βασίλειο με 16.657 και η Γερμανία με 12.124 διανυκτερεύσεις. Το πρώτο εξάμηνο του 2016, τα αγροτουριστικά σπιτικά και ξενοδοχεία βρίσκονται πρώτα στις προτιμήσεις των Κύπριων, ενώ ακολουθούν

επίσης το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γερμανία. Οι αγορές της Ρωσίας, της Ολλανδίας και της Γαλλίας επίσης είναι αρκετά σημαντικές. Οι συγκεκριμένες αγορές βρίσκονται υψηλά στη λίστα, φέρνοντας παράλληλα αρκετά έσοδα στα ταμεία του Κράτους. Από το 2014 μέχρι σήμερα υπάρχει αύξηση στις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις των τουριστών στα συγκεκριμένα καταλύματα, κάτι το οποίο μας χαροποιεί ιδιαίτερα. Η Κυπριακή Εταιρεία Αγροτουρισμού προβάλλει τα καταλύματα με διάφορους τρόπους σε διεθνείς εκθέσεις, ώστε να προσελκύσει περισσότερο το ενδιαφέρον των τουριστών. Επίσης, εδώ και αρκετά χρόνια, σύμφωνα πάντα και με την πολιτική της Κυβέρνησης για την προώθηση του αγροτουριστικού τομέα, έγιναν αρκετά έργα για την ολοκλήρωση του αγροτουριστικού προϊόντος, το οποίο περιλαμβάνει, εκτός από τα καταλύματα, εστιατόρια, ταβέρνες, δρόμους του κρασιού. Υπάρχει ένα ολοκληρωμένο προϊόν που δίνει τη δυνατότητα στους τουρίστες, είτε Κύπριους είτε ξένους, να συνδυάσουν διάφορες δραστηριότητες.

Υπάρχουν ελλείψεις στον συγκεκριμένο τομέα;

Σίγουρα υπάρχουν ελλείψεις, ωστόσο σιγά σιγά με τη βοήθεια όλων εργαζομαστε ώστε να ολοκληρώσουμε το προϊόν σε όλη τη μορφή του. Οι τουρίστες που θα επιλέξουν τον αγροτουρισμό θα πρέπει να τύχουν της σωστής εξυπηρέτησης αλλά και να γνωρίσουν όσο το δυνατόν περισσότερο τις παραδόσεις της χώρας μας. Για το λόγο αυτό, ο ΚΟΤ παρέχει εκπαιδευτικά προγράμματα στις διάφορες κοινότητες, ώστε να είναι έτοιμοι να δεχτούν τους ξένους τουρίστες. Επιπρόσθετα, είναι σημαντικό να συνεδιοποιήσουμε ότι η κοινότητα τους πρέπει να είναι καθαρή, να προσφέρουν όλες τις υπηρεσίες και να αρχίσουν να σκέφτονται πιο εμπορικά για τον τουρίστα. Να δημιουργήσουν τις κατάλληλες συνθήκες και να οργανωθούν κατάλληλα ώστε να παρέχουν όλες τις διευκολύνσεις και πληροφορίες. Το παράδειγμα του Καλοπαναγιώτη είναι εμφανές. Στην εν λόγω κοινότητα δημιουργήθηκαν οι κατάλληλες υποδομές και το χωριό αναπτύχθηκε προσφέροντας ταυτόχρονα εναλλακτικές δραστηριότητες στους τουρίστες. Αυτό είναι μια μεγάλη επιτυχία, διότι επανέφεραν τη λαμπρότητα που είχε το χωριό. Ακόμα θα μπορούσαν να συνεργαστούν και οι κοινότητες μεταξύ τους και να οργανωθούν, ώστε να προσελκύσουν ακόμα περισσότερους τουρίστες, μέσα από τις διάφορες δράσεις τους. Εκεί προσπαθήσαμε να εστιασούμε και να κτίσουμε. Πιστεύω ότι η κατάσταση βελτιώθηκε και ο κόσμος είναι πιο δεκτικός σήμερα. Αυτό φαίνεται και από τις απίστευτες που παίρνει ο ΚΟΤ για την αναβάθμιση των καταλυμάτων, την μετατροπή των ξενοδοχειακών μονάδων αλλά και την ανακαίνιση αγροτουριστικών θερέτρων στην κυπριακή υπαίθρο. Επίσης, υπάρχουν αρκετοί τουριστικοί προορισμοί που πρέπει να αναδειχτούν και τους υπολοίπους μήνες και παράλληλα χρειάζονται επιπρόσθετα έργα για να μπορέσουν να λειτουργούν όλες τις περιόδους. Όσον αφορά την υποστελέχωση των τουριστικών μας καταλυμάτων, αυτό είναι ένα πρόβλημα που άρχισε να δημιουργείται τα τελευταία χρόνια, λόγω του ότι οι Κύπριοι επέλεξαν να φύγουν από αυτή τη βιομηχανία. Με σταθερά βήματα όμως, θα ανακαμψούμε και ευελπιστούμε να επαναφέρουμε τους Κύπριους στον τουριστικό βιομηχανία. Υπάρχουν σχολές στην Κύπρο, οι οποίες παρέχουν ειδικευση στον συγκεκριμένο τομέα. Το αυξανόμενο τουριστικό κύμα χρειάζεται τους νέους και η παρότρυνση του ΚΟΤ είναι να αξιοποιηθούν τους Κύπριους και να τους προωθήσει στα πόστα εξυπηρέτησης των τουριστών. Επίσης, κάποιος ο οποίος θέλει να κτίσει στον τουρισμό, πρέπει να προωθήσει όλα τα θετικά στοιχεία της Κύπρου και να μην αισιοκρατεί εις βάρος των τουριστών. Ο ευχαριστημένος τουρίστας θα φέρει κι άλλους στην Κύπρο, ενώ ο δυσαρεστημένος θα επηρεάσει αρνητικά το τουριστικό προϊόν και θα κάνει ζημιά. Ο κάθε ένας ξεχωριστά πρέπει να λειτουργεί επαγγελματικά.

Επέστρεψε ο ποιοτικός τουριστας

-Πιστεύετε ότι επαναφέραμε τον ποιοτικό τουρίστα στην χώρα μας;
-Αν λάβουμε υπόψη το πόσο ξεδεύει ο τουρίστας την ημέρα, μαζί με την διαμονή του που είναι γύρω στα 100 ευρώ, αυτό δείχνει ότι ο τουρίστας που επισκέπτεται το νησί μας είναι ποιοτικός και δεν έρχεται μόνο για τον ήλιο και τη θάλασσα. Για να έρθει κάποιος στην Κύπρο, θα πρέπει είτε να έρθει με τουριστικό πακέτο είτε να κλείσει μόνος του αεροπορικό εισιτήριο, ξενοδοχείο, να ενοικιάσει αυτοκίνητο για τις μετακινήσεις του. Με αυτά τα δεδομένα, ο ποιοτικός τουρίστας έχει επανέλθει στην Κύπρο και είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι για αυτό. Η προσπάθεια του ΚΟΤ πάντως είναι να επεκτείνει το τουριστικό προϊόν της χώρας μας για όλο το χρόνο και αυτό είναι το μεγάλο μας στοίχημα. Ω-

στόσο, ακόμα έχουμε περιθώρια να βελτιωθούμε. Επιπλέον αυτό που μας χαροποιεί είναι η αύξηση στις αφίξεις των τελευταίων μηνών, ιδιαίτερα για τους χειμερινούς μήνες. Αυτό δείχνει επίσης ότι καρποφορούν οι ενέργειες που γίνονται σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους, ενώ παράλληλα συνεχίζουμε στο ίδιο μοτίβο για να πετύχουμε ακόμα περισσότερα. Εξάλλου έχουμε ένα πολύ καλό προϊόν και είναι κρίμα να μένουν κλειστές οι υποδομές τους υπόλοιπους μήνες. Για αυτό το λόγο, ο ΚΟΤ εργάζεται σκληρά για να πετύχει τους στόχους του, να επεκτείνει την τουριστική περίοδο, ενώ προωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο την παράδοση του τόπου, ώστε ο τουρίστας που επισκέπτεται το νησί μας να φέρει με τις καλύτερες εντυπώσεις.



Ε**χουμε** ένα πολύ καλό προϊόν και είναι κρίμα να μένουν κλειστές οι υποδομές τους υπόλοιπους μήνες, σημειώνει η κ. Αννίτα Δημητριάδου.

Blue Air
smart flying

Με συνοδό την Κυπριακή Φιλοξενία!

ΑΘΗΝΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΛΟΝΔΙΝΟ

ΜΠΕΡΜΙΝΧΑΜ

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ

ΚΛΟΥΖ-ΝΑΠΟΚΑ
Τρανσυλβανία

ΛΑΡΝΑΚΑ ✈️

Orthodoxou
Αεροεπιχειρηματίας

(357) 24 841 180 / (357) 22 755 300 / www.blueairweb.com

Στη Δικαιοσύνη οδεύει το θέμα των 30μηνων εκπαιδευτικών

Η ΠΟΕΔ υποστηρίζει ότι υπάρχει προηγούμενο που επιτρέπει στα μέλη της να ελπίζουν σε δικαίωση

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΥΛΙΑΝΟΥ

Το δρόμο της Δικαιοσύνης παίρνει οριστικά το θέμα των εκπαιδευτικών αορίστου χρόνου, αφού η απόφαση της ΠΟΕΔ να κάνει πράξη την πρόθεσή της και να καλέσει τα επηρεαζόμενα μέλη της να έρθουν σε επαφή με συγκεκριμένο δικηγόρο γραφείο, ανοίγει ένα νέο κύκλο στο θέμα της διαμάχης για το ποιοι 30μηνιοι εκπαιδευτικοί μπορούν να θεωρηθούν αορίστου χρόνου.

Συγκεκριμένα, η οργάνωση των δασκάλων μετά τις ολοήμερες απεργίες που προχώρησε με το τέλος της περασμένης σχολικής χρονιάς, και αφού δεν επήλθε συμφωνία με το Υπουργείο Παιδείας κάλεσε πλέον με τον πιο επίσημο τρόπο τα μέλη της

Η οργάνωση πέτυχε την μείωση των εξόδων για τα μέλη της, ώστε να ενθαρρύνει και αυτούς που σκέφτονταν το οικονομικό κόστος. Επίσης, θα βοηθήσει και η ίδια με επιχορήγηση όσους τελικά ακολουθήσουν τον δρόμο της Δικαιοσύνης.



«Υπάρχουν πολλά περιθώρια στους ενάγοντες για να κερδίσουν την δίκη, αφού υπάρχουν παρόμοιες περιπτώσεις στο παρελθόν όπου άτομα που κατέθεσαν αγωγή στο εργατικό δικαστήριο κατάφεραν να δικαιωθούν», ανέφερε στην «Κ» ο κ. Φυλακτού.

να προσφύγουν στα δικαστήρια, πιστεύοντας ότι με αυτό τον τρόπο θα καταφέρουν να δικαιωθούν και έτσι να μην απωλέσουν τις θέσεις τους στην εκπαίδευση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η οργάνωση των δασκάλων ετοιμάζεται εδώ και καιρό για την κίνηση αυτή. Ξεκίνησε τις διαδικασίες για νομικά μέτρα αμέσως μετά και την τελευταία διαμαρτυρία, που πραγματοποιήθηκε έξω από το Υπουργείο Παιδείας αφού διαπίστωσε ότι δεν υπήρχε η πρόθεση να αναγνωριστούν ως αορίστου χρόνου όλοι οι 30μηνιοι εκπαιδευτικοί.

Η οργάνωση τόνισε επανειλημμένα ότι μαζί με τους νομικούς της συμβούλους μελέτησε αποφάσεις ευρωπαϊκών δικαστηρίων, μέσα από τις οποίες φαίνεται να υπάρχει οδηγία

να κατοχυρώνονται ως αορίστου χρόνου όλοι οι εργαζόμενοι οι οποίοι συμπληρώνουν 30 μήνες εργασίας, ασχέτως με ποιο καθεστώς εργοδοτούνται φτάνει να υπάρχουν διαδοσμένες θέσεις στην υπηρεσία στην οποία εργάζονται.

Πιστεύουν στην «δικαίωση»
Μιλώντας στην «Κ» ο πρόεδρος της ΠΟΕΔ Φίλιος Φυλακτού τόνισε ότι η απόφαση για να προσφύγουν στα δικαστήρια λήφθηκε για δικαίωση των δασκάλων, οι οποίοι, όπως τόνισε, χάνουν αδικώς τη θέση τους στην εκπαίδευση, αν και συμπλήρωσαν την 30μηννη υπηρεσία. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο πρόεδρος της οργάνωσης, «δεν μπορούσε η οργάνωση να παραμείνει σε αδράνεια από την

στιγμή που βλέπει ότι μέλη της χάνουν την θέση τους στην εκπαίδευση». Αναφερόμενος στο θέμα της αγωγής, ο κ. Φυλακτού τόνισε ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια στους ενάγοντες, αν και συμπλήρωσαν 30 μήνες υπηρεσίας, αφού, όπως είπε, υπάρχουν παρόμοιες περιπτώσεις στο παρελθόν στις οποίες άτομα που κατέθεσαν αγωγή στο εργατικό δικαστήριο κατάφεραν να δικαιωθούν. Συγκεκριμένα, όπως είπε, σε αυτή την κατηγορία υπάρχουν τόσο η περίπτωση εκπαιδευτικού (υπόθεση Κούλουρου) ο οποίος κατάφερε να δικαιωθεί και να αναγνωρισθεί η υπηρεσία του ως αορίστου χρόνου. Ακόμα υπάρχει και η περίπτωση στην οποία ενάγουσα που δούλευε στην Στατιστική Υπηρεσία κατάφερε να κερδίσει και αυτή την

αναγνώριση της υπηρεσίας της από το εργατικό δικαστήριο.

Εκτός από αυτές τις δύο περιπτώσεις, είπε ο κ. Φυλακτού, υπάρχουν και οι νόμοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι καθιστούν ως αορίστου χρόνου όλους τους εργαζόμενους που συμπληρώνουν 30 μήνες στην εκπαίδευση.

Οικονομική αρωγή

Όσον αφορά τώρα το θέμα της οικονομικής αρωγής προς τους εκπαιδευτικούς οι οποίοι θα καταθέσουν αγωγή, ο πρόεδρος της οργάνωσης τόνισε ότι με την συμφωνία που έγινε με συγκεκριμένο δικηγόρο γραφείο η οργάνωση πέτυχε την μείωση των εξόδων για τα μέλη της, ώστε να ενθαρρύνει και αυτούς που σκέφτονταν

το οικονομικό κόστος να προσφύγουν στην Δικαιοσύνη. Είπε ακόμα ότι εκτός από την συμφωνία που έγινε και μειώνει το κόστος η οργάνωση θα βοηθήσει και η ίδια με επιχορήγηση όσους τελικά ακολουθήσουν τον δρόμο της Δικαιοσύνης, αναφέροντας παράλληλα ότι υπάρχει έντονο ενδιαφέρον για συμμετοχή στις μαζικές αγωγές.

Καταλήγοντας, ο κ. Φυλακτού επισήμανε ότι μετά και από δική τους πρόταση το περασμένο διάστημα οι επηρεαζόμενοι εκπαιδευτικοί απέστειλαν επιστολές στο Υπουργείο, με τις οποίες ζήτησαν να μάθουν αν η υπηρεσία τους αναγνωρίζεται ως αορίστου χρόνου. Μέσα από τις απαντήσεις των επιστολών, όπως είπε, οριστικοποιήθηκε ποιοι δεν αποκτούν το καθεστώς αυτό. Μετά και την τελική γραπτή απάντηση του Υπουργείου συνεχίζουν διεκδικώντας τα δίκαια τους.

Επιμένει η ΟΕΔΑΜΕΚ

Εκτός από την πρόθεση της ΠΟΕΔ να προσφύγει στα δικαστήρια για την αναγνώριση των αορίστου χρόνου, για το ίδιο θέμα φαίνεται να επιμένει στις θέσεις της και η ΟΕΔΑΜΕΚ. Μιλώντας στην «Κ» ο πρόεδρος της οργάνωσης κ. Γιάννης Σωκράτους είπε ότι «η θέση της οργάνωσης παραμένει σταθερή για αναγνώριση του καθεστώτος αορίστου χρόνου σε όλους τους 30μηνους εκπαιδευτικούς». Κληθείς να αναφέρει εάν σκέφτονται και ίδιοι να ακολουθήσουν τον δρόμο της ΠΟΕΔ και να προσφύγουν στα δικαστήρια ανέφερε ότι ακόμα δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση από την οργάνωση, η οποία περιμένει κάποιες διευκρινίσεις από το Υπουργείο Παιδείας και ακολούθως θα μελετήσει τα επόμενα βήματα της.

Όσον αφορά την κοινή συνάντηση που ζήτησαν οι τρεις εκπαιδευτικές οργανώσεις (ΟΕΔΑΜΕΚ-ΠΟΕΔ-ΟΛΤΕΚ) με τον Υπουργό Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη, είπε ότι οι ενδείξεις είναι θετικές και αναμένεται να καθοριστεί σύντομα συνάντηση με στόχο να συζητηθούν θέματα που απασχολούν τους εκπαιδευτικούς και εμπιπύουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Οικονομικών.



Το Υπ. Παιδείας συνεχίζει εντατικά τις διαδικασίες για στελέωση των σχολείων έτσι ώστε να μην υπάρξουν οι καθυστερήσεις.

Δεν ανησυχεί το Υπουργείο

Πάντως, παρά τα διαφανόμενα δικαστικά μέτρα στα οποία θα προβεί η ΠΟΕΔ, το Υπουργείο Παιδείας δεν φαίνεται να ανησυχεί, τουλάχιστον στο παρόν στάδιο. Όπως τόνισαν στην «Κ» πηγές από το Υπουργείο Παιδείας, ήταν πρόθεση και του ίδιου του Υπουργείου να μετατρέψει τους εκπαιδευτικούς που συμπλήρωσαν 30 μήνες στην εκπαιδευτική υπηρεσία σε αορίστου χρόνου, κάτι το οποίο δεν ενέκρινε η Νομική Υπηρεσία κρίνοντας την απόφαση αντισυνταγματική. Οι ίδιες πηγές τόνισαν επίσης ότι αν και τα δεδομένα διαφοροποιούνταν συνεχώς και μετά την απόφαση του εργατικού δικαστηρίου για την υπόθεση Κούλουρου, το Υπουργείο Παιδείας θέλοντας να κλείσει οριστικά με αυτό το θέμα έτσι ώστε να μην το βρει μπροστά του όταν και εφόσον θα προχωρούσε με τη μετάβαση στο νέο σύστημα διορισμών, προχώρησε και με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου τον περασμένο Μάιο στην κατοχύρωση όσων εκπαιδευτικών συμπλήρωσαν 30 μήνες ως υπαλλήλων αορίστου χρόνου. Έτσι, μετά και την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και τη γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας για το ποιοι από τους 30μηνους εκπαιδευτικούς μπορούν να αναγνωριστούν με το καθεστώς αυτό, το θέμα θεωρείται ληφθέν. Όπως τονίστηκε, το Υπουργείο συνεχίζει εντατικά τις διαδικασίες για στελέωση των σχολείων έτσι ώστε να μην υπάρξουν οι καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια. Το θέμα πάντως με την κατοχύρωση των 30μηνων εκπαιδευτικών υφίσταται εδώ και τέσσερα χρόνια με τα δεδομένα να αλλάζουν συνεχώς και να αποτελεί σημείο διαφωνιών και αντιεγκλίσεων ανάμεσα στο Υπουργείο Παιδείας και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ληφθεί από κανένα με απόλυτη σιγουριά εάν έχει ληθεί οριστικά το θέμα, η ίδια να υπάρχουν και νέα επεισόδια με την κατάθεση των μαζικών αγωγών από πλευράς ΠΟΕΔ.



Στην Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όπως όλα δείχνουν, θα κριθεί ο νόμος της πλειοψηφίας των κομμάτων που πέρασε από τη Βουλή. Άλλη επιλογή που έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι αυτές της αναπομπής.

Προς Ανώτατο ο νόμος για τις αποκρατικοποιήσεις

Πάσχει συνταγματικά το νομοθέτημα υποστηρίζει ο Γενικός Εισαγγελέας που προτείνει στον Πρόεδρο αναπομπή ή αναφορά

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Προτού καλά-καλά στεγνώσει η μελάνη από την απόφαση της πλειοψηφίας των κομμάτων της Βουλής να καταργήσουν με νόμο την Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι η τύχη του συγκεκριμένου νόμου θα κριθεί στην Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες της «Κ», ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει ενόψει του εορτασμού του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, στην οποία ο Κώστας Κληρίδης αναφέρει ότι ο νόμος που πέρασε από τη Βουλή πάσχει συνταγματικά. Ο Γενικός Εισαγγελέας, σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, εισηγείται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι έχει δύο επιλογές. Είτε να αναπέμψει τον νόμο στη Βουλή είτε να προχωρήσει με αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο όπου η Ολομέλεια των 12 Εφετών Δικαστών θα κρίνουν αν πράγματι το νομοθέτημα έχει πρόνοιες που έρ-

χονται σε σύγκρουση με το Σύνταγμα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος δεν έχει υπογράψει το νόμο της Βουλής, θα αποφασίσει το επόμενο διάστημα αν θα επιλέξει την αναπομπή ή θα κατακόψει αναφορά στο Ανώτατο. Νομικές πηγές, με τις οποίες μιλήσαμε, μας εξηγούσαν ότι η αναπομπή νόμου γίνεται είτε για συνταγματικούς λόγους είτε για ουσιαστικούς με την αποστολή του νόμου στη Βουλή.

Στην περίπτωση της αναφοράς αποστέλλεται απευθείας στο Ανώτατο Δικαστήριο ως αντισυνταγματικός ή σε σύγκρουση τώρα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Νοούμενου ότι οι επιστολές του Γενικού Εισαγγελέα δείχνουν για αντισυνταγματικές διατάξεις όλα κατατείνουν ότι ο νόμος θα κριθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο μετά τις καλοκαιρινές διακοπές.

Ο νόμος, με τον οποίο έπεφταν τίτλο τέλους στην Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων, πέρασε από την Ολομέλεια της Βουλής με 26 ψήφους υπέρ

και 24 κατά. Με τον ίδιο νόμο τερματιζόνταν και οι οποίες προσπάθειες ή ενέργειες για αποκρατικοποίηση κρατικών οργανισμών ή αποξένωση κρατικές περιουσίες. Παρά το γεγονός, όπως είπαμε σε θέση να γνωρίζουμε, ότι το Υπουργείο Οικονομικών ετοιμαζόταν να πάρει μέτρα προκειμένου να ξεπεράσει τα εμπόδια που έβαζε ο νόμος, προβλήματα θα αντιμετωπίζαν δυο σημαντικές διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη. Η πρώτη αφορά το λιμάνι Λάρνακας και την αναζήτηση ιδιωτών επενδυτών. Διαδικασία η οποία βρίσκεται στην δεύτερη φάση όπου έχει γίνει επιλογή ενδιαφερομένων εταιρειών. Η δεύτερη είναι αυτή με την αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας στο Τρόδος. Και στη μια και στην άλλη περίπτωση ενδεχόμενο ναυαγίου των διαδικασιών, όπως υποστηρίζεται, θα είχε επιπτώσεις στην εικόνα της Κύπρου σε μια περίοδο όπου συνεχίζονται οι προσπάθειες για αναζήτηση επενδυτών.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΤΑΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η προοδευτική απολυταρχία

Πριν από τις προεδρικές εκλογές ο κ. Μακρόν είχε καταδικάσει, εν τη ρύμη του λόγου του, ένα ολόκληρο κεφάλαιο της γαλλικής και κατ' επέκτασιν της ευρωπαϊκής Ιστορίας. Η αποικιοκρατία, όπως είπαμε σε θέση να γνωρίζουμε, οδήγησε σε εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Το λάθος του δεν ήταν μόνο ότι ο όρος «εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας» είναι ένας νομικός όρος που περιγράφει κάτι συγκεκριμένο. Ναι, μπορεί η αποικιοκρατία να οδήγησε σε εγκλήματα, όμως όσο κι αν ψάξεις δεν πρόκειται να βρεις καμία ιστορική περίοδο απαλλαγμένη από το κακό. Το ζήτημα είναι με ποιον τρόπο αποτιμάς την Ιστορία, και ποιο είναι το ισοζύγιο. Λαμβάνοντας πάντα υπ' όψιν ότι οι αρχές του εικοστού αιώνα, ή ο δέκατος ενάτος αιώνας, δεν μπορούν να κριθούν με όρους του εικοστού πρώτου και με τις κοινωνικές απαιτήσεις που σήμερα θεωρούνται δεδομένες. Αλλιώς θα καταδικάσεις την αθηναϊκή δημοκρατία ως δουλοκτητική και σεξιστική, χωρίς να λάβεις υπ' όψιν ότι η ακτινοβολία που εξέπεμψε στους μεταγενέστερους οδήγησε και στην κατάργηση της δουλείας και στα ίσα πολιτικά δικαιώματα των δύο φύλων.

Αυτό βέβαια δεν εμπόδισε τον κ. Μακρόν να εκλεγεί θριαμβευτικά. Ίσως επειδή κατ' αυτόν τον τρόπο εξέφραζε τη συνείδηση του μέσου Ευρωπαίου προοδευτικού πολίτη, ο οποίος αντιμετωπίζει το αποικιοκρατικό παρελθόν ενοικά. Τις προάλλες ο ίδιος Μακρόν, πρόεδρος πλέον, μίλησε για την «πολιτισμική πρόκληση» της Γαλλίας στη Δυτική Αφρική. Τα κράτη αδυνατούν να διαχειρισθούν τις υποθέσεις τους μόνο τους, ο υπερπληθυσμός είναι πρόβλημα και γενικά μίλησε σαν πολιτικός του καιρού που οι Γάλλοι βασιάν(αν τους Αφρικανούς μαθαίνοντάς τους την κλίση των αναμάλων ρημάτων. Ρίγη διαπέρασαν τη συνείδηση των ίδιων προοδευτικών. Νόμισαν πως τα φαντάσματα της αποικιοκρατίας ξεσκόνησαν τα ρούχα τους, έβαψαν τους γαμψούς τους νύχια και βγήκαν στους δρόμους, έγκυροι παρατηρητές, δε, των γαλλικών πραγμάτων απεφάνθησαν πως κατ' αυτόν τον τρόπο ο κεντρικός πάνο - κάτω πρόεδρος κλείνει το μάτι στη Δεξιά. Χρειάζεται συμμάχους για να περάσει τους νέους εργατικούς του νόμους το φθινόπωρο.

Μήπως όμως τα ζητήματα αυτά είναι πολύ σοβαρότερα από την πολιτική τους εκμετάλλευση; Και μήπως ο' αυτά τα ζητήματα, και όχι στους εργασιακούς νόμους, αναδεικνύεται η ουσιαστική σύγκρουση από την οποία θα προκύψει και η πορεία της Ευρώπης; Μα, για ποια Ευρώπη μιλάμε; Για την ήπειρο της ανοχής και της πολυπολιτισμικότητας, της ανεξίτηλσκιας και της καταργήσης της θανατικής ποινής, της ισότητας των δύο φύλων και του γάμου για όλους; Για την Ευρώπη του πολιτισμικού σχετικισμού; Εχω να σας αποκαλύψω μία είδηση, την οποία έχω διασταυρώσει και τριπλοεπιβεβαιώσει

Τα κράτη αδυνατούν να διαχειρισθούν τις υποθέσεις τους μόνο τους, ο υπερπληθυσμός είναι πρόβλημα και γενικά μίλησε σαν πολιτικός του καιρού που οι Γάλλοι βασιάν(αν τους Αφρικανούς μαθαίνοντάς τους την κλίση των αναμάλων ρημάτων.

διότι αντιλαμβανόμενος πως είναι δύσκολο να την πιστέψετε. Η Ευρώπη δεν ήταν πάντα δημοκρατική και η Ευρώπη δεν ήταν πάντα πολιτικώς ορθή. Καλά, δεν χρειάζεται να διαρρηγνύετε τα ιμάτια της προοδευτικής σας συνείδησης. Κανείς δεν είναι τέλειος.

Εν έτει 2017, είναι το ευκολότερο πράγμα να δπλώνεις κατά της θανατικής ποινής. Δεν σου κοστίζει τίποτα. Όταν όμως το δήλωνε ο Βίκτωρ Ουγκώ, ή ακόμη και το 1944, όταν ο Καμύ υπέγραψε την αίτηση χάρτιος στον Μπράζιγκ, συνεργάτη των Γερμανών, δεν ήταν διόλου εύκολο. Χρειάζονταν θάρρος και συνείδηση. Ερώτημα κρίσεως: από πού αντλούσαν το θάρρος τους και τη συνείδησή τους ο Ουγκώ και ο Καμύ; Μήπως από τον πολιτισμό τον οποίον καλλέργησαν και ο οποίος τους ανέδειξε; Τι θέλω να πω; Δεν υπάρχουν πολιτισμικά κεκτημένα. Τον πολιτισμό δεν τον κληρονομείς. Τον κατακτάς, όπως έλεγε και ο Μαλρό.

Και το πρόβλημα της σημερινής Ευρώπης είναι ότι αντιμετωπίζει τον πολιτισμό της ως κεκτημένο. Και επειδή τον θεωρεί κεκτημένο, δεν καταβάλλει καμία προσπάθεια για να τον κατακτήσει.

Η απολυταρχία των πολιτικών ορθόδοξων ιστορικών και της ιερής ταμπά. Οι ίδιοι που υποτίθεται πολέμησαν την εκκλησία έχουν ενεργοποιήσει τον σκοταδισμό της ενιαίας σκέψης. Και δεν μιλώ για τους φτηνούς επαγγελματίες που σε σέρνουν στα δικαστήρια αν το μίσησες να αναρωτηθείς μήπως είναι θέμα πολιτισμικής διαφοράς το γεγονός ότι στο Ισλάμ δεν έχει καταργηθεί η θανατική ποινή. Μιλώ για τους καλοπροαίρετους, πλην όμως αφελείς προοδευτικούς, οι οποίοι επειδή έχουν κλείσει τους λογαριασμούς τους με τον χριστιανισμό αρνούμαστε να τον αποδεχθούν ως στοιχείο της ευρωπαϊκής πολιτισμικής ταυτότητας. Γιατί η ανεξίτηλσκια δημιουργήθηκε σε χριστιανικό περιβάλλον και όχι αλλού; Ερώτηση κρίσεως κι αυτή.

Υπάρχει μια προοδευτική αλαζονεία, η οποία θυμίζει τον βολταίρικο Καντίτ. Ο κόσμος μας είναι επίπονος, είναι ο καλύτερος δυνατός. Δεν αντιλέγω. Γι' αυτό και δεν θέλω ούτε να τον ανατρέψω ούτε να τον καταστρέψω. Ο Καμύ είχε ζήσει τον Β' Παγκόσμιο όταν έγραφε ότι το ζήτημα είναι πώς θα συντηρήσουμε τις αξίες του πολιτισμού μας. Είχε ζήσει τη φρίκη και βίωσε το προσωπικό του δράμα με τον πόλεμο στην Αλγερία. Για να το θέσω διαφορετικά: από την Ντοκουμέντα προτιμά τον Άγιο Πέτρο της Ρώμης και τον Γκόγια. Αυτά τα τελευταία, τουλάχιστον, δημιουργήσαν τα πολιτισμικά μου αντισώματα. Με έμαθαν να βλέπω τον κόσμο και να τον σκέφτομαι.

Η προοδευτική αλαζονεία ισοδυναμεί με πολιτισμική αμνησία. Ασε το παρελθόν εκεί που βρίσκεται, στα αρχαία των ιστορικών, σου λένε. Ο δικός μας κόσμος δεν μοιάζει με κανένα. Φτιάχουμε τον καινούργιο άνθρωπο, ο οποίος θα μπορεί ακόμη και να διαλέγει το φύλο του. Μαθημάτα διεμφυλικής ταυτότητας παρέδωσαν οι χωριάτες του δικού μας υπουργείου Παιδείας.

Ενας άνθρωπος χωρίς φύση, χωρίς μνήμη, πρώτη ύλη για την προοδευτική απολυταρχία.

ΜΕΓΑΛΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Disney

ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΟΥ ΡΟΜΑΝΟ ΣΚΑΡΠΑ

**Ζήστε τις
πιο δροσερές
περιπέτειες του
καλοκαιριού!**



Κάθε εβδομάδα, ο Ντόναλντ, ο Μίκυ, ο Θεϊός Σκρουτζ και η παρέα τους, σας περιμένουν στις πιο συναρπαστικές ιστορίες για μικρούς και μεγάλους, γεμάτες δράση και χιούμορ, με την υπογραφή του θρυλικού δημιουργού Ρομάνου Σκάρπα! Μία συλλεκτική σειρά Disney, που θα σας κρατήσει την πιο δροσερή συντροφιά αυτό το καλοκαίρι!



ΑΠΟ 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ.

Οι Κινέζοι καταργούν τα μετρητά και πληρώνουν με τα smartphones

Οι συναλλαγές μέσω κινητών τηλεφώνων εκτοξεύθηκαν στα 5,5 τρισ. δολάρια το 2016

Στις πληρωμές μέσω κινητών τηλεφώνων (smartphones) καταφεύγουν ολοένα και περισσότεροι Κινέζοι που κατοικούν στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας. Εγκαταλείπουν τα μετρητά και αφήνουν πίσω τις πιστωτικές κάρτες, που στις εξελιγμένες οικονομίες της Δύσης είναι ο κύριος τρόπος διεκπεραίωσης συναλλαγών. Οι πληρωμές μέσω κινητών τηλεφώνων εκτοξεύθηκαν το 2016 στα 5,5 τρισ. δολάρια στην Κίνα. Ήταν, δηλαδή, 50πλάσιες εν σχέση με τα 112 δισ. δολάρια που ξόδεψαν για τον ίδιο σκοπό οι Αμερικανοί, σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας iResearch. Η μετάβαση από τα μετρητά στα smartphones για τη διεκπεραίωση των συναλλαγών έγινε ταχύτερα στην Κίνα. Αρκεί να επισημάνουμε ότι μόλις πριν από τρία χρόνια όλοι χρησιμοποιούσαν μετρητά. Οι πληρωμές με smartphones δεν ήταν μέρος της καθημερινότητας των Κινέζων, ούτε καν η χρήση πλαστικού χρήματος, όπως επισμαίνει ο Πολ Μοζούρ, δημοσιογράφος της εφημερίδας New York Times. Στις μέρες μας, οι Κινέζοι πληρώνουν ακόμα και τα ταξί με τα «έξυπνα» κινητά τηλεφώνά τους. «Η ταχεία και άμεση στρόφη των Κινέζων στις πληρωμές μέσω ηλεκτρονικών εφαρμογών οφείλεται και στην ορμή που ανέκαθεν επιδεικνύουν οι αρχάριοι αντίθετα από τις ΗΠΑ και άλλες χώρες, στην Κίνα δεν ήταν εύρεως διαδεδομένη η χρήση πλαστικού χρήματος», είναι το σχόλιο της εταιρείας ερευνών eMarketer, που περιλαμβάνεται σε άρθρο των Financial Times.

Οι πιστωτικές αναντίτητες των εταιρειών που παρέχουν στους καταναλωτές τα συστήματα πληρωμών μέσω smartphones είναι πολύ μεγάλες. Ιδιαίτερα όταν είναι μόνον δύο, σε μία χώρα με 1,371



Οι προοπτικές ανάπτυξης των εταιρειών που παρέχουν στους καταναλωτές τα συστήματα πληρωμών μέσω smartphones είναι πολύ μεγάλες.

δισ. κατοίκους. Αρκεί να αναλογιστεί κανείς ότι στο Πεκίνο κατοικούν 21,5 εκατ. και άλλα 24,13 εκατ. στη Σαγκάη. Οι πληρωμές με smartphones σε όλη την Κίνα γίνονται μέσω της εφαρμογής Alipay της Ant Financial (θηγατρική εταιρεία του κινεζικού κο-

λοσού ηλεκτρονικού εμπορίου Alibaba) και της εφαρμογής WeChat Pay της κινεζικής διαδικτυακής εταιρείας Tencent. Στην ιστοσελίδα της Tencent αναφέρεται ότι το 2015 αυτοί που χρησιμοποιούσαν την πλατφόρμα πληρωμών μέσω smartphones ήταν 200 εκατομμύρια. Όπως επισμαίνει η New York Times, οι μητρικές εταιρείες αυτών των συστημάτων πληρωμών έχουν ανακαλύψει ένα χρυσωρυχείο. Αν και η Tencent δεν διαχωρίζει το σύστημα πληρωμών WeChat Pay από τα συνολικά αποτελέσματά της, τα έσοδα από «λοιπές υπηρεσίες» στα αποτελέσματα του 3 τριμήνου του 2016 σχεδόν τριπλασιάστηκαν από πέρυσι, στα

6,4 δισ. γουάν ή 940 εκατ. δολάρια. Αυτό αποδίδεται κυρίως στις πληρωμές μέσω κινητών τηλεφώνων. Προκύπτουν, ωστόσο, προβλήματα εκ του γεγονότος ότι μια τεράστια οικονομία όπως αυτή της Κίνας εξαρτάται από μόνον δύο πλατφόρμες συναλλαγών για τα «έξυπνα» κινητά τηλέφωνα. Πάντως δεν είναι εύκολη η πρόσβαση των τουριστών σε αυτές την εφαρμογή, εκ του γεγονότος ότι δεν διαθέτουν τραπεζικό λογαριασμό στην Κίνα. Επιπροσθέτως, οι κινεζικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό θα πρέπει να «κτίσουν» διαφορετικές υποδομές πληρωμών εντός και εκτός Κίνας.

Οι πιστωτικές κάρτες και τα μετρητά εξακολουθούν να κυριαρχούν στον υπόλοιπο κόσμο. Οι προμήθειες που χρεώνουν οι πλατφόρμες WeChat Pay και Alipay είναι πολύ χαμηλότερες από τις αντίστοιχες χρεώσεις των Visa και Mastercard, όπως επισμαίνεται στους New York Times. Συν τοις άλλοις, οι WeChat Pay και Alipay συγκεντρώνουν μια τεράστια βάση δεδομένων από τους καταναλωτές, η οποία μπορεί να αξιοποιηθεί από τις μητρικές τους για διάφορους σκοπούς, όπως τη στοχευμένη διαφήμιση. Εκτός του κολοσσού λιανικού εμπορίου Alibaba, η Tencent προσφέρει διάφορες υπηρεσίες μέσω διαδικτύου, από την πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης WeChat έως τα online παιχνίδια Tencent Games.

Στις ΗΠΑ, το 2019 οι πληρωμές μέσω κινητών τηλεφώνων θα υπερβούν 2,6 φορές τα επίπεδα του 2015. Οι πληρωμές στην Κίνα θα αυξηθούν 7,4 φορές, σύμφωνα με την iResearch. «Κατά πάσα πιθανότητα, οι εταιρείες στη Δύση θα αποφασίσουν να μιμηθούν τους Κινέζους», σχολιάζει ο Ρίτσαρντ Λιμ, γενικός διευθυντής της εταιρείας καινοτόμων επενδύσεων GSR Ventures. Είναι, όμως, πολύ πιθανόν να καταφέρουν οι κινεζικές εταιρείες να επεκταθούν σε άλλες χώρες της Ασίας, σχολιάζει μερίδα αναλυτών. Πιστεύουν ότι η Alipay και η WeChat Pay θα ξεπεράσουν σε τζίρο μεγάλες εταιρείες στην αγορά των ηλεκτρονικών πληρωμών, παγκοσμίως, όπως η Visa και η Mastercard. Και θα το επιτύχουν εισερχόμενες στις αγορές του αναδυόμενου κόσμου. Ούτως ή άλλως έχουν αποκτήσει προβάδισμα στην τεράστια αγορά της Κίνας.

Η ΕΚΤ διαμνύει ότι έως το φθινόπωρο δεν θα αλλάξει το QE

Στην τελευταία συνεδρίαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ο πρόεδρος της Μάριο Ντράγκι διεμήνυσε στις αγορές και στους επενδυτές ότι δεν πρόκειται να μεταβάλει τον αρχικό σχεδιασμό του και να επισπεύσει τη διαδικασία εξόδου από το πρόγραμμα ποσοτικών χαλάρωσης, το οποίο λήγει φέτος τον Δεκέμβριο. Η συζήτηση για το μέλλον της χαλαρής νομισματικής πολιτικής θα γίνει το φθινόπωρο. Αλλωστε, βασικό το μέλημα και των λοιπών συνεργατών του είναι να μην πλήξει την ανάκαμψη στην Ευρωζώνη, ούτε να προεξησεί αναταραχή στις αγορές. Συν τοις άλλοις, θέλησε να συγκαταστήσει τους επενδυτές και τους χρηματιστές, οι οποίοι με ανυπομονησία στοιχηματίζουν ότι η επόμενη κίνηση της ΕΚΤ θα γίνει στη συνεδρίαση του Σεπτεμβρίου, γ' αυτό και τις τελευταίες εβδομάδες το ευρώ έχει εκτιναχθεί στα ύψη έναντι του δολαρίου.

Μετά τη συνεδρίαση της Τράπεζας στις 20 Ιουλίου ξεπέρασε τα 1,1622 δολάρια, φθάνοντας σε ρεκόρ διετίας. Η όποια μεταβολή στον όγκο ή και στη διάρκεια των αγορών τίτλων τίθεται στο μικροσκόπιο. Αλλωστε, δεν θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά. Η ΕΚΤ αυτή τη στιγμή είναι ο μεγαλύτερος και ισχυρότερος παίκτης στην αγορά ομολόγων της Ευρωζώνης. Το σημαντικό, πάντως, είναι ότι το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ έλαβε ομόφωνα την απόφαση για να διεξαχθεί η συζήτηση για το μέλλον του QE το φθινόπωρο, ενώ επίσης ομόφωνα επανέλαβε τη δέσμευσή του για την αναγκασιότητα της ποσοτικής χαλάρωσης. Αυτό σημαίνει ότι αν το επιβάλουν οι οικονομικές συνθήκες, θα αυξηθούν οι αγορές τίτλων. Ο Μάριο Ντράγκι δεν παρέλειψε να εκφράσει την ανησυχία του για την πορεία της ανάκαμψης στην Ευρωζώνη. «Το πρόγραμμα αγοράς τίτλων αποτελεί σημαντική συμβολή στην αύξηση μισθών και τιμών», υπογράμμισε. «Ο πληθωρισμός απέχει από τον στόχο μας. Βέβαια, ύστερα από πολύ καιρό, επιτέλους παρατηρούμε σημαντική ανάκαμψη, αλλά πρέπει να δείξουμε υπομονή και σύνεση για να δούμε και τους μισθούς και τις τιμές να προεγγίζουν τους στόχους μας». Όπως παρατηρούν ειδικοί αναλυτές, ο «σούπερ Μάριο» δεν δείχνει να βιάζεται για να προχωρήσει στη διακοπή του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης. «Στέλνει καθοριστικά μήνυμα στις αγορές, οι οποίες βρίσκονται σε αναταραχή τις τελευταίες εβδομάδες», επισμαίνει ο οικονομολόγος της ING, Κάρστεν Μπρέτσκο. Πάντως, μετά τα σχόλια Ντράγκι, η απόφαση για βαθμιαία αποκλιμάκωση των αγορών τίτλων μετατίθεται μάλλον για τον Οκτώβριο ή και τον Δεκέμβριο. Η ΕΚΤ επιδιώκει ενδεχομένως να ακολουθήσει το μοντέλο που εφαρμόσε και η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ. Χωρίς να δεσμευθεί τότε θα προχωρήσει στη λήξη του προγράμματος, έκανε μικρές μειώσεις στις αγορές αξιών σε μηνιαία βάση. Με παρόμοιους χειρισμούς από τον Μάριο Ντράγκι, η σταδιακή αναδίπλωση θα μπορούσε να διαρκέσει από έξι μήνες έως και έναν χρόνο. Στελέχη της ΕΚΤ δήλωσαν στο Reuters ότι επιθυμούν να μη δημιουργηθεί η εντύπωση ότι ήδη έχουν πάρει τις αποφάσεις τους όσον αφορά αυτήν την αναδίπλωση. Ο μεγαλύτερος πονοκέφαλος της ΕΚΤ είναι η αποσύνδεση ανάπτυξης και πληθωρισμού. Η οικονομία ανακάμπτει, θέσεις εργασίας δημιουργούνται, αλλά η αύξηση στους μισθούς είναι αναμικτή και αυτό δεν οδηγεί στην άνοδο του πληθωρισμού. Για να επιτευχθεί ο στόχος της ΕΚΤ για πληθωρισμό πλησίον του 2%, χρειάζεται ακόμη αρκετά χρόνια, επισμαίνουν οι ειδικοί αναλυτές, οπότε και το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης πιθανόν να παραταθεί και πολύ πέραν του 2019.



Στόχος είναι να δοθεί τέλος στα σεναρία για πρόωρο τερματισμό της ποσοτικής χαλάρωσης.

Προβληματισμοί από τη μεταστροφή στην ψηφιακή οικονομία

Η μείωση των μετρητών αποτελεί προμήνυμα για την έλευση της ψηφιακής επανάστασης, με αρκετούς οικονομολόγους να έχουν αναλύσει, κατά καιρούς, τα οφέλη που μπορεί να έχει μια κοινωνία χωρίς μετρητά. Εκτός όμως από τα πλεονεκτήματα, η ολική κατάργηση των μετρητών εγκυμονεί ορισμένους κινδύνους. Αρχικά, σύμφωνα με τους οικονομολόγους, μια κοινωνία χωρίς μετρητά προσφέρει χαμηλό κόστος στις ηλεκτρονικές συναλλαγές, νέα εργαλεία για την ενίσχυση της οικονομικής

ανάπτυξης των χωρών, ενώ θέτει τέλος στη φοροδιαφυγή και στις περιπτώσεις ξεπλύματος μαύρου χρήματος και γενικά παράνομων ενεργειών. Η χρήση των πιστωτικών ή κρεσστικών καρτών και του κινητού τηλεφώνου δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να αποκτήσουν άμεση πρόσβαση σε όλη τους την περιουσία. Επίσης, οι κεντρικές τράπεζες, μέσω των ηλεκτρονικών συναλλαγών, μπορούν να ελέγξουν τις οικονομικές δραστηριότητες και να σχεδιάσουν με κατάλληλο τρόπο τη νομισματική τους πο-

Η εξάρτηση μιας οικονομίας αποκλειστικά από τις ηλεκτρονικές συναλλαγές μπορεί να οδηγήσει και στην παραβίαση των προσωπικών δεδομένων.

λιτική. Σε μια κοινωνία απαλλαγμένη από τα μετρητά, πολλές κεντρικές τράπεζες θα μπορού-

σαν πιο εύκολα να υιοθετήσουν πολιτική αρνητικών επιτοκίων για την περαιτέρω ενίσχυση της οικονομίας, κάτι που θα ανάγκαζε τους καταθέτες να πληρώσουν ένα είδος φόρου επί των καταθέσεων τους. Έχουν διατυπωθεί, όμως, προβληματισμοί για την αποτελεσματικότητα της κατάργησης των μετρητών και τη μεταστροφή σε μια αποκλειστικά ψηφιακή οικονομία. Η εξάρτηση μιας οικονομίας αποκλειστικά από τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, χωρίς τη χρήση ρευστού, δίνει τη δυνατότητα

στις κυβερνήσεις και στις τράπεζες να ελέγχουν την οικονομική κατάσταση όλων των ατόμων, παραβιάζοντας τα προσωπικά δεδομένα. Με μία μόνο κίνηση μπορούν την περιουσία των καταναλωτών. Η διακοπή ρεύματος, η πτώση των δικτύων και ο κίνδυνος κυβερνοεπιθέσεων αποτελούν βασικά μειονεκτήματα της ψηφιακής οικονομίας, ενώ το κόστος χρήσης των ηλεκτρονικών συναλλαγών θα επιβαρύνει όσους βρίσκονται σε ένδηια.

Μια κυβερνοεπίθεση κοστίζει περισσότερο και από μια θεομηνία

Μια κυβερνοεπίθεση είναι ικανή να προκαλέσει μεγαλύτερο πλήγμα στην παγκόσμια οικονομία από μια φυσική καταστροφή, προειδοποιεί η Lloyd's, ένας από τους παλαιότερους και ισχυρότερους μέχρι σήμερα παίκτες στη διεθνή αγορά ασφαλείων και αντασφαλείων. Το κόστος μιας κυβερνοεπίθεσης μπορεί να υπερβεί τα 120 δισ. δολάρια ή 137 δισ. ευρώ, όσο ήταν οι ζημιές που προκλήθηκαν από τον τυφώνα «Κατρίνα».

Ο τυφώνας «Κατρίνα» ήταν ο πιο καταστρεπτικός στην ιστορία των ΗΠΑ, με τον μεγαλύτερο απολογισμό θανάτων. Από μια κυβερνοεπίθεση κινδυνεύουν κυρίως ο χρηματοοικονομικός κλάδος, η τεχνολογία, ο τουρισμός, το λιανικό εμπόριο και η υγεία. Ιδιαίτερα ανυποχώρητο είναι το γεγονός ότι δεν υπάρχει επαρκής ασφαλιστική κάλυψη για το ενδεχόμενο κυβερνοεπίθεσεων. Στην περίπτωση, π.χ., μιας επίθεσης σε υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους (cloud services), μπορεί να προκληθούν ζημιές 45 δισ. δολαρίων, που δεν θα καλύπτονται από κάποιο ασφαλιστικό συμβόλαιο.

Μεγαλύτερη απειλή για τον κόσμο είναι οι ανθρωπογενείς κίνδυνοι, παρά οι φυσικές καταστροφές, σχολιάζει η Ιγκα Μπιλ, επικεφαλής της Lloyd's, σε συνέντευξή της στην εφημερίδα The Guardian.

Την ίδια άποψη έχει ο Τρέβορ Μέιγαντ, επικεφαλής καινοτομιών στη Lloyd's και ένας από τους υπευθύνους της έθεσής της. «Οι κίνδυνοι μεταβάλλονται δραματικά όταν παρεμβάλλεται ο άνθρωπος», σχολιάζει ο κ. Μέιγαντ, αναφέροντας ως χαρακτηριστικές περιπτώσεις τις κυβερνοεπίθεσεις, την τρομοκρατία και πολιτικούς κινδύνους.

Η έρευνα της Lloyd's δίνεται στη δημοσιότητα ένα διήμερο μετά την κυβερνοεπίθεση στα ηλεκτρονικά συστήματα κρατικών φορέων και εταιρειών σε 100 χώρες, από τη Βρετανία μέχρι τη Ρωσία, την Ινδία και την Κίνα, χωρίς όμως να προκαλούνται μεγάλες ζημιές. Μεταξύ των χωρών ήταν τα συστήματα του ισπανικού τηλεπικοινωνιακού κολοσσού Telefonica, του υπουργείου Εσωτερικών της Ρωσίας ή του βρετανικού συστήματος υγείας NHS.

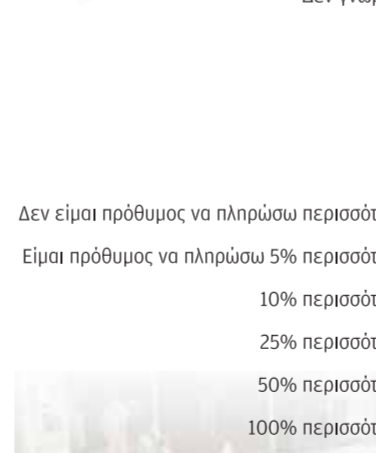
Στα μέσα Μαΐου έγιναν 45.000 επίθεσεις σε όλο τον κόσμο από τον ιό ransomware. Ήταν μια μαζική απόπειρα εξαπάτησης των χρηστών, με την απαίτηση καταβολής μικροποσών.

«Made in USA», αρκεί να μην είναι ακριβότερο

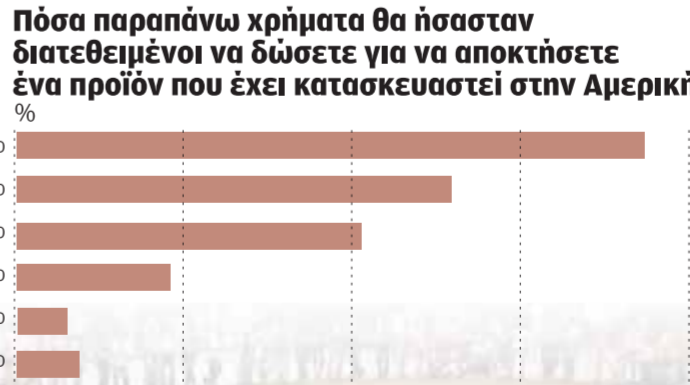
Οι Αμερικανοί φαίνεται ότι λατρεύουν τα εγχώρια προϊόντα, ωστόσο δεν εκφράζουν τον ίδιο ενθουσιασμό όταν καλούνται να πληρώσουν λίγο παραπάνω για να τα αποκτήσουν. Αυτό προκύπτει από την έρευνα που διενεργήθηκε από το Reuters σε συνεργασία με την εταιρεία δημοσκοπήσεων Ipsos. Σύμφωνα με την έρευνα, το 70% των Αμερικανών θεωρεί «πολύ σημαντικό» ή «αρκετά σημαντικό» την αγορά προϊόντων που έχουν κατασκευαστεί αποκλειστικά και μόνο στις ΗΠΑ. Ωστόσο, παρά τη φρενιτιδα ενθουσιασμού που προκαλούν τα γνήσια αμερικανικά

Οι χαμηλόμισθοι Αμερικανοί εμφανίζουν την προτίμηση να πληρώσουν παραπάνω.

προϊόντα, 37% θα αρνούταν να πληρώσουν έστω και λίγο παραπάνω για να τα αποκτήσουν. Ενδεικτικά, το 26% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι είναι πρόθυμο να διαθέσει ένα ποσό λίγο παραπάνω από 5% της τιμής για να αποκτήσει κάποιο αμερικανικό προϊόν, ενώ περίπου το 21% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι θα μπορούσε να διαθέσει ένα ποσό που ξεπερνά το 10% της αρχικής τιμής για να αγοράσει ένα εγχώριο προϊόν. Η διάθεση των Αμερικανών να αγοράζουν μόνο εγχώρια προϊόντα έχει, κατά πάσα πιθανότητα, ενταθεί μετά την εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος εξέλεξε



με τη δέσμευση να «φέρει πίσω» τις θέσεις εργασίας στον χώρο της μεταποίησης και να ενισχύσει την αμερικανική οικονομία. Υπενθυμίζεται, μάλιστα, ότι ο ίδιος είχε εξαρχής εξαπολύσει μύδρους εναντίον όσων αμερικανικών ε-



ταιρειών πρόκειται να μεταφέρουν τις μονάδες παραγωγής εκτός ΗΠΑ. Σύμφωνα με την έρευνα, οι χαμηλόμισθοι Αμερικανοί εμφανίζουν ως υπέρμαχο των αμερικανικών προϊόντων, παρότι δεν

Stores δήλωσε στο πρακτερίο Reuters ότι οι πελάτες του έχουν διαμνύσει ότι αυτό που τους ενδιαφέρει είναι η προέλευση του προϊόντος και δευτερευόντως η τιμή του.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, τα καλά νέα για τα αμερικανικά εργοστάσια είναι ότι οι πολίτες των ΗΠΑ δίνουν έμφαση στην ποιότητα πολλών προϊόντων. Ειδικότερα, το 31% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι τα αυτοκίνητα που κατασκευάζονται στη χώρα τους είναι τα καλύτερα σε όλο τον κόσμο. Τα γερμανικά αυτοκίνητα επελέχθησαν από το 23% των ερωτηθέντων, ενώ το 38% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι τα αμερικανικά ρούχα είναι τα καλύτερα που κυκλοφορούν στην παγκόσμια αγορά. Σύμφωνα, όμως, με τον πρόεδρο της αμερικανικής εταιρείας κατασκευής ειδών κηπινομηχανών AMES Companies Μαρκ Τρέιλορ, «δεν χρειάζεται η τιμή των προϊόντων να είναι τόσο φθηνή όσο των εισαγομένων». Ο ίδιος, μάλιστα, δήλωσε ότι πουλάει τα καροτσάκια που κατασκευάζει η εταιρεία του στους Αμερικανούς εμπόρους 10% περισσότερο σε σχέση με την τιμή των αντίστοιχων εισαγομένων. Ο κ. Τρέιλορ δήλωσε ότι ένα άλλο μυστικό επιτυχίας για τις αμερικανικές μεταποιητικές εταιρείες είναι να επενδύσουν στην τεχνολογία, προκειμένου να περιορίσουν και το λειτουργικό τους κόστος. Πρόσφατα, η εταιρεία AMES, το εργοστάσιό της οποίας βρίσκεται στο Χάρισμπεργκ της Πενσυλβανίας, διέθεσε 50 εκατ. δολάρια για να αναβαθμίσει τις μονάδες και τον εξοπλισμό τις στις περιοχές όπου δραστηριοποιείται.

KATEPINA KALEPNAPAKOU

Το Brexit απειλεί την τραπεζική βιομηχανία της Ε.Ε.

Η αποδυνάμωση του Σίτι θα πλήξει το χρηματοπιστωτικό σύστημα ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προειδοποιούν αναλυτές

Των **ANJULI, HUW JONES**
και **MACASKILL / REUTERS**

Το φθινόπωρο του 2016 η βρετανική κυβέρνηση είχε ξεκινήσει την προσπάθεια να πείσει την Ευρώπη πως θα αντιμετωπίσει σοβαρούς κινδύνους αν αποδυναμώσει το Λονδίνο ως χρηματοπιστωτικό κέντρο.

Έρευνα που είχε διεξαγάγει η εταιρεία Ernst & Young κατέληξε στο συμπέρασμα πως μεγάλες εταιρείες όπως η Volkswagen και η Airbus αντισχολούσαν για πιθανή αύξηση του κόστους χρηματοδότησής τους. Το Λονδίνο είχε υποθέσει πως οι μεγάλες ευρωπαϊκές εταιρείες θα διευκύναν στις κυβερνήσεις τους πως βρίσκονται αντιμετώπιες με αυξημένο κόστος και με δυνητική αναταραχή στις αντίστοιχες βιομηχανίες και ότι θα πιέζαν τους πολιτικούς να το λάβουν υπόψη τους κατά τις διαπραγματεύσεις για την έξοδο της Βρετανίας από την Ε.Ε.

Στα τέλη Ιουνίου ο υπουργός Οικονομικών της Βρετανίας Φίλιπ Χάμοντ είχε δηλώσει πως αν η Ευρώπη υπονομεύει το Λονδίνο ως παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό κέντρο, τότε θα πλήξει και τη δική της οικονομία. Ωστόσο, λίγες ημέρες μετά ο κ. Τζέρεμι Μπράουν, ειδικός απεσταλμένος του Σίτι, ο οποίος επισκέφθηκε τον περασμένο χρόνο και τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε., λέει πως πολλές εταιρείες και πολιτικοί είναι έτοιμοι να υποστούν υψηλότερες τιμές ώστε να παραμείνουν πιστοί στις αρχές της Ε.Ε. και να μην κάνουν ειδικές παραχωρήσεις για το Λονδίνο. «Δεν έχουν πέσει στα γόνατα παρακαλώντας τις κυβερνήσεις τους να είναι καλές απέναντι στη Βρετανία».

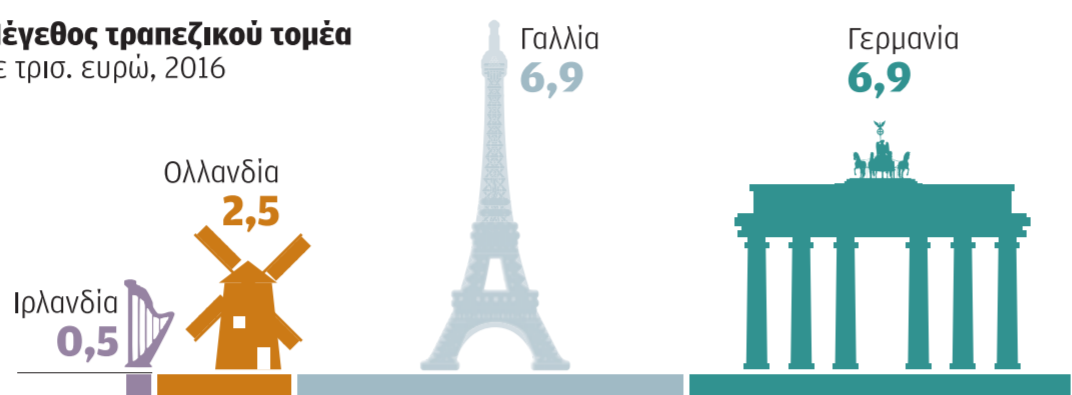
Το Λονδίνο έγινε παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό κέντρο στη διάρκεια πολλών δεκαετιών. Κάτι ανάλογο είναι αδύνατον να κάνει η Ευρώπη σε μικρό χρονικό διάστημα.

Με τις διαπραγματεύσεις για την έξοδο από την Ε.Ε. να έχουν πλέον αρχίσει και επίσημα, η Ένωση δεν χάνει χρόνο και προσπαθεί να προσελκύσει τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες του Λονδίνου στο δικό της έδαφος και μάλιστα με τη βοήθεια της πανίσχυρης ΕΚΤ. Η Φρανκφούρτη υποστηρίζει πως η νέα κατάσταση που θα προκύψει μετά το Brexit θα μπορούσε να αποδειχθεί, μακροπρόθεσμα, ευεργετική για τις τράπεζες της Ευρώζωνας και πως η αύξηση του κόστους χρηματοδότησης θα είναι «μικρή» βραχυπρόθεσμα. Τουλάχιστον οκτώ ευρωπαϊκές πόλεις προσπαθούν να προσελκύσουν εταιρείες του χρηματοπιστωτικού κλάδου από το Λονδίνο, με τη γαλλική κυβέρνηση να είναι η πιο επιθετική, υποσχόμενη φοροελαφρύνσεις και ευέλικτο εργασιόκο δίκαιο. Υψηλόβαθμος Γερμανός λομπίστας, ο οποίος είχε πρόσφατα συνάντηση με υπουργούς της γερμανικής κυβέρνησης, λέει πως στο Βερολίνο υπάρχει η αίσθηση ότι το Λονδίνο δεν μπορεί να κατανοήσει πως έχει προτεραιότητα το ευρωπαϊκό εγχείρημα. «Οι Βρετανοί πολιτικοί νομίζουν πως βρίσκονται σε τέτοια θέση ώστε η Ε.Ε. θα πει: Εντάξει, προκύπτουν πολλά προβλήματα για την Ε.Ε., οπότε θα συμφωνήσουμε σε μια εμπορική συμφωνία, διότι διαφορετικά θα έρθουμε και εμείς αντιμετώπιση με αναταραχή. Αλλά δεν το πλάνουν», είπε ο Γερμανός λομπίστας.

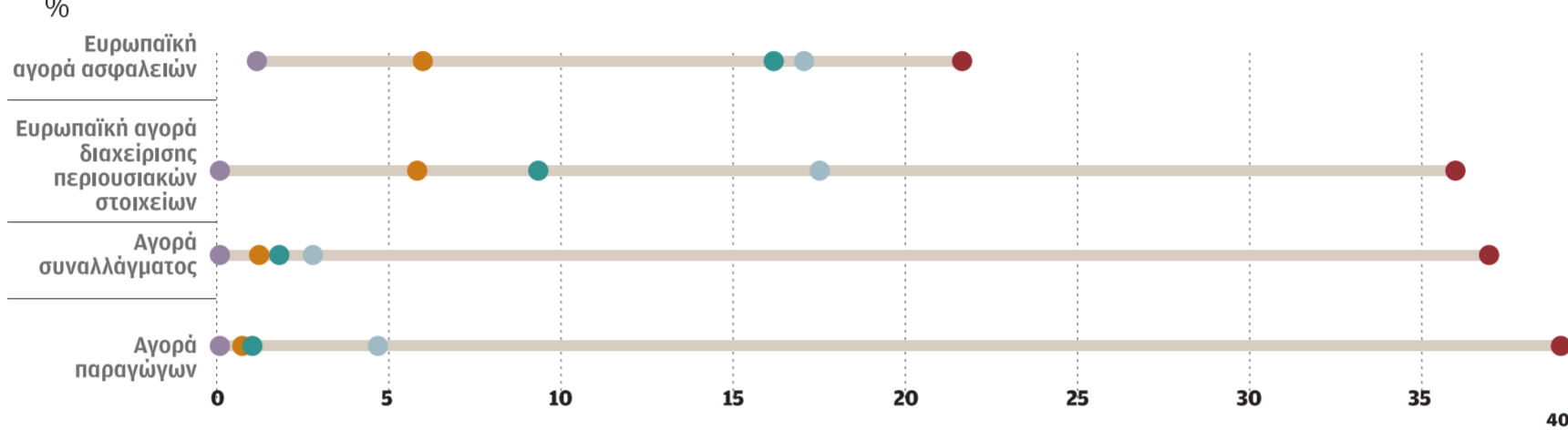
Οι τραπεζίτες είναι επιφυλακτικοί σε σχέση με την προσπάθεια της Ευρώπης να παίξει τον ρόλο του Λον-

Κυρίαρχη δύναμη στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες της Ε.Ε. η Βρετανία

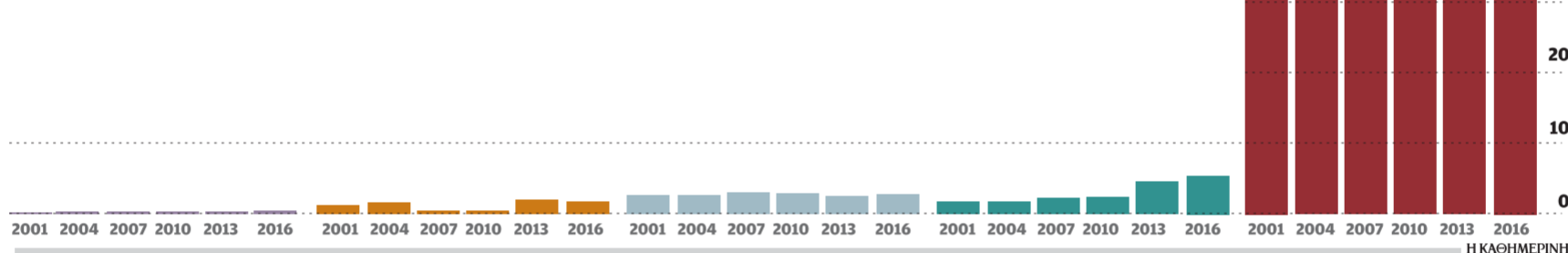
► **Μέγεθος τραπεζικού τομέα**
Σε τρις. ευρώ, 2016



► **Μερίδιο σε βασικές παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές**



► **Τζίρος εξωχρηματοπιστωτικής αγοράς συναλλάγματος**
Ημερήσιος μέσος όρος Απριλίου



δίνο. Υψηλόβαθμα στελέχη του χρηματοπιστωτικού τομέα προειδοποιούν πως το Λονδίνο έγινε παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό κέντρο στη διάρκεια πολλών δεκαετιών και πως θα είναι αδύνατον για την Ευρώπη να κάνει κάτι ανάλογο, ιδιαίτερα σε μικρό χρονικό διάστημα.

Θα κερδίσει η... Ν. Υόρκη

Το Λονδίνο διαθέτει ισχυρά όπλα, όπως χιλιάδες ταλέντα από ολόκληρο τον κόσμο, το βρετανικό νομικό σύστημα να το υποστηρίζει, ενώ διαχειρίζεται τεράστιο ποσό χρημάτων. Ο επικεφαλής στην Ευρώπη μεγάλης αμερικανικής επενδυτικής τράπεζας λέει πως η παρακμή του Λονδίνου θα μπορούσε να έρθει μόνο αν κατέβρει η Ευρώπη να κάνει πιο ευέλικτη την αγορά εργασίας της, να αναπτύξει τις κεφαλαιαγορές της και να προσελκύσει εργατικό δυναμικό από ολόκληρο τον κόσμο. Όμως η Ευρώπη ενδέχεται να χάσει αυτή την ευκαιρία, συνεχίζει ο τραπεζίτης, εξαιτίας της διαμάχης που υπάρχει μεταξύ των μεγάλων χωρών και εξαιτίας της απουσίας σαφούς σχεδίου για το πού θα μοιραστούν οι θέσεις εργασίας και τα περιουσιακά στοιχεία. Η Ευρώπη θα «καταλήξει να έχει συντονισμένο χρηματοπιστωτικό κέντρο», λέει ο Αμερικανός τραπεζίτης. «Πρόκειται για τεράστια απειλή», προσθέτει. «Αν η Ευρώπη δεν είναι τόσο ελκυστική, τότε θα αποσύρουμε ορισμένες δραστηριότητές μας» και ο νικητής θα μπορούσε να είναι η Νέα Υόρκη, καταλήγει.

Παρενέργειες στις αγορές ομολόγων και παραγώγων

Εάν στη διαδικασία εξόδου της Βρετανίας από την Ε.Ε. δεν γίνουν οι αναγκαίες προβλέψεις για τους χρηματοπιστωτικούς, επενδυτικούς και ασφαλιστικούς ομίλους, που εδρεύουν στο Λονδίνο, τότε αυτοί θα χάσουν τη δυνατότητά τους να πωλούν τις υπηρεσίες τους σε ευρωπαϊκές εταιρείες. Αρκεί να σκεφθεί κανείς το εξής απλό πράγμα, ότι η Βρετανία αντιστοιχεί σε αξία στο 5,4% των παγκόσμιων χρηματοπιστωτικών και φιλοξενεί τον μεγαλύτερο αριθμό τραπεζών και ασφαλιστικών στον κόσμο. Ως συνέπεια το πλήγμα από μία «μη συντεταγμένη» αποχώρηση θα το υποστεί και το Λονδίνο και η Ε.Ε. Το δε κόστος μεταφοράς των χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων σε άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες μπορεί να είναι μεγάλο και πιθανώς στο τέλος να βαρύνει τους πελάτες. Ο Μαρκ Κάρντι, διοικητής της Τραπεζής της Αγγλίας, λέει χαρακτηριστικά πως «η Ε.Ε. χρειάζεται τα χρήματα του Λονδίνου», προσθέτοντας ότι «στις μισές εκδόσεις ομολόγων και μετοχών, που διεκπεραιώνονται στην Ε.Ε., εμπλέκονται και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Βρετανίας».

Πανάκριβη «μετακόμιση»

Η εταιρεία συμβούλων Boston Consulting Group εκτιμά ότι, εάν μεγάλες τράπεζες μετακινήσουν στην πειρατική Ευρώπη ορισμένες δραστηριότητές τους, ώστε να μην χάσουν την πρόσβαση στην ενιαία αγορά, τα κόστη τους θα αυξηθούν από 8% έως

Μόνο η μεταφορά 8 μεγάλων τραπεζών από το Λονδίνο στην πειρατική Ευρώπη θα τις επιβαρύνει με δαπάνες 7,5 δισ. δολ. την επόμενη 5ετία.

22%. Σε άλλη μελέτη της JPMorgan, εάν οκτώ μεγάλες ευρωπαϊκές και αμερικανικές τράπεζες μεταφέρουν εκτός Λονδίνου τις δραστηριότητες των κεφαλαιαγορών, θα επωμιστούν συνολικές δαπάνες 7,5 δισ. δολαρίων μέσα στην επόμενη πενταετία λόγω Brexit. Το ποσό θα ισοδυναμεί με το σχεδόν 2% των παγκόσμιων ετησίων δαπανών τους. «Όταν κατακερματίζεται η δεξαμενή ρευστότητας ή η κεφαλαιακή σου βάση, όλα γίνονται λιγότερο αποδοτικά και τα κόστη ανερχονται», παρατηρεί ο Ρίτσαρντ Νόντι, επικεφαλής του ευρωπαϊκού βραχίονα της Goldman Sachs.

Ο Βάλντις Ντομπρόβσκι, αντιπρόεδρος της Κομισιόν για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, τόνισε ότι, ακόμα και χωρίς τη Βρετανία, η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιστοιχεί στο 15% των παγκόσμιων χρηματοπιστωτικών. Εντούτοις, «ο κατακερματισμός δυσχεραίνει τον χρηματοπιστωτικό κλάδο να αποδώσει στο μέγιστο των δυνατοτήτων του», παρατηρεί. Στο Λονδίνο φιλοξενούνται οι περισσότερες τράπεζες και οι μεγα-

λύτερες ασφαλιστικές του κόσμου. Και αυτές διαχειρίζονται το 37% των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων της Ευρώπης, δηλαδή κεφάλαια σχεδόν 6 τρις. ευρώ. Το ποσό αυτό είναι σχεδόν διπλάσιο από το Παρίσι, που έρχεται δεύτερο κατά σειρά. Επιπλέον, η βρετανική πρωτεύουσα διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην επενδυτική τραπεζική της Ευρώπης, η οποία αποτιμάται σε 5,2 τρις. ευρώ. Στο Λονδίνο ασφαλίζονται οι γαλλικοί πυρηνικοί αντιδραστήρες και τα πλοία των Ελλήνων εφοπλιστών. Εκεί δανείζονται οι γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες και οι Ολλανδοί συνταξιούχοι επενδύουν τις αποταμιεύσεις τους.

Κορυφαία χρηματαγορά

Η Βρετανία διατηρεί τη μεγαλύτερη χρηματαγορά του κόσμου και τη δεύτερη μεγαλύτερη αγορά παραγώγων, ενώ εκτελεί στις αγορές αυτές το 40% των συνολικών πράξεων παγκοσμίως. Το Παρίσι αναλαμβάνει μόλις το 5% αντιστοίχως, σύμφωνα με την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών. Κάθε χρόνο στο Λονδίνο διεκπεραιώνονται συναλλαγές σε ευρώ, γιεν και δολάρια αξίας 869 τρις. δολαρίων, δηλαδή πολύ περισσότερες από ό,τι σε όλες τις χώρες της Ευρώζωνας, σύμφωνα με τα στοιχεία του City of London Corporation. Κατά τον Τζον Μακφάρλαν, πρόεδρο της βρετανικής τράπεζας, Barclays, «μία κακή εμπορική συμφωνία μεταξύ Βρετανίας και Ε.Ε. πιθανώς να πλήξει τη διεθνή

οικονομία, ενώ δεν αποκλείεται ορισμένες τράπεζες να αποφασίσουν να εγκαταλείψουν πλήρως δραστηριότητες οι οποίες θα αποδειχθούν δαπανηρότατες».

Άλλα τραπεζικά στελέχη εκτιμούν πως υπάρχουν τρία πεδία, τα οποία θα πληγούν περισσότερο, όταν η Βρετανία αποχωρήσει από την Ε.Ε. Το πρώτο σχετίζεται με την ικανότητα της Ευρώπης να πωλεί κρατικά ομόλογα. Σήμερα, εάν η Πορτογαλία ή η Ελλάδα χρειάζεται να κάνει δημοπρασία ομολόγων για να χρηματοδοτήσει τη λειτουργία των νοσοκομείων της, θα προσφύγει στις ομολογιακές αγορές και τη διαδικασία πρωτίστως θα αναλάβουν οι τράπεζες στο Λονδίνο.

Το δεύτερο πεδίο αφορά την πώληση παραγώγων για εταιρείες, που θέλουν να αγοράσουν προστασία, λόγω χάρην, έναντι των διακυμάνσεων του δολαρίου ή των αυξημένων στην τιμή του «μαύρου χρυσού». Στελέχη τραπεζών εκτιμούν πως οι άλλες ανταγωνιστικές πόλεις θα παρέχουν μικρότερη γκάμα προϊόντων και σε υψηλότερη τιμή, εφόσον θα μειωθεί και ο αριθμός των δραστηριοποιούμενων τραπεζών.

Το τρίτο πεδίο, τέλος, είναι η εκκαθάριση των συναλλαγών παραγώγων σε ευρώ, μία δραστηριότητα όπου κυριαρχεί το Λονδίνο. Οι Βρυξέλλες επιδιώκουν μεταφορά της εκκαθάρισης σε χώρες της Ευρώζωνας, ενώ τα τραπεζικά στελέχη προειδοποιούν ότι κάτι τέτοιο θα εκτινάξει το κόστος.

Δημόσιες επενδύσεις αντί απολύσεων στο Δημόσιο προωθεί η Πορτογαλία

Η **πορτογαλική** κυβέρνηση θεωρεί ότι δεν υπάρχει πλέον ανάγκη να περιορίσει και άλλο τον δημόσιο τομέα, δηλώνει η υπουργός Μεταρρυθμίσεων της χώρας Μαρία Λεϊτάο Μαρκές, σε συνέντευξη που έδωσε στο πρακτορείο Reuters.

Η Λισσαβώνα αναμένει ότι η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων θα ενισχυθεί περισσότερο από στοχευμένες επενδύσεις που έχουν εφαρμοστεί πρόσφατα, συγκριτικά με πιο σκληρές και ατελέσφορες μεταρρυθμίσεις του παρελθόντος. «Με το πρόγραμμα Simplex σκοπεύουμε να στρίψουμε την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, καταπολεμώντας τη γραφειοκρατία που βλάπτει την αποδοτικότητά τους», επισήμανε η υπουργός Μεταρρυθμίσεων.

Η κ. Μαρκές είπε ότι οι νέες επενδύσεις στην τεχνολογία που δρομολογεί η κυβέρνηση θα βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να εξοικονομήσουν 1,3 δισ. ευρώ την περίοδο 2017-2020. Ήδη η απλούστευση των διαδικασιών του Δημοσίου,

Η **Λισσαβώνα** προμοδετεί νέες επενδύσεις στην τεχνολογία, ύψους 1,3 δισ. ευρώ.

όπως η παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών στην πληρωμή λογαριασμών και φόρων, έχει περιορίσει κατά 560 εκατ. ευρώ τις δαπάνες που επωμίζεται το Δημόσιο. Έτσι, όπως δηλώνει η κ. Μαρκές, έχουν εξοικονομηθεί 470.000 εργατοώρες για τους δημοσίους υπαλλήλους.

Η υπουργός Μεταρρυθμίσεων της Πορτογαλίας απέρριψε την κριτική που ασκήθηκε πρόσφατα από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και από ορισμένους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης για την απογοητευτική πορεία των μεταρρυθμίσεων στη χώρα. Αν το ΔΝΤ ικανοποιείται από υποσχέσεις, τότε είναι δικό του πρόβλημα,

δάλωσε η υπουργός, προσθέτοντας ότι «για μένα οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να αποφέρουν απτά αποτελέσματα».

Η προηγούμενη κεντροδεξιά κυβέρνηση εφάρμοσε σκληρά μέτρα λιτότητας, στο πλαίσιο του δανειοδοτικού προγράμματος του ΔΝΤ και της Ε.Ε., από το 2011 έως το 2014. Παρ' όλα αυτά, πολλές από τις μεταρρυθμίσεις που σχεδιάστηκαν για να μειωθούν ορισμένες κρατικές δαπάνες δεν ολοκληρώθηκαν ποτέ.

Αρκετά μέτρα που θεωρούνταν σκληρά για τον δημόσιο τομέα ακυρώθηκαν από τη σοσιαλιστική κυβέρνηση που ανέλαβε τα νήια της χώρας στα τέλη του 2015.

«Η κυβέρνηση της Πορτογαλίας δεν θεωρεί ότι οι μεταρρυθμίσεις αφορούν αποκλειστικά και μόνο την συρρίκνωση του Δημοσίου και την απόλυση υπαλλήλων του κράτους. Χρειάζομαστε δημόσιες επενδύσεις», επισήμανε η υπουργός στη συνέντευξή της στο Reuters.



Η **Μαρία Μαρκές**, υπουργός Μεταρρυθμίσεων της Πορτογαλίας, υπεραμύνθηκε της πολιτικής της απέναντι στην κριτική του ΔΝΤ για καθυστερήσεις.



Διαμαρτυρία της Διεθνούς Αμνηστίας για τους ακτιβιστές και δημοσιογράφους που έχουν συλληφθεί αυθαίρετα στην Τουρκία.

Υπογραφές για τους S-400

Η συμφωνία Ρωσίας - Τουρκίας προβλέπει και μεταφορά τεχνολογίας

ΑΓΚΥΡΑ. Οι υπογραφές για την προμήθεια αλλά και τη συμπαραγωγή του προηγμένου ρωσικού αντιαεροπορικού συστήματος S-400 από την Τουρκία έχουν μπει, όπως δήλωσε χθες ο Τούρκος πρόεδρος Ερντογάν. Σε μία πανηγυρική κομματική συνεδρίαση, ο Ερντογάν υποστήριξε ότι δεν κατανοεί τις αντιρρήσεις των ΗΠΑ.

«Η Ρωσία κι εμείς κάναμε τα απαραίτητα βήματα, έχουν μπει οι υπογραφές και ελπίζουμε να δούμε τους S-400 στη χώρα μας και να ξεκινήσουμε τη συμπαραγωγή», είπε ο Τούρκος πρόεδρος σε συνεδρίαση του κυβερνώντος κόμματος ΑΚΡ. Το κινητό αντιπυραυλικό σύστημα S-400 Triumph διαθέτει πυραύλους τριών διαφορετικών τύπων για την κατάρριψη αεροπλάνων και πυραύλων σε κοντινή, μεσαία και μεγάλη απόστα-

Η Αγκυρα θα λάβει δύο συστοιχίες S-400 και θα παραγάγει δύο ακόμη στην Τουρκία.

ση. Είναι η πρώτη φορά που χώρα-μέλος του ΝΑΤΟ προμηθεύεται το σύστημα αυτό, το οποίο έως τώρα έχει προμηθευτεί μόνο η Κίνα. «Η Τουρκία είναι σύμμαχος του ΝΑΤΟ και ένα από τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά της συμμαχίας είναι η συμβατότητα των οπλικών συστημάτων των χωρών-μελών», δήλωσε ο εκπρόσωπος του Πεντάγωνα, λοχαγός Τζεφ Ντέιβις, ενώ συμπλήρωσε ότι η χώρα «πρέπει να εξηγήσει γιατί προμηθεύεται το σύστημα αυτό».

Η τουρκική φιλοκυβερνητική

εφημερίδα «Γενί Σαφάκ» υποστήριξε ότι οι ΗΠΑ άσκησαν έντονες πιέσεις προκειμένου να ακυρωθεί η συμφωνία, αλλά όχι για λόγους επιχειρησιακής συμβατότητας, αφού οι πυραύλοι S-300 που διαθέτει η Ελλάδα έχουν ενσωματωθεί στο σύστημα συλλογικής ασφάλειας του ΝΑΤΟ και λειτουργούν. «Γιατί ανησυχούν;», είπε ο Υαγίβ Ερντογάν στην κομματική συνεδρίαση. «Κάθε χώρα έχει δικαίωμα να λαμβάνει μέτρα για να προσάψει την ασφάλειά της. Για τη χρήση άλλων οπλικών συστημάτων δεν εκδηλώνουν καμία ανησυχία, όπως κάνουν για τους S-400. Δεν υπάρχει λόγος εκνευρισμού».

Ο Ερντογάν υποστήριξε ότι είχαν υπάρξει εκτεταμένες συνομιλίες της Τουρκίας με τις ΗΠΑ για την προμήθεια του αμερικανικού συστήματος Patriot, αλλά οι όροι των

ΗΠΑ δεν ικανοποιούσαν την Τουρκία. Το δημοσίευμα της «Γενί Σαφάκ» επισήμανε ότι το αμερικανικό σύστημα ήταν ακριβότερο, δεν περιελάμβανε μεταβίβαση τεχνολογίας, ενώ η Αγκυρα θα ήταν υποχρεωμένη να ενημερώνει τις ΗΠΑ για κάθε εκτόξευση και να τα επιστρέψει αν χρειαστεί στον αμερικανικό στρατό, αγοράζοντας νέα.

«Πρέπει να δούμε αν η συμφωνία θα προχωρήσει, αν θα αναπτύξουν το σύστημα και αν θα το αναπτύξουν μόνο σε μία περιοχή», δήλωσε στα μέσα Ιουλίου ο Αμερικανός υπουργός Αμυνας Τζέιμς Μάτις. Με βάση τη συμφωνία, ύψους 2,5 δις. δολαρίων, η Αγκυρα θα λάβει δύο συστοιχίες S-400 εντός της επόμενης χρονιάς και εν συνεχεία θα παραγάγει δύο ακόμη συστοιχίες στην Τουρκία.

REUTERS, ΑΠΕ, BLOOMBERG

Ενέκρινε ο Πολωνός πρόεδρος τον νόμο για τακτικά δικαστήρια

ΒΑΡΣΟΒΙΑ. Αφού πρόβαλε δύο φορές το βέτο του επί ισάριθμων νόμων της επίμαχης δικαστικής μεταρρύθμισης, ο πρόεδρος της Πολωνίας Αντρέι Ντούτα επικύρωσε χθες το τρίτο νομοσχέδιο του κυβερνητικού νομοθετικού πακέτου που καταγγέλλεται από την πολωνική αντιπολίτευση και την Ε.Ε. Παρά τις εκκλήσεις αντιπολίτευσης και διαδηλωτών που κατέκλυσαν και προχθές τους δρόμους της Βαρσοβίας και άλλων πόλεων για ένα «τρίτο βέτο», ο Αντρέι Ντούτα υπέγραψε σήμερα τον νόμο για τα τακτικά δικαστήρια.

Στο εξής, οι πρόεδροι των δικαστηρίων, ανάμεσά τους και τα εφετεία, θα διορίζονται και θα παύονται από τον υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος δεν θα χρειάζεται πλέον να συμβουλευτεί τις γενικές συνελεύσεις των δικαστών, ούτε, στην περίπτωση που η γνώμη τους θα είναι αρνητική, το Δικαστικό Συμβούλιο, για να επιβάλει τους δικούς του υποψήφιους. Δεν θα χρειάζεται πλέον να αιτιολογεί τις αποφάσεις του, γεγονός που, όπως καταγγέλλουν αντιπολίτευση και δικαστικοί κύκλοι, θέτει τη δικαστική εξουσία υπό τα κελεύσματα της εκτελεστικής. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Ραφάλ Μπίότσνεκ ανακοίνωσε, ωστόσο, ότι, παρά το βέτο του προέδρου, και οι τρεις νόμοι «θα υιοθετηθούν» και εξέφρασε τη μεγάλη απορία του για την απόφαση. «...Εμείς, εξ ονόματος του ΡΙΣ, και η πρωθυπουργός, ακούμε τη φωνή των Πολωνών. Εξαρχής, η πρωθυπουργός είχε τονίσει ότι η μεταρρύθμιση θα εφαρμοσθεί ανεξαρτήτως βέτο». Η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το 70% των Πολωνών τάσσεται υπέρ της μεταρρύθμισης. Ο Πολωνός πρόεδρος πρόβαλε βέτο στα δύο νομοσχέδια που προέ-



Πολωνοί πολίτες συμμετέχουν στις κινητοποιήσεις της αντιπολίτευσης κατά του νόμου.

βλεπαν την υπαγωγή του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Εθνικού Δικαστικού Συμβουλίου στην εκτελεστική εξουσία, προς μεγάλη έκπληξη του κυβερνώντος Κόμματος Δίκαιου και Δικαιοσύνης (PiS) από τους κόλπους του οποίου προέρχεται. Ο Ντούτα αιτιολόγησε τα δύο βέτο λέγοντας ότι δεν θέλει να δώσει υπέρμετρες εξουσίες στον γενικό εισαγγελέα. Στην Πολωνία, κρέμει γενικό εισαγγελέα ασκεί ο υπουργός Δικαιοσύνης. Ο Πολωνός πρόεδρος διευκρίνισε ότι θα παρουσιάσει υπό νέα μορφή τους δύο νόμους εντός διαστήματος δύο μηνών.

REUTERS, ΑΠΕ

Τείχος ξενοφοβίας σε κέντρο μεταναστών στα Πυρναία

Τείχος γύρω από το παλιό ξενοδοχείο που αγόρασε το γαλλικό κράτος για να στεγάσει 85 πρόσφυγες κατασκεύασε, προχθές, ομάδα που υποστήριξε ότι ομείει εκ μέρους κατοίκων της γαλλικής κομμούπολης Σεμεάκ. Η Γαλλία σπκώνει ελάχιστα μέρος του κοινού βάρους της προσφυγικής κρίσης, έχοντας χορηγήσει άσυλο σε μόλις 20.630 άτομα το 2015, την τελευταία χρονιά για την οποία υπάρχουν στοιχεία. Πολλοί από τους πρόσφυγες και μετανάστες που βρίσκονται στη Γαλλία επιδιώκουν να περάσουν στην Αγγλία, ενώ προκειμένου να αποφυγούν η ανέγερση πρόχειρων καταυλισμών στη Μάγκη, το γαλλικό κράτος κατανέμει τους πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο σε όλη τη γαλλική επικράτεια.

Ενα από τα 61 κτίρια που έχουν αγοραστεί και μετασκευαστεί για τον σκοπό αυτό είναι το εγκαταλελειμμένο ξενοδοχείο Formula 1 στη Σεμεάκ, πόλη 5.500 κατοίκων. «Δεν είμαστε κατά της υποδοχής μεταναστών. Αλλά πρέπει να λάβει κανείς

Η Γαλλία, από τον τεράστιο όγκο των προσφύγων, έχει χορηγήσει άσυλο σε μόλις 20.630 άτομα το 2015.

υπόψη και τους πολίτες», υποστήριξε η εκπρόσωπος της ομάδας που έκτισε το συμβολικό τείχος, σε μια αμφιλεγόμενη σύνδεση του προσφυγικού ζητήματος με το αίσθημα εγκατάλειψης που αισθάνεται τμήμα της γαλλικής υπαίθρου. Η εγκατάσταση των προσφύγων και μεταναστών στη Σεμεάκ είχε προγραμματισθεί να ολοκληρωθεί χθες. Εν τω μεταξύ, το δράμα των καθημερινών μαζικών θανάτων στη Μεσόγειο συνεχίζεται, με την ανδύρωση χθες 13 σορών, κυρίως εγκύων γυναίκων και παιδιών από βάρκα στα ανοικτά της Λιβύης, ενώ 154 άτομα διασώθηκαν.

REUTERS, Α.Ρ.

Νεκρή η τελευταία όρκα που γεννήθηκε σε αιχμαλωσία

Η τελευταία φάλαινα-δολοφόνος – όρκα, που γεννήθηκε σε αιχμαλωσία από το πρόγραμμα αναπαραγωγής του Seaworld, πέθανε τη Δευτέρα στο πάρκο της εταιρείας στο Σαν Αντόνιο. Όπως ανακοίνωσε η εταιρεία, το πλικίας μόλις τριών μηνών θηλαστικό, που ονομαζόταν Κιάρα, πέθανε τη Δευτέρα. Η ανακοίνωση Τύπου της Seaworld αναφέρει ότι κτηνίατροι παρακολουθούσαν τη φάλαινα το Σάββατοκυριακό, προκειμένου να τη θεραπεύσουν από κάποια λοίμωξη, χωρίς ωστόσο οι προσπάθειές τους να αποδώσουν καρπούς. Η κτηνιατρική ομάδα πρόκειται να πραγματοποιήσει νεκροτομή, ώστε να εξακριβωθούν τα αίτια θανάτου του θηλαστικού, αλλά η διαδικασία αυτή μπορεί να πάρει εβδομάδες. Τον Μάρτιο του 2016 η Seaworld ανακοίνωσε ότι βάζει τέλος στο πρόγραμμα αναπαραγωγής μετά πολλά χρόνια έντονης διαμαρτυρίας από φιλοζωϊκές οργανώσεις. Η Κιάρα ήταν κόρη της 26χρονης Τακάρα και γεννήθηκε τον περασμένο Απρίλιο, αλλά είχε συλληφθεί πριν από την ανακοίνωση του τερματισμού του προγράμματος αναπαραγωγής. Η εγκυμοσύνη στις φάλαινες-δολοφόνας διαρκεί 18 μήνες. Η Seaworld εξακολουθεί



Μία όρκα και ο εκπαιδευτής της στη διάρκεια επίδειξης στο πάρκο Seaworld.

να έχει σε αιχμαλωσία 22 φάλαινες αυτού του είδους στις ΗΠΑ. Η νεαρότερη, η Α-μάγια, γεννήθηκε τον Δεκέμβριο του 2014. Πριν από μερικές ημέρες ο ηθοποιός Τζέιμς Κρόμγουελ συνελήφθη στο Seaworld του Σαν Ντιέγκο των ΗΠΑ, σε διαμαρτυρία της ΡΕΤΑ για την κακομεταχείριση των φάλαινών-όρκων. Ο Κρόμγουελ και οι υπόλοιποι συμμετέχοντες στη διαμαρτυρία συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν σιδηροδρομίοι σε αστυνομικό τμήμα, επειδή παρεμπόδιαν το φημισμένο σόου με φάλαινες «Orca Encounter» στο Seaworld.

Πρωτοβουλία Μακρόν για τη Λιβύη

ΠΑΡΙΣΙ. Υπό την αιγίδα του Γάλλου προέδρου Εμανουέλ Μακρόν πραγματοποιήθηκε, χθες, έξω από το Παρίσι συνάντηση μεταξύ των δύο κύριων πρωταγωνιστών της κρίσης στη Λιβύη, του Φαγέζ αλ Σαράζ και του Χαλίφα Χαφτάρ.

Ο Γάλλος πρόεδρος φιλοδοξεί να πείσει τους δύο αντιπάλους να υπογράψουν σύμφωνο, με στόχο την έξοδο της χώρας από το πολι-



Ο πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν εν μέσω του πρωθυπουργού της Λιβύης Φαγέζ αλ Σαράζ και του στρατηγού Χαλίφα Χαφτάρ.

να έχουν τριμερή συνάντηση αργά χθες το βράδυ στο Σεν Κλου, στο περιθώριο της οποίας ο πρόεδρος Μακρόν θα επιδίωκε την υπογραφή κοινού ανακοινωθέντος για κήρυξη εκκευρίας και διοργάνωση εκλογών «το συντομότερο δυνατό». Πρόκειται για την τρίτη κατά σειρά

συνάντηση μεταξύ των δύο αντιπάλων, με την πλέον πρόσφατη τον Μάιο στο Αμπού Ντάμπι να αποβγαίνει άκαρπη. Ο Αλ Σαράζ είναι πρωθυπουργός της Λιβύης και επικεφαλής της διεθνώς αναγνωρισμένης κυβέρνησης εθνικής ενότητας. Υστερα από ένα χρόνο ως

επικεφαλής της κυβέρνησης, όμως, ο Αλ Σαράζ δεν πέτυχε να δώσει τέλος στην κρίση και να επιτρέψει την ανάκαμψη της οικονομίας. Από τη μεριά του, ο αντίπαλός του, Χαλίφα Χαφτάρ, αμφισβητεί την κυβέρνηση του πρωθυπουργού Αλ Σαράζ. Ο Χαφτάρ απολαμβάνει σημαντική στήριξη στη δυτική Λιβύη, όπου βρίσκεται επικεφαλής παράλληλης κυβέρνησης και κοινοβουλίου στο Τομπρούκ. Σε χθεσινές δηλώσεις του, το Μέγαρο των Ηλυσίων ανέφερε ότι η συνάντηση μεταξύ των δύο αντιμαχόμενων πλευρών της λιβυκής κρίσης αποτελεί «ισχυρό μήνυμα» και αποδεικνύει «την προσωπική εμπλοκή» του αρχηγού του γαλλικού κράτους στην υπόθεση της ειρήνευσης στη Λιβύη. «Η ισορροπία δυνάμεων στο έδαφος της Λιβύης έχει γείρει υπέρ του Χαφτάρ, κάρη στην κατάληψη της στρατηγικής σημασίας βάσης Αλ Τζουφρά στο κέντρο της χώρας», λέει ο ειδικός της Λιβύης, Ματιά Τσαλντό.

REUTERS, ΑΠΕ, BLOOMBERG

Σιντριβάνια χωρίς νερό στο Βατικανό

ΡΩΜΗ. Το Βατικανό έκλεισε την υδροδότηση όλων των σιντριβανιών, συμπεριλαμβανομένων δύο μπαρόκ αριστουργημάτων στην πλατεία του Αγίου Πέτρου αλλά και στους κήπους του, για να εξοικονομήσει νερό. Ατία της οικολογικής απόφασης της Αγίας Εδρας υπήρξε η παρατεταμένη ξηρασία, που επηρεάζει τα δύο τρίτα των αγροτικών περιοχών της Ιταλίας καθώς και την πρωτεύουσα Ρώμη.

Η ενέργεια συνάδει με τα διδάγματα του Πάπα Φραγκίσκου, αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση, που αναρτήθηκε στο σάιτ του Βατικανού. Συνολικά περίπου 100 σιντριβάνια σφραγίστηκαν, όπως μετέδωσε το πρακτορείο Ρόιτερς. Είναι η πρώτη φορά στη σύγχρονη



ιστορία του Βατικανού, που λαμβάνεται τέτοιου είδους απόφαση, σχολίασε εκπρόσωπος της Αγίας Εδρας.

«Αυτός είναι ο τρόπος να δείξει την αλληλεγγύη του το Βατικανό με τη Ρώμη, καθώς η Ρώμη προσπαθεί να αντιμετωπίσει την κρίση και απορρέει από την κοσμοθεωρία του Πάπα σε θέματα οικολογίας.

Δεν μπορείς να σπαταλάς και ορισμένες φορές πρέπει να είσαι πρόθυμος να κάνεις θυσίες», εξήγησε ο Γκρεγκ Μπερκ στην τηλεόραση του Ρόιτερς. Αυτό τον μήνα η Ρώμη έχει δεχθεί 72% λιγότερη βροχή από ό,τι συνήθως και 74% λιγότερο από τα φυσιολογικά επίπεδα τον Ιούνιο. Η λειψυδρία έχει στοιχίσει στην ιταλική αγροτική παραγωγή περίπου δύο δισεκατομμύρια ευρώ και δύο επαρχίες στη βόρεια Ιταλία έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Η πρωτεύουσα αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή την παροχή νερού με δελτίο αφότου ανενστάλη η άντληση νερού από την παρακείμενη λίμνη Μπρατσιάνο.

Το πρόβλημα της λειψυδρίας παραμένει μείζονος σημασίας είδηση

στην ιταλική επικαιρότητα. Σύμφωνα με την εφημερίδα της Ρώμης Il Messaggero, η απόφαση για οκτώμηνη διακοπή της παροχής νερού στην Αιώνια Πόλη, που πρόκειται να τεθεί σε ισχύ από την επόμενη Παρασκευή, θα αναθεωρηθεί. Τα σπιτία στη Ρώμη, τα ξενοδοχεία, οι εμπορικές επιχειρήσεις και όλα τα άλλα κτίρια και υπηρεσίες, σύμφωνα με την εφημερίδα, θα συνεχίσουν να υδροδοτούνται κανονικά για τις επόμενες δέκα ημέρες. Στη συνέχεια, θα επανεξεταστεί το όλο θέμα και αν το φαινόμενο της λειψυδρίας δεν έχει μειωθεί, τότε μπορεί να υιοθετηθούν έκτακτα μέτρα, με ανά διαστήματα διακοπές της υδροδότησης, ιδίως στις βόρειες συνοικίες της πρωτεύουσας.



Η δική σου αξιόπιστη τράπεζα

Αξιοπιστία | Υπευθυνότητα | Επαγγελματισμός

www.rcbcy.com | 800 00 722

RCB Bank Ltd. 10ητική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αριστοτέλους 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Επιτυχημένη η πρώτη έκδοση ελληνικού ομολόγου μετά το 2014

Η διατηρήσιμη πρόσβαση στις αγορές παραμένει στοίχιμα για την ελληνική κυβέρνηση

Των **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ, ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Με επιτυχία στέφθηκε η πρώτη έκδοση ελληνικού ομολόγου μετά το 2014, καθώς υπήρξε επαρκές ενδιαφέρον από επενδυτές ώστε να συγκρατηθεί το κόστος δανεισμού σε αποδεκτά επίπεδα, περίπου ίδια με αυτά της προ τριετίας έκδοσης 5ετούς τίτλου. Πρόκειται ωστόσο για το πρώτο βήμα, καθώς η διατηρήσιμη πρόσβαση στις αγορές παραμένει στοίχιμα για την κυβέρνηση, που έσπευσε διά του υπουργού Οικονομικών Ευκλείδη Τσακαλώτου να προαναγγείλει και άλλες εκδόσεις στο μέλλον.

Συγκεκριμένα, το ελληνικό Δημόσιο εξέδωσε ομόλογο 5ετούς διάρκειας και άντλησε 3 δισ. ευρώ. Το 1,5 δισ. προήλθε από επενδυτές, οι οποίοι ανταλλάξαν το ομόλογο που λήγει τον Απρίλιο του 2019 με το νέο, και το υπόλοιπο 1,5 δισ. ευρώ από επενδυτές που αγόρασαν απευθείας τον νέο τίτλο.

Η απόδοση, δηλαδή το κόστος δανεισμού από τη συγκεκριμένη έκδοση, διαμορφώθηκε στο 4,625%. Ωστόσο, το πραγματικό κόστος είναι υψηλότερο, στα επίπεδα του 4,9%, σύμφωνα με υπολογισμούς στελεχών της αγοράς, καθώς η ανταλλαγή του ομολόγου του 2019 έγινε σε τιμή 102,6. Δηλαδή, οι κάτοχοι του πληρώθηκαν από το Δημόσιο 102,6 ευρώ για κάθε 100 ευρώ ομολόγου που έδωσαν πίσω για να πάρουν το νέο.

Η έκδοση αποτέλεσε πεδίο αντιπαράθεσης μεταξύ κυβερνήσεων, με την πρώτη να υποστηρίζει ότι το επιτόκιο είναι χαμηλότερο από την αντίστοιχη έκδοση του 2014 και τη δεύτερη να αντιτείνει ότι με ευθύν της κυβέρνησης η Ελλάδα δανείστηκε ακριβιά, ενώ το κόστος χρημάτων στην Ευρωζώνη βρίσκεται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα.

Πέρα από την αντιπαράθεση, πάντως, τα βασικά συμπεράσματα είναι τα εξής:

1. Η έκδοση ήταν επιτυχής, δεδομένης της κατάστασης της χώρας. Επιτεύχθηκε μια έξοδος στις αγορές, ενώ βρίσκονται ακόμη σε ισχύ περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων, τα ελληνικά ομόλογα είναι αποκλει-

Τα βασικά στοιχεία έκδοσης του 5ετούς ομολόγου με σταθερό επιτόκιο

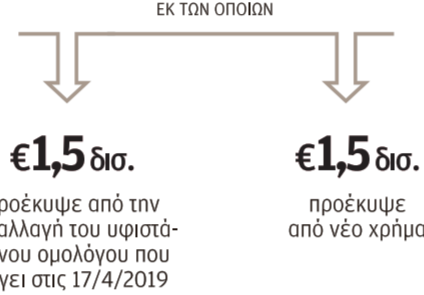
ΚΟΥΠΟΝΙ ΕΚΔΟΣΗΣ
4,375%

ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΚΔΟΣΗΣ
4,625%

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΥΨΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ
€6,5 δισ.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΝΤΛΗΣΕ

€3 δισ.



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ξεπέρασαν τις **200** οι επίσημες προσφορές στην έκδοση του 5ετούς ομολόγου

Συμμετείχαν **3** ελληνικές τράπεζες (Εθνική, Alpha και Eurobank)

Ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος σπευσε να προαναγγείλει κι άλλες εκδόσεις στο μέλλον.

σμένα από το πρόγραμμα ποσοτικών χαλάρωσης της ΕΚΤ (QE), υπάρχουν αβεβαιότητες ως προς τη συμμετοχή του ΔΝΤ και ως προς τα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους.

2. Η χθεσινή έκδοση καλύφθηκε κατά το ήμισυ από ανταλλαγή ομολόγων. Δηλαδή συμμετείχαν ομολογιούχοι που είχαν ήδη ελληνικό ρίσκο. Ήταν πιο εύκολο γι' αυτούς να δεχθούν – με το κατάλληλο επιτόκιο – να διατηρήσουν στα χαρτοφυλάκια τους το ρίσκο αυτό για επιπλέον τρία χρόνια. Το νέο χρήμα ήταν μόνο 1,5 δισ. ευρώ. Ωστόσο, οι προσφορές γι' αυτό το κομμάτι της έκδοσης ήταν πάνω από 6 δισ. ευρώ, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πράγματι ισχυρό

ενδιαφέρον από νέους επενδυτές.

3. Η σύγκριση μεταξύ δύο εκδόσεων που πραγματοποιούνται σε διαφορετικές συνθήκες είναι δύσκολη και όχι απαραίτητως ορθή. Η απόδοση, το κόστος δανεισμού της χθεσινής έκδοσης είναι ελαφρώς χαμηλότερο από την αντίστοιχη του 2014. Αν ωστόσο συγκρίνει κανείς τη διαφορά απόδοσης (spread) με το γερμανικό 5ετές ομόλογο, τότε και σήμερα, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι χθες η Ελλάδα δανείστηκε ακριβότερα. Το spread με την απόδοση της έκδοσης του 2015 ήταν 437 μονάδες βάσης (4,37%), ενώ με τη χθεσινή ήταν πάνω από 500 μονάδες. Με άλλα λόγια, το κόστος δανεισμού είναι λίγο χαμηλότερο από αυτό του 2014, αλλά είναι υψηλό δεδομένων των συνθηκών στην Ευρωζώνη το 2017. Τα ελληνικά ομόλογα, αποκλεισμένα από το QE λόγω των όσων συνέβησαν το 2015, δεν ακολούθησαν τα ευρωπαϊκά στη μείωση της απόδοσης. Είναι ενδεικτικό ότι οι 5ετείς τίτλοι της Πορτογαλίας, της

Κύπρου ή της Ισπανίας έχουν απόδοση περίπου 0%.

4. Το επιτόκιο είναι πολύ χαμηλότερο από το 6% που υπολογίζει το ΔΝΤ για να κάνει την ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους. Το στοιχείο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Αθήνα ως επιχειρήματα να αμφισβητήσει την αξιοπιστία των υπολογισμών του Ταμείου. Μπορεί όμως να αξιοποιηθεί απ' όσους Ευρωπαίους αρνούνται να συναινέσουν σε ελάφρυνση του χρέους. Ενδεχομένως να υποστηρίξουν ότι δεν χρειάζονται επιπλέον μέτρα ελάφρυνσης, αφού η Ελλάδα μπορεί να χρηματοδοτηθεί με ανεκτό κόστος από τις αγορές.

5. Οι προσφορές χθες ήταν 6,5 δισ. ευρώ, ενώ στην έκδοση του 2014 ήταν 12 δισ. ευρώ τουλάχιστον. Ωστόσο κι αυτό από μόνο του δεν λέει πολλά. Ακόμη κι αν όλα τ' άλλα ήταν ίδια, οι συνθήκες ρευστότητας τον Απρίλιο κάθε έτους (όταν έγινε η έκδοση του 2014) είναι καλύτερες σε σύγκριση με το τέλος Ιουλίου.

«Ουσιαστικό βήμα για το τέλος των μνημονίων»

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΩ**

Η βεβρημένη πολιτική ατμόσφαιρα η οποία έχει διαμορφωθεί από τις αποκλίσεις που περιλαμβάνονται στο τελευταίο βιβλίο του Γιάννη Βαρουφάκη, αλλά και από τη σύγκρουση με τη Δικαιοσύνη, επικρατεί τους κυβερνητικούς πανηγυρισμούς για έξοδο στις αγορές μέσω της έκδοσης ομολόγου. Ο ίδιος ο πρωθυπουργός Αλ. Τσίπρας, υποδεχόμενος χθες τον επίτροπο Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων Πιερ Μοσκοβισί, επισήμανε πως η επισκεψή του έγινε σε μια ημέρα «που η Ελλάδα επιστρέφει στις αγορές με έναν επιτυχημένο τρόπο και αυτό είναι το πιο σημαντικό μήνυμα και το πιο ουσιαστικό βήμα, προκειμένου να ολοκληρώσουμε αυτή τη διαδικασία περιπέτειας του μνημονίου». Ο κ. Τσίπρας επισήμανε, ακόμη, ότι οι αγορές υποδέχθηκαν θετικά τα ελληνικά ομόλογα.

Η επιχειρηματολογία του Μεγάρου Μαξίμου αποτυπώθηκε με μεγαλύτερη λεπτομέρεια και σε non-paper που εκδόθηκε λίγο αργότερα, χθες το απόγευμα. «Η έξοδος της

Ικανοποίηση εξέφρασε ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας για την επιτυχή έκδοση του ομολόγου.

Ελλάδας στις αγορές στέφθηκε από απόλυτη επιτυχία και επιβεβαιώνει τη θετική πορεία της ελληνικής οικονομίας, η οποία βαδίζει με σταθερά βήματα προς την οριστική έξοδο από την κρίση και τα μνημόνια», τονίζεται χαρακτηριστικά και προστίθενται οι τελικές πληροφορίες για το κουπόνι του πενταετούς ομολόγου το οποίο διαμορφώθηκε στο 4,375% με ύψος απόδοσης στο 4,625%. Από το Μέγαρο Μαξίμου συγκρίνουν αυτούς τους δύο αριθμούς με το ανάλογο κουπόνι του Απριλίου 2014, όταν διαμορφώθηκαν σε 4,75% και 4,95% αντιστοίχως. Η συγκεκριμένη αναφορά στοχεύει, προφανώς, στη σύγκριση με το πενταετές ομόλογο που είχε εκδώσει η κυβέρνηση Σαμαρά, ώστε να α-



Ο Αλ. Τσίπρας υποδέχθηκε χθες τον επίτροπο Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων Πιερ Μοσκοβισί στο Μαξίμου και η επισήμανε πως η επισκεψή του πραγματοποιήθηκε την ημέρα «που η Ελλάδα επιστρέφει στις αγορές με έναν επιτυχημένο τρόπο».

ναδειχθεί ότι χθες σημειώθηκαν καλύτερες επιδόσεις. Σύμφωνα με το Μέγαρο Μαξίμου, ακόμη σημαντικότερο για τη χθεσινή έκδοση στους αγορές είναι το γεγονός ότι κατατέθηκαν περισσότερες από

200 επίσημες προσφορές, συνολικού ύψους 6,5 δισ. Όπως αναφέρεται στο σχετικό non-paper, «η πλειοψηφία αφορούσε πραγματικούς επενδυτές παγκόσμιου βεληνικού και όχι κερδοσκοπικά funds, γεγονός

που αποτελεί ψήφο εμπιστοσύνης της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας για την πορεία της ελληνικής οικονομίας». Από το Μέγαρο Μαξίμου τονίζουν ότι με την άντληση του ποσού των τριών δισ. ευρώ (που, άλλωστε, αποτελούσε και τον διακριθέντο στόχο) τίθενται «στέρεες βάσεις για διαρκή και διατηρήσιμη πρόσβαση της χώρας στις αγορές χρημάτων».

Ως πρωτοβουλία η οποία «θα αλλάξει το κλίμα και την ψυχολογία» περιέγραψε χθες την έκδοση του πενταετούς ομολόγου ο πρόεδρος της Βουλής Ν. Βούτσος. Όπως είπε πρόκειται για έναν οδικό χάρτη «ο οποίος έχει προαναγγείλει και ο οποίος έχει ως ορατό γερασιόμοιο την έξοδο της χώρας, του χρόνου τέτοιου καιρού ή ένα μήνα μετά, από τις μνημονιακές δεσμεύσεις και τις σκληρές επιτηρώσεις». Ο κ. Βούτσος εξέφρασε, επίσης, την ελπίδα ότι θα επιβεβαιωθεί και η εκτίμηση του υπουργού Οικονομικών Ευκλ. Τσακαλώτου για ένταξη της Ελλάδας, περί τον Οκτώβριο, μετά τις γερμανικές εκλογές, στην ποσοτική χαλάρωση της ΕΚΤ.



Στο τέλος Ιουνίου η εξάρτηση των εγχώριων τραπεζών από τη ρευστότητα του ΕΛΑ περιορίστηκε στα 37,9 δισ. ευρώ έναντι 65,1 δισ. ευρώ που ήταν στο τέλος του 2016.

Ομολογιακές εκδόσεις σχεδιάζουν οι τράπεζες αμέσως μετά το καλοκαίρι

Με εντακτικούς ρυθμούς προετοιμάζονται οι τράπεζες για τις δικές τους ομολογιακές εκδόσεις, μετά την επιτυχή επιστροφή της χώρας στις αγορές έπειτα από περίπου 3 χρόνια.

Οι τράπεζες σχεδιάζουν, αμέσως μετά το καλοκαίρι, να προχωρήσουν στις δικές τους ομολογιακές εκδόσεις με στόχο την ενίσχυση της ρευστότητας τους και κυρίως την επιστροφή τους στις διεθνείς αγορές.

Σημειώνεται ότι ανάλογη κίνηση είχαν πραγματοποιήσει και το 2014 με την (και τότε) επιστροφή της χώρας στις αγορές, προχωρώντας σε ομολογιακές εκδόσεις μέσω των οποίων άντλησαν τότε περισσότερα από 1,5 δισ. ευρώ. Μάλιστα, η έκδοση ομολόγων από τις τράπεζες το 2014 ήταν η πρώτη από το 2009 όταν ξέσπασε η δημοσιονομική κρίση που οδήγησε στον εκτορακισμό της χώρας και της οικονομίας.

Στον άμεσο σχεδιασμό των τραπεζών περιλαμβάνεται, αμέσως μετά τις καλοκαιρινές διακοπές, η προσφυγή στις διεθνείς αγορές μέσω εκδόσεων ομολόγων με στόχο να αντλήσουν περισσότερα προκειμένου να μειώσουν την εξάρτησή τους από τον έκτακτο μηχανισμό ρευστότητας του ευρωσυστήματος, του ΕΛΑ.

Παράλληλα, οι τράπεζες προετοιμάζονται και για την έκδοση καλυμμένων ομολόγων (covered bonds), δηλαδή ομολόγα που καλύπτονται από χαρτοφυλάκια δανείων. Με τις εκδόσεις αυτές οι τράπεζες θα επιδιώξουν να αντλήσουν ρευστότητα προκειμένου να μειώσουν την εξάρτησή τους από τον έκτακτο μηχανισμό ρευστότητας του ευρωσυστήματος, του ΕΛΑ.

Σημειώνεται ότι στο τέλος Ιουνίου η εξάρτηση των εγχώριων τραπεζών από τη ρευστότητα του ΕΛΑ περιορίστηκε στα 37,9 δισ. ευρώ έναντι 65,1 δισ. ευρώ που ήταν στο τέλος του 2016.

Ωστόσο, όλα αυτά εξαρτώνται από τη γενικότερη πορεία της χώρας και την παγίωση του θετικού κλίματος. Όπως σημειώνουν στελέχη τραπεζών, η επιστροφή στις αγορές, για να έχει συνέχεια, θα πρέπει να συνδυαστεί με την επιτάχυνση της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων και των ιδιωτικοποιήσεων ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη και να σβηθεί κάθε ανησυχία για την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης να υλοποιήσει το πρόγραμμα και τις δεσμεύσεις της. Αν υπάρξουν νέα πωγαυρίσματα, το κλίμα μπορεί να επιδεινωθεί στιγμιαία (όπως το έχουμε ζήσει πολλές φορές τα προηγούμενα χρόνια) και όλη η προσπάθεια να χαθεί. Ωστόσο, αν η κυβέρνηση προχωρήσει ικανοποιητικά στην υλοποίηση των δεσμεύσεών της, τότε η εμπιστοσύνη θα ενισχυθεί και το επενδυτικό κλίμα θα βελτιωθεί σημαντικά, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις και για την επιστροφή καταθέσεων που είναι απαραίτητη για τη χαλάρωση των κεφαλαιακών περιορισμών.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ

10 προτάσεις από τον ΣΕΒ για καταπολέμηση της διαφθοράς

Αποσπασματικότητα και περιορισμένα βούληση αποδίδει ο ΣΕΒ στην πολιτεία σε ό,τι αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς. Αντίστοιχα και οι θεσμοί, σύμφωνα με τον ΣΕΒ, αντιμετωπίζουν εν πολλοίς διεκπεραιωτικά την άσκηση αυτή, όπως μαρτυρεί η απουσία ουσιαστικής αξιολόγησης των επαναλαμβανόμενων δράσεων καταπολέμησης της διαφθοράς στα κατά σειρά μνημόνια. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προκύπτουν από την πρόσφατη έρευνα του Παρατηρητηρίου Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος του ΣΕΒ, τουλάχιστον ένας στους δύο επιχειρηματίες δηλώνει μη ικανοποιημένος από τον βαθμό διαφάνειας σε έξι οργανισμούς (υπουργεία, πολεοδομίες, δήμοι, δικαστήρια, τελωνεία και γραφεία οικονομικών και επιχειρήσεων υποθέσεων στις ελληνικές προεξέσεις). Επιπλέον, η επίσημη έκθεση του οργανισμού «Διεθνής Διαφάνεια» για το 2016 κατατάσσει την Ελλάδα στην 69η θέση ανάμεσα σε 176 χώρες, υποχωρώντας κατά 11 θέσεις στην κατάταξη συγκριτικά με το 2015.

Ο ΣΕΒ καταθέτει τις εξής 10 προτάσεις για την αντιμετώπιση της διαφθοράς:

1. Επέκταση της ηλεκτρονικοποίησης των διοικητικών διαδικασιών για την ελαχιστοποίηση της επαφής δημοσίων υπαλλήλων-πολιτών/επιχειρησέων.
2. Εφαρμογή στην πράξη του Νόμου 4305/2014 για την ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα.
3. Ανάπτυξη Μονάδων Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου με βάση διεθνή πρότυπα και πρακτικές στον δημόσιο τομέα.
4. Ενδυνάμωση και ενοποίηση του νομικού πλαισίου για την καταγγελία φαινομένων διαφθοράς.
5. Υλοποίηση στοχευμένων εκπαιδευτικών δράσεων για τους δημοσious λειτουργούς.
6. Μηνδενική ανοχή στα διαφθορά και χρήση αποτελεσματικών εργαλείων εντοπισμού της.
7. Καταστολή διαφθοράς (βελτίωση των χρονοδιαγραμμάτων απονομής της δικαιοσύνης, εξορθολογισμός ελεγκτικών φρεών).
8. Καταστολή πολιτικής διαφθοράς (πλήρης διαφάνεια και έλεγχος της χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων, ηλεκτρονικοποίηση του συστήματος υποβολής δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, έλεγχος τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας των μελών του Κοινοβουλίου και σαφείς κανόνες επιβολής κυρώσεων στα μέλη του).
9. Εφαρμογή αρχών «καλής νομοθέτησης».
10. Πρόσθληση των πρακτικών αντιμετώπισης και πρόληψης της διαφθοράς σε επιχειρήσεις.

Εύσημα αλλά και συστάσεις από Βερολίνο και Κομισιόν

Της **ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΕΤΣΙΩΤΗ**

Με μία σειρά θετικών δηλώσεων υποδέχθηκαν τη χθεσινή επιστροφή της Ελλάδας στις αγορές μετά τρία χρόνια απουσίας το Βερολίνο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τονίζοντας ταυτόχρονα ότι πρέπει να συνεχιστεί η υλοποίηση των συμφωνηθέντων με τους πιστωτές.

Η εκπρόσωπος του υπουργείου Οικονομικών της Γερμανίας τόνισε ότι η Αθήνα χρειάζεται να προωθήσει τις μεταρρυθμίσεις και να ολοκληρώσει τη γερμανική διαδικασία αξιολόγησης που λήγει τον Αύγουστο του 2018. Ο Γάλλος επίτροπος ανέφερε πως η χώρα βρέθηκε σε κρίσιμο σταυροδρόμι και κάλεσε την Ελλάδα να συνεχίσει τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις ώστε «να δουν συγκεκριμένα αποτελέσματα οι Έλληνες πολίτες αλλά και να ε-

σαρμογής. Χαιρετίζουμε έτσι το γεγονός ότι η Ελλάδα έχει την ευκαιρία να επιστρέψει στην αγορά βήμα βήμα», ενώ συγχρόνως τόνισε πως τώρα θα πρέπει «να ενισχύσει περαιτέρω τις μεταρρυθμίσεις και να ολοκληρώσει την επικείμενη τρίτη αξιολόγηση του προγράμματος έγκαιρα».

Από την Αθήνα, ο επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων Π. Μοσκοβισί εμφανίστηκε σίγουρος ότι η Ελλάδα «γυρίζει σελίδα» και ότι θα κατορθώσει με επιτυχία να ολοκληρώσει το πρόγραμμα διάσωσης που λήγει τον Αύγουστο του 2018. Ο Γάλλος επίτροπος ανέφερε πως η χώρα βρέθηκε σε κρίσιμο σταυροδρόμι και κάλεσε την Ελλάδα να συνεχίσει τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις ώστε «να δουν συγκεκριμένα αποτελέσματα οι Έλληνες πολίτες αλλά και να ε-

Η εκπρόσωπος του υπ. Οικονομικών της Γερμανίας τόνισε ότι η Αθήνα χρειάζεται να προωθήσει τις μεταρρυθμίσεις.

πιστρέψει η εμπιστοσύνη».

Θετικό χαρακτηρίζει το χρονοδιάγραμμα της εξέδου στις αγορές η Barclays σε σημείωση της τόσο από μακροοικονομικά άποψη όσο και από την άποψη της αγοράς, καθώς η Ελλάδα πλέον μετά την εκταμίευση της δόσης ύψους 8,5 δισ. ευρώ δεν έχει πλέον θέμα ρευστότητας. Η ελληνική κυβέρνηση έχει πλέον πρωτογενές πλεόνασμα από το 2015, ενώ σύμφωνα με την

Barclays η χρηματοδότηση είναι εξασφαλισμένη μέχρι το 2019, καθώς η επόμενη μεγάλη αποπληρωμή, ύψους 4 δισ. ευρώ, είναι τον Απρίλιο του 2019.

Σύμφωνα με τη βρετανική τράπεζα, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ τρέφει αυτά που συμφώνησε, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τους δημοσιονομικούς στόχους του προγράμματος και γι' αυτό ο κίνδυνος των πρόωγων εκλογών είναι περιορισμένος. Η γερμανική εφημερίδα Frankfurter Allgemeine Zeitung σε δημοσίευμά της αναφορικά με την έξοδο στις αγορές τονίζει ότι η έκδοση του νέου ελληνικού ομολόγου αποτελεί δοκιμή και ρίσκο για τον Έλληνα πρωθυπουργό. Από τη μια πλευρά, θα μπορούσε να γίνει σύμβολο επιτυχίας, εάν οι προοπτικές για την ελληνική οικονομία συνεχίσουν να

βελτιώνονται, αλλά από την άλλη εάν καθυστερήσουν οι ιδιωτικοποιήσεις και στην κυβέρνηση ξεσπάσουν νέες ιδεολογικές συγκρούσεις, τότε, «μόλις οι πρώτοι επενδυτές των νέων ομολόγων αρχίσουν να αμφισβητούν, οι επιπτώσεις θα φανούν στον Τσίπρα».

Ο πρόεδρος της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Επιχειρηματικών και Επιχειρηματικότητας Β. Κορκίδης χαρακτήρισε «πολιτική παρά οικονομική» την απόφαση εξέδου στις αγορές», καθώς το επιτόκιο με το οποίο δανείστηκε η χώρα είναι πολλαπλάσιο του μέσου επιτοκίου 1,2% με το οποίο δανείζεται από τον ΕΣΜ, ενώ ο Πανελληνίος Σύλλογος Εργαζομένων τονίζει πως η έξοδος στις αγορές ανοίγει τον δρόμο για την επιστροφή της ελληνικής οικονομίας στην κανονικότητα.

«Ασπίδα» στην κρίση η στροφή στις εξαγωγές

Με την επιβολή των capital controls το 2015 η αυξανόμενη εξαγωγική δραστηριότητα «σκόνταψε», αλλά ευτυχώς δεν σταμάτησε

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Η Ελλάδα παράγει και εξάγει. Μάλιστα η χώρα αύξησε την ανταγωνιστικότητά της και τη δυναμική των εξαγωγών της στα δύσκολα χρόνια της κρίσης που ακολούθησε το 2009 και μετά. Εξαιρεση αποτέλεσαν λίγοι τομείς, οι οποίοι ωστόσο επηρέασαν καθοριστικά την πορεία των εξαγωγών και του εξωτερικού εμπορικού ισοζυγίου.

Τη θέση αυτή υποστηρίζει μελέτη της εταιρείας Stochasis, η οποία επεξεργάστηκε τα στοιχεία των εξαγωγών της χώρας από το 1995 μέχρι και σήμερα. Οι αναλυτές, ωστόσο, εστιάζονται περισσότερο στην περίοδο 2010-16, από την οποία προκύπτουν ισχυρά στοιχεία μετασχηματισμού του παραγωγικού ισοζυγίου της χώρας, προς ένα μοντέλο ανάπτυξης περισσότερο εξωστρεφές, απ' ό,τι στο παρελθόν.

«Παρά τις εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες υπό τις οποίες αναπτύχθηκαν οι ελληνικές εξαγωγές αγαθών την εν λόγω περίοδο, η ανάπτυξη τους δεν υστερεί από εκείνη των χωρών της Ζώνης του Ευρώ (Ε.Ε.-19) και της Ε.Ε.-27», παραδέχεται ο επικεφαλής της Stochasis,



Παρά τη βαθιά ύφεση, η ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών δεν υστερεί έναντι εκείνης των χωρών της Ευρωζώνης.

Βασίλης Ρεγκούζας. Ο ίδιος επισημαίνει ότι, αν από το σύνολο των εξαγωγών αφαιρεθούν οι εξαγωγές ελάχιστων παραδοσιακών κλάδων (π.χ. κλωστοϋφαντουργία, έτοιμα ενδύματα, υποδήματα), καθώς και ορισμένων κλάδων που μέχρι πρόσφατα στηρίζονταν στο ελληνικό κράτος (π.χ. ναυπηγεία, βιομηχανίες πολεμικών εφοδίων και όπλων), η ανάπτυξη των εξαγωγών του συνόλου των υπολοίπων κλάδων ήταν αξιοσημείωτη στην περίοδο που εξετάζεται.

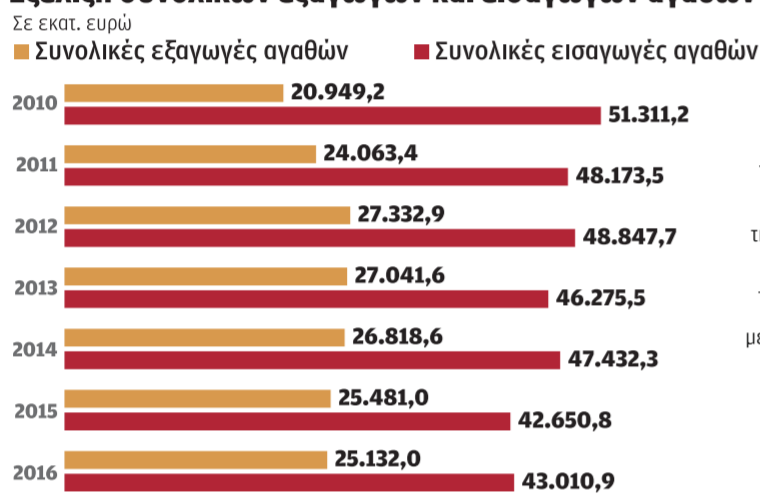
Ειδικότερα, τόσο το σύνολο των ελληνικών εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, όσο και πολύ περισσότερο οι εξαγωγές αγαθών και λοιπών υπηρεσιών, καθώς και οι εισπράξεις από τον εξωτερικό τουρισμό σημειώνουν ικανοποιητική ανάπτυξη την εξεταζόμενη περίοδο 2010-2016. Ως ποσοστό του ΑΕΠ, οι συνολικές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν από 22,1% το 2010 σε 30,4% το 2016 ενώ οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν από 30,1% του ΑΕΠ το 2009 στο 32,5% του ΑΕΠ το 2016.

Στο πλαίσιο αυτό, το έλλειμμα του εξωτερικού ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών έχει περιοριστεί στο 2,1% του

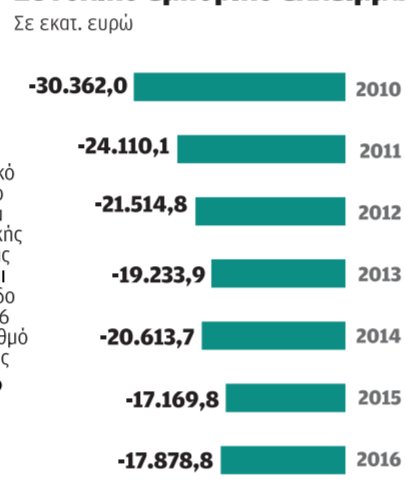
ΑΕΠ το 2016 από 8,6% του ΑΕΠ το 2010. Στη βελτίωση αυτή, σύμφωνα με τον συντάκτη της μελέτης, Δημήτρης Μαρουλά, συνέβαλε κυρίως η αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών και δευτερευόντως η μείωση των εισαγωγών. Μάλιστα, οι ελληνικές εξαγωγές αγαθών (σε σταθερές τιμές 2010) κατέγραψαν Μέσο Ετήσιο Ρυθμό Μεταβολής (ΜΕΡΜ) 4,8% που ήταν υψηλότερος του αντίστοιχου μεγέθους της Ισπανίας, της Ιταλίας και της Γερμανίας, ενώ ο μέσος όρος για την Ε.Ε.-19 ήταν 3,9%. Επίσης, η αύξηση τους ως ποσοστό του ΑΕΠ ήταν υψηλότερη από τις άλλες χώρες, εκτός της Πορτογαλίας. Σημειώνεται, πάντως, ότι η αύξηση αυτή πραγματοποιείται από χαμηλά επίπεδα, σε σχέση με τις άλλες εξεταζόμενες χώρες.

Οι περιορισμοί κίνησης κεφαλαίων το 2015 ανέκοψαν σημαντικό μέρος της δυναμικής που είχαν αποκτήσει οι ελληνικές επιχειρήσεις. Ο κ. Μαρουλάς σημειώνει ότι η εξαγωγική δραστηριότητα «σκόνταψε», αλλά ευτυχώς δεν σταμάτησε. Μάλιστα, ορισμένοι κλάδοι, μετά το β' εξάμηνο του περασμένου έτους, ξαναβρίσκουν τη δυναμική που είχαν αποκτήσει προ του 2015.

Εξέλιξη συνολικών εξαγωγών και εισαγωγών αγαθών

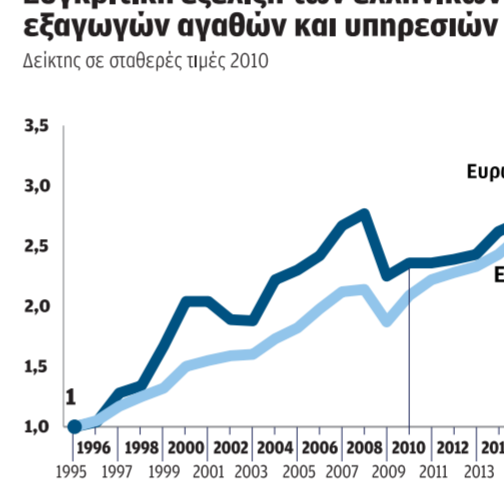


Συνολικό εμπορικό έλλειμμα

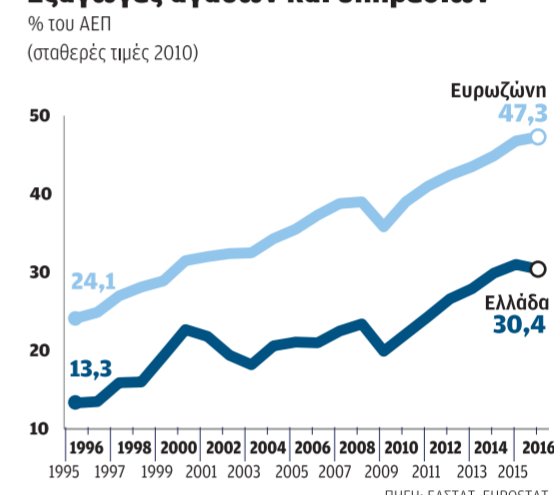


Το συνολικό εμπορικό έλλειμμα της ελληνικής οικονομίας μειώνεται την περίοδο 2010-2016 με μέσο ρυθμό μεταβολής **-8,4%**

Συγκριτική εξέλιξη των ελληνικών εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών



Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών



Γεωργία, κτηνοτροφία

Σε ανοδική πορεία, με αιχμή του δόρατος τα γαλακτοκομικά

Η Ελλάδα κατέχει αναμφισβήτητο συγκριτικό πλεονέκτημα στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Αντίθετα, στον τομέα των κτηνοτροφικών προϊόντων, η επιχειρηματικότητα και η ανταγωνιστικότητα της γαλακτοκομίας παραγωγής, παρά το ότι βελτιώνεται, παραμένουν ελλειμματικές. Το εξωτερικό ισοζύγιο γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων βελτιώθηκε ουσιαστικά την περίοδο 2010-2016, κυρίως λόγω της αύξησης των εξαγωγών, με έμφαση τα γαλακτοκομικά προϊόντα και το ελαιόλαδο.

Οι εξαγωγές τη συγκεκριμένη περίοδο αυξήθηκαν κατά μέσον όρο 4,9%, ενώ και οι εισαγωγές σημείωσαν μικρή αύξηση. Το εμπορικό ισοζύγιο από 973 εκατ. ευρώ έλλειμμα το 2010, διαμορφώθηκε σε 185 εκατ. ευρώ το 2016. Σύμφωνα με τη Stochasis, ενδεχομένως το έλλειμμα αυτό να είχε εκμηδενιστεί, αν δεν είχαν παρουσιαστεί οι κεφαλαιακοί έλεγχοι, που επηρέασαν καθοριστικά τις εξαγωγές την περίοδο 2015-2016. «Το έλλειμμα στο εξωτερικό ισοζύγιο του αγροτικού τομέα έχει μειωθεί στο ελάχιστο το 2016 και αναμένεται να μετατραπεί σε πλεόνασμα το 2017 αποκλειστικά και μόνο λόγω της δυναμικής αύξησης των εξαγωγών του σημαντικού αυτού κλάδου», αναφέρει ο συντάκτης της μελέτης Δημήτρης Μαρουλάς.

Οι συνολικές εξαγωγές του κλάδου από 2,95 δισ. ευρώ το 2010, ανήλθαν σε 3,93 δισ. ευρώ πέρυσι.

Οι συνολικές εξαγωγές, από 2,95 δισ. ευρώ το 2010, ανήλθαν σε 3,93 δισ. ευρώ πέρυσι, έχοντας «μπροστάρδες» τους εξαγωγείς γαλακτοκομικών προϊόντων. Οι τελευταίοι πέτυχαν σχεδόν διπλασιασμό των εξαγωγών τους, και από 298 εκατ. ευρώ το 2010 φτάνουν τα 555 εκατ. ευρώ έξι χρόνια αργότερα. Επίσης, οι παραγωγοί ελαιολάδου και συναφών προϊόντων, την ίδια περίοδο επιτυγχάνουν σχεδόν τριπλασιασμό των εξαγωγών τους (σε 630 εκατ. ευρώ το 2016, έναντι 272 εκατ. ευρώ το 2010). Προς την κατεύθυνση αυτή συνέβαλε θετικά και η αύξηση της (μέσης) τιμής του ελαιολάδου (2016: 3,63 ευρώ, 2010: 2,67 ευρώ).

Τέλος, σχεδόν όλοι οι επιμέρους κλάδοι του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα, βελτιώνουν τις επιδόσεις τους. Μεταξύ αυτών τα είδη αλείας, τα ωποροκρηπευτικά, τα δημητριακά κ.ά. Ορισμένοι κλάδοι πετυχαίνουν θεαματικές επιδόσεις, αλλά εκκινούν από χαμηλά βάση.

Πετρελαιοειδή

Εντυπωσιακή αύξηση την περίοδο 2010-2016

Οι ελληνικές εξαγωγές προϊόντων πετρελαίου σημείωσαν εντυπωσιακή αύξηση την περίοδο 2010-2016. Και με δεδομένο ότι οι εξαγωγές της ελληνικής βιομηχανίας διύλισης πετρελαίου κατέχουν την πρώτη θέση στο σύνολο των ελληνικών εξαγωγών αγαθών η εξέλιξη αυτή είναι ιδιαίτερα θετική.

Σύμφωνα με τη Stochasis, τα ελληνικά διυλιστήρια πετρελαίου, έπειτα από μια περίοδο σημαντικών επενδύσεων εκσυγχρονισμού, αναζητούν νέες αγορές για εξαγωγές, ή/και επεκτάθηκαν στις υφιστάμενες αγορές τους (2016: 140 χώρες, 2010: 133 χώρες). Ως αποτέλεσμα αυτών των κινήσεων, το πλεόνασμα του εμπορικού ισοζυγίου προϊόντων πετρελαίου αυξάνεται από το 2010. Από 2,5 δισ. ευρώ πλεόνασμα, το 2016 ανέρχεται σε 4,3 δισ. ευρώ.

Ταυτόχρονα, η μείωση των εισαγωγών αργού πετρελαίου, συνέβαλε καθοριστικά στη βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου της χώρας στον τομέα των ορυκτών καυσίμων, πετρελαίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, το έλλειμμα ύψους 6,8 δισ. ευρώ που καταγράφηκε το 2010 στον συγκεκριμένο κλάδο, πέρυσι διαμορφώθηκε σε 2,8 δισ. ευρώ. Υποχώρησε δηλαδή κατά

Το πλεόνασμα του εμπορικού ισοζυγίου στον κλάδο των πετρελαιοειδών διαμορφώθηκε το 2016 στα 4,3 δισ.

4 δισ. ευρώ. Προς την κατεύθυνση αυτή συνέβαλε και η μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου. Η μείωση αυτή του ελλείμματος αποδίδεται και στα προϊόντα οπτανθρακα (κοκ) από πετρέλαιο, άσφαλτος, αέρια, κ.ά, όπου το εξωτερικό εμπορικό έλλειμμα υποχώρησε στα 0,52 δισ. ευρώ το 2016, από 1,45 δισ. ευρώ το 2012. «Σε αυτή την εξέλιξη συμβάλει προφανώς και η μεγάλη πτώση της τιμής του πετρελαίου, με αποτέλεσμα την αύξηση της χρήσης του στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας», αναφέρει η μελέτη της Stochasis.

Τέλος, προοπτικές εξαγωγών φαίνεται ότι θα μπορούσε να διαθέτει η Ελλάδα στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας που ανήλθαν προσωρινά στα 254,4 εκατ. ευρώ το 2012, αλλά στη συνέχεια περιορίστηκαν στα 85,7 εκατ. ευρώ το 2016.

Ετσι η χώρα συνεχίζει να καταγράφει σημαντικό εμπορικό έλλειμμα στον συγκεκριμένο κλάδο, ύψους άνω των 300 εκατ. ευρώ ετησίως.

Φαρμακευτικά, χημικά

Παραμένουν πολύ υψηλές οι εισαγωγές φαρμάκων

Οι κλάδοι των φαρμακευτικών, χημικών, χρωμάτων, λιπασμάτων παραμένουν βαριά ελλειμματικοί κυρίως λόγω των μεγάλων εισαγωγών φαρμακευτικών προϊόντων. Το έλλειμμα πλησιάζει τα 2,6 δισ. ευρώ, αλλά είναι μειωμένο σε σχέση με εκείνο του 2010, που είχε ανέλθει σε 3,45 δισ. ευρώ.

Η υποχώρηση αυτή του ελλείμματος κατά την εξεταζόμενη περίοδο αποδίδεται κυρίως στη μείωση των εισαγωγών (-3,0%), παρά στην αύξηση των εξαγωγών (0,3%). Τον ρυθμό δε της εξέλιξης έδωσε ο κλάδος των «Φαρμάκων και φαρμακευτικών προϊόντων και παρασκευασμάτων», που μείωσε τις εισαγωγές και βελτίωσε οριακά τις εξαγωγές. «Είναι προφανές ότι η πτώση των εισαγωγών οφείλεται στην πτώση της εγκύριας δαπάνης για φάρμακα, αλλά και σε υποκατάστασή τους από εγκύρια παραγωγή γενεοσήμων, αφού ο σχετικός δείκτης παραγωγής του κλάδου ήταν αυξημένος το 2016 κατά 10,4% έναντι του 2010», σημειώνει ο κ. Δημήτρης Μαρουλάς.

Ο κλάδος των φαρμακευτικών εταιρειών είναι σε αξία ο δεύτερος μεγαλύτερος εξαγωγέας της ελληνικής οικονομίας.

Σύμφωνα με τη Stochasis, ο κλάδος των φαρμάκων είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος σε αξία εξαγωγών κλάδος της χώρας, μετά εκείνου των προϊόντων πετρελαίου. Πέρυσι, εξήχθησαν φαρμακευτικά προϊόντα αξίας 1,06 δισ. ευρώ από 27 ελληνικές επιχειρήσεις σε 151 χώρες, ενώ οι προοπτικές, όπως επισημαίνουν οι αναλυτές παραμένουν θετικές. Πάντως, οι αναλυτές της Stochasis, επισημαίνουν ότι η ανωτέρω εξέλιξη των εξαγωγών του κλάδου, προσδιορίστηκε και από το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχουν επιβληθεί περιορισμοί στη δυνατότητα που υπήρχε έως το 2010 για επανεξαγωγή φαρμάκων.

Για τους κλάδους «Χρώματα και χρωστικές ύλες, μελάνια, κ.λπ.», το εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε στα 78,9 εκατ. ευρώ το 2016, από 135,3 εκατ. το 2010, ενώ στα λιπάσματα το έλλειμμα διευρύνθηκε στα 132 εκατ. ευρώ, από 88 εκατ. ευρώ το 2010.

Τέλος, στους κλάδους 28 και 29, «Ανόργανα χημικά προϊόντα και ενώσεις» και «Οργανικά χημικά προϊόντα», σημειώθηκε πτώση των εξαγωγών την περίοδο 2010-2016, ενώ και οι δύο κλάδοι συνεχίζουν να εμφανίζονται ελλειμματικοί ως προς το εξωτερικό εμπορικό ισοζύγιο.

Αλουμίνιο

Ένας διαχρονικά εξωστρεφής κλάδος

Η παραγωγή αργιλίου και προϊόντων του, είναι από τις λίγες που συνεπέρουν θετικά στο εξωτερικό εμπορικό ισοζύγιο της χώρας. Το πλεόνασμα, από 386 εκατ. ευρώ το 2010, διευρύνθηκε στα 640 εκατ. ευρώ το 2016, κυρίως χάρις στην αύξηση των εξαγωγών. Οι συνολικές εξαγωγές ανήλθαν πέρυσι σε 1,39 δισ. ευρώ, από 1,02 δισ. ευρώ το 2010 (5,4%). Παρόλ'αυτα, αύξηση σημείωσαν και οι εισαγωγές, αλλά με χαμηλότερο ρυθμό (2,9%) απ' ό,τι οι εξαγωγές.

«Η βιομηχανία αλουμινίου αποτελεί μία από τις κορυφαίες εξαγωγικές βιομηχανίες της Ελλάδος», παρατηρεί η Stochasis, σημειώνοντας ότι η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες με σημαντικά αποθέματα και με τη μεγαλύτερη παραγωγή βωξίτη στον κόσμο. Και παρά τη μεγάλη πτώση της οικοδομής στη χώρα μας, η ελληνική βιομηχανία αλουμινίου παραμένει, πλήρως καθορισμένη και κατατάσσεται μεταξύ των πιο δυναμικών παραγωγικών κλάδων της ελληνικής οικονομίας. Δείγμα της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων Αλουμινίου αποτελεί η αύξηση των εξαγωγών προϊόντων πρώτων μεταποιήσεων του αλουμινίου την περίοδο 2010-2016. Οι εξαγωγές των κλάδων «Ράβδοι και είδη με καθορισμένη μορφή, από αργίλιο» και «Σύρματα από αργίλιο» κατέγραψαν άνοδο 14,6% την περίοδο 2010-2016, ενώ οι εξαγωγές του κλάδου «Ελάσματα και ταινίες, από αργίλιο» 3,7% και του κλάδου «Φύλλα και λεπτές ταινίες, από αργίλιο» 10,8%. Το αργίλιο σε ακατέργαστη μορφή και τα άλλα προϊόντα αυξήθηκαν με μικρότερο ρυθμό.

Η βιομηχανία αλουμινίου αποτελεί μία από τις κορυφαίες εξαγωγικές βιομηχανίες της Ελλάδας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η βιομηχανική παραγωγή στους κλάδους των βασικών μετάλλων και της κατασκευής μεταλλικών προϊόντων σημείωσε αύξηση κατά 6,0% και 9,6% αντίστοιχα το 2016, ενώ η αύξηση που καταγράφεται στην παραγωγή στο α' τρίμηνο 2017 ήταν στο 31,4% και στο 16,6% αντίστοιχα.

Όσον αφορά τον κύκλο εργασιών στη βιομηχανία, οι ανωτέρω δύο κλάδοι σημείωσαν αύξηση κατά 0% και 6,1% αντίστοιχα το 2016, ενώ στο 1ο 3μηνο 2017 η αύξηση ήταν 11,8% και 19,7% αντίστοιχα. Από αυτές τις εξελίξεις προκύπτει ότι τόσο η παραγωγή όσο και οι εξαγωγές των σημαντικών αυτών κλάδων βρίσκονται σε πορεία δυναμικής άνοδου.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΟΠΤΙΚΩΝ ΙΝΩΝ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Με το μεγαλύτερο ιδιωτικό δίκτυο οπτικών ινών, που επεκτείνεται συνεχώς, η **MTN Business** βρίσκεται ακόμη πιο κοντά στην επιχείρησή σας, ανεξαρτήτως μεγέθους, για να σας παρέχει την πιο γρήγορη, αξιόπιστη και πλέον οικονομική σύνδεση στο διαδίκτυο μέσω οπτικών ινών.

Μάθετε περισσότερα στο www.mtnbusiness.com.cy ή καλώντας τη Γραμμή Υποστήριξης της **MTN Business** στο 131 ή επισκεφθείτε ένα από τα **MTN Business Centers** σε Λευκωσία ή Λεμεσό.

Φθηνότερο το σούπερ μάρκετ λόγω ανταγωνισμού, προσφορών

Χαμηλότερες οι τιμές στην Ελλάδα σε σχέση με τέσσερις ευρωπαϊκές χώρες

Η Ελλάδα είναι φθηνότερη στα είδη σούπερ μάρκετ από ό,τι άλλες χώρες όπως η Αγγλία, η Γαλλία, η Ισπανία και η Πορτογαλία. Έρευνα του Ινστιτούτου Έρευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ) έδειξε ότι η Ελλάδα, σε ονομαστικές τιμές, είναι από 14% έως 39% πιο φθηνή σε ένα τυπικό καλάθι σε σχέση με τις προαναφερθείσες χώρες. Πιο ακριβή είναι η Γαλλία (+39% σε σχέση με την Ελλάδα), ενώ πιο κοντά στις κερδοσκοπικές των ελληνικών σούπερ μάρκετ είναι εκείνα της Πορτογαλίας (+14%). Για την αξιολόγηση, το ΙΕΛΚΑ χρησιμοποίησε ένα τυπικό καλάθι αγορών που περιελάμβανε 20 προϊόντα (π.χ. αλεύρι, αναψυκτικά κόλα, εμφιαλωμένο νερό, γάλα, απορρυπαντικό πιάτων, κρεμμύδια, σπορέλαιο κ.ά.). Στην Ελλάδα, το συγκεκριμένο καλάθι κοστίζει 46,68 ευρώ, ενώ στην Πορτογαλία 54,59 ευρώ, στην Ισπανία 56,96 ευρώ κ.ο.κ. Αξιοσημείωτο είναι ότι, όπως θα ανέμενε κάποιος, οι διαφορές των κρεώσεων είναι πολύ μεγαλύτερες, αν εξαιρεθεί η φορολογία, δηλαδή ο ΦΠΑ. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το ίδιο καλάθι κοστίζει στις εξεταζόμενες χώρες από 19% έως 52% περισσότερο από ό,τι στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με την ΙΕΛΚΑ καταγράφεται άνογιμα της ψαλίδας υπέρ των Ελλήνων καταναλωτών με τις άλλες χώρες, λόγω έντασης του ανταγωνισμού. Σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση της έρευνας (Νοέμβριος 2016) καταγράφεται αύξηση της διαφοράς του ελληνικού καλάθου με τις άλλες χώρες κατά περίπου 3%. Η εξέλιξη αποδίδεται στην ένταση προσφορών και εκπτώσεων την τελευταία περίοδο στην Ελλάδα, αλλά και στην ένταση του ανταγωνισμού λόγω των πρόσφατων επιχειρηματικών εξελίξεων στην ελληνική αγορά. Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι συγκριτικά με τη Γαλλία και την Αγγλία η ποσοστιαία διαφορά με την Ελλάδα

Σύγκριση μέσω τιμών καλαθίου προϊόντων σούπερ μάρκετ, με και χωρίς ΦΠΑ

	Τιμές με ΦΠΑ Σε ευρώ	Τιμές χωρίς ΦΠΑ Σε ευρώ	Διαφορά με Ελλάδα %	
			με ΦΠΑ	χωρίς ΦΠΑ
Ελλάδα	46,68	38,59		
Γαλλία	64,77	58,83	38,75	52,43
Ην. Βασίλειο	60,31	55,97	29,20	45,03
Ισπανία	56,96	51,79	22,01	34,20
Πορτογαλία	54,59	48,43	13,89	18,98

Σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση της έρευνας (Νοέμβριος 2016) καταγράφεται αύξηση της διαφοράς του ελληνικού καλάθου με τις άλλες χώρες κατά περίπου 3%.

φαίνεται πως μεγαλώνει εξαιτίας κυρίως του αποπληθωρισμού στην Ελλάδα και του πληθωρισμού σε αυτές τις χώρες, καθώς και λόγω των εξελίξεων της ισοτιμίας ευρώ-λίρας Αγγλίας που

επηρεάζει τη σύγκριση με την Αγγλία.

Η έρευνα του ΙΕΛΚΑ διεξάγεται σε εξαμηνιαία βάση και η τελευταία διεξήχθη τον Ιούλιο 2017. Για την παρούσα ανάλυση συγκρίθηκαν οι τιμές σε 20 υποκατηγορίες προϊόντων και εξετάστηκε ένα σημαντικό δείγμα περισσότερων από 2.300 τιμών προϊόντων σε 29 διαφορετικές αλυσίδες σούπερ μάρκετ των πέντε χωρών, προκειμένου να υπολογιστούν οι μέσες τιμές. Τα στοιχεία περιλαμβάνουν τόσο τιμές προϊόντων σε προσφορά όσο και προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας σε κάθε χώρα. Σε ό,τι αφορά τον ΦΠΑ, το ΙΕΛΚΑ σημειώνει ότι τον Ιούλιο στην Ελλάδα είναι 13% και 24%

και είναι σημαντικά υψηλότερα από την Αγγλία (0%) και τη Γαλλία (10% και 5,5%), την Ισπανία (10% και 4%), την Πορτογαλία (13% και 6%), αλλά και τις περισσότερες χώρες της Ε.Ε.

«Η βασική διαφορά είναι», παραδέχεται το ΙΕΛΚΑ, «ότι τρόφιμα που στην Ελλάδα υπάρχουν στην υψηλή συντελεστή ΦΠΑ με 24% στις υπόλοιπες χώρες υπάρχουν στον χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ, ο οποίος είναι και χαμηλότερος του ελληνικού με 6%, 5,5%, 4% ή ακόμα και 0%». Σημειώνεται ότι η εισαγωγή ειδικών φόρων κατανάλωσης (π.χ. καφές) δεν είναι δυνατόν να συσχετιστεί στα παραπάνω στοιχεία.

Το γενικό συμπέρασμα που

προκύπτει από την παραπάνω ανάλυση, σύμφωνα με το ΙΕΛΚΑ, είναι ότι το οργανωμένο ελληνικό λιανεμπόριο τρώφειων (σούπερ μάρκετ) παρέχει στους Έλληνες καταναλωτές πρόσβαση σε προϊόντα για το τυπικό του καλάθι κατά μέσον όρο σε πολύ χαμηλότερη τιμή, ακόμα και στα φθηνά προϊόντα των τυπικών 20 κατηγοριών. Αυτό σημαίνει είναι αποτέλεσμα της οργανωμένης προσπάθειας των προμηθευτών των λιανημάτων για συγκράτηση των τιμών τα τελευταία χρόνια. Η τάση αυτή με μικρές διακυμάνσεις είναι διαχρονική την τελευταία 5ετία που πραγματοποιείται η συγκεκριμένη έρευνα από το ΙΕΛΚΑ.



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η κρίση αποψίλωσε τον ελληνικό ακτοπλοϊκό στόλο

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Με το μισό μέγεθος και υπό συνθήκες σημαντικής χρηματοοικονομικής πίεσης, αλλά με κερδοφορία, πορεύονται έπειτα από οκτώ χρόνια βαθιάς κρίσης οι μεγάλες ελληνικές ακτοπλοϊκές. Απειλούνται, όμως, ακόμα και μετά την εκτενή αναδιάρθρωση και τον εξορθολογισμό τους τόσο από την εγκάρσια ύφεση όσο και από τον ανταγωνισμό των αερομεταφορών, αλλά και από τις διακυμάνσεις στις τιμές των καυσίμων. Την ίδια ώρα, οι προκλήσεις είναι μεγάλες, καθώς, μεταξύ άλλων, απαιτούνται σημαντικές επενδυτικές δαπάνες, προκειμένου να μπορέσει ο στόλος να συμμορφωθεί με τις νέες ρυθμιστικές απαιτήσεις που επιβάλλει το διεθνές περιβάλλον.

Είναι χαρακτηριστικό του τι έχει συμβεί τα τελευταία χρόνια το γεγονός πως σήμερα οι τέσσερις μεγάλες ακτοπλοϊκές εταιρείες, δηλαδή οι Μινωικές Γραμμές, η ANEK, η Hellenic Seaways και η Attica Group, ελέγχουν και εκμεταλλεύονται μόλις 45 πλοία, όταν το 2001 είχαν 125. Ακόμα και σε σχέση με το 2009, ο στόλος έχει υποδιπλασιαστεί. Η συρρίκνωση, βέβαια, που πάντως συνοδεύτηκε από την αναβάθμιση των εναπομεινάντων πλοίων, εξηγείται από τη μείωση της ζήτησης.

Συγκεκριμένα, η ζήτηση για επιβατικές μεταφορές και μεταφορές οχημάτων από το 2009 έχει μειωθεί κατά 46%, όσο ακριβώς και ο στόλος. Ο αθροιστικός κύκλος εργασιών των τεσσάρων κυμαίνεται πλέον οριακά πάνω από τα 700 εκατ. Αλλά τα λειτουργικά κέρδη ανέκαμψαν, όπως και τα καθαρά. Τα έσοδα προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EBITDA) για τους τέσσερις κινήθηκαν πέρυσι στα 152 εκατ. Αυτά προκύπτουν από τα στοιχεία της 16ης ετήσιας μελέτης της για την ελληνική ακτοπλοϊκή της XRTC Business Consultants, που φέρει τον τίτλο «Η αγορά σε λήθαργο, αναμένοντας προοπτικές».

Οι ακτοπλοϊκές εταιρείες συνεχίζουν να μην μπορούν να επαφελθούν από τη συνεχιζόμενη αύξηση της τουριστικής κίνησης, κυρίως λόγω αυξημένου αεροπορικού ανταγωνισμού, σημειώνει η XRTC, επισμαίνοντας πως, παρά την πρόοδο που έχει συντελεστεί, οι εταιρείες εξακολουθούν να είναι υψηλού λειτουργικού κόστους και ευάλωτες σε εξωγενείς κινδύνους.

Επιπλέον, οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων και το γενικότερο αρνητικό οικονομικό κλίμα εξακολουθούν να αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα για τον εγκάρσιο τουρισμό και τη χρησιμοποίηση ακτοπλοϊκών κρουαζιέρων. «Η τιμή του ακτοπλοϊκού εισιτηρίου παραμένει ακριβή για τον μέσο Έλληνα, συγκριτικά με τις αεροπορικές μεταφορές για τις μετακινήσεις του στα νησιά», επισμαίνεται, ενώ λόγος γίνεται και για ανάγκη επανασχεδιασμού του ακτοπλοϊκού προϊόντος.

Η ελληνική ακτοπλοϊκή αποτελεί το 17% των ευρωπαϊκών, ενώ ο πληθυσμός της Ελλάδας αντιστοιχεί μόλις στο 2,2% του ευρωπαϊκού. Αλλά αυτό σημαίνει, ταυτόχρονα, ότι οι συγχωνώσεις στην Ελλάδα παρουσιάζουν ιδιομορφίες σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες και, συνεπώς, δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται με τα ίδια κριτήρια.

Αρνητικά επιδρά στην ελληνική οικονομία η μείωση των επιβατών κρουαζιέρας

Του ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ

Επιπτώσεις στη δραστηριότητα πολλών επαγγελματιών θα έχει η σημαντική μείωση του αριθμού των επιβατών κρουαζιέρας, που αναμένεται φέτος στη χώρα μας. Σύμφωνα με τον κ. Ανδρέα Στυλιανόπουλο, εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων για την κρουαζιέρα και πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας Navigator, διενθούς αντιπροσώπου της Royal Caribbean, οι αφίξεις επιβατών με κρουαζιερόπλοια στην Ελλάδα θα μειωθούν από 25% έως και 30%.

Σε ό,τι αφορά το 2018, τα μέχρι στιγμής στοιχεία των δρομολογίων των διεθνών εταιρειών του κλάδου δείχνουν ότι η κίνηση, στην καλύτερη περίπτωση, θα σταθεροποιηθεί στα ίδια χαμηλά επίπεδα της φετινής σεζόν. Η μείωση οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην περικοπή των δρομολογίων στην Τουρκία και, κατ'επέκταση, στους ελληνικούς προορισμούς που αποτελούσαν συνδυαστικούς σταθμούς μεταβιβάσεων με τη γειτονική χώρα, αλλά και στην ανάπτυξη αναδυόμενων προορισμών κρουαζιέρας στην Ασία.



Η μείωση οφείλεται στην περικοπή των δρομολογίων στην Τουρκία και στους ελληνικούς προορισμούς που αποτελούσαν συνδυαστικούς σταθμούς μεταβιβάσεων με τη γειτονική χώρα, αλλά και στην ανάπτυξη αναδυόμενων προορισμών κρουαζιέρας στην Ασία.

Εκτιμάται ότι φέτος οι αφίξεις επιβατών με κρουαζιερόπλοια στην Ελλάδα θα σημειώσουν πτώση από 25% έως 30%.

σε αυτήν την περιοχή, πρέπει να στραφεί προς Δυσμάς. Να επαναπροσδιορίσει, δηλαδή, την εμπορική της θέση, προβάλλοντας περισσότερο τη δικτική της πλευρά για το διάστημα που η Ανατολική Μεσόγειος θα βρίσκεται σε αυτήν την αρνητική θέση λόγω των δυσκολιών της Τουρκίας.

Η «άσκηση» αυτή όχι μόνο θα βοηθήσει στο να συγκρατηθεί η συγκεκριμένη φθορά της κρουαζιέρας στη χώρα μας, αλλά θα ενισχύσει και το προφίλ του Ιονίου, αναδεικνύοντας τη μεγάλη ποικιλία προορισμών του, πέρα από την Κέρκυρα ή το Κατάκολο, που είναι γνωστοί και πολύ δημοφιλείς. Αυτό θα χρειασθεί, πάντως, πολλή δουλειά και υλοποίηση ενός επικοινωνιακού σχεδίου.

Εξάλλου, ο κ. Στυλιανόπουλος επισμαίνει τη διαφήμιση και την προβολή που πραγματοποιούν οι διεθνείς εταιρείες κρουαζιέρας για τους προορισμούς στους οποίους δραστηριοποιούνται, μέσω των προωθητικών ενε-

ργιών τους, είτε με έντυπο υλικό είτε με διαδικτυακή ενημέρωση. Παράλληλα, σημαντική προβολή έχουν οι προορισμοί από τους επισκέπτες κρουαζιέρας από τις δημοσιεύσεις σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Η βιομηχανία

Αξίζει να σημειωθεί ότι η κρουαζιέρα είναι μια παγκοσμιοποιημένη βιομηχανία, η οποία αναπτύσσεται 20% ταχύτερα από τον γενικό τουρισμό. Μεσοπρόθεσμα έχει επιδείξει μεγάλη αντοχή στις οικονομικές και στις γεωπολιτικές αναταράξεις. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι από την οικονομική κρίση του 2008 έως σήμερα αυξήθηκε κατά 48%, παρά την αργή ανάκαμψη που μεσολάβησε στις ώριμες αγορές της, δηλαδή αυτές της Βόρειας Αμερικής και της Ευρώπης.

Σε ό,τι αφορά τον οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι άμεσες δαπάνες επιβατών και εταιρειών ξεπερνούν τα 17 δισ. ευρώ ετησίως, ενώ η συνολική επίπτωση της κρουαζιέρας κινείται σε επίπεδα άνω των 40 δισ. ευρώ. Σε αυτά περιλαμβάνονται όλα τα άμεσα και έμμεσα οφέλη της κρουαζιέρας, μαζί με τις πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις στις τοπικές κοινωνίες που την υποδέχονται. Επιπλέον, υπολογίζεται ότι η κρουαζιέρα έχει δημιουργήσει περίπου 350.000 θέσεις εργασίας στην Ευρώπη, με σύνολο αποδοχών που ξεπερνά τα 11 δισ. ευρώ.

Παγκόσμιος πόλεμος για την κυριαρχία στον θαλάσσιο τουρισμό της Μεσογείου

Σε έναν ιδιότυπο παγκόσμιο πόλεμο εξελίσσεται ο ανταγωνισμός για την προσέλκυση κρουαζιερόπλοίων και τουριστών στη Μεσόγειο, αν και στο ανατολικό κομμάτι παρατηρείται κάμψη, κυρίως λόγω της πολιτικής ρευστότητας στην Τουρκία. Παρ' όλα αυτά, Τούρκοι, Κινέζοι, Αραβες και «γηνευσί» επιχειρηματίες εξακολουθούν να επενδύουν εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ στην ανάπτυξη σύγχρονων τερματικών σταθμών.

Την ίδια ώρα, η αγορά μεταλλάσσεται άρδην, με ολοένα μεγαλύτερα και πολυτελέστερα πλοία να μπαίνουν στις «γραμμές». Είναι σε αυτό το περιβάλλον που ο Πειραιάς, με προίκα τις φιλοδοξίες της Cosco να αποκτήσει τεχνονωσία στην κρουαζιέρα και τις επενδύσεις της, καλείται να ανταγωνιστεί τα λιμάνια της Ισπανίας και της Ιταλίας. Λιμάνια που σε αυτόν τον τομέα βρίσκονται πολύ μπροστά από τον Πειραιά. Αλλά και ο «τοπικός» ανταγωνιστής, η τουρκική Global Ports, που ελέγχει ήδη 16 τερματικούς σταθμούς διεθνώς, διαθέτει ισχυρό προβάδισμα, ενώ νέοι παίκτες, όπως η Dubai Ports, «αποβιβάζονται» σε λιμάνια όπως της Λεμεσού.

Τον πόλεμο θα κρίνει, τελικά, το «πορτοφόλι» των αντιπάλων και η στήριξη τους από τις χώρες υποδοχής. Τα χρήματα, δηλαδή, που είναι διαθέσιμοι να ριχθούν σε υποδομές και η διαμόρφωση εκείνου του πλαισίου λειτουργίας που θα επιτρέψει την ανάπτυξη τους. Αυτά είναι δύο από τα συμπεράσματα που εγάγει κανείς από την κοινή έρευνα που έκαναν ο αναπρωτής καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου Θάνος Πάλλας, οι καθηγητές του Πανεπιστημίου της Γένοβας Francesco Parola και Giovanni Sata και ο καθηγητής του Ναυτιλιακού Πανεπιστημίου της Σαγκάης Theo Notteboom.

Η ανάπτυξη των διεθνών διαχειριστών τερματικών κρουαζιέρας είναι πλέον εμφανής. Η είσοδος ιδιωτών επενδυτών στη Μεσόγειο είναι ένα σχετικό πρόσφατο φαινόμενο, το οποίο, όμως, εξελίσσεται με γρήγορους ρυθμούς. Κινητήριος δύναμη των αλλαγών αποτελούν η δυναμική της κρουαζιέρας —στη Μεσόγειο, μόνο το 2016, οι κινήσεις επιβατών ξεπέρασαν τα 30 εκατ.—, η αναγέννηση του στόλου που ναυπηγούν και δρομολογούν και η εξειδίκευση του προσφερόμενου προϊ-

Οι ισχυρότεροι διεθνείς διαχειριστές τερματικών σταθμών κρουαζιέρας στη Μεσόγειο

	Global Ports Holding	Royal Caribbean Cruise Lines Ltd	Cruers Del Port Barcelona S.A.	Aronde Group/MSC	Costa Crociere
Χώρα προέλευσης	Τουρκία	ΗΠΑ	Ισπανία	Ελλάδα/Ιταλία	ΗΠΑ/Ιταλία
Αριθμός επενδύσεων	16	15	11	11	10
Εγκώρες	3	0	8	9	8
Εκτός συνόρων	13	15	3	2	2
Αριθμός χωρών	6	4	2	2	3
Αριθμός τερματικών	9	9	3	7	8
Λιμένες	Αττάλεια, Βαρκελώνη, Μποντρέμ, Κάλιαρι, Ντουμπρόβνικ, Κουσάντσια, Λισσαβώνα, Ραβένα, Βαλέτα	Βαρκελώνη, Τσιβταβέκιο, Μποντρέμ, Λο Επέισα, Λισσαβώνα, Ραβένα	Βαρκελώνη, Λισσαβώνα, Μάλγα	Τσιβταβέκιο, Γένοβα, Μασσαλία, Νεάπολη	Βαρκελώνη, Γένοβα, Μασσαλία, Σαβόνα
Κινήσεις επιβατών κρουαζιέρας στους λιμένες που διαχειρίζονται	5.476.144	6.446.112	3.649.022	6.633.607	8.548.095

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πανίσχυροι οι Τούρκοι ανταγωνιστές του Πειραιά, αν και κλυδωνιζόμενοι, ενώ δυτικά δεσπόζουν οι μεγάλες εταιρείες.

όντος από πλευράς εταιρειών κρουαζιέρας. Νέα τερματικά κρουαζιέρας κατασκευάζονται, ενώ τα υπάρχοντα αναβαθμίζονται, ορισμένες φορές μάλιστα προανατολισμένα στις ιδιαίτερες ανάγκες συγκεκριμένων πλοίων και επιβατών ή και εταιρειών κρουαζιέρας, προϋποθέτοντας επιπρόσθετες επενδύσεις από τους λιμένες, αναφέρει η μελέτη. Η έρευνα κατέγραψε 155 διαφορετικές περιπτώσεις ενεργοποίησης εταιρειών στη διαχείριση τερματικών σταθμών κρουαζιέρας στη Μεσόγειο κατά την εικοσαετία 1997-2016. Οι συγκεκριμένες αλλαγές αφορούν 71 εγκαταστάσεις κρουαζιέρας σε 46 λιμένες, σε 14 διαφορετικές χώρες.

Σε χώρες πρωτοπόρους, όπως η Ισπανία και η Ιταλία, δεσπόζουν διαχειριστές-operators όπως η Royal Caribbean Cruise Lines Ltd, ο όμιλος Aronde (MSC) και η Costa Crociere της Carnival. Την ίδια ώρα, δυναμικά έχουν μπει στο παιχνίδι και «καθαρόαιμοι» διαχειριστές λιμένων κρου-

αζιέρας, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε διαφορετικές χώρες, προσδοκώντας σημαντικές αποδόσεις από την επένδυση στην κατασκευή και διαχείριση λιμένων κρουαζιέρας σε διεθνή κλίμακα.

Η πλέον δραστήρια εταιρεία σε παγκόσμιο επίπεδο είναι, σύμφωνα με τη μελέτη, η τουρκική εταιρεία Global Port Holdings (GPH). Η GPH συμμετέχει, μέσω συμφωνιών παραχώρησης, στη διαχείριση 12 λιμένων κρουαζιέρας, δύο στην Ισπανία (Μάλγα και Βαρκελώνη), τεσσάρων στην Ιταλία (Κάλιαρι, Ραβένα, Ανκόνα, Κατάνια), ενός στην Κροατία (Βουμπρόβνικ), ενός στην Μάλτα (Βαλέτα), ενός στο Μαυροβούνιο (Μπαρ), τριών στην Τουρκία (Κουσάντσια, Μποντρέμ, Αντάλια) και ενός στη Σιγκαπούρη.

Οι μεγάλες ξένες συμμετοχές των operators συγκεντρώνονται στη Δυτική Μεσόγειο. Στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, όπου ξεχωρίζουν ο Πειραιάς, η Κωνσταντινούπολη και τα λιμάνια της Αιγύπτου, η παρουσία διαχειριστών τερματικών σταθμών λιμένων είναι έντονη κυρίως σε λιμένες μεγάλων κλιμακών, που διαχειρίζονται περισσότερους από 400.000 επιβάτες. Παρ' όλα αυτά, οι λιμένες στην Αδριατική και άλλοι μεσαίου μεγέθους λιμένες προσελκύουν ολοένα και περισσότερο το ενδιαφέρον των επενδυτών.

ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Υπέρογκοι φόροι και ασφαλιστικές εισφορές διέλυσαν τη μεσαία τάξη

Σε περιπτώσεις ελευθέρων επαγγελματιών το κράτος υφάρπαξε έως και το 96% του εισοδήματος

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Φόροι και ασφαλιστικές εισφορές ισοπέδωσαν τη μεσαία τάξη. Οι φορολογούμενοι που προσπάθησαν και κατάφεραν να αυξήσουν τα εισοδήματά τους, μέσα από τη σκληρή τους δουλειά, διαπίστωσαν ότι στην καλύτερη περίπτωση το 70-75% των εισοδημάτων τους «πήγε» στο κράτος. Τα χρήματα που τους απέμειναν όχι απλά δεν έφθασαν για να ζήσουν αλλά χρειάστηκε, όσοι είχαν, να βάλουν χέρι στις όποιες οικονομίες τους.

Σε άλλες περιπτώσεις, φορολογούμενοι διαπίστωσαν ότι 74.110 ευρώ δεν ήταν αρκετά για να ζήσουν την οικογένειά τους, καθώς τους τα πήρε σχεδόν όλα το κράτος. Συγκεκριμένα, μαζί με την προκαταβολή φόρου, τον φόρο εισοδήματος και τις ασφαλιστικές εισφορές το κράτος πήρε τις 71.092,78 ευρώ. Δηλαδή, το 96% του εισοδήματος.

«Πραγματικά πυρά»

Τα παραδείγματα που δημοσιεύονται σήμερα στην «Κ» είναι πραγματικά και τα εκκαθαριστικά είναι αναρτημένα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Οι φόροι που προκύπτουν σε συνδυασμό με τις ασφαλιστικές εισφορές ξεφεύγουν από κάθε φαντασία και όπως αναφέρουν λογιστές, «ουδείς είχε φανταστεί το μέγεθος της υφαρπαγής». Πρόκειται για μια τιμωρία για όσους ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα. Για μια στρέβλωση της οικονομίας. Στην περίπτωση τους, θα ήταν προτιμότερο να ήταν μισθωτοί υπάλληλοι των 1.000 ευρώ, καθώς τότε τους απομένουν για να ζήσουν.

Σύμφωνα με μεγάλα λογιστικά γραφεία, το μέγεθος της ζημίας δεν το περίμεναν οι φορολογούμενοι. Πλέον, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αλλά και ελεύθεροι επαγγελματίες προχωρούν ωρι-

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ 2016		Υπόχρεο	Συζύγου/Μ.Σ.Σ.	Υπόχρεο	Συζύγου / Μ.Σ.Σ.
Γ1. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Φ.Ε.					
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		48.176,09	787,02	48.176,09	787,02
ΠΡΟΣΤ. ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΤΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ					
ΕΚΠΙΣΤΕΥΣΕ ΕΞΟΔ.-ΑΠΑΛΛΑΞΣΟΜΕΝΑ					
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ					
		48.176,09	787,02		
ΦΟΡΟΣ ΚΑΜΑΚΑΣ		13.596,16	118,05	48.176,09	787,02
ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ					
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ... ΚΤΛ.		13.596,16	118,05	48.176,09	787,02
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ... ΚΤΛ.		8.158,36	118,04		
ΜΕΙΩΣΗ ΕΠΙΤΡΟΧΗΣ ΦΟΡΟΥ					
ΚΥΡΟΣ ΦΟΡΟΣ (+/-)		5.437,80	0,01	1.939,21	
Γ2. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ					
Γ2. ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΡΟΧΗΣ				650,00	
Υπόχρεο		3.080,00			
Συζύγου / Μ.Σ.Σ.		3.080,00	154,00		
Γ3. ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΡΟΧΗΣ					
Υπόχρεο				650,00	
Συζύγου / Μ.Σ.Σ.					
ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ					
				21.112,68	

Στο τελικό ποσό πληρωμής πρέπει να προστεθούν 8.156,36 ευρώ που καταβλήθηκαν μέσω της παρακράτησης 20%, καθώς και οι ασφαλιστικές εισφορές 9.600 ευρώ. **Συνολικά θα καταβληθούν 38.717,03 ευρώ.**

«Οι φορολογούμενοι δεν περίμεναν σε καμία περίπτωση τόσο υψηλές επιβαρύνσεις» αναφέρουν μεγάλα λογιστικά γραφεία.

τερα από κάθε άλλη φορά στο κλείσιμο των βιβλίων τους. Δεν περιμένουν να φθάσει ο Δεκέμβριος για να το πράξουν. Ξεκίνησαν ήδη τις διαδικασίες και όπως φαίνεται μέχρι το τέλος του έτους θα εταθούν.

Παρακάτω παρατίθενται ενδεικτικά, αλλά πραγματικά, παραδείγματα που δείχνουν ότι η μεσαία τάξη εργάστηκε το προηγούμενο έτος για λογαριασμό του κράτους. Ειδικότερα:

• Το 2016 (εισοδήματα 2015) ελεύθερος επαγγελματίας πλήρωσε στο ελληνικό Δημόσιο για εισοδήματα ύψους 66.181,25 ευρώ τα εξής:

- Για φόρο εισοδήματος 19.342,44 ευρώ.
- Για εισφορά αλληλεγγύης 3.367,95 ευρώ.
- Για τέλος επιτηδεύματος 650 ευρώ.

Συνολικά, δηλαδή το ποσό των 29.060,39 ευρώ ή διαφορετικά το 43,91% των καθαρών κερδών του.

Το 2017 (εισοδήματα 2016) ο ανωτέρω πλήρωσε στο ελληνικό

Δημόσιο για χαμηλότερα εισοδήματα και συγκεκριμένα 60.996,41 ευρώ τα εξής:

- Για φόρο εισοδήματος 23.191,83 ευρώ.

- Για εισφορά αλληλεγγύης 4.372,74 ευρώ.

- Για τέλος επιτηδεύματος 650 ευρώ.

- Για ασφαλιστικές εισφορές 19.073,36 ευρώ, αυξημένες κατά 234% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

- Για φόρο πολυτελούς διαβίωσης 179,67 ευρώ.

Συνολικά θα πληρώσει 47.468 ευρώ ή το 77,82% του εισοδήματός του.

• Φορολογούμενος το 2016 είχε εισοδήματα ύψους 74.110,14 ευρώ. Ο φόρος εισοδήματος ανήλθε στις 23.975,68 ευρώ, η εισφορά αλληλεγγύης στις 4.020,91 ευρώ, η προκαταβολή φόρου στις 23.731,93 ευρώ, το τέλος επιτηδεύματος στα 650 ευρώ και οι ασφαλιστικές εισφορές στις 19.000,36 ευρώ. Συνολικά πλήρωσε για φόρους και εισφορές 71.092,78 ευρώ ή διαφορετικά το 96% του εισοδήματός του. Δηλαδή του έμειναν για να ζήσει 251 ευρώ μηνιαίως.

• Το 2016 (εισοδήματα 2015) ελεύθερος επαγγελματίας πλήρωσε στο ελληνικό Δημόσιο για εισοδήματα ύψους 48.176,09 ευρώ τα εξής:

- Για φόρο εισοδήματος 13.596,16 ευρώ.

- Για εισφορά αλληλεγγύης 1.939,21 ευρώ.

- Για τέλος επιτηδεύματος 650 ευρώ.

- Για ασφαλιστικές εισφορές 9.600 ευρώ.

- Για προκαταβολή φόρου 12.777 ευρώ.

- Για φόρο πολυτελούς διαβίωσης 154 ευρώ.

Συνολικά δηλαδή κατέβαλε το ποσό των 38.717,03 ευρώ ή διαφορετικά το 80,3% των εισοδημάτων του.

Πανευρωπαϊκό ασφαλιστικό προϊόν εισηγείται η Κομισιόν

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού ασφαλιστικού προϊόντος (Pan European Personal Pensions - PEPP) για την ενίσχυση της ατομικής αποταμίευσης με βάση ενιαίους κανόνες εισηγείται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε μια προσπάθεια να ενισχύσει την ιδιωτική ασφαλιστική αποταμίευση.

Η πρόταση για τη δημιουργία ενός ασφαλιστικού προϊόντος με ευρωπαϊκό διαβατήριο, τα δικαιώματα του οποίου κάθε Ευρωπαίος πολίτης θα μπορεί να τα μεταφέρει σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος, έχει τη μορφή Κανονισμού και αναμένεται να τεθεί σε άμεση ισχύ –σε είκοσι ημέρες– αμέσως μετά την έγκρισή του από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο χωρίς, δηλαδή να μεσολαβήσει μεταβατική περίοδος και διαδικασία ενσωμάτωσης από τα εθνικά κοινοβούλια.

Με τον τρόπο αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέλει να δείξει τη σημασία που έχει η προώθηση της ιδέας της συμπληρωματικής σύνταξης από ιδιωτικούς ασφαλιστικούς οργανισμούς, επαγγελματικά ταμεία, ακόμη και τράπεζες ή επενδυτικές εταιρείες, προκειμένου να ενισχυθεί η ατομική αποταμίευση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Όπως διαπιστώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο κείμενο της ανακοίνωσης για τη δημιουργία του PEPP, μόνο το 27 % των Ευρωπαίων ηλικίας μεταξύ 25 και 59 ετών έχει συνάψει συμβόλαιο για κάποιο συνταξιοδοτικό προϊόν. Η προσφορά είναι συγκεντρωμένη σε λίγα κράτη-μέλη, ενώ σε ορισμένα άλλα είναι σχεδόν ανύπαρκτα.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομοιομορφία της ευρωπαϊκής αποταμίευσης μέσω του PEPP, τα χαρακτηριστικά του νέου ασφαλιστικού προϊόντος θα εγκριθούν από την ΕΙΟΡΑ, την ευρωπαϊκή αρχή για την εποπτεία των ασφαλιστικών εταιρειών και των επαγγελματικών ταμείων, ενώ ενιαίο θα είναι και οι κανόνες διανομής τους από τους διαφορετικούς παρόχους στην Ε.Ε. Πρόκειται ουσιαστικά για το πρώτο ασφαλιστικό προϊόν με κοινές προδιαγραφές που θα πρέπει προηγουμένως να εγκριθούν από τους επόπτες, κάτι που θα διαφοροποιήσει τη μέχρι σήμερα πρακτική της ιδιωτικής ασφάλισης, η οποία δεν διέπεται από ενιαίους κανόνες τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τα βασικά χαρακτηριστικά ενός ασφαλιστικού προγράμματος.

Η πρόταση κανονισμού PEPP συνοδεύεται από σύσταση της Επιτροπής για τη φορολογική μεταχείριση των ατομικών συνταξιοδοτικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου του PEPP. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη-μέλη να χορηγήσουν στα PEPP την ίδια φορολογική μεταχείριση με εκείνη που εφαρμόζεται σε παρεμφερή υφιστάμενα εθνικά προϊόντα, ακόμη και αν το PEPP δεν ανταποκρίνεται πλήρως στα εθνικά κριτήρια για τις φορολογικές ελαφρύνσεις. Τα κράτη-μέλη καλούνται επίσης να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τη φορολόγηση των υφιστάμενων ατομικών συνταξιοδοτικών προϊόντων τους, οι οποίες αναμένεται να ευνοήσουν τη σύγκλιση των φορολογικών καθεστώτων.

Ο κάτοχος του συνταξιοδοτικού προγράμματος θα μπορεί να μεταφέρει τα δικαιώματα σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος.

ΣΠΙΤΙ & ΖΩΗ

Το περιοδικό για το σπίτι, τον άνθρωπο και την καλή ζωή

100% ΕΛΛΑΔΑ

Ταξιδέψαμε στην πιο φωτεινή χώρα του κόσμου και σας παρουσιάζουμε τα ομορφότερα σπίτια του Αιγαίου

ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι τράπεζες επιταχύνουν τις διαδικασίες αναδιάρθρωσης υπερχρεωμένων εταιρειών

Με εργαλεία την άμεση αλλαγή διοίκησης ή την πώληση των επιχειρήσεων μέχρι τα τέλη 2017

Του ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ

Άμεση αλλαγή διοίκησης ή πώληση των εταιρειών μέχρι το τέλος του έτους είναι πλέον τα μέτρα που λαμβάνουν οι πιστώτριες τράπεζες απέναντι σε εισηγμένες που δεν ανταποκρίθηκαν στην αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», μέχρι τον Σεπτέμβριο επικείται αλλαγή διοικήσεων σε 2 εισηγμένες της μεσαίας κεφαλαιοποίησης, ενώ υπάρχει ισχυρή πίεση και σε άλλη μία με δυσθεώρητο δανεισμό να προχωρήσει άμεσα στην πώληση περιουσιακών στοιχείων (asset), διαφορετικά θα έχει την τύχη των δύο προηγούμενων διοικήσεων.

Ηδη έχει ενημερωθεί και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς ο χρόνος αναμονής τελείωσε και οι τράπεζες έχουν πλέον όλα τα εργαλεία για να πιέσουν τις υπερχρεωμένες επιχειρήσεις. Όπως δηλώνουν στην «Κ» στελέχη του χρηματιστηριακού κλάδου που γνωρίζουν τις τελευταίες εξελίξεις, «μέχρι το τέλος του 2017 αναμένεται να δούμε "λουκέτα" και διά-

Μέχρι τον Σεπτέμβριο επικείται αλλαγή διοικήσεων σε δύο εισηγμένες της μεσαίας κεφαλαιοποίησης, ενώ υπάρχει ισχυρή πίεση και σε άλλη μία.

λυση μεγάλων υπερχρεωμένων εταιρειών που έχουν γίνει φαντάσματα του παλιού εαυτού τους, έπειτα από οκτώ χρόνια ύφεσης». Ο χρόνος που έχει καθεί είναι μεγάλος, καθώς αυτές οι επιχειρήσεις αποδείχθηκαν αφερέγγυες στην αποπληρωμή των οφειλόμενων και μάλιστα ύστερα από αναδιάρθρωσεις των δανείων τους, που είχαν γίνει την τριετία 2013-2015. Το χειρότερο είναι ότι συνεχίζουν να απομυζούν κεφάλαια από τις τράπεζες στερωμένες αυτά τα ποσά από τις υγιείς και εξωστρεφείς επιχειρήσεις που συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν πρόβλημα ρευστότητας.

Πλέον, εφαρμόζεται το θεσμικό πλαίσιο για την ενεργητική διαχείριση των «κόκκινων» δανείων – η συλία των τραπεζικών στελεχών από ευθύνες για την ολοκλήρωση της πτωχευτικής διαδικασίας –, και ήδη έχει ξεκινήσει στην αγορά η μαζική εκκαθάριση από εταιρείες-ζήμι.

Οπως υπογραμμίζουν τραπεζικά στελέχη που εμπλέκονται στις αποφάσεις για τις υπερχρεωμένες επιχειρήσεις, «δυστυχώς αρκετοί βασικοί μέτοχοι έχουν αφήσει τις

εταιρείες τους αδιαφορώντας εάν πτωχεύσουν, και προσπαθούν να ποστπρίξουν ότι συζητούν είτε για συγχωνεύσεις με ανταγωνίστριες εταιρείες είτε να βρουν αγοραστάτες από το εξωτερικό». Δυστυχώς όμως οι εταιρείες αργοπεθαίνουν, αφού συνεχίζουν να εμφανίζουν αρνητικό EBITDA για περισσότερα από τρία χρόνια που είναι ένα ασφαλές δείγμα ότι η επιχείρηση οδεύει προς τη χρεοκοπία. Αυτές οι εταιρείες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα προέρχονται από σημαντικούς κλάδους δραστηριότητας όπως οι κατασκευές, η ανάπτυξη ακινήτων, τα νοσοκομεία, η πληροφορική, τα ΜΜΕ, η ακτοπολία, η κλωστοϋφαντουργία, το εμπόριο. Οι εισηγμένες αυτές αποτελούν μια μικρογραφία του πολύ μεγαλύτερου σε έκταση προβλήματος της υπερχρεώσης, των βαθιά ζημιωγόνων δραστηριοτήτων και της έλλειψης κεφαλαίων που χαρακτηρίζει το εγκώριο επιχειρηματικό σκηνικό.

Η βιωσιμότητά τους κρίνεται πλέον τις επόμενες εβδομάδες από τις τράπεζες και οι πιθανότητες να οδηγηθούν πολλές απ' αυτές σε «λουκέτο» και διάλυση συγκεντρώνει πολλές πιθανότητες.

Εν τω μεταξύ, και το επτάμηνο του 2017, όπως συνέβη ολόκληρη την περσινή χρονιά, το μείζον θέμα παραμένει η έντονη έλλειψη ρευστότητας, καθώς έχει ήδη καθεί και το β' τρίμηνο της χρονιάς εξαιτίας της καθυστέρησης στην ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης και την εκταμίευση της δεύτερης δόσης των 8,8 δισ. ευρώ που τελικά επιτεύχθηκε στις 15 Ιουνίου 2017 (συνεδρίαση Eurogroup). Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η πλειονότητα των εισηγμένων αιφνιδιαστικώς από την επιβολή των capital controls στις 28 Ιουνίου 2015, καθώς δεν διέθεταν θυγατρικές στο εξωτερικό για να συνεχίσουν την απρόσκοπτη ροή κεφαλαίων προς τις μητρικές. Παράλληλα, ήταν υπερχρεωμένες και δεν διέθεταν αξιολογία ταμειακά διαθέσιμα για να υποστηρίξουν τις επενδυτικές τους ανάγκες.

Σύμφωνα με το ρεπορτάζ της «Κ», σήμερα πολλές εισηγμένες της υψηλής κεφαλαιοποίησης συνεχίζουν να διατηρούν σε ποσοστό 80% τα κεφάλαιά τους στο εξωτερικό. Όπως έχουν δηλώσει οι διοικήσεις πολλών εισηγμένων, με φορημιά τα όσα συνέβησαν το δραματικό καλοκαίρι του 2015 και την περσινή πολύμηνη καθυστέρηση των διαπραγματεύσεων, ποτέ δεν έχουν φύγει από τη σκέψη τους τα όσα εφιαλτικά έζησαν το δίμηνο Ιουλίου - Αυγούστου 2015 λόγω capital controls και γι' αυτό παραμένουν σε εγρήγορση.



Εισηγμένες με τραπεζικά χρέη 4 δισ.

Περισσότερες από 20 εισηγμένες συνεχίζουν να χρωστούν στις τράπεζες πάνω από 4 δισ. ευρώ, ενώ εμφανίζουν αρνητική καθαρή θέση που προσεγγίζει τα 2 δισ. ευρώ. Δεδομένης της απροβλεψιμότητας των μετόχων τους να βάλουν το χέρι στην τσέπη (αφού αρκετοί εξ αυτών έχουν υποβάλει περιοριστικά στοιχεία σε offshore εταιρείες του εξωτερικού), θεωρείται μαθηματικά βέβαιο ότι πολλές εξ αυτών, ακόμη και εάν βρίσκονται σε λειτουργία, θα περάσουν στον έλεγχο των πιστωτών που θα αναζητήσουν funds για να τις πουλήσουν με χαμηλό αντίτιμο.

Διαφορετικά, ο άλλος δρόμος είναι η διάλυση και η εκκαθάριση. Μόνη λύση είτε να βρει χρήματα ο βασικός μέτοχος και να αναχρηματοδοτήσει τον δανεισμό είτε να εξαγοραστεί η εταιρεία από ανταγωνιστή για να συνεχιστεί την πορεία ως θυγατρική.

Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η χρηματιστηριακή αγορά από το 1995 μέχρι σήμερα είναι γεμάτη από επιχειρηματικά κουφάρια.

Δεν χρειάζονταν να έρθει η κρίση. Απλώς επιδεινώθηκε η εικόνα και επιτάχυνε την αύξηση των χρεοκοπιών. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι μετά το 2009, που εισέρχεται η χώρα μας στα μνημόνια, σχεδόν ανακόπτεται η εισαγωγή νέων επιχειρήσεων στο Χρηματιστήριο και παράλληλα δεκάδες εισηγμένες τη σκληρή τριετία 2013-2015, υποβλήθηκαν σε ύφεση, υποβαθμίστηκαν στο Χρηματιστήριο για να προστατευθεί το επενδυτικό κοινό.

Θα πρέπει να διευκρινίσουμε ότι η αύξηση του δανεισμού των επιχειρήσεων επιβάρυνε τη σχέση δανεισμού προς ίδια κεφάλαια, με αποτέλεσμα να απειλείται η βιωσιμότητα των εταιρειών. Οι εισηγμένες που εμφανίζουν αρνητικά ίδια κεφάλαια (σχετικός πίνακας), με βάση τα επίσημα αποτελέσματά τους το 2016, υποχρεούνται από τη χρηματιστηριακή νομοθεσία να προχωρήσουν σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου για αποφυγή του μοιραίου, δηλαδή την πτώχευση. Ηδη αρκετές απ' αυτές προσπα-

θούν είτε να εκδώσουν ομολογιακά δάνεια και να αποπληρώσουν τις παλαιότερες υποχρεώσεις τους είτε αναζητούν στρατηγικούς επενδυτές. Βέβαια, το οικονομικό περιβάλλον παραμένει δύσκολο και μία εταιρεία, που δεν είχε καλή εταιρική φήμη στο παρελθόν, σήμερα πολύ δύσκολα μπορούν να την εμπιστευθούν ακόμη και απανταχού τρέχουσες, αφού ένα από θέματα που προκύπτει στις διαπραγματεύσεις είναι το τιμήμα. Υπάρχουν ιδιοκτήτες επιχειρηματικών εταιρειών που ακόμη και σήμερα, ύστερα από 8 χρόνια κληρής ύφεσης, πιστεύουν ότι μπορούν να αποτιμήσουν την επιχείρησή τους όσο κούτσι πριν από μία δεκαετία στηριζόμενοι στο brand name.

Ωστόσο, η σκληρή πραγματικότητα έχει δείξει ότι μια εταιρεία στην Ελλάδα θεωρείται υγιής όταν αποπληρώνει κανονικά τις υποχρεώσεις της, διατηρεί θετικά λειτουργική κερδοφορία (EBITDA), έχει σταθερές ταμειακές ροές και το κυριότερο: προσαρμόστηκε στο οικονομικό περιβάλλον της χώρας.

Μείωση πληθυσμού μέχρι 1.265.000 άτομα στα τέλη του 2034

Του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ

Προς μεγάλη αύξηση της ψαλίδας μεταξύ θανάτων και γεννήσεων τα επόμενα 20 χρόνια βαδίζει η Ελλάδα, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Μάλιστα, το φυσικό ισοζύγιο μέχρι τα τέλη του 2034 θα είναι ιδιαίτερα αρνητικό, και θα κινηθεί σε επίπεδα μειώσης+ από 842.000 μέχρι και 1.265.000 άτομα! Αρα, υπολογίζεται μεγάλη μείωση του πληθυσμού στην Ελλάδα, η οποία μπορεί να περιοριστεί στον βαθμό που το μεταναστευτικό ισοζύγιο είναι θετικότατο.

Την Πρωτοχρονιά του 2016 καταγράφηκε πρώτη φορά έπειτα από πολλές δεκαετίες μείωση του πληθυσμού της Ελλάδας, αφού τότε υπολογίστηκε σε 10.784.000 άτομα, μειωμένος από τα 10.858.000 του προηγούμενου έτους. «Ξεκίνησε από τις αρχές της τρέχουσας δεκαετίας και οφείλεται στον συνδυασμό δύο ισοζυγίων (γεννήσεις - θάνατοι) και (είσοδοι - έξοδοι). Τα ισοζύγια αυτά έχουν σταθερά μετά το 2010 αρνητικό πρόσημο και ως εκ τούτου ο πληθυσμός μειώνεται», λέει στην «Κ» ο κ. Βύρωνας Κοτζαμάνης, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και επιστημονικά υπεύθυνος του Εργαστηρίου. Το χειρότερο είναι πως η τάση μειώσης, ειδικά όσον αφορά το φυσικό ισοζύγιο, θα συνεχιστεί και θα ενταθεί την επόμενη 20ετία. «Δυστυχώς, αυτή τη στιγμή είναι κάτι προδιαγεγραμμένο. Οι γυναίκες που θα τεκνοποιήσουν τα επόμενα χρόνια, μέχρι το 2034, έχουν ήδη γεννηθεί και ο αριθμός τους είναι συγκεκριμένος. Επίσης, η ένταση της γονιμότητας και η ηλικία τεκνοποίησης είναι λίγο πολύ δεδομένα, δεν αναμένονται μεγάλες αλλαγές τα επόμενα χρόνια. Επίσης, δεδομένος είναι και ο αριθμός των ηλικιωμένων», σημειώνει ο κ. Κοτζαμάνης. «Η δημογραφία έχει αδράνεα, οι τάσεις δεν αλλάζουν εύκολα. Δυστυχώς, όποια μέτρα κι αν παρθούν δεν θα αποδώσουν γρήγορα και ελαχίστια θα επιβραδύνουν τις τάσεις που καταγράφουμε», τονίζει.

Το φυσικό ισοζύγιο (γεννήσεις - θάνατοι) στην Ελλάδα την 20ετία 1995 - 2014 ήταν ισορροπημένο, δηλαδή σημειώθηκαν 2,1 εκατομμύρια γεννήσεις και 2,1 εκατομμύρια θάνατοι. Η αύξηση του πληθυσμού προήλθε από το θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο, δηλαδή από την εισοδο μεταναστών στη χώρα. Η εκτίμηση του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων για την 20ετία 2015 - 2034 είναι πως οι γεννήσεις θα κινηθούν μεταξύ 1,4 - 1,7 εκατομμυρίων και οι θάνατοι θα φτάσουν στα 2,5 - 2,7 εκατομμύρια. Αρα προκύπτει αρνητικό φυσικό ισοζύγιο από 842.000 έως 1.265.000 άτομα.

Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται κατ' αρχάς στον μειωμένο αριθμό γυναικών 20 - 44 ετών, που είναι η βασική αναπαραγωγική ηλικία. Το 2015 η κατηγορία αυτή μετρούσε 1.781.200 άτομα, όταν το 1995 υπήρχαν 1.894.400 γυναίκες 20 - 44 ετών και το 2010 1.962.100. Στον αντίποδα τα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών έχουν πενταπλασιαστεί μεταξύ 1951 - 2015, ενώ η ποσοστιαία συμμετοχή τους έχει αυξηθεί από 6,8% σε 20,9%! Αξιοσημειωτή είναι και η αύξηση του μεριδίου των άνω των 85 ετών: από 0,4% το 1951, σε 2,8% το 2015. Ο αριθμός τους έχει δεκαπλασιαστεί στην περίοδο αυτή!

Την ίδια ώρα οι νέοι άνθρωποι στην Ελλάδα μειώνονται όλο και περισσότερο. Για παράδειγμα, το 1961 το 26,2% του πληθυσμού ήταν κάτω των 14 ετών. Το 2014, μόλις το 14,7% ήταν κάτω των 14 ετών.

Τα προηγούμενα χρόνια έπαιξε θετικό ρόλο στην πορεία του πληθυσμού η παρουσία των μεταναστών στην Ελλάδα. «Στη 12ετία 2004 - 2015, οι αλλοδαποί είχαν το 1,45% των θανάτων και το 16,66% των γεννήσεων. Συγκεκριμένα, στην Ελλάδα γεννήθηκαν 212.085 παιδιά αλλοδαπών και πέθαναν 19.141 αλλοδαποί», υπογραμμίζει ο κ. Κοτζαμάνης. Ενα θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο, με εισόδο μεταναστών στη χώρα αλλά και με επιστροφή Ελλήνων που μετανάστευσαν στο εξωτερικό, μπορεί να περιορίσει το εύρος του αρνητικού ισοζυγίου γεννήσεων - θανάτων.

Ο αυξανόμενος κίνδυνος φτώχειας, απειλή για την οικονομία

Τις βαρύτερες συνέπειες του υψηλού ποσοστού νοικοκυριών που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας στη χώρα μας, στην οικονομία αλλά και την κοινωνική συνοχή καταγράφει στο εβδομαδιαίο οικονομικό της δελτίο η Alpha Bank, με δεδομένο το γεγονός ότι στην Ελλάδα, το ποσοστό του πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας (μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις) και ο δείκτης άνησιν κατανόμης εισοδήματος ήταν το 2016 από τα υψηλότερα στην Ευρώπη.

Συγκεκριμένα, όπως επισημαίνεται, στρεβλώνει τη συναλλακτική διαδικασία, καθώς αυξάνεται το ποσοστό των νοικοκυριών που δλώνει δυσκολία στην αποπληρωμή των υποχρεώσεών του εντός προθεσμίας, είτε αυτές αφορούν την εξυπηρέτηση δανείων είτε την πληρωμή παγίων λογαριασμών. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση της ΕΛΣΤΑΤ για την υλική υστέρηση και τις συνθήκες διαβίωσης των νοικοκυριών το 2016, το ποσοστό των φτωχών νοικοκυριών που δυσκολεύεται να αποπληρώσει έγκαιρα τις δόσεις των πιστωτικών καρτών και δανείων ανέρχεται σε 85%, τους πάγιους λογαριασμούς σε 62,3% και τα ενοίκια για την κατοικία ή τη δόση του στεγαστικού δανείου σε 63,4%.

Δεύτερον, θέτει σε κίνδυνο τους δημοσιονομικούς στόχους, εξασθενώντας τη δυνατότητα των νοικοκυριών να καλύψουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις, ενώ οδηγεί και σε συσσώρευση των εκκρεμών υποχρεώσεων προς το Δημόσιο.

Τρίτον, περιορίζει την οικονομική ανάπτυξη αφού επιδεινώνει τη διαρροή του επιστημονικού δυναμικού στο εξωτερικό (brain drain) που παρατηρείται τα τελευταία έτη, με αποτέλεσμα, τελικώς η χώρα να στερείται καινοτόμες επιχειρηματικές ιδέες, εφοφορές στην κοινωνική ασφάλιση και φερελογικά έσοδα.

Τέταρτον, οδηγεί στην υποεπένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο (under-investment in human capital) ως αποτέλεσμα του γεγονότος ότι μεγάλο μέρος των φτωχών νοικοκυριών αδυνατεί να χρηματοδοτήσει έξοδα σπουδών εκτός του τόπου κατοικίας.

Και πέμπτον, η διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και του ποσοστού φτώχειας, σε συνδυασμό με την ανεργία, μπορεί να διαταράξει την κοινωνική συνοχή.

Μισό δισ. μειώθηκε ο δανεισμός των εισηγμένων την τελευταία διετία

Μείωση του δανεισμού τους κατά 484 εκατ. ευρώ παρουσίασαν οι 200 εισηγμένες το 2016 έναντι του 2015. Όπως αποτυπώνεται και στον σχετικό πίνακα, μπορεί το ύψος της μείωσης (484 εκατ. ευρώ) να μην μπορεί να θεωρηθεί μεγάλο ποσό, όπως συνέβη τα προηγούμενα χρόνια της ύφεσης έως και το 2008, ωστόσο πραγματοποιήθηκε σε μια χρονιά όπως ήταν το 2016, που οι εταιρείες βίωσαν με ακόμη πιο έντονο τρόπο την έλλειψη ρευστότητας που προκάλεσε ο έλεγχος στη διακίνηση κεφαλαίων (capital controls), που στις 28 Ιουνίου 2017 συμπλήρωσε 24 μήνες. Ταυτόχρονα, εάν εξαιρέσουμε μια ομάδα 30 εισηγμένων, που συνεχίζουν να εξυπηρετούν τον δανεισμό τους, αφού έχουν θετική λειτουργική κερδοφορία και υψηλό δείκτη εξωστρέφειας, υπάρχουν ακόμη 140 εισηγμένες που με αγωνιώδη προσπάθεια καταφέρνουν να είναι συνεπείς, τουλάχιστον στους χρόνους αποπληρωμής για να μπορούν να διατηρούν ανοικτές τις γραμμές πίστωσης. Βέβαια, υπάρχει και η κατηγορία των εταιρειών-ζήμι που έχουν αποφασίσει να παραμεινούν στο περιθώριο και δεν δείχνουν σημάδια ανάπτυξης.

Σήμερα, πολλά από τα δάνεια των 140 εισηγμένων έχουν καταστεί βραχυπρόθεσμα και για κάποιες εταιρείες απαιτείται επειδή δεν πληρούνται οι όροι.

Οι εισηγμένες βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις με τις τράπεζες και από τα πρώτα αποτελέσματα φαίνεται πως τα επιτόκια μειώνονται σημαντικά και οι επιχειρήσεις μπορούν να αναπνεύσουν,

Η πορεία του συνολικού δανεισμού των εισηγμένων 2008-2016



Από το 2015 οι περισσότεροι επιχειρηματίες ασχολούνται σχεδόν όλη την ημέρα με το να επιτύχουν καλύτερους όρους δανεισμού.

αφού οι τόκοι θα μειωθούν και θα μπορεί να βελτιωθεί η τελική γραμμή των αποτελεσμάτων. Για κάποιες εταιρείες, πάντως, η απλή αναχρηματοδότηση, έστω

και με δραστη μείωση του επιτοκίου, ίσως να μην είναι αρκετή, αφού χρειάζεται ισχυρή κεφαλαιακή ένωση προκειμένου να βελτιωθεί ο ισολογισμός. Το σημαντικό από την αναχρηματοδότηση είναι πως, εκτός από ανάσες ρευστότητας, φύγει και ένας ποσοστό κεφαλαίων από τους επιχειρηματίες, οι οποίοι τώρα μπορούν να αφιερώσουν τον χρόνο που κερδίζουν στη βελτίωση των αποτελεσμάτων. Μην ξεχνάμε ότι την τελευταία διετία οι περισσότεροι επιχειρηματίες ασχολούνται σχεδόν όλη την ημέρα για να πετύχουν κα-

λύτερους όρους δανεισμού και να εξασφαλίσουν πολύτιμη ρευστότητα και έχουν αφήσει πίσω την αναζήτηση νέων πελατών σε Ελλάδα και εξωτερικό.

Μετά το κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης, στις 15 Ιουνίου 2016 (συνεδρίαση Eurogroup), έχουν επανέλθει σε κανονικό ρυθμό οι συζητήσεις των εισηγμένων με τις τράπεζες για την αναδιάρθρωση των δανείων τους. Στο επίκεντρο εκτιμάται πως θα βρεθούν, μεταξύ άλλων, η επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής και η μετατροπή των βρα-

ΑΝΕΣΤΗΣ ΝΤΟΚΑΣ

Οι παράγοντες κινδύνου για την άνοια

Ανάμεσα σε αυτούς, η απώλεια ακοής αλλά και η μη θεραπευόμενη κατάθλιψη

Εννέα παράγοντες αποδείχθηκε ότι συμβάλλουν στην εμφάνιση της γεροντικής άνοιας. Πρόκειται για την απώλεια της ακοής κατά τη μέση ηλικία, την αδυναμία ολοκλήρωσης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το κάπνισμα, την αδυναμία αναζήτησης θεραπευτικών λύσεων για την κατάθλιψη, την έλλειψη φυσικής δραστηριότητας, την κοινωνική απομόνωση, την υπέρταση, την παχυσαρκία και τον διαβήτη τύπου 2. Αυτοί οι παράγοντες μπορεί να συμβάλουν ακόμα και κατά 35% στην εμφάνιση γεροντικής άνοιας. Το υπόλοιπο 65% του κινδύνου υποτίθεται ότι δεν μπορεί να μεταβληθεί με αλλαγές του τρόπου ζωής.

«Παρότι η γεροντική άνοια διαγιγνώσκεται στην τρίτη ηλικία, οι με-

Η διαχείριση των εννέα παραγόντων κινδύνου μπορεί να μειώσει τα κρούσματα κατά ένα τρίτο.

ταβολές στον εγκέφαλο αρχίζουν πολύ νωρίτερα» επισημαίνει ο συντάκτης της έκθεσης καθηγητής Γκιλ Λιβνγκστον του University College του Λονδίνου. «Η δραστηριοποίησή μας τώρα μπορεί να βελτιώσει σημαντικά τη ζωή για τους πάσχοντες από άνοια και τις οικογένειές τους, μεταβάλλοντας έτσι το μέλλον της κοινωνίας».

Η έκθεση, η οποία αποτελεί έργο 24 διεθνών επιστημόνων για την άνοια, υποδεικνύει ότι κάποιοι παράγοντες της καθημερινότητας μπορεί να δραματίσουν ένα βασικό ρόλο στην αύξηση ή στη μείωση του κινδύνου που έχει κάθε άτομο να εμφανιστεί άνοια. Επίσης, μελετά τη λειτουργία ενός «γνωσιακού δικτύου», έτσι ώστε ο εγκέφαλος να εξακολουθήσει να λει-

τουργεί παρά τις ζημιές που θα έχει υποστεί. Οι ειδικοί επισημαίνουν ότι η διαχείριση των εννέα παραγόντων κινδύνου μπορεί να μειώσει τα κρούσματα άνοιας κατά ένα τρίτο.

Η αδυναμία ολοκλήρωσης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ήταν ένας από τους σοβαρότερους παράγοντες κινδύνου και οι ειδικοί επισημαίνουν ότι τα άτομα που εξακολουθούν να μαθαίνουν καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους χτίζουν σημαντικές άμυνες έναντι της άνοιας. Επίσης, ένας σημαντικός παράγοντας κινδύνου είναι η απώλεια της ακοής στη μέση ηλικία, καθώς κάτι τέτοιο οδηγεί στην κοινωνική απομόνωση και στην κατάθλιψη, που είναι δύο μεταβλητοί παράγοντες για την εμφάνιση της άνοιας. Επίσης, ένα ακόμα αισιόδοξο μήνυμα από την έκθεση είναι ότι είναι καλό για την καρδιά είναι συνήθως καλό και για τον εγκέφαλο.

Η διακοπή του καπνίσματος, η φυσική δραστηριότητα, η καταπολέμηση της παχυσαρκίας και η θεραπεία της υπέρτασης μπορεί να οδηγήσουν στην καταπολέμηση της άνοιας, των καρδιαγγειακών παθήσεων όπως ε-ξάλλου και του καρκίνου. Ωστόσο, οι ερευνητές επισημαίνουν ότι δεν είχαν αρκετά στοιχεία προκειμένου να κάνουν τις απαραίτητες διατροφικές συστάσεις όπως εξάλλου και συστάσεις σχετικά με την κατανάλωση του αλκοόλ. Πιστεύουν, αστόσο, ότι και τα δύο μπορεί να έχουν μείζονα σημασία.

Όπως επισημαίνει ο δρ Νταγκ Μπράουν, επικεφαλής έρευνας της Εταιρείας Αλτσχάιμερ, «παρότι δεν είναι αναπόφευκτο, η γεροντική άνοια φαίνεται να είναι ο μεγαλύτερος δο-λοφόνος του 21ου αιώνα. Πρέπει να γνωρίζουμε τους κινδύνους και να κάνουμε τις απαραίτητες αλλαγές στον τρόπο ζωής μας».



Ο ανθρώπινος εγκέφαλος επηρεάζεται και από μεταβλητούς παράγοντες. Η βελτίωση της ποιότητας ζωής δρα αποτρεπτικά έναντι της εμφάνισης άνοιας.

Μεγάλη συλλογή εγκεφάλων ψυχικά νοσηλώντων στο Βέλγιο

Ψυχιατρικό νοσοκομείο στο Βέλγιο διαθέτει μία από τις μεγαλύτερες συλλογές ανθρώπινων εγκεφάλων και, σύμφωνα με τους ερευνητές, εκεί μπορεί να βρισκείται το κλειδί για την ανάπτυξη νέων θεραπειών για νοσήματα όπως η ψύχωση, η σχιζοφρένεια και η βαριά κληνική κατάθλιψη.

Το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Ντάφελ διαθέτει περισσότερους από τρεις κιλιάδες εγκεφάλους ανθρώπων που κατά καιρούς νοσηλεύτηκαν για ψυχιατρικά νοσήματα. Τη συλλογή ξεκίνησε πριν από 40 χρόνια ο Βρετανός νευροπαθολογολογιστής Τζον Κορσέλις. Το λονδρέζικο νοσοκομείο που τη φύλασε ως τώρα δεν έχει άλλο ελεύθερο χώρο και χρειάστηκε να βρει ένα νέο κτίριο για τη φύλαξη της. Τελικά συμφώνησαν να στείλουν μέρος των δειγμάτων στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Ντάφελ στο βόρειο Βέλγιο.

«Πήγαμε εκεί πέρα και τελικά υιοθέτησαν τους περισσότερους εγκεφάλους που έχουν να κάνουν με

Το Ντάφελ διαθέτει περισσότερους από 3.000 εγκεφάλους ανθρώπων που κατά καιρούς νοσηλεύτηκαν για ψυχιατρικά νοσήματα.

την ψυχιατρική έρευνα», δήλωσε ο Μάνουελ Μόρενς, καθηγητής Γνωσιακής Νευροεπιστήμης.

Οι εγκεφαλοί που φυλάσσονται σε φορμαλδεΐδη βρίσκονται τοποθετημένοι τακτικά σε πλαστικά δοχεία στο υπόγειο του νοσοκομείου. Κάποιοι από τους εγκεφάλους παραμένουν ολόκληροι, ενώ κάποιοι άλλοι έχουν ήδη τεμαχιστεί. Κατά τους ερευνητές, οι παλαιότεροι εγκεφαλοί είναι αυτοί με το μεγαλύτερο ενδιαφέρον επειδή οι κάτοχοί τους δεν είχαν θεραπευτεί με μω-ντέρνα φάρμακα.

REUTERS



Η συσκευή της Amazon, Alexa, είναι ένας έξυπνος προσωπικός βοηθός για τη διεκπεραίωση διαφόρων εργασιών.

Alexa, πώς ζούσα τόσο καιρό χωρίς εσένα;

Της **PENELOPE GREEN**
THE NEW YORK TIMES

Υστερα από μια κουραστική μέρα, ποιος δεν θα ήθελε ένα πιστό πλάσμα (ψηφιακό ή άλλο) να τον καλωσορίσει σπίτι; Αφού έκανε το ντεμπούτο της τον Νοέμβριο του 2014, η επονομαζόμενη Alexa, η συσκευή που λειτουργεί με αναγνώριση φωνής και αποτελεί έναν έξυπνο προσωπικό βοηθό με σκοπό τη διεκπεραίωση διαφόρων εργασιών, κατάφερε να ψηφιστεί τις κακοήθεις κατηγορίες εις βάρος της.

Απέδειξε έτσι πως δεν πρόκειται για αντικείμενο μεταφυσικού ερωτισμού, σαν αυτό που είχε υποσχεθεί ο Σπάικ Τζόνζι στο πρόσωπο της Σάρα Γκόχανσον ή ένα κατασκευάσμα κακοπροαίρετης τεχνητής νοημοσύνης όπως αυτό που είχε προβλέψει ο Άρθουρ Σ. Κλαρκ.

Αντιθέτως πρόκειται για τον ιδανικό συγγάμο, δίχως ανθρώπινη ψευδία. Η Alexa μάλιστα φαίνεται να έχει διεισδύσει για τα καλά στην αμερικανική поп κουλτούρα έχοντας πρωταγωνιστήσει στο δημοφιλές Saturday Night Live, σε βραδινή εκπομπή ως μάρτυρας σε υπόθεση φόνου αλλά και στις νυχτερινές ειδήσεις όταν παρέδωσε ένα κουκλόσπιτο και μπροστά σε μια εξάχρονη στο Ντάλας.

Σύμφωνα με το eMarketer, μέσα σε αυτό τον χρόνο υπολογίζεται πως πάνω από 25 εκατομμύρια Αμερικά-νιοί θα χρησιμοποιήσουν το συγκε-

κριμένο μπκάνημα τουλάχιστον μία φορά τον μήνα. Περαιτέρω έρευνες από την αμερικανική Ουμ προβλέπουν πως το 2021 θα υπάρχουν περισσότερες απομιμήσεις της Alexa παρά άνθρωποι. Οι παραπάνω ισχυρισμοί δεν αποτελούν μία ακόμη θεωρία συνωμοσίας για το μέλλον της ανθρωπότητας.

Ο ανθρωπομορφισμός που προβάλλει η Alexa την έχει κατατάξει τόσο ψηλά στην εκτίμηση των Αμερικανών που πλέον η παρουσία της φαντάζει

Υπολογίζεται πως το 2017 πάνω από 25 εκατ. Αμερικανοί θα χρησιμοποιούσαν τη συγκεκριμένη συσκευή.

απαραίτητη. Αυτό λέει η Μέρι Κούνι, επικεφαλής που συνεργάζεται με την εταιρεία Bloomberg στον τομέα της διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και είναι τυφλή. «Με καταλαβαίνει... Για κάθε ερώτηση μου έχει την καταλληλότερη απάντηση», εξηγεί αφού η Alexa δεν της λέει απλώς τι ώρα είναι και πως είναι ο καιρός, αλλά και ποια είναι η αγαπημένη της εκπομπή ή αν θα πρέπει να βγει ραντεβού με έναν συγκεκριμένο τύπο. «Συγγνώμη, δεν είναι γίγιορν γι' αυτό το θέμα», δεν είναι η απάντηση της Alexa που θα ήθελε η Κούνι να ακούσει από οποιανδήποτε φίλο της.

Οι Αβοριγίνες πήγαν 18.000 χρόνια νωρίτερα στην Αυστραλία

Τα πρώτα στοιχεία που μαρτυρούν ότι οι Αβοριγίνες βρίσκονται στην Αυστραλία επί τουλάχιστον 65 κιλιάδες χρόνια ανακάλυψαν Αυστραλοί αρχαιολόγοι. Τα ευρήματα υποδεικνύουν ότι η άφιξη των ανθρώπων αυτών στην ήπειρο έγινε περίπου 18 κιλιάδες χρόνια νωρίτερα από ό,τι εκτιμούσαν μέχρι σήμερα οι ειδικοί. Η ανακάλυψη έγινε με βάση κάποια στοιχεία που βρέθηκαν στα πετρώματα της Βόρειας Περιοχής. Οι ερευνητές ανακάλυψαν τα παλαιότερα λίθινα τεσκούρια μέχρι σήμερα όπως, εξάλλου, και κάποια κραγιόνια ώχρας που, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, χρησιμοποιούνταν για τη δημιουργία καλλιτεχνικών απεικονίσεων.

Η σχετική μελέτη δημοσιεύεται στο περιοδικό Nature και βασιζέται στα ευρήματα του καταφύγιου Μαντζέμπιμπε, κοντά στο Εθνικό Πάρκο Κακάντου. Οι Αβοριγίνες της Αυστραλίας θεωρούνται ο παλαιότερος συνεχής πολιτισμός. Ωστόσο οι επιστήμονες δεν μπορούν να συμφωνήσουν πότε ακριβώς κατέφθασαν στην Αυστραλία, αν δηλαδή αυτό συνέβη πριν από 47



Οι Αβοριγίνες θεωρούνται ο παλαιότερος συνεχής πολιτισμός.

«Πρόκειται για μία ανακάλυψη που θα έχει τεράστιες συνέπειες στην παλαιοντολογία».

κιλιάδες χρόνια ή πριν από 60 κιλιάδες χρόνια. Προφανώς, έκαναν θαλάσσια ταξίδια από τα νησιά της νοτιοανατολικής Ασίας προτού η στάθμη των υδάτων ανεβεί.

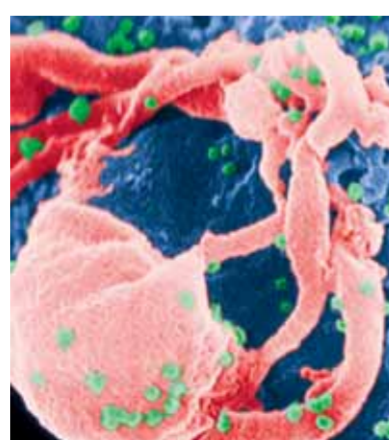
Ο βασικός συντάκτης της τελευταίας έρευνας καθηγητής Κρις Κλάρκον του Πανεπιστημίου του Κουίνσλαντ τόνισε ότι «καταφέραμε να αποδείξουμε ότι οι Αβοριγίνες βρισκόνταν στην Αυστραλία δεκαοκτώ κιλιάδες χρόνια νωρίτερα από ό,τι αρχικά πιστεύαμε. Πρόκειται για μία ανακάλυψη που θα έχει τεράστιες συνέπειες στην παλαιοντολογία».

Σύμφωνα με τις επικρατούσες θεωρίες, ο άνθρωπος εγκατέλειψε την Αφρική πριν από 60 έως 100 κιλιάδες χρόνια – χωρίς αυτές οι ημερομηνίες να είναι απολύτως καθορισμένες. Η νέα έρευνα τοποθετεί τη βάση στις 65 κιλιάδες χρόνια. Επίσης, σημαίνει ότι οι άνθρωποι αυτοί έφθασαν στην Αυστραλία πριν από την απώλεια κάποιων ειδών όπως το πελώριο γουόμπι και οι γιγαντιαίες σαρκοφάγες σαλαμάνδρες.

Ασυμπτωματικό 9χρονο κορίτσι φορέας του έιτζ

Ενα κοριτσάκι στη Νότια Αφρική που γεννήθηκε οροθετικό –δηλαδή, είχε μολυνθεί με τον ιό του AIDS, τον HIV– προκάλυψε έκπληξη στους επιστήμονες, καθώς φαίνεται ότι απαλλάχθηκε από τον ιό έπειτα από μόλις έναν χρόνο θεραπειών και ζει πλέον 8,5 χρόνια χωρίς φαρμακευτική αγωγή. Οι οροθετικοί ασθενείς συνήθως χρειάζεται να ακολουθούν διά βίου την αγωγή με αντιρετροϊκά φάρμακα, προκειμένου να μη νοσήσουν από AIDS. Αλλά το παιδί αυτό, το οποίο εξακολουθεί να μη λαμβάνει φαρμακευτική αγωγή, είναι σχεδόν δέκα ετών σήμερα και δεν εμφανίζει σημάδια της νόσου. Αυτή η περίπτωση και άλλες, πρόσφατες, μεμονωμένες περιπτώσεις ύφεσης προσφέρουν επιπλέον ελπίδα σε 37 εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως, οι οποίοι έχουν μολυνθεί με τον ιό του AIDS.

Ωστόσο, οι ειδικοί συνιστούν επιφυλακτικότητα, εξηγώντας ότι η περίπτωση αυτή είναι σπάνια. «Είναι μια περίπτωση, η οποία προκαλεί περισσότερα ερωτήματα από αυτά στα οποία απαντά», δήλωσε η Λίντα-Γκέιλ



Ο ιός του έιτζ σε κυτταρική επιφάνεια. Παραμένει άγνωστο γιατί το μικρό κορίτσι από τη Ν. Αφρική είναι ασυμπτωματικό.

Απαλλάχθηκε από τον ιό έπειτα από μόλις ένα χρόνο θεραπείας και ζει πλέον 8,5 χρόνια χωρίς φαρμακευτική αγωγή.

Μπέκερ, ερευνητήρια στο Desmond Tutu HIV Centre της Νότιας Αφρικής.

Το παιδί, του οποίου η ταυτότητα δεν δόθηκε στη δημοσιότητα, συμμετείχε σε κλινική δοκιμή κατά την οποία οι ερευνητές εξέτασαν τις επιπτώσεις της θεραπείας σε οροθετικά βρέφη τις πρώτες εβδομάδες της ζωής τους, στη συνέχεια διέκοψαν την αγωγή και έπειτα ξεκίνησαν την αντιρετροϊκή θεραπεία (ART) και την παρακολούθησαν, προκειμένου να διαπιστώσουν αν ο HIV τέθηκε υπό έλεγχο. Στη μεγάλη πλειονότητα των ασθενών με HIV ο ιός πολλαπλασιάζεται στον οργανισμό τους αν σταματήσουν τη θεραπεία, όμως αυτό δεν συνέβη με την 10χρονη. Το κοριτσάκι κόλλησε τον ιό από τη μητέρα του. Η θεραπεία ART ξεκίνησε όταν ήταν σχεδόν εννέα εβδομάδων, αλλά διακόπηκε σε ηλικία 40 εβδομάδων, όταν ο ιός είχε κατασταλεί και το παιδί παρακολουθούνταν τακτικά για το ενδεχόμενο υποτροπής.

«Σε ηλικία εννιάμισι ετών, το παιδί ήταν κλινικά ασυμπτωματικό», είπαν οι ερευνητές.



Reanda Cyprus Limited

Εγκαίνια νέων γραφείων στη Λευκωσία

Ο ελεγκτικός οίκος Reanda Cyprus Limited εγκαίνισε τα νέα του γραφεία στη Λευκωσία, τα οποία βρίσκονται επί της Λεωφόρου Αρχαγγέλου στην Έγκωμη, σε ιδιαίτερα στρατηγικό σημείο, μόλις μερικά λεπτά από το κέντρο της πόλης και με εύκολη πρόσβαση στις υπεραστικές αρτηρίες που οδηγούν στο αεροδρόμιο και τις άλλες πόλεις του νησιού.

Τα νέα γραφεία του οίκου είναι άρτια εξοπλισμένα και εργονομικά ρυθμισμένα, διασφαλίζοντας την αγαπητή συνεργασία των στελεχών μας και την άρτια φιλοξενία των πελατών και συνεργατών μας σε ένα ευχάριστο επαγγελματικό περιβάλλον, στοιχεία που αποτελούν προϋπόθεση για αποτελεσματική – αποδοτική εργασία, αφοσίωση και υψηλή ποιότητα υπηρεσιών.

Εκτός από τους κτιριακούς χώρους, η Reanda Cyprus Limited επενδύει διαρκώς σε νέες τεχνολογίες και έχει ενσωματώσει στο νέο αυτό χώρο υποδομής τελευταίας γενιάς, όπως σύγχρονη υπολογιστική υποδομή, όπως κεντρικών servers, την πλέον εξειδικευμένη λογισμικών της αγοράς, αλλά και κατάλληλων υπολογιστικών διαδικασιών, διασφαλίζοντας τον εύκολο εντοπισμό πάσης μορφής στοιχείου, την ασφάλεια των δεδομένων, τη ταξινόμηση των αρχείων, την αδιάλειπτη εσωτερική διαχείριση και έλεγχο κάθε εργασίας, όπως και την ανά πάσα στιγμή αποτύπωση της εικόνας του κάθε πελάτη μας.

Οι εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν κορυφώθηκαν τη Τετάρτη 19 Ιουλίου με την επίσημη τελετή των εγκαίνιων. Στο χώρο του νεοστάτου γραφείου βρέθηκαν οι αξιότιμοι Πρόεδρος Εμπορικός Ακόλουθος της Κίνας στην Κύπρο, ο πρόεδρος και ο εκτελεστικός διευθυντής του διεθνούς δικτύου λογιστών Reanda International (με ιδρυτική προέλευση τη Κίνα), αντιπρόσωποι από μέλη του δικτύου από άλλες χώρες, πλήθος πολιτικών παραγόντων και εκπροσώπων της εγχώριας και τοπικής βιομηχανίας. Στο χαιρετισμό του ο κ. Φοίβος Θεοχαρίδης, διευθυντής στη Reanda Cyprus, καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και αναφέρθηκε στις σύγχρονες προδιαγραφές των νέων γραφείων του Οίκου καθώς και στις προοπτικές που διανοούνται για την Κύπρο και τον Οίκο μέσω του δικτύου Reanda International.

Στη συνέχεια, τον λόγο πήρε ο κ. Wang Yaping, Εμπορικός Ακόλουθος της Κίνας στην Κύπρο, ο οποίος ανέφερε ότι το δίκτυο Reanda International ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου

Εμπορίου της Κίνας με στόχο να γίνει το πρώτο διεθνές λογιστικό δίκτυο με προέλευση τη Κίνα. Υπενθύμισε τις παροδοσιακά φιλικές πολιτικές και εμπορικές σχέσεις μεταξύ Κίνας και Κύπρου και αναφέρθηκε εκτεταμένα στην πρωτοβουλία «One Belt, One Road» της Κίνας, που περιλαμβάνει τόσο χερσαίο (New Silk Road/ Silk Road Economic Belt) όσο και θαλάσσιο (New Maritime Silk Road) σκέλος, και βάσει αυτής της στρατηγικής η Κύπρος αποτελεί ένα από τα κύρια σημεία εμπορικής διασύνδεσης Ευρώπης-Κίνας. Τέλος, σε σύντομο χαιρετισμό του ο κ. ο κ. Jinhui Huang, Πρόεδρος του διεθνούς δικτύου λογιστών Reanda International, μαζί με τα συγχαρητήρια και τις ευχές του, αναφέρθηκε στη καίρια σημασία που είχε η επιλογή του δικτύου που υποδεχτεί το 2012 τη Reanda Cyprus ως πρώτο ευρωπαϊκό μέλος, κίνηση που έδωσε το έναυσμα για την διεύθυνση του δικτύου προς τη Δύση. Πλέον το δίκτυο έχει 5 Ευρωπαϊκά μέλη και σύντομα, με σωστές και προσεκτικές επιλογές, θα υπάρχει πανευρωπαϊκή κάλυψη. Τόνισε χαρακτηριστικά ότι η Κύπρος βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι του παλαιού Δρόμου του Μεταξιού, ο ρόλος της είναι πολύ σημαντικός για τη πρωτοβουλία «One Belt, One Road».

Η Reanda Cyprus Limited δραστηριοποιείται στην Κύπρο από το 2009 παρέχοντας ένα πλήρες φάσμα ελεγκτικών, φορολογικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών σε Κυπριακές και ξένων συμφερόντων εταιρείες. Ο οίκος είναι μέλος του Δικτύου Reanda International με προέλευση τη Κίνα, το οποίο κατατάσσεται μεταξύ των κορυφαίων 20 Λογιστικών Δικτύων παγκοσμίως βάση του πρόσφατου "International Accounting Bulletin (IAB) World Survey". Αξίζει να σημειωθεί ότι το Δίκτυο απαρτίζουν μέλη στην Κίνα, Χονγκ Κονγκ, Ιαπωνία, Μαλαισία, Μακάο, Καμπότζη, Βιετνάμ, Σιγκαπούρη, Ινδία, Ινδονησία, Καζακστάν, Κορέα, Μαδαγασκάρη, Μαυρίκιο, Νέα Ζηλανδία, Πακιστάν, Νηωμένα Αραβικά Εμιράτα, Γερμανία, Αγγλία, Μάλτα, Ρωσία, Νεπάλ και στην Αυστραλία. Στόχος του Δικτύου είναι σταδιακή εξάπλωση σε όλες τις χώρες και δικαιούσες. Η διεύθυνση του Οίκου πιστεύει ακράδαντα ότι η καινή ταυτότητα μέσα σε ένα Διεθνές Δίκτυο Εταιρειών παροχής υπηρεσιών, θα βοηθήσει τα μέγιστα στην αύξηση των εργασιών καθώς επίσης στην μετουσίωση των φιλόδοξων αναπτυξιακών του πλάνων για τα επόμενα χρόνια.

Το Χ.Α. αγνόησε την έκδοση του ομολόγου

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε κατά 0,71% και διαμορφώθηκε στις 843,05 μονάδες

Αρνητική εικόνα παρουσίασε το Χρηματιστήριο, με τους πωλητές να κυριαρχούν και να οδηγούν τον Γενικό Δείκτη σε απώλειες 0,71%, στις 843,05 μονάδες. Οι επενδυτές έδειξαν μάλλον αδιαφορία στη διαδικασία έκδοσης του 5ετούς ομολόγου είτε γιατί θεωρούν ότι δεν αλλάζει κάτι ουσιαστικά στη δημοσιονομική εικόνα της χώρας είτε γιατί απουσιάζουν αυτή την περίοδο οι θετικοί καταλύτες που θα δώσουν κατεύθυνση στην αγορά μετοχών. Η θερινή ραστώνη αρχίζει να επιδρά στην αξία των συναλλαγών, η οποία έφθασε τα 73,311 εκατ. ευρώ, με την κεφαλαιοποίηση της αγοράς να διαμορφώνεται στα 55,458 δισ. ευρώ. Με αρνητικό πρόσημο έκλεισαν οι δείκτες υψηλής (Fte 25) και μεσαίας κεφαλαιοποίησης (Mid Cap 40) ενώ με πτώση 0,33% ολοκλήρωσε τη χρεωστική συνεδρίαση ο τραπεζικός δείκτης στις 1.126,05 μονάδες. Στις εμποροβιομηχανικές μετοχές του δείκτη τις υψηλές κεφαλαιοποιήσεις (Fte 25) τις μεγαλύτερες απώλειες κατέγραψαν οι εξής τίτλοι: ΔΕΗ (-4,64%), Ελλάκτωρ (-2,89%), Jumbo (-2,04%), Attica Bank (-2,61%) και Fowlris (-2,25%). Στις τραπεζικές μετοχές, η Alpha Bank υποχώρησε 0,44% και έκλεισε στα 2,2600 ευρώ, η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς κατέγραψε απώλειες 1,5% και διαλίθωσε στο 0,2620 ευρώ ενώ ο τίτλος

της Eurobank δεν παρουσίασε μεταβολή σε σύγκριση με την προηγούμενη συνεδρίαση και διαμορφώθηκε στο 1,000 ευρώ. Η Εθνική Τράπεζα έκλεισε με κέρδη 0,54% και διαμορφώθηκε στο 0,372 ευρώ. Στη χρεωστική συνεδρίαση της εγχώριας αγοράς ηλεκτρονικών ομολόγων το 2ετές κρατικό ομόλογο εμφάνισε τιμή στα 102,65 λεπτά του ευρώ με την απόδοση να διαμορφώνεται στο 3,15%, που ήταν νέο χαμηλό επιτόκιο ετών (Ιανουάριος 2010) από τη μέρα έκδοσης του ομολόγου. Το 10ετές κρατικό ομόλογο παρουσιάζει τιμή στα 89,50 λεπτά του ευρώ και απόδοση στο 5,22%. Το spread του 10ετούς ομολόγου (διαφορά απόδοσης με το αντιστοίχο 10ετές γερμανικό ομόλογο που διαπραγματεύεται στο 0,51%) κυμαίνεται στις 471 μονάδες βάσης από 474 μονάδες βάσης την προχθεσινή μέρα. Στις τιμές και αποδόσεις των εταιρικών ομολόγων παρουσιάστηκε η εξής εικόνα: για το ομόλογο του ΟΠΑΠ η τιμή ανήλθε στα 101,40 λεπτά και η απόδοση στο 3,18%, για τον «Μυτιλήναιο» η τιμή έφθασε τα 100,20 λεπτά και η απόδοση στο 3,06%. Επίσης στη δεύτερη μέρα διαπραγματεύσης η τιμή του ομολόγου της «Τέρνα Ενέργειας» διαμορφώθηκε στο 100,25 λεπτά και η απόδοση στο 3,84%.



Με κέρδη 0,74% έκλεισε ο δείκτης Ibxex 35 της Μαδρίτης, ενώ οι δείκτες Cac 40 της Γαλλίας και Ftse Mib του Μιλάνου έκλεισαν με +0,65% και +0,61%, αντίστοιχως. Σε θετικό έδαφος (+0,45%) κινήθηκε και ο δείκτης Xetra Dax 30 της Φρανκφούρτης.

Επέστρεψαν στα κέρδη τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια

Ανοδικά κινήθηκαν χθες τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, μετά την πρωινή πορεία των τριών τελευταίων συνεδριάσεων. Σημαντικά κέρδη είχαν οι μετοχές των τραπεζών και των βιομηχανικών πρώτων υλών, καθώς η ανάπτυξη στη Γερμανία και η έκδοση ομολόγων στην Ελλάδα ενίσχυσαν το κλίμα αισιοδοξίας. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx Ευροπε 600 έκλεισε με άνοδο 0,4% μετά τις απώλειες κατά 0,2% στη συνεδρίαση της Δευτέρας, ενώ ο δείκτης Xetra Dax 30 της Φρανκφούρτης έκλεισε με κέρδη 0,45%. Νορίτερα, το γερμανικό οικονομικό ινστιτούτο Ifo είχε μιλήσει για την «ευφορία»

που επικρατεί στις γερμανικές επιχειρήσεις. Παράλληλα, ο Κάρτεν Μπρέζσκι, οικονομολόγος της ING, είχε τονίσει ότι «η επιτάχυνση στον ρυθμό ανάπτυξης της γερμανικής οικονομίας είναι το αποτέλεσμα όχι μόνον της αυξημένης ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης αλλά και της απροσδόκητης ενίσχυσης της βιομηχανικής παραγωγής και των επενδύσεων». Ο ίδιος οικονομολόγος επηρέασε, άλλωστε, να καθυστερήσει η απόφαση για τυχόν επιπτώσεις από την ενίσχυση του ευρώ, τονίζοντας ότι «οι γερμανικές εξαγωγές έχουν επανειλημμένως αποδείξει την ικανότητά τους να αντέχουν στην

ανάπιση του νομίσματος». Το ευρώ κυμαίνονταν το βράδυ στο 1,1651 δολάρια, έχοντας νωρίτερα αναρριχηθεί στο 1,1712 δολάρια. Με κέρδη 0,74% έκλεισε ο δείκτης Ibxex 35 της Μαδρίτης, ενώ οι δείκτες Cac 40 της Γαλλίας και Ftse Mib του Μιλάνου έκλεισαν με +0,65% και +0,61%, αντίστοιχως. Άνοδο 3% σημείωσαν χθες οι τιμές του πετρελαίου, καθώς είχε προηγηθεί ανακοίνωση της αμερικανικής πετρελαϊκής Αναδατκό ότι προτίθεται να μειώσει τις επενδύσεις της. Η εν λόγω εταιρεία είχε νωρίτερα ανακοινώσει ζημίες τριμήνου υψηλότερες από τις αρχικές εκτιμήσεις

και προτίθεται να περιορίσει τις δαπάνες της κατά 300 εκατ. δολάρια. Είχε προηγηθεί η δέσμευση της Σαουδικής Αραβίας ότι θα θέσει όριο στις πωλίες αργού, προκειμένου να μειωθεί το πλεόνασμα στην παγκόσμια αγορά «μαύρου χρυσού». Έτσι, το βράδυ το αργό ΗΠΑ κυμαίνονταν στα 47,79 δολάρια το βαρέλι και το Brent στο 1,1651 δολάρια το βαρέλι. Την ίδια στιγμή, στην αμερικανική αγορά ο δείκτης S&P σημείωνε ρεκόρ και ο Dow Jones κινούνταν ανοδικά, κάρη στα καλά αποτελέσματα που ανακοίνωσαν μεγάλες επιχειρήσεις όπως οι McDonald's και η Caterpillar.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
3M COMPANY/d	199,46	-0,019
ALCOA CORP/d	37,25	1,5263
ALLEGIANY CORP/d	622,25	1,0885
ALTRIA GROUP/d	72,44	-0,2753
AMAZON COM/d	1036,42	-0,2435
AMER EXPRESS C/d	85,46	0,5412
AMER INTL GROUP/d	65,375	1,3095
AMGEN/d	180,86	-0,1105
APPLE INC/d	153,3	0,7956
AVON PRODUCTS/d	3,69	1,0959
BANK OF AMERICA/d	24,6201	2,9699
BAKTER INTL IN/d	61,75	-1,5623
BOEING CO/d	212,97	0,3723
BRISTOL MYERS/d	55,99	0,7014
CAMPBELL SOUP/d	52,37	0,6922
CATERPILLAR/d	113,7384	1,5181
CIGNA CORP/d	173,69	-0,4813
CHEVRON/d	105	1,7442
CISCO SYSTEMS/d	32,135	0,8632
CTIGROUP/d	68,3	3,3283
CORNING CORP/d	26,14	0,3455
COCA-COLA CO/d	45,0835	0,543
COLGATE PALMOL/d	71,5	-0,4871
DANAOS CORP/d	2,05	-2,381
DIANA SHIPPING/d	4,04	3,856
DOW CHEMICAL C/d	67,015	1,2005
DU PONT CO/d	85,59	1,4701
ENTERGY CP/d	75,37	-1,2318
EXXON CORP/d	36,985	-0,578
EXXON MOBIL/d	80,7	1,0392
FEDEREX CORP/d	214,84	1,0156
FORD MOTOR CO/d	11,325	0,31
INTL BUS MACH/d	146,87	0,6028
GENERAL DYNAM/d	203,81	-0,5465
GENERAL ELECT C/d	25,62	0,7471
GOLDM SACHS GR/d	222,73	2,0854
HALLIBURTON CO/d	42,95	1,0351
HARTFORD FINL/d	54	0,5587
HP INC/d	19,5	1,3514
HOME DEPOT INC/d	147,305	1,8848
INTEL CORP/d	136,96	0,5446
INTEL CORP/d	34,69	0,5707
JOHNSON JOHNSO/d	131,69	-0,9924
JPMORGAN CHASE/d	93,485	2,4156
LAZARD/d	48,12	0,2291
MCDONALD'S COR/d	157,79	3,9118
MERCK & CO/d	62,295	-0,4395
MICROSOFT CP/d	73,83	0,3125
3M COMPANY/d	199,4	-0,0476
MORGAN STANLEY/d	47,82	2,3764
NIKE INC CL B/d	59,38	0,7294
NORFOLK SOUTHE/d	118,08	0,4936
PERSCO INC/d	116,19	0,0517
PFIZER INC/d	33,195	-0,3752
PROCTER & GAMB/d	88,79	0,6918
RAYTHEON CO/d	169,73	0,1593
ROCKWELL AUTOM/d	163,95	-0,0061
SCHLUMBERGER L/d	61,44	1,5357
SOUTHERN/d	46,91	-0,7196
STEALTHGAS/d	3,11	0,3226
TSAKOS ENERGY/d	5	1,2146
UNISYS CORP/d	13,05	0,7722
UNITED TECH CP/d	120,39	-2,2523
UNIONHEALTH G/d	190,66	-0,1205
US BANCORP/d	53,58	1,9465
VERIZON COMMIS/d	44,03	0,7321
WALT DISNEY CO/d	106,59	-0,3832

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
WELLS FARGO & d	55,2199	1,7503
WAL-MART STORE/d	78,66	2,302

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
ANGLO AMERICAN/d	1168,9107	0,6066
ASSOC.BRF.FOODS/d	2893	1,353
ADMIRAL GROUP/d	2003,9205	0
ABONLASSEEMAN/d	324,4	2,679
ASHTAD GRP/d	1672	-0,48
ANTOFAGASTA/d	921,7903	7,458
AVIVA PLC/d	534,8191	1,14
ASTRAZENECA/d	5127,427	-0,039
BABCOCK INTL/d	850,04706	-0,704
BAE SYSTEMS/d	605,45228	0,416
BARCLAYS/d	210,2848	2,044
BRIT AM TOBACCO/d	5336,3433	-2,402
BARRATT DEVLPM/d	601,18754	0
BERKELEY GRP/d	3394	0,412
BR LAND CO/d	610,47518	-0,979
BHP BILLITON/d	1312,8115	4,309
BUNZL/d	2261,90411	0,757
BP/d	442	1,524
BURBERRY GRP/d	1699,3596	2,785
BT GROUP/d	306,923	0,31
COCACOLA HBC A/d	2213	0,637
CARNIVAL/d	5175,87442	0,682
CENTRICA/d	202,8629	0,05
COMPASS GROUP/d	1600,125	0,756
CAPITA PLC/d	656,11282	-0,152
CRH/d	2714	1,08
DIXONS CARPHO/d	264,70173	0,34
DCC/d	6800	-0,293
DIAGEO/d	2247	0,089
DIRECT LINE/d	373,1632	0,897
EXPERIAN/d	1531,3077	0,528
EASYTECH/d	1275,76236	-0,314
FRESNILLO/d	1503,85294	2,619
GKN/d	3227,9343	-0,153
GLENCORE/d	325,1304	5,757
GLAXOSMITHKLIN/d	1589,2321	-0,595
HIKMA/d	1402,86	0,789
HAMMERSON/d	583,8959	-0,51
HARGREAVES LS/d	1344	0,672
HSBC HOLDINGS/d	743,711	2,591
INTL CONSOL AU/d	585,162	0
INTERCONT HOTEL/d	4331,702	1,121
3I GROUP/d	931,86069	0,809
IMPBRANDS/d	3471,646	-0,492
INTU PROPERTIE/d	278,8998	0,328
INMARSAT/d	778	0,451
INTERTEK GROUP/d	4258,66572	0,33
ITV/d	176,6823	0,228
JOHNSON MATTHE/d	2882,9746	0,385
KINGFISHER/d	295,15	-0,134
LAND SEC'S GROW/d	1005,33543	-0,398
LEGAL & GENERA/d	263,8005	0,651
LLOYD'S BNK GRP/d	68,734	1,635
LOND STOCK EXC/d	3750,7775	0,428
MERLIN/d	465	-0,257
MARKS & SP/d	3730	-1,533
MONDI/d	2032,93073	-0,542
NATIONAL GRID/d	940,77	0,289
NEXT/d	3729,7228	0,647
OLD MUTUAL/d	194,95905	-0,462
PROVIDENT FINC/d	2170,44891	-5,834
PRUDENTIAL/d	1791,939	1,828
PERSIMMON/d	2445,0872	0,826
PEARSON/d	644,5888	-0,078
RECIT BNCGR CO/d	7586,78723	-1,181

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
ROYAL BANK SCO/d	250,254	2,155
RDS A/d	2085,32143	1,045
ROYAL DUTCH SHL/d	2093,912	1,38
RELX/d	1628,114	0,246
ROYAL TINTO/d	3442,5394	4,543
ROYAL MAIL/d	393,44953	-0,432
ROLLS ROYCE PL/d	924,71378	0
RANDGOLD RES/d	6897,68379	0,364
RSA INSURANCE G/d	644,27535	1,418
SAINSBUURY/d	245,0837	0,74
SCHROEDER/d	3355,58	0,841
SAGE GROUP/d	690,5	1,817
SHIRE/d	4221,193	1,801
ST JAMES'S PLAC/d	1198,571	1,689
SKY PLC/d	965,42	-0,052
STANDARD LIFE/d	430,9504	2,278
SMITHS GROUP/d	1558,80789	0,645
SMITH&NEPHEW/d	1310,86	-0,843
SPORTS INTL/d	360,1025	-0,166
SSE PLC/d	1462,158	0,275
STANDOR CHART/d	830,01672	2,886
SEVERN TRENT/d	183,25166	-1,051
TRAVIS PERKINS/d	1463,941	0,275
TESCO/d	173,9089	0,724
TUI AG/d	1179,11725	0,34
TAYLOR WIMPEY/d	183,25166	-0,867
UNILEVER/d	4348,7796	0,115
UNITED UTIL GR/d	876,1182	-0,228
VODAFONE GROUP/d	220,065	-0,655
WPP PLC/d	4485	-0,067
WPP PLC/d	1570,9054	-2,009
WHITBREAD/d	3847,1122	-4,308

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
ABBOTT/d	223	0,5
ACELONHOLD/d	2645	0
RICHMONT/d	78,9	-0,25
GEBERT/d	4478	0
LAFARGEHOLCIM/d	51,6	0,52
NOVARTIS/d	79,8	0,31
ROCHEHOLDING/d	2421	-0,21
SEGN/d	210	-0,96
SYNGENTA/d	441	1,09
SWATCHGROUP/d	3682	0,6
ADECO/d	716	1,06
JULIUSBAER/d	53,75	3,17
CSGROUP/d	1458	0,9
GVAUDAN/d	1905	0,21
NESTLE/d	82,25	0,37
TRANSCENAN/d	8485	4,95
SWISSCOM/d	4665	-0,11
SWISSREN/d	9165	1,33
UBSGROUP/d	1277	1,65
ZURICHINSURAN/d	2899	1,47

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
ADIDAS AG NA O/d	176,6	-0,15
ALLIANZ SE NA/d	179,1	2,6
BASF SE NA O/d	81	0,08
BAYMOTOREN WE/d	79,43	0,49
BEIERSDORF AG/d	91,57	-0,12
BAYER AG NA O/d	111,6	0,3
COMMERZBANK AG/d	10,82	2,65
CONTINENTAL AG/d	191,9	1,35
DAIMLER AG NA/d	61,06	0,14
DEUTSCHE BANK/d	16,4	0,39
DEUTSCHE POST/d	32,875	0,135

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
DEUTSCHE BOERS/d	92,85	1,39
LUFTHANSA AG V/d	18,655	0,01
DITTELEKOM AG V/d	15,465	-0,07
E.ON SE NA O.N/d	8,304	-0,036
FRESENUM MED.CAR/d	81,82	0,56
FRESENUM SE-C/d	73,61	0,15
HEIDELBERGCEM/d	85,7	1,08
HENKEL AG-CO.K/d	118,5	0,5
INFINEON TECH/d	18,4	0,105
K+S AG NA/d	22,325	0,02
LINDE AG O.N/d	168,7	-1,2
MERCK KGAA O.N/d	98,48	-0,01
MUENCH.RUECKV/d	180,7	2,45
RWE AG ST.O.N/d	17,605	-0,035
THYSSENKRUPP AG/d	25,825	0,2
VOLKSWAGEN AG/d	134,05	-1,8
VONOVIA SE/d	34,39	0,01
SIEMENS AG NA/d	117,25	0,9
SAP SE O.N/d	89,11	0,36

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
AALBERTS INDUS/d	35,41	1,08
AEGON/d	4,765	1,88
AKZO NOBEL/d	75,64	0,45
ALTEC A/d	21	-0,4
ASML HOLDING/d	131,5	-0,15
BOSKALIS WESTM/d	29,895	0,57
GERMALTO/d	43,365	-1,78
HEINEKEN/d	87,23	0,17
KONINKLIIKE DS/d	62,87	-0,11
KPN KON/d	2,954	-0,71
NN GROUP/d	34,5	0,72
OCU/d	18,59	-0,13
PHILIPS KON/d	32,65	1,3
REINSDAD/d	51,6	4,94
RELX/d	17,605	0,26
ROYAL DUTCH SH/d	23,375	1,15
UNILEVER/d	215,65	0,19
UNILEVER DR/d	49,515	0,12
VOPAK/d	40,745	-0,13
WOLTERS KLUWER/d	36,67	-0,34

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
AZA SPA/d	1,42	1,43
ATLANTIA/d	25,66	25,45
AZIMUT HLDG/d	18,39	18,35
CIR-COMP/d	1,25	1,21
ENEL/d	4,80	4,87
EXOR/d	49,43	49,73
ENI/d	13,19	13,06
GENERALI ASS/d	15,33	14,95
GEOX/d	3,26	3,30
INTESA SANPAOL/d	2,886	0,77
LUXOTTICA/d	52,60	51,80
MEDIASET/d	3,32	3,33
MEDIOBANCA/d	8,71	8,71
PARMALAT/d	3,06	

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ



	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή (%)
Γενικός Δείκτης	843,05	-0,71	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	34.303.898	47,18%
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2.169,57	1,05	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	848.443	1,17%
FTSE Κατοικεσιών-Υλικών	2.834,32	-0,58	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	5.904.171	8,12%
FTSE Πετρελαιο-Αερίου	4.659,01	-0,77	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.807.860	2,49%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	7.724,71	-2,01	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	11.873	0,02%
FTSE Πρώτων Υλών	3.721,87	-1,63	ΔΙΟΛΙΜΝΙΟ	1.984	0,00%
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1.778,83	-0,42	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΔΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	1.294.215	1,78%
FTSE Τεχνολογίας	870,39	-2,84	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	366.702	0,50%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3.000,30	-0,73	ΕΚΔΟΣΕΙΣ	988	0,00%
FTSE Τραπεζών	1.126,05	-0,33	ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	11.527	0,02%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	852,27	-0,33	ΑΖΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	7.015	0,01%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	9.271,84	0,16	ΤΡΟΦΙΜΑ	18.044	0,02%
FTSE Υγείας	168,34	-1,61	ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.196.550	1,65%
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	2.283,99	-3,03	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	6.815	0,01%
FTSE Χημικών	11.368,97	0,00	ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ & ΔΕΣΕΥΑΡ	3.796	0,01%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	1.276,94	0,08	ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	878.667	1,21%
FTSE Χ.Α. LargeCap	2.188,15	-0,54	ΚΑΘΕΤ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣ. ΑΕΡΙΟΥ	996.352	1,37%
FTSE Χ.Α. MidCap	1.166,11	-1,65	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	0	0,00%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	539,58	-0,56	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	163.197	0,22%
			ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2.378	0,00%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	24.884.519	34,22%
			ΕΜΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	€ 3.154,40	
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	72.708.992	

▲ 33 ▼ 75 ▶ 18

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΠΤΩΗ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
SPACE HELLAS (ΚΟ)	1,540	10,00%	UNIBIOS (ΚΟ)	0,648	-6,63%
REBOIL (ΚΟ)	0,654	4,14%	ΔΕΗ (ΚΟ)	2,260	-4,64%
IAΣΩ (ΚΟ)	1,330	3,91%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,641	-4,47%
MERM. ΚΟΜ. Α.Δ.ΠΡΙΛΕΡ (ΕΛΠ)	11,690	3,45%	INTRALOT (ΚΟ)	1,270	-3,79%
ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	1,550	3,33%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1,680	-2,89%
VIΟΗΛCΟ SA/NV (ΚΑ)	3,040	2,01%	ΑΤΤΙCΑ BANK (ΚΟ)	0,112	-2,61%
MARFIN INVEST. GROUP (ΚΟ)	0,150	1,35%	ΑΝΕΜΟΣ ΕΛ. ΤΕΧ. (ΚΟ)	1,560	-2,50%
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	1,100	0,92%	FOURLIS SYMMETOΧΩΝ (ΚΟ)	5,640	-2,25%
ΕΤΡΑΚ (ΚΟ)	2,200	0,92%	JUMBO (ΚΟ)	14,400	-2,04%
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	6,300	0,80%	ΠΛΑΙCΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	4,340	-1,81%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

	Αξία	Εμπορευσιμότητα
JUMBO (ΚΟ)	18.166.783,94	1,03%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	17.217.902,39	0,94%
ALPHA BANK (ΚΟ)	8.005.299,55	0,53%
ΟΤΕ (ΚΟ)	5.904.170,82	0,51%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4.784.107,68	0,39%
ΕΥΡΩBANK ERΓASIAS (ΚΟ)	3.543.809,35	0,34%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	1.605.732,23	0,26%
FOLLI - FOLLIE GROUP (ΚΟ)	1.274.149,26	0,25%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1.126.443,79	0,23%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	996.351,93	0,21%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 26

	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
ΑΤΤΙCΑ BNK	0,11	-2,61
AEGEAN AIRLINES	8,43	-0,24
ADMIE HOLD CO	2,16	-1,37
ALPHA BANK	2,26	-0,44
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,26	-1,50
COCACOLA HBC AG	24,86	0,16
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1,68	-2,89
ΕΥΡΩBANK ERΓASIAS	1,00	0,00
FOURLIS HLD	5,64	-2,25
FOLLI FOLLIE	20,70	-1,71
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	3,85	-0,77
GRIVALIA PROP	9,05	0,22
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	5,90	-0,17
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,12	-0,85
ΟΤΕ	10,90	-0,73
JUMBO	14,40	-2,04
LAMDA DEVELOP	6,83	-1,01
MOTOR OIL	19,00	-0,73
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	8,44	-1,63
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,37	0,54
ΟΠΑΠ	10,06	-0,20
ΟΛΠ	16,16	-0,62
ΔΕΗ	2,26	-4,64
TITAN	24,15	0,00
VIΟΗΛCΟ	3,04	2,01
SARANTIS	12,10	-1,63

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α. (εκατ. ευρώ)	55.107,09	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	-0,76%
ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. ευρώ)	72.692,88	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	22,62%
ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. τεμάχια)	85.800,23	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	-31,51%

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	259	1.964	7.545
FTSE/Χ.Α. Large Cap	259	1.964	7.545
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.665	51.155	552.883
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	39	187	4.718
ALPHA BANK (ΚΟ)	153	4.318	47.605
COCOA-COLA HBC AG (ΚΟ)	6	34	142
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	20	91	7.377
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	81	405	9.815
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERΓASIAS (ΚΟ)	89	2.501	39.921
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	45	67	1.792
FOLLI-FOLLIE (ΚΟ)	24	76	1.972
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	203
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	15	64	8.231
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	15	52	271
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	20	156	2.956
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	54	137	4.068
INTRALOT (ΚΟ)	37	282	6.274
JUMBO (ΚΟ)	129	366	785
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	30	76	1.865
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	65	2.259	110.608
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	5	7	340
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	60	325	8.809
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	149	11.639	123.262
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	41	136	2.409
ΟΤΕ (ΚΟ)	63	250	6.602
ΟΛΠ (ΚΟ)	14	35	1.032
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	291	26.701	144.833
ΔΕΗ (ΚΟ)	60	413	2.633
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	30	91	4.177
TITAN (ΚΟ)	6	29	208
VIΟΗΛCΟ SA/NV (ΚΑ)	124	458	9.975
Δικαιώματα σε Δείκτες	23	420	1.642
FTSE/Χ.Α. Large Cap	23	420	1.642
Δικαιώματα σε Μετοχές	2	110	1.869
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	120
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	250
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	85
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	74
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	2	110	1.340
Συνολική Δραστηριότητα	1.949	53.649	563.939

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 25 Ιουλίου 2017

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΘ	ΑΝΟΤΑΘ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ **	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,875	0,909	0,897	0,0	4.085	0,878	0,889	0,880	0,34
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	3,260	3,290	3,278	-1,3	42.515	3,270	3,290	3,270	-0,61
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ)	0,369	0,375	0,371	0,4	10.952	0,370	0,375	0,375	1,63
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD						0,006	0,007		
ΣΑΕΠ	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,194	0,207		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC (Σ)	0,034	0,037	0,034	-0,3	1.071	0,034	0,036	0,037	0,00
ΤΣΟΚ	A. TSOCHKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,134	0,140		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,060	1,080	1,076	-1,3	850	1,060	1,080	1,080	1,89
ΕΝΔΕΛΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0,195	0,200		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,151	0,151	0,151	0,0	675	0,151	0,152	0,151	0,00
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,068	0,065		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,196	0,000		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,170	1,230		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,054	0,000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,000	0,000		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,002	0,009		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,028		
ΑΠΕΠ	APOLLO INVESTMENT FUND PLC						0,132	0,140		
ΒΕΝΤ	CVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,000		
ΓΠΕΠ	UNGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)						0,000	0,126		
ΔΟΕΠ	ΔΟΔΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,002	0,003		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,001	0,002		
ΕΛΗΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,250		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,012	0,000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,125	0,135		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,000	0,043		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,000	0,240		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,003	0,006		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,000	0,002		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,028		
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,000	0,031		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,000	0,000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΒΙΖΝ	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,000	0,250		
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,078	0,078	0,078	0,0	5.500	0,078	0,081	0,078	0,00
ΙΩΑΝ	CHRIS ΙΩΑΝΝΟΥ PUBLIC LTD						0,000	0,020		
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD						1,140	1,190		
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,000	0,184		
ΠΙ										

Ταξίδι στα «μεγάλα σαλόνια» της Ελλάδας

Οι πόλεις και οι ομάδες που έχουν λάβει μέρος στην πρώτη κατηγορία του επαγγελματικού ποδοσφαίρου, από την περίοδο 1979-80

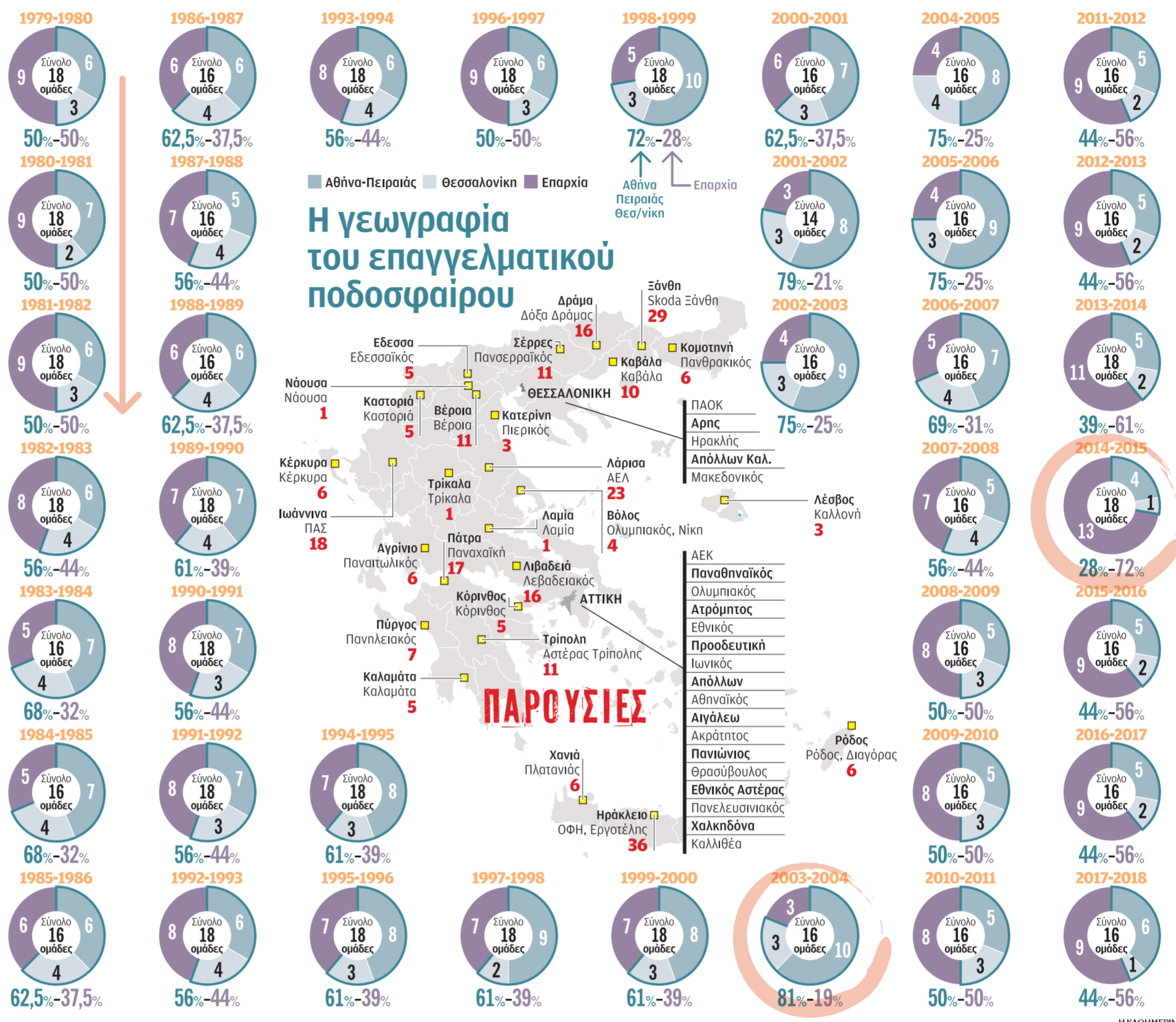
Του ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ

Περίπου πέντε δεκαετίες πριν, στα τέλη του '70, το ελληνικό ποδόσφαιρο έμοιαζε έτοιμο να κάνει το μεγαλύτερο βήμα στην ιστορία του. Η εποχή του ρομαντισμού θα έπαιρνε σιγά σιγά τέλος και το χρώμα του χρήματος θα αντικαθιστούσε αυτό της φανέλας. Το 1979 όλα ήταν έτοιμα. Οι ομάδες μετατράπηκαν σε Ποδοσφαιρικές Ανώνυμες Εταιρείες (ΠΑΕ), ιδρύθηκε η Ένωση Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών (ΕΠΑΕ), ενώ δύο χρόνια πριν είχε συσταθεί και το συνδικαλιστικό όργανο των παικτών, ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Αμειβομένων Ποδοσφαιριστών (ΠΣΑΠ). Όλα αυτά σε συνδυασμό με την πρόκριση της Εθνικής για πρώτη φορά σε τελικά Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος (Ιταλία, 1980) έφτιαχναν μια σχεδόν ιδανική εικόνα για το ελληνικό ποδόσφαιρο.

Οντως, εκείνο το πρώτο επαγγελματικό πρωτάθλημα των 18 ομάδων τα είχε όλα. Πρώτα από όλα είχε γεωγραφική ισορροπία με έξι συλλόγους από Αθήνα - Πειραιά (ΑΕΚ, ΠΑΟ, Απόλλων, Πανιώνιος, Ολυμπιακός, Εθνικός), τρεις από Θεσσαλονίκη (ΠΑΟΚ, Αρπς, Ηρακλής), τρεις από την υπόλοιπη Μακεδονία (Καστοριά, Δόξα Δράμας, Καβάλα), μία από Κρήτη (ΟΦΗ), μία από Δωδεκάνησα (Ρόδος), δύο από Πελοπόννησο (Κόρινθος, Παναχαϊκή), μία από Ηπειρο (ΠΑΣ Γιάννινα) και μία από Θεσσαλία (Λάρισα). Το πρωτάθλημα κρίθηκε σε αγώνα μπαράζ στον Βόλο ανάμεσα στον Ολυμπιακό και στον Αρη, ενώ για πρώτη φορά υποβιβάστηκε ο Ηρακλής ο οποίος κρίθηκε ένοχος δωροδοκίας σε αγώνα κυπέλλου με τον ΠΑΟΚ. Ακόμη και στο Κύπελλο έσπασε η ρουτίνα, με την εκπληκτική Καστοριά να κατακτά το τρόπαιο, επικρατώντας του Ηρακλή με 5-2 στη Νέα Φιλαδέλφεια.

Κάπως έτσι ξεκίνησαν όλα για το ελληνικό επαγγελματικό ποδόσφαιρο, το οποίο φέτος θα διανύσει την 39η σεζόν του. Στις προηγούμενες 38 έλαβαν μέρος 51 ομάδες, από 28 πόλεις της Ελλάδας. Φέτος, θα υπάρξει και μία νέα είσοδος στη Σούπερ Λίγκα, με τη Λαμία να κάνει την παρθενική της συμμετοχή στα μεγάλα σαλόνια και να γίνεται η 52η ομάδα της Α' επαγγελματικής κατηγορίας και η πρωτεύουσα της Φθιώτιδας η 27η επαρχιακή πόλη που θα έχει εκπρόσωπο σε αυτήν. Η Λαμία, αν καταφέρει να παραμείνει στη Σούπερ Λίγκα, θα αποφυγεί το αρνητικό ρεκόρ του Θρασύβουλου, του Μακεδονικού και της Νάουσας, οι οποίοι εμφανίστηκαν μία φορά στην Α' Εθνική και έκτοτε... εξαφανίστηκαν από τον ποδοσφαιρικό χάρτη.

Και στο φετινό πρωτάθλημα, η επαρχία δείχνει να κρατάει το έδαφος που κατέκτησε τα προηγούμενα χρόνια. Η απουσία των Αρη και Ηρακλή αποδυναμώνουν αισθητά τη Θεσσαλονίκη, η οποία μένει με μοναδικό εκπρόσωπο τον ΠΑΟΚ, ενώ η Αθήνα «κέρδιος» ξανά τον Απόλλωνα Σμύρνης. Κέρκυρα και Πλατανιάς κρατούν ψηλά τη σημαία της νησιωτικής Ελλάδας, η Λάρισα έχει τα σκήπτρα στον Κάμπο, η Ξάνθη αποτελεί την πιο σταθερή επαρχιακή ομάδα, ο Αστέρας Τρίπολης και ο ΠΑΣ Γιάννινα συνεχίζουν τη δυναμική τους παρουσία, ο Παναθηναϊκός στοργυλοκάθεται στα μεγάλα σαλόνια, ενώ όσο για τον Λεβαδειακό, αρνείται να υποβιβαστεί με κάθε τρόπο.



Ο Μίκυ και η παρέα του επιστρέφουν και αυτό το καλοκαίρι στην Καθημερινή.

Το φάντασμα του σπηλαίου
Ο Σερίφης της μαύρης κοιλάδας
Η τύχη του Βορρά
Οι επιγόνοι

Χωρίς ανατίμηση με μόνο €3.50

Η Disney και ο Καρλ Μπαρκς είναι στην Καθημερινή!

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Κυριακή 22 Ιουνίου 2014 • Έτος 64 • Αρ. φύλλου 208

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy €1,50 (ανά τεύχος) €2,90 (δωρεάν) €3,90 (δωρεάν)

ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

GADGETS



Chuwi SurBook

Εναλλακτική επιλογή

Το εντυπωσιακό δύο σε ένα tablet της ανερχόμενης κινεζικής εταιρείας τράβηξε την προσοχή του κοινού χάρη στην premium κατασκευή και την εξαιρετική σχέση τιμής - τεχνικών χαρακτηριστικών. Η Chuwi δεν διστάζει να χαρακτηρίσει το SurBook ως την «ιδανική εναλλακτική επιλογή», αντί του Microsoft Surface Pro. Τόσο το SurBook, όσο και το Surface Pro διαθέτουν οθόνη 12.3" IGZO ανάλυσης 2736 x 1824 (267ppi, 3:2) για άνετη ανάγνωση ιστοσελίδων και εργασία.



LG Q8

Διπλή κάμερα

Το LG Q8 έρχεται με μεταλλική κατασκευή πιστοποιημένη στο πρωτόκολλο IP68 για προστασία από νερό (30 λεπτά σε βάθος 1.5m) και σκόνη, ενώ διαθέτει οθόνη 5,2" ανάλυσης QHD (2560 x 1440) μαζί με την χαρακτηριστική δευτερεύουσα βοηθητική οθόνη, επεξεργαστή Snapdragon 820, 4GB RAM και διπλή κάμερα. Στα πλεονεκτήματα και το 32bit Quad DAC για αιχμηρό ήχο.



Speakerhat

Ενσωματωμένα ηχεία

Ένα κλασικό καπέλο baseball με ενσωματωμένα ηχεία στο γέισο και μικρόφωνο που συνδέεται μέσω Bluetooth με διάφορες συσκευές. Πρόκειται για το πρώτο προϊόν της νέας σειράς φορητών συσκευών με ονομασία "Atari Connected Life", ένα έργο της Audiowear και η Atari. Υπόκειται μια μοναδική «κοινωνική» εμπειρία ήχου χάρη στο Multiplayer Mode που επιτρέπει σε πολλούς χρήστες να ακούν το ίδιο audio stream από την ίδια πηγή μέσω Bluetooth.



AOC: PDS241 και PDS271

Μοναδική εμφάνιση

Δύο νέες οθόνες σχεδιασμένες από τον περίφημο σχεδιαστικό οίκο Studio F. A. Porsche και εμπνευσμένες από την εξειδικευμένη εταιρεία οθονών AOC, είναι τώρα διαθέσιμες στα καταστήματα. Διαθέτουν AH-IPS πάνελ με 3 πλευρές, χωρίς πλαίσιο και μια ασύμμετρη μεταλλική βάση που κρύβει μέσα τα καλώδια και τις συνδέσεις της οθόνης, επιτυγχάνοντας έτσι μια ξεχωριστή μινιμαλιστική εμφάνιση.



Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προκαλούν στρες στα νέα παιδιά

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προκαλούν επιπρόσθετο στρες στα νέα παιδιά, σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαγε πρόσφατα η βρετανική οργάνωση για την καταπολέμηση του εκφοβισμού, Ditch the Label. Η έρευνα διεξήχθη σε αντιπροσωπευτικό δείγμα 10.000 νέων ηλικίας μεταξύ 12 και 20 ετών. Εκ των ερωτηθέντων, το 40% δήλωσε ότι αισθάνεται άσχημα όταν κανείς από τους «φίλους» τους δεν κάνει «like» στις «selfies» τους, ενώ το 35% απάντησε ότι το επίπεδο της αυτοπεποίθησής τους συνδέεται άμεσα από τον αριθμό των «ακόλουθων» που έχουν στα social media.

Όπως αναφέρει σε δημοσίευσή του το βρετανικό ειδησιογραφικό δίκτυο BBC επικαλούμενο τα πορίσματα της έρευνας, το Instagram αποτελεί το μέσο το οποίο χρησιμοποιείται περισσότερο για την ανάρτηση κακόβουλων σχολίων. Περίπου το 7% των νέων που ερωτήθηκαν απάντησαν ότι έχουν πέσει θύματα εκφοβισμού μέσω της συγκεκριμένης εφαρμογής, 6% μέσω του Facebook, 5% μέσω του Snapchat και 2% μέσω του Twitter και του YouTube. Από την πλευρά του το Instagram αναφέρει σε ανακοίνωσή του ότι ενθαρρύνει τους χρήστες να αναφέρουν οποιοδήποτε περιεχόμενο εκφοβισμού. «Γνωρίζουμε ότι τα σχόλια που δημοσιεύονται από άλλους ανθρώπους μπορούν να έχουν μεγάλο αντίκτυπο και για τον λόγο αυτόν επενδύσαμε πρόσφατα σε νέες τεχνολογίες, ώστε το Instagram να είναι ένα ασφαλές και υπο-

στηρικτικό περιβάλλον», δήλωσε η υπεύθυνη πολιτικής της εταιρείας Μισέλ Νάπταν. Από την έρευνα προκύπτει ότι ο ψηφιακός εκφοβισμός είναι ευρέως διαδομένος, καθώς το 70% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι έχουν ασκήσει κακόβουλο κριτική σε κάποιο άλλο άτομο στο διαδίκτυο, ενώ το 17% δήλωσε ότι έχουν πέσει θύματα ηλεκτρονικού εκφοβισμού. Επιπλέον, ένας στους τρεις ερωτηθέντες δήλωσαν ότι ζουν με τον φόβο του cyber-bullying, με την εξωτερική τους εμφάνιση να αποτελεί το πιο πιθανό θέμα για πικρόχολο κριτική.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σχεδόν οι μισοί από τους ερωτηθέντες (47%) απάντησαν ότι δεν συζητούν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης θέματα που έχουν να κάνουν με την προσωπική τους ζωή, ενώ πολλοί από αυτούς γράφουν πολύ επιγραμματικά ορισμένα πράγματα για τη ζωή τους. «Οι άνθρωποι έχουν την τάση να μεγαλοποιούν τις προσωπικότητές τους στο διαδίκτυο και να αποκορύφουν την πραγματικότητα», δήλωσε ο διευθυντής σύμβουλος του Ditch the Label, Λίαμ Χάκετ, ενώ τόνισε ότι τα νέα παιδιά μεγαλώνουν πλέον σε μια «κουλτούρα

ανταγωνισμού». «Ο εκφοβισμός στο διαδίκτυο εξακολουθεί να αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι σήμερα», προσέθεσε ο ίδιος. «Το διαδίκτυο, όχι μόνο επαναπροσδιορίζει το κλίμα εκφοβισμού αλλά παράλληλα έχει σαφείς επιπτώσεις στην ταυτότητα, τη συμπεριφορά και την προσωπικότητα των νεαρών χρηστών», επισήμανε ο κ. Χάκετ. Ο ίδιος δήλωσε επίσης ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης θα πρέπει να διαθέσουν περισσότερους πόρους για τον έλεγχο των σχολίων που αναρτούν οι χρήστες τους και ότι θα πρέπει να ανταποκρίνονται με πιο άμεσο τρόπο στις καταγγελίες. «Ζούμε σε μια κουλτούρα ανταγωνισμού, η οποία δυστυχώς αποτελεί το κλίμα στο οποίο μεγαλώνουν τα παιδιά μας», επισήμανε. «Συχνά οι γονείς είναι εξίσου εθισμένοι και θα πρέπει να διορθωθούν οι αντίκτυποι που έχει αυτό στην οικογενειακή ζωή. Θα μπορούσε να είναι η ώρα για τους γονείς να πουν ότι υπάρχουν περισσότερα πράγματα στη ζωή από τα κοινωνικά δίκτυα και ότι υπάρχει μια πιο όμορφη εικόνα που ο καθένας μπορεί να δει», δήλωσε ο κ. Χάκετ στο BBC.

Τονίζεται επίσης ότι τα ευρήματα της συγκεκριμένης έρευνας έρχονται σε σκεδόν απόλυτη αντίθεση με πρόσφατη έρευνα του Ινστιτούτου Διαδικτύου της Οξφόρδης, η οποία δημοσιεύτηκε στις αρχές του τρέχοντος μήνα και αναφέρεται ότι ο διαδικτυακός εκφοβισμός είναι σχετικά σπάνιο φαινόμενο.

Η Space-X σχεδιάζει ένα «πολύ μεγαλύτερο διαστημόπλοιο» για τον Άρη

Την αλλαγή των σχεδίων της Space X για την πρώτη αποστολή της στον πλανήτη Άρη, ανακοίνωσε πριν από λίγες ημέρες ο νοτιοαφρικανός μεγιστάνας και ιδρυτής της εταιρείας, Έλον Μασκ. Πέρσι, η εταιρεία είχε προαναγγείλει την πρώτη, μη επανδρωμένη αποστολή, με τη διαστημική κάψουλα τύπου Dragon, μέσα στο 2018. Ο «βαφτισμένος», ειδικά για την συγκεκριμένη

Πέρσι, η εταιρεία είχε προαναγγείλει την πρώτη, μη επανδρωμένη αποστολή.

αποστολή, Red Dragon (κόκκινος δράκος), θα χρησιμοποιούσε ισχυρούς προωθητικούς πυραύλους για να κατέβει στην επιφάνεια του πλανήτη, με τη βοήθεια αναβαθμισμένων αλεξίπτωτων. Στο εσωτερικό του θα μετέφερε, μεταξύ άλλων, και πλήθος ερευνητικών εργαλείων που οι μελλοντικοί πρώτοι αστροναύτες του Άρη θα ανακτούσαν, ώστε να θέσουν τα θεμέλια της ανθρώπινης αποίκησης του πλανήτη.

Η NASA, υπό την αιγίδα και με την συ-



νεργασία της οποίας θα υλοποιούνταν η αποστολή, είχε υπογραμμίσει τη στρατηγική σημασία του εγχειρήματος, που θα «άνοιγε δρόμο για την άφιξη των πρώτων ανθρώπων» στον κοντινό μας πλανήτη. Τελικά η αποστολή αναβλήθηκε για το 2020 καθώς, όπως εξήγησε ο Μασκ στο Διεθνές Διαστημικό Κέντρο Έρευνας και Ανάπτυξης, στην Ουάσινγκτον, η εταιρεία επανασχεδιάζει το διαστημικό σκάφος, που θα διαφοροποιείται σημαντικά από το Red Dragon. «Πα-

λιότερα πιστεύαμε ότι ο σωστός τρόπος για να κατέβει η κάψουλα, θα ήταν με μία θεομηκασπίδα μαρσούλης (...) τώρα είμαι αρκετά βέβαιος πως έχουμε μία πολύ καλύτερη ιδέα». Θα χρειαστούμε ένα «απείρω μεγαλύτερο σκάφος», είπε χαρακτηριστικά ο Μασκ, επιτρέποντας ακόμη και την μεταφορά δεκάδων ανθρώπων, σε κάθε δρομολόγιο, από την εξώτερη ατμόσφαιρα στο έδαφος του Άρη.

Drone στέλνει φωτογραφίες από Διαστημικό Σταθμό

Τις πρώτες φωτογραφίες που τράβηξε ένα drone το οποίο βρίσκεται στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό (ISS) δημοσιοποίησε η διαστημική υπηρεσία της Ιαπωνίας. Το drone, με την ονομασία Internal Ball Camera, είχε σταλεί στον ISS με σκοπό να τραβή φωτογραφίες και βίντεο της δουλειάς που κάνουν οι αστροναύτες. Η συσκευή έχει τη δυνατότητα να αιωρείται σε περιβάλλον μηδενικής βαρύτητας, ενώ ο χειρισμός του γίνεται από τη Γη.

Η Ιαπωνική Υπηρεσία Αεροδιαστημικής Έρευνας (JAXA) αναφέρει σε ανακοίνωσή της ότι το drone παραδόθηκε στον ISS στις αρχές του Ιουνίου, ωστόσο τώρα αποφασίστηκε ότι ήταν η ώρα να δημοσιοποιηθούν



Σκοπός του να τραβή φωτογραφίες και βίντεο της δουλειάς που κάνουν οι αστροναύτες.

τις πρώτες εικόνες και τα βίντεο που κατέγραψε. Όπως αναφέρει σε δημοσίευσή του το βρετανικό ειδησιογραφικό δίκτυο BBC, επικαλούμενο τη σχετική ανακοίνωση, το drone μπορεί να «κινηθεί οπουδήποτε και ανά πάσα στιγμή μέσω αυτόνομων πτήσεων και να καταγράψει βίντεο από οποιαδήποτε οπτική γωνία». Σκοπός του είναι απλά να τραβή φωτογραφίες και βίντεο της δουλειάς που κάνουν οι αστροναύτες, κάτι που μέχρι τώρα αναγκάζονταν να κάνουν οι ίδιοι. Οι εικόνες αποστέλλονται πίσω στη Γη σε πραγματικό χρόνο και επιτρέπουν στους «ελεγχτές πτήσης και τους ερευνητές να ελέγχουν το έργο του πληρώματος από το έδαφος».

MARKET PLACE



Η Emirates διευρύνει τη χρήση δωρεάν Wi-Fi κατά τις πτήσεις

Η Emirates διευρύνει τη σταθερή προσφορά της για παροχή δωρεάν Wi-Fi υπηρεσίας, εν ώρα πτήσης. Όλα τα Emirates Skywards Platinum και Gold μέλη μπορούν από σήμερα να απολαμβάνουν δωρεάν, απεριόριστη Wi-Fi χρήση κατά τη διάρκεια της πτήσης τους με την Emirates, ανεξάρτητα από τη θέση στην οποία ταξιδεύουν. Το προνόμιο αυτό αφορά όλα τα μέλη του Emirates Skywards που ταξιδεύουν στη πρώτη και τη Business Class θέση. Επιπρόσθετα, όσοι πελάτες της οικονομικής θέσης δεν είναι Skywards μέλη, θα απολαμβάνουν πλέον τις δυο πρώτες ώρες από το log in τους, 20MB δωρεάν, διπλάσια ουσιαστικά MB από τα 10MB που είχαν στη διάθεσή τους μέχρι πρόσφατα. Οι επιβάτες μπορούν να προμηθευτούν σε συμφέρουσες τιμές, επιπρόσθετα 150MB ή 500MB, με κλιμακωτές εκπτώσεις για τα Skywards Silver και Skywards Blue μέλη.



Επεκτείνει το στόλο της η Tus με δύο Fokker 100 Jets

Η κυπριακή αεροπορική εταιρεία TUS Airways: «The Ultimate Schedule» συνεχίζει να αναπτύσσεται, επεκτείνοντας τον στόλο της με δύο Fokker 100 Jets. Η απόκτηση των νέων αεροσκαφών κρίθηκε απαραίτητη για να μπορέσει η εταιρεία να ικανοποιήσει τη συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση, αλλά και να μπορέσει να προσφέρει στους Κύπριους ταξιδιώτες πτήσεις σε νέους προορισμούς και με μεγαλύτερη συχνότητα. Τα δύο τζετ έχουν ήδη αφιχθεί, από το εργοστάσιο της Fokker στη Νότιο Ολλανδία, στις εγκαταστάσεις της TUS στο αεροδρόμιο της Λάρνακας, και το πρώτο εξ αυτών έχει ήδη ξεκινήσει να διενεργεί πτήσεις από τη Λάρνακα στα ελληνικά νησιά και το Τελ Αβίβ. Το δεύτερο τζετ θα ξεκινήσει τις πτήσεις πολύ σύντομα.



Βραδιά Host One to Remember από τη Stella Artois

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 19 Ιουλίου, η βραδιά «Host One to Remember» από τη Stella Artois, στο εστιατόριο Bastione, στη Λευκωσία. Συνολικά, 50 ξεχωριστοί καλεσμένοι από το χώρο των Μέσων Μαζικής Ενήμερωσης, πελάτες, συνεργάτες της Senaga Trading Ltd, καθώς και οι 4 τηκεροί που αναδείχθηκαν κατόπιν διαγωνισμού, είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν μια πολυαισθητηρική, γαστρονομική εμπειρία σε ένα ξεχωριστό δείπνο, που τους παρέθεσε η Stella Artois, σε συνεργασία με τον Κύπριο Σερφ, Χαράλαμπο Κωνσταντίνου. Μαζί με τη Stella Artois και ο ηθοποιός Αντρέας Φυλακτού, η Άντρια Αλετράρη, Blogger / Fashion Consultant, ο Nick Christopher, Digital Influencer / Fashion Consultant και η Βάσω Πέτρου, Personal Trainer / Fitness Instructor, οι οποίοι με την καθοδήγηση του Σερφ, συμμετείχαν στην «Ενορχήστρωση» ενός εντυπωσιακού μενού, χρησιμοποιώντας μια γαστρονομική παλέτα αρωμάτων και γεύσεων.



Συνεργασία Cobalt και Airbridge Int. Agencies Ltd

Αυτή η νέα συνεργασία σηματοδοτεί ένα ακόμα θετικό ορόσημο στην ανάπτυξη της Cobalt, της ταχύτερα αναπτυσσόμενης αεροπορικής εταιρείας της Κύπρου. Ο διορισμός αυτός της AIA Cargo, θα επιτρέψει στην αεροπορική εταιρεία να δημιουργήσει πρόθετα έσοδα στο αναπτυσσόμενο δίκτυό της, μεγιστοποιώντας τη χρήση του φορτίου των αεροσκαφών. Η AIA Cargo θα επικεντρωθεί στη δημιουργία νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τόσο στην Cobalt όσο και γενικότερα στην Κύπρο, δημιουργώντας ευκαιρίες για έσοδα από τη μεταφορά γενικού και ειδικού φορτίου, αλληλογραφίας καθώς και κατοικίδων ζώων σε όλο το δίκτυο της αεροπορικής εταιρείας. Για τις εισαγωγές και εξαγωγές των φορτίων θα χρησιμοποιείται η βάση της εταιρείας, δηλαδή η Λάρνακα που αποτελεί κόμβο σύνδεσης του διεθνούς δικτύου της Cobalt.

ΑΓΟΡΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 26 ΙΟΥΛΙΟΥ 2017

ΑΝΑΛΥΣΗ

Σε υψηλά δύο ετών εκτινάχθηκε η ισοτιμία του ευρώ

Στη συνεδρίαση νομισματικής πολιτικής της 20ής Ιουλίου, το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να διατηρήσει τα βασικά επιτόκια αμετάβλητα, αναμένοντας να παραμείνουν στα τρέχοντα επίπεδα για παρατεταμένη χρονική περίοδο και πολύ πέραν του χρονικού ορίζοντα διενέργειας των καθαρών αγορών στοιχείων ενεργητικού. Αναφορικά με τα μη συμβατικά μέτρα νομισματικής πολιτικής, το Δ.Σ. αποφάσισε τη συνέχιση των αγορών στοιχείων ενεργητικού ύψους 60 δισ. ευρώ μηνιαίως μέχρι τον Δεκέμβριο του 2017 ή και αργότερα, εφόσον χρειαστεί, και πάντως έως ότου διαπιστωθεί μια διαρκής προσαρμογή της πορείας του πληθωρισμού προς τον μεσοπρόθεσμο στόχο του 2,0%. Στη συνέντευξη Τύπου που ακολούθησε, ο πρόεδρος Μάριο Ντράγκι υποθέτησε ένα γενικά ήπιό τόνο, υποβαθμίζοντας την επιθετική αντίδραση των αγορών μετά την ομιλία του στη Σίντρα στις 27 Ιουνίου. Με τους δείκτες της πραγματικής οικονομίας και κυρίως τα αποτελέσματα ερευνών οικονομικής συγκυρίας να εξακολουθούν να υποδηλώνουν ισχυρή, ευρείας βάσης ανάπτυξη την προερχόμενη περίοδο, ο κ. Ντράγκι υποστήριξε πως οι κίνδυνοι που περιβάλλουν την αναπτυξιακή προοπτική της Ζώνης του Ευρώ είναι σε γενικές γραμμές ισορροπημένοι. Ωστόσο, τόνισε ότι η τρέχουσα οικονομική ανάκαμψη δεν έχει ακόμα μεταφραστεί σε αύξηση των πληθωριστικών πιέσεων, οπότε και απαιτείται σε πολύ μεγάλο βαθμό εφαρμογή διευκολυντικών μέτρων νομισματικής πολιτικής ώστε να διασφαλιστεί η σταδιακή επάνοδος του πληθωρισμού στον μεσοπρόθεσμο στόχο. Επιπρόσθετα, αν και στην παρούσα φάση υπήρχε ομοφωνία μεταξύ των μελών του Δ.Σ. στο να μην προσδιοριστεί τότε ακριβώς θα γίνει συζήτηση για πιθανή αναπροσαρμογή της νομισματικής πολιτικής, απαντώντας σε σχετική ερώτηση ο κ. Ντράγκι ανέφερε ότι το φθινόπωρο το Δ.Σ. θα συζητήσει ενδεχόμενες αλλαγές στις παραμέτρους του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης δεδομένης της βελτίωσης των μακροοικονομικών συνθηκών στην Ευρωζώνη. Βρίσκοντας στήριξη στα σχόλια του προέδρου Μάριο Ντράγκι για πιθανές αλλαγές στην νομισματική πολιτική της ΕΚΤ το ερχόμενο φθινόπωρο, καθώς και στο γεγονός ότι δεν φάνηκε να ανησυχεί ιδιαίτερα για την πρόσφατη ανατίμηση του κοινού νομίσματος, το ευρώ αύξησε τα πρόσφατα κέρδη του καταγράφοντας υψηλό 2 ετών στο 1,1677 έναντι του δολαρίου στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή. Η δεύτερη αποτυχημένη προσπάθεια της κυβέρνησης του Ντόναλντ Τραμπ να περάσει από τη Γερουσία το νομοσχέδιο για την υγειονομική περιθάλψη την εβδομάδα που διανύσαμε είχε, επίσης, αρνητική επίπτωση στο δολάριο ΗΠΑ. Στις αγορές ομολόγων, ο σχετικά ήπιος τόνος του κ. Ντράγκι οδήγησε σε νέα πτώση τις αποδόσεις των κυβερνητικών τίτλων (η απόδοση κινείται αντίθετα από την τιμή), με την απόδοση του 10ετούς γερμανικού κυβερνητικού ομολόγου να διαπραγματεύεται σε χαμηλό 2 εβδομάδων 0,51% ύστερα από το υψηλό 1,5 έτους 0,62% που είδαμε την προηγούμενη εβδομάδα. Η απόδοση του 10ετούς αμερικανικού ομολόγου κινήθηκε, επίσης, πτωχικά αλλά σε μικρότερο βαθμό, με τη διαφορά της απόδοσης μεταξύ με τον αντίστοιχο γερμανικό τίτλο να αυξάνεται σε υψηλό μιας εβδομάδας περίπου 174 μ.β., ύστερα από χαμηλά έτους 170 μ.β. που σημειώθηκαν στις αρχές της εβδομάδας που διανύσαμε.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ & ΕΡΕΥΝΑΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΩΝ THE EUROBANK

Κέρδη κατέγραψε το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Σε θετική πορεία επανήλθε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου μετά τις μικρές απώλειες της Δευτέρας. Ο Γενικός Δείκτης σημείωσε άνοδο σε ποσοστό 0,42%, κλείνοντας στις 75,77 μονάδες.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 παρουσίασε επίσης μικρά κέρδη σε ποσοστό 0,55%, κλείνοντας στις 45,43 μονάδες. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €179.327.

Κέρδη κατέγραψαν όλοι οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες. Ο δείκτης της Κύριας Αγοράς ενισχύθηκε σε ποσοστό 0,48%, τα Ξενοδοχεία σημείωσαν άνοδο σε ποσοστό 0,73%, η Εναλλακτική Αγορά κατέγραψε αύξηση σε ποσοστό 0,48% και οι Επενδυτικές ενισχύθηκαν σε ποσοστό 1,30%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέκλυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με όγκο συναλλαγών αξίας €139.357 (πτώση 0,61% - τιμή κλεισίματος €3,27). Ακολούθησαν οι τίτλοι των Τοιμεντοποιείων Βασιλικού με €16.779 (άνοδος 1,99% - τιμή κλεισίματος €3,08), της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων με €7.527 (άνοδος 1,16% - τιμή κλεισίματος €0,612), της Δημητράς Επενδυτικής με €4.058 (άνοδος 1,63% - τιμή κλεισίματος €0,375) και της Ελληνικής Τράπεζας με €3.665 (άνοδος 0,34% - τιμή κλεισίματος €0,88).

Από τις μετοχές που έτχχαν διαπραγματεύσεις, 7 κινήθηκαν ανοδικά, 6 πτωχικά και 5 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 76.

Συναγερμός για τις γερμανικές εταιρείες με παρουσία στην Τουρκία

Το Βερολίνο τις προειδοποιεί για πιθανά προβλήματα μετά τη ρήξη με την Αγκυρα

Η γερμανική κυβέρνηση προειδοποίησε την Πέμπτη –μετά τη σύλληψη ακτιβιστών για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ των οποίων και ενός Γερμανού πολίτη, από τις τουρκικές αρχές– τις γερμανικές εταιρείες ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν προβλήματα, εξαιτίας της επιδείνωσης των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ Βερολίνου και Αγκυρας.

Η Deutsche Bank, η Siemens και η Volkswagen είναι μερικές μόνο από τις γερμανικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται εδώ και πολλές δεκαετίες στην Τουρκία. Γερμανικές μεταποιητικές εταιρείες διαθέτουν, επίσης, πολλά εργοστάσια στην Τουρκία και απασχολούν χιλιάδες εργαζομένους. Η Γερμανία αποτελεί τον σημαντικότερο εμπορικό εταίρο

Το λόμπι των Γερμανών εξαγωγέων εταιρειών εμφανίζει προβληματισμό εξαιτίας του τεταμένου κλίματος μεταξύ των δύο χωρών.

της Τουρκίας, ενώ το λόμπι των γερμανικών εξαγωγικών εταιρειών χαρακτήρισε «πραγματική» την απειλή για τις γερμανικές επιχειρήσεις και ανέφερε πως έχουν ήδη ακυρωθεί ορισμένες επενδύσεις.

Οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των δύο χωρών ανήλθαν το 2016 στα 36 δισ. δολάρια, ενώ δραστηριοποιούνται στην Τουρκία 6.800 γερμανικές εταιρείες. Οι παρακάτω εταιρείες είναι αυτές με τη μεγαλύτερη έκθεση στη γείτονα χώρα:

Deutsche Bank
Η μεγαλύτερη γερμανική τράπεζα είχε μπει στην τουρκική αγορά το 1987 και δραστηριοποιείται στους τομείς της χρηματοδότησης και της διαπραγμάτευσης αξιών. Διαθέτει ένα υποκατάστημα στην Τουρκία, περισιότερους από τους πελάτες της EON σε οποιοδήποτε άλλη χώρα. Αλλα μια σημαντική γερ-



Γερμανικές μεταποιητικές επιχειρήσεις διαθέτουν πολλά εργοστάσια στην Τουρκία και απασχολούν χιλιάδες εργαζομένους, ενισχύοντας την τοπική οικονομία.

τουρκικής εφημερίδας ότι συνμοίε για να υπονομεύσει την τουρκική οικονομία και είχε χαρακτηρίσει «απαράδεκτο» το γεγονός το όνομά της να συνδέεται με την τρομοκρατία.

Volkswagen

Η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία θεωρεί την Τουρκία μία από τις βασικές αγορές της. Πέρσι, οι πωλήσεις της VW στην Τουρκία είχαν ανέλθει στις

174.000 οχήματα, περίπου όσο ήταν οι πωλήσεις της στη ρωσική και στην ιταλική αγορά. Η MAN, θυγατρική της VW, έχει στην Τουρκία το μεγαλύτερο εργοστάσιο κατασκευής λεωφορείων, όπου κατασκευάζει αστικά λεωφορεία και πούλμαν για τη MAN και τη Neoplan.

Siemens

Ο βιομηχανικός κολοσσός απασχολεί περίπου τρεις χιλιάδες υπαλλήλους στην Τουρκία και έχει επενδύσεις σε επιχειρήσεις που ποικίλλουν, από εργοστάσια μέχρι νοσοκομεία, ενώ διαθέτει και εργαστήρια σε τουρκικά νοσοκομεία. Η εταιρεία έχει στόχο να αντλήσει έσοδα 100 εκατομμυρίων ευρώ από την Τουρκία τα επόμενα πέντε χρόνια.

Hugo Boss

Το μεγαλύτερο εργοστάσιο της γερμανικής εταιρείας μόδας βρίσκεται στην Τουρκία, όπου απασχολούνται 3.777 υπάλληλοι. Το

εργοστάσιο της εταιρείας βρίσκεται στη Σμύρνη και παράγει υψηλής ποιότητας είδη ένδυσης όπως κοστούμια, μπουφάν και μπλουζάκια, αλλά και είδη γυναικείας ένδυσης. Η εταιρεία έχει ανακωλύσει τις εξελίξεις στην Τουρκία και πως εξετάζει «πολύ σοβαρά» την όλη υπόθεση.

Daimler

Η Mercedes-Benz παράγει φορτηγά στην Τουρκία εδώ και περισσότερα από 30 χρόνια και τα πούλαει κυρίως στην τοπική αγορά. Έχει επενδύσει 113 εκατομμύρια ευρώ στο εργοστάσιο του Ακσαράι μέχρι το 2018, με στόχο να διπλασιάσει την παραγωγική ικανότητα και απασχολεί περίπου 1.800 εργαζόμενους. Η Daimler παράγει επίσης λεωφορεία σε εργοστάσιο στα περίχωρα της Κωνσταντινούπολης και εξάγει τα περισσότερα, ενώ απασχολεί περίπου 3.300 εργαζόμενους.

Axel Springer

Ο όμιλος MME, ο οποίος κατέχει το 7% των μετοχών του τουρκικού τηλεοπτικού σταθμού Dogan TV, ανακίνησε πως δεν θα κάνει νέες επενδύσεις στη χώρα εξαιτίας της διώξης δημοσιογράφων από την τουρκική κυβέρνηση. Ο Ματίας Ντόπφνερ, διευθύνων σύμβουλος της Axel Springer, έχει ασκήσει έντονη κριτική κατά της τουρκικής κυβέρνησης μετά τη φυλάκιση ενός ρεπόρτερ που εργάζεται για λογαριασμό της εφημερίδας Die Welt που ανήκει στον όμιλο.

Allianz

Η μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρεία της Ευρώπης είχε εξαγοράσει το 2013, έναντι 686 εκατομμυρίων ευρώ, την εταιρεία Yapi Kredi Sigorta, με στόχο να επεκτείνει την παρουσία της στην Τουρκία. Το 2016 η Allianz είχε έσοδα ύψους 1,7 δισ. ευρώ από ασφαλίσεις περιουσίας ατομικού χαρακτήρα, το 3,2% των παγκόσμιων εσόδων της από τη συγκεκριμένη κατηγορία ασφαλειών και έσοδα ύψους 968 εκατομμυρίων ευρώ από ασφαλίσεις ζωής, το 1,5% των παγκόσμιων εσόδων της από τη συγκεκριμένη κατηγορία.

BLOOMBERG

Ισχυρή παρουσία EON και Robert Bosch

Η EON, η μεγαλύτερη παραγωγός ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Γερμανίας, διαθέτει σημαντικά μερίδια σε τουρκικές εταιρείες παραγωγής ενέργειας και πέρσι είχε έσοδα 3,39 δισ. ευρώ.

Η εταιρεία Enerjisa Enerji, όπου η EON κατέχει το 50%, έχει εννέα εκατομμύρια πελάτες στην Τουρκία, περισσότερους από τους πελάτες της EON σε οποιοδήποτε άλλη χώρα. Αλλα μια σημαντική γερ-

μανική εταιρεία, η Robert Bosch, η μεγαλύτερη παραγωγός εξαρτημάτων για αυτοκίνητα παγκοσμίως, διαθέτει πέντε διαφορετικές εταιρείες στην Τουρκία, οι οποίες δραστηριοποιούνται στους τομείς της τεχνολογίας του Διαδικτύου, της ενέργειας, της τεχνολογίας κατασκευών, της βιομηχανικής τεχνολογίας και των καταναλωτικών αγαθών, και απασχολεί περίπου 16.500 εργαζομένους.

Κεφάλαια 819 εκατ. ευρώ αντλήθηκαν από το Χ.Α. το 7μηνο

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Αυξήσεις κεφαλαίου με μετρητά και ομολογιακά δάνεια 7μηνο 2017

Εισηγμένη	Ημ/νία	Υψος κεφαλαίων που αντλήθηκαν ΣΕ εκατ. ευρώ	Αιτία
Fourlis	16/1/17	1,15	ιδιωτική τοποθέτηση (stock option)
Alpha Bank	18/4/17	150	ομολογιακό δάνειο
Π.Γ. Νίκας	27/4/17	23,27	ΑΜΚ με μετρητά
Ντιονικ	28/4/17	1,34	ομολογιακό δάνειο
Αθηνά ΑΤΕ	18/7/17	30	ΑΜΚ με μετρητά
Ιντρακόμ Κατασκευές	18/7/17	3,05	ΑΜΚ με μετρητά
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων		208,81	

Εισηγμένη	Ημ/νία	Κεφάλαια που αντλήθηκαν μέσω των εταιρικών ομολόγων ΣΕ εκατ. ευρώ	Επιτόκιο %
ΟΠΑΠ	22/03/17	200	3,5
Sunlight	21/06/17	50	4,25
Μυτιληναίος	28/06/17	300	3,1
Τέρνα Ενεργειακή	19/07/17	60	3,85
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων		610	

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

το Χρηματιστήριο. Οι λόγοι είναι οι εξής: α) οι εταιρείες διατάζουν να ζητήσουν κεφάλαια από τους επενδυτές σε μια τέτοια χρονική

περίοδο καθώς οι περισσότερες επενδυτικές μερίδες είναι ανεργές (δεν πραγματοποιούν ούτε μία πράξη κάθε μήνα), β) οι πε-

ρισσότερες επιχειρήσεις έχουν αναστείλει τα επενδυτικά τους προγράμματα λόγω του υπερδανεισμού και συνεπώς δεν αποφασίζουν να εκδώσουν νέο αριθμό μετοχών για να αντλήσουν μετρητά και γ) η άνοδος που παρατηρείται φέτος στο Χρηματιστήριο αφορά μία πολύ μικρή ομάδα μετοχών της υψηλής κεφαλαιοποίησης με υψηλό δείκτη εξωστρέφειας. Η αγορά των εταιρικών ομολόγων πρόσφερε σε επενδυτές που ήταν απογοητευμένοι από τις ζημιές των χαρτοφυλακίων τους μια εναλλακτική λύση αφού τα επιτόκια που διαπραγματεύονται οι ομολογιακές εκδόσεις είναι πολύ υψηλά σε σύγκριση με τις τραπεζικές αποδόσεις. Έτσι για πρώτη φορά μετά από 8 χρόνια ύφεσης παρατηρήθηκε μεγάλη κινητικότητα από τους επενδυτές που υπερκάλυψαν όλες τις ομολογιακές εκδόσεις. Τα καλά νέα για τους επενδυτές, όπως αποκάλυψαν και οι περισσότερες φετινές ετήσιες γενικές των εισηγμένων, το 2016 οι εταιρείες -για τα αποτελέσματα της χρήσης του 2015- απέδωσαν προς τους μετό-

χους τους χρηματικές διανομές συνολικού ύψους 1,010 δισ. ευρώ που κατανομούνται στις εξής κατηγορίες: α) μερίσματα ύψους 680 εκατ. ευρώ, β) προμερίσματα ύψους 78 εκατ. ευρώ, γ) διανομές αποθεματικών ύψους 219 εκατ. ευρώ και δ) επιστροφές κεφαλαίων ύψους 33 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα το 2015 -για τα αποτελέσματα της χρήσης 2014- οι συνολικές χρηματικές διανομές ανήλθαν στο ύψος των 851 εκατ. ευρώ και κατανομούνται ως εξής: α) μερίσματα ύψους 590 εκατ. ευρώ, β) προμερίσματα ύψους 78 εκατ. ευρώ, γ) διανομές αποθεματικών ύψους 31 εκατ. ευρώ και δ) επιστροφές κεφαλαίων ύψους 69 εκατ. ευρώ.

Ακόμη, παλαιότερα το 2014 οι εισηγμένες κατέβαλαν χρηματικές διανομές συνολικού ύψους 582 εκατ. ευρώ και το 2013 το αντίστοιχο ποσό είχε διαμορφωθεί λίγο πάνω από τα 500 εκατ. ευρώ. Το 2013 είχαν μοιράσει μετρητά στους μετόχους τους 38 εταιρείες, το 2014 και το 2015 είχαν μοιράσει μετρητά 47 εταιρείες και το 2016 οι εισηγμένες ήταν 46.

“We’re bringing in BDO. The partner’s already on it.”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

